

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΞΣΤ΄ (96) - ΤΕΥΧΟΣ 1 - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2019
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ του Μακ. Αρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: Κλάδος Ἐκδόσεων τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καί Μορφωτικῆς Ὑπηρεσίας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καί Ὁρωποῦ κ. Κύριλλος,
Διευθυντής Κλάδου Ἐκδόσεων Ε.Μ.Υ.Ε.Ε.
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ:

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΞΙΑ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ὙΛΗΣ: Κωνσταντῖνος Χολέβας
Διορθώσεις Δοκιμῶν: Κωνσταντῖνος Χολέβας, δρ Ζαμπία Ἀγριμάκη
Στοιχειοθεσία - Σελιδοποίηση: Κλάδος Ἐκδόσεων, δρ Γιασμίνα Μουσείδου
Εκτύπωση - Βιβλιοδεσία: Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
Ὑπεύθυνος τυπογραφείου: Χρ. Κωβαῖος, Πρωτομαγιάς 3 - 145 68 Κρυονέρι Ἀττικῆς
Τηλ. 210-8160127 - FAX 210-8160128

Διεύθυνση περιοδικοῦ: Ἀθηνᾶς 30, 105 51 Ἀθήνα - Τηλ. 211-1825296 - FAX 211-1824317
<http://www.ecclesia.gr> e-mail: periodika@ecclesia.gr

Γιά τίν ἀποστολί ἀνακοινώσεων καί εἰδήσεων ἀπευθύνεσθε:
• γιά τό περιοδικό ΕΚΚΛΗΣΙΑ: periodika@ecclesia.gr
• γιά τό περιοδικό ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ: efimerios@ecclesia.gr • γιά τό περιοδικό ΘΕΟΛΟΓΙΑ: theologia@ecclesia.gr

Τό περιοδικό ΕΚΚΛΗΣΙΑ σέβεται τόν γλωσσικό τύπο τῶν ὁμιλιῶν πού δημοσιεύει.

Περιεχόμενα

Τεύχος-1ο
Ιανουάριος 2019

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΝ	4
ΠΙΝΑΞ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ	5
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ	
Έορτιον γράμμα πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμον διὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων 2018 τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου	6
Έορτιον γράμμα πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχη διὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων 2018 τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου	7
ΜΗΝΥΜΑΤΑ	
Μήνυμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς τοὺς μαθητὲς γιὰ τὴν ἑορτὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν	9
ΟΜΙΛΙΑΙ	
Μελετώμενες συνταγματικές ἀλλαγές καὶ οἱ θέσεις τῆς Ἐκκλησίας μας <i>Εἰσήγησις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μητροπολίτου Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὠρωποῦ κ. Κυρίλλου ἐνώπιον τῆς σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος</i> (Τετάρτη 3 Ὀκτωβρίου 2018)	10
ΕΚΔΗΜΙΑΙ	
Ἡ Ἐκδημία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σισανίου καὶ Σιατίστης κυροῦ Παύλου	36
Ἐπικήδειος Λόγος γιὰ τὸν αἰίδιμο Μητροπολίτη Σισανίου καὶ Σιατίστης κυροῦ Παῦλο (Ἰωάννου) <i>Ἐκφωνηθεὶς ἀπὸ τὸν Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο Μεθώνης κ. Κλήμεντα</i>	37
ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΝ	
Ἀπόφαση ἀριθμ. 1999/2018 τοῦ ΣτΕ γιὰ τὸν Ναὸ στό κτῆμα Προμποναῖ	40
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	60
ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ - ΚΛΗΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ	91
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ	93
ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ	96

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ Ιανουαρίου τοῦ περιοδικοῦ ΕΚΚΛΗΣΙΑ δημοσιεύουμε τὰ ἑόρτια Γράμματα, τὰ ὁποῖα ἀντίλλαξαν γιὰ τὴν ἑορτὴ τῶν Χριστουγέννων ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος καὶ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος.

Δημοσιεύουμε ἐπίσης τὸ Μήνυμα τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς τοὺς μαθητὲς γιὰ τὴν ἑορτὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν (30 Ἰανουαρίου).

Στὴ στήλη τῶν Ὁμιλιῶν μπορεῖτε νὰ διαβάσετε τὴν εἰσήγηση τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὠρωποῦ κ. Κυρίλλου στὴν Τακτικὴ Σύγκληση τῆς Ἱεραρχίας τοῦ Ὀκτωβρίου 2018 μέ θέμα τίς μελετώμενες συνταγματικές ἀλλαγές καὶ τίς θέσεις τῆς Ἐκκλησίας μας.

Στὴ στήλη τῶν Ἐκδημιῶν θά βρεῖτε τὸν Ἐπικίδειο Λόγο πρὸς τὸν Μακαριστὸ Μητροπολίτη Σισανίου καὶ Σιατίστης κυρὸ Παῦλο (Ἰωάννου), τὸν ὁποῖο ἐκφώνησε ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Μεθώνης κ. Κλήμης, Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Στὴν ἐνότητα Ἐκκλησία καὶ Δίκαιον δημοσιεύουμε τὸ κείμενο τῆς Ἀποφάσεως 1999/2018 τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας γιὰ τὸ παρεκκλήσιο τοῦ Κτήματος Προμπονᾶ.

Ἡ ὕλη τοῦ τεύχους συμπληρῶνεται μέ τα ὑπηρεσιακὰ κείμενα τοῦ Πίνακος Ὑποψηφίων, τῶν Κανονισμῶν καὶ τῶν Προκηρῦξεων, καθὼς καὶ μέ τίς εἰδησεογραφικὲς στήλες τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Χρονικῶν καὶ τῶν Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν.

ΠΙΝΑΞ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ

Προκαταρκτικός Πίναξ Υποψηφίων προς έγγραφη
εἰς τόν Κατάλογον τῶν πρὸς Ἀρχιερατείαν Ἐκλογίμων

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 84

Ἀριθ. Ἀθήνησι 21η Ἰανουαρίου 2019

Διεκπ. 111

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τό ἄρθρον 19 παρ. 2 τοῦ ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», δημοσιεύομεν κατωτέρω «Προκαταρκτικόν Πίνακα Κληρικῶν», ὑποψηφίων δι' ἐγγραφὴν εἰς τόν Κατάλογον τῶν πρὸς Ἀρχιερατείαν Ἐκλογίμων καί κεκτημένων τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καί τοῦ Νόμου ὀριζόμενα τυπικά καί οὐσιαστικά προσόντα.

Συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 20 παρ. 2 τοῦ ν. 590/1977, ἐντός δύο (2) μηνῶν ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, δύναται παρ' οἴουδήποτε κληρικοῦ ἢ λαϊκοῦ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νά ἀσκηθῆ ἔνστασις κατὰ τῆς ἐγγραφῆς ὑποψηφίου τινός ἐκ τῶν κατωτέρω, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὗτος στερεῖται τῶν πρὸς Ἀρχιερατείαν οὐσιαστικῶν ἢ τυπικῶν προσόντων.

Ἡ ἔνστασις αὕτη ὑποβάλλεται εἴτε πρὸς τόν οἰκεῖον Μητροπολίτην εἴτε πρὸς τὴν Ἀρχιερατείαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου διὰ τὰ περαιτέρω.

ΤΕΛΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΚΛΗΡΙΚΩΝ
ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΔΙ' ΕΓΓΡΑΦΗΝ
ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟΝ

ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΑΡΧΙΕΡΑΤΕΙΑΝ ΕΚΛΟΓΙΜΩΝ

1. Ἀρχιμ. Παῖσιος Ἀζμανίδης, κληρικός τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς,
2. Ἀρχιμ. Νικόλαος Γιαννουσᾶς, κληρικός τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καστορίας,
3. Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Γκλίβας, κληρικός τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νέας Σμύρνης,
4. Ἀρχιμ. Συμεὼν Καλοπαναγιώτης, κληρικός τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν,
5. Ἀρχιμ. Εἰρηναῖος Νάκος, κληρικός τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν,
6. Ἀρχιμ. Ἀθηνάγορας Σουπουρτζῆς, κληρικός τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν,
7. Ἀρχιμ. Ἱερώνυμος Σχίζας, κληρικός τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσογαίας καί Λαυρεωτικῆς καί
8. Ἀρχιμ. Φίλιππος Χαμαργιάς, κληρικός τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ἐόρτιον γράμμα πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον
Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερώνυμον
ἀριθμ. Πρωτ. 1099
διὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Χριστουγέννων 2018

Τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητέ καὶ περιπόθητε ἀδελφέ καὶ συλλειτουργγέ τῆς ἡμῶν Μετριότητιος κύριε Ἰερώνυμε, Πρόεδρε τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὴν ὕμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσ-αγορεύομεν.

Ἐπὶ τοῖς Χριστουγέννοις καὶ ταῖς λοιπαῖς ἐορταῖς τοῦ ἁγίου Δωδεκαμήρου, ὡς καὶ ἐπὶ τῷ ἐπὶ θύραις νέῳ ἔτει, προαγομέθα ὅπως ἐκφράσωμεν τῇ Ὑμετέρᾳ Τιμωτάτῃ Μακαριότητι, ἀδελφοποθίτως, ἐόρτιον χαιρετισμόν, ἀναβοῶντες τὸ «Χριστός γεννᾶται δοξάσατε, Χριστός ἐξ οὐρανῶν ἀπαντήσατε, Χριστός ἐπὶ γῆς ὑψώθητε».

Ἡ σάρκωσις τοῦ Θεοῦ Λόγου ἐχαρακτηρίσθη ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκينوῦ ὡς τὸ «πάντων καινὸν καινότατον, τὸ μόνον καινὸν ὑπὸ τὸν ἥλιον». Ὁ Χριστός, «ὅς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπιγνωσιν ἀληθείας ἔλθειν (Α΄ Τιμ. β, 4) χαρίζεται εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἐκ νέου, τὸ διὰ τῆς πτώσεως ἀπολεσθὲν «καθ' ὁμοίωσιν». «Σήμερον Θεός ἐπὶ γῆς παραγένονε καὶ ἄνθρωπος εἰς οὐρανοὺς ἀναβέβηκε», ψάλλομεν εἰς τὴν Λιτὴν τῶν Χριστουγέννων. Ὑποδεχόμεθα ἐν ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς τὸν «παντέλειον Θεόν», ὃν «ἀγάπη κεκόμικεν εἰς τὴν γῆν», ἐν ἐπιγνώσει ὅτι τὸ «ξένον καὶ παράδοξον», τὸ «μέγα» καὶ «αἰεὶ» μυστήριον τῆς θείας Ἐνανθρωπήσεως εἶναι τὸ θεμέλιον τῆς κατὰ χάριν θεώσεως τοῦ ἀνθρώπου.

Ἀνήκομεν εἰς τὸν Χριστόν. «Οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἢ σωτηρία» (Πράξ. δ΄, 11). Ἀπὸ

τόν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ οὐρανῶσαντα τὴν τῶν ἀνθρώπων φύσιν Υἱόν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ ἀντλοῦμεν ἅπαντες τὴν πνευματικὴν δύναμιν διὰ νά μαρτυρῶμεν περὶ τῆς θεοδωρήτου ἐλευθεροποιοῦ Ἀληθείας καὶ τῆς ἀληθευούσης ἐν ἀγάπῃ ἐλευθερίας, καὶ νά τηρῶμεν τὰ οὐρανόφοιτα προστάγματα τοῦ Χριστοῦ. Ὁ ἄνθρωπος δὲν δύναται νά εὔρη τὴν ἀληθινὴν ὀλοκλήρωσίν του, ὅπου ἐκεῖνος ἐπιθυμεῖ. Διότι δὲν ὑπάρχει αὐθεντικὴ ἐλευθερία χωρὶς τὴν Ἀλήθειαν. «Γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς» (Ἰωάν. ν΄, 32). Αὐτὴ ἡ σωτηριώδης Ἀλήθεια εἶναι ὁ Χριστός, ὁ Δημιουργός, ὁ Λυτρωτής καὶ ἡ Ἐλπίς ἡμῶν, «τό Α καὶ τὸ Ω... ὁ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας» (Εβρ. ιγ΄, 8). Ἡ ἐλευθεροῦσα γνώσις εἶναι ἡ πίστις ὡς ἀπάντησις εἰς τὴν κλῆσιν τοῦ Χριστοῦ, «τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς». «Ἐν τούτῳ ἔστιν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν τὸν Θεόν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς» (Α΄ Ἰωάν. δ΄, 10).

Μέ κεφαλὴν τὸν Χριστόν, ἡ Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία δίδει καὶ σήμερον τὴν καλὴν μαρτυρίαν ἔναντι ὅλων τῶν συγχρόνων ἐξελίξεων, αἱ ὁποῖαι ἀπειλοῦν τὴν ἱερότητα τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου, ἐναντίον τοῦ παγεροῦ δικαιοματισμοῦ τῶν ἀτομικῶν διεκδικήσεων, τοῦ ἀκοινωνήτου οικονομισμοῦ καὶ τῶν ἀκροτήτων τῆς παγκοσμιοποιήσεως, ἀναδεικνυομένη πολλαχοῦ καὶ πολλαχῶς εἰς «Καλὸν Σαμαρείτην» τῶν «κοπιῶντων καὶ πεφορτισμένων», εἰς συνήγορον τῶν ἀδικουμένων, εἰς κριτὴν τῆς «ἀφροσύνης» τῆς οἰκοδομῆς «μειζόνων ἀποθηκῶν» (πρβλ. Λουκ. ιβ΄, 17-21),

χωρίς, βεβαίως, ἡ κοινωνική αὐτὴ μέρμνα καὶ διακονία νά ἀποσυνδέηται ἀπὸ τὴν πνευματικὴν ἀποστολὴν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὸν ἐν Χριστῷ αἰώνιον προορισμὸν τοῦ ἀνθρώπου.

Μακαριώτατε ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Διὰ τῶν ἀνωτέρω σκέψεων, χαιρετίζομεν εὐφροσύνως, ἐπὶ ταῖς πανεόρτοις καὶ παμφώτοις ταύταις ἡμέραις, τὴν Ὑμετέραν ὑπερλίαν ἀγαπητὴν ἐν τῷ βουλευθέντι ὀφθῆναι ἐπὶ τῆς γῆς καὶ τοῖς ἀνθρώποις συναναστραφῆναι Κυρίῳ τῆς δόξης, εὐχόμενοι Ὑμῖν ὑγείαν ἀκλόνητον

καὶ πᾶσαν ἄνωθεν εὐλογίαν, ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ ἐμπειπιστευμένου Ὑμῖν λαοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ συμπάσης τῆς Ὁρθοδοξίας, καὶ διατελοῦμεν μετ' ἐξειδιασμένης τιμῆς,

Χριστούγεννα, βιβ'

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος
ἀγαπητός ἐν Χριστῷ ἀδελφός

ἮΟ Κωνσταντινουπόλεως ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

Ἐόρτιον γράμμα πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην διὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Χριστουγέννων 2018

Ἄρ. Πρωτ. 5539

*Τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου*

Παναγιώτατε καὶ Θειώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικῆ Πατριάρχα, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητέ καὶ περιπόθητε ἀδελφέ καὶ συλλειτουργέ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, κύριε Βαρθολομαῖε, τὴν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπερῆδιστα προσαγορεύομεν.

Διὰ μίαν εἰσέτι φορὰν ἐφθάσαμεν εἰς τὰς πανσέπτους ἡμέρας τοῦ ἁγίου Δωδεκαήμερου, ἐν αἷς ἐνθυμούμεθα καὶ πανηγυρίζομεν ἐκ τῶν σωτηριωδῶν γεγονότων τῆς θείας οἰκονομίας τὴν Γέννησιν, τὴν Περιτομὴν καὶ τὴν Βάπτισιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

«Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν Πνεύματι, ὤφθη ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν» (Α' Τιμ. 3, 16), ἵνα πάντες ἔλθωμεν εἰς ἐπίγνωσιν τῆς Ἀληθείας καὶ πιστεύσωμεν εἰς τὸν σαρκωθέντα Κύριον, λαμβάνοντες δὴ τὴν «ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι» (Ιω. 1, 12).

Ἰδού, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ χειμῶνος καὶ τοῦ ψύχους, σύμπας ὁ κόσμος βιοῖ τὴν θαλπωρὴν τῆς θείας φάτνης καὶ τὴν θέρμην τοῦ Ἡλίου

τῆς δικαιοσύνης, ὥστε πλέον αἱ καρδίαι τῶν ἀνθρώπων νά ζητῶσι καὶ φρονῶσι τὰ ἄνω, οἱ δὲ ἐν σκότει καὶ σκιᾷ καθημένοι νά φωτίζωνται ὑπὸ τοῦ Φωτός τοῦ ἀληθινοῦ. Συγκαταβαίνων ὁ Σωτὴρ τῷ ἀνθρωπίνῳ γένει καὶ ὁμοιωθεὶς κατὰ πάντα ἡμῖν, «ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθεὶς, δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι» (Εβρ. 2, 18).

Ἡ ἱστορία, μάλιστα, ἡ πραγματικότης καὶ ἡ καθ' ἡμέραν ἀνθρωπίνῃ πείρα ἀποδεικνύουσιν ὅτι, ὅτε ἡ ἀνθρωπότης ἠκολούθει τὸν ἀστέρα τῆς Βηθλεέμ, ἐμεγαλουργεῖ, ἐπιδιδομένη εἰς ἔργα γνησίου πολιτισμοῦ καὶ ἀγάπης, ἐνῶ εἰρήνη, χάρις, ἀγαλλίασις καὶ σωτηρία κατεῖχον τὰς ψυχὰς τῶν οὕτω πολιτευομένων.

Ἀντιθέτως, ὅτε ἡ κοινωνία καὶ τὰ πρόσωπα ἐπορευόντο κατὰ τὸ ἴδιον αὐτῶν θέλημα, τὰ ἀποτελέσματα ἀπέβαινον ἀρνητικά κατὰ πάντα καὶ δι' ὅλους, μέ συνέπειαν νά ἐπικρατῶσι μόνον δεινά, καταστροφαί, δυστυχία καὶ ἀθλιότης ἐν τῷ βίῳ. Χαρακτηριστικὸν εἶναι ἐνταῦθα τὸ σημειούμενον ὑπὸ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου

ὅτι, «ἐλθόντος εἰς τὰ ἴδια» τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, ἀκόμη «καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον» (Ιω. 1, 11), φαινόμενον τό ὁποῖον ἰδιαιτέρως παρατηρεῖται εἰς τὴν σύγχρονον ἐποχὴν, καθ' ἣν πολλοὶ ἐκ τῶν ἀπολαυόντων τῆς ἐλευθερίας, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῶν λοιπῶν ὠφελῶν τοῦ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης, οὐκ ἐπιθυμοῦσι τὴν μετὰ τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου κοινωνίαν καὶ ἀρνοῦνται τὴν ἱστορικὴν ἀλήθειαν.

Ὅθεν, ἐπικοινωνοῦντες ἐν ταῖς χαρμοσύνοις ταύταις ἡμέραις μεθ' Ἑμῶν καὶ καθιστῶντες τὴν Ἑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα μέτοχον τῶν ἀνωτέρω προβληματισμῶν καὶ σκέψεων, πάνυ ἀσμένως ἀπευθύνομεν εἰς Ἑμᾶς προσωπικῶς, ἀλλὰ καὶ εἰς ἅπασαν τὴν σεβασμίαν τῶν Ἱεραρχῶν χορείαν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἀδελφικόν χαιρετισμὸν καὶ ἀσπασμὸν, εὐχόμενοι ὀλοφύχως δι' ἓνα ἕκαστον ἐξ Ἑμῶν, χάριτι τοῦ Ἐπιφανέντος Κυρίου, μακρομέρευσι, ὑγίειαν τὴν κατ' ἄμφω καὶ ὀλβιότητα βίου, παρακαλοῦντες εἰσέτι ὅπως

δέσθε εἰς τὸν ἐκ Παρθένου Τεχθέντα ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τὴν εἰρήνευσιν, τὴν εὐστάθειαν καὶ ἐνότητα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ Του, ἀφ' ἑτέρου δέ διὰ τὸν ὑπ' Αὐτοῦ οὐσιαστικόν φωτισμὸν τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, ἵνα πορευόμενος ἀκολουθῇ τὰ ἴχνη Αὐτοῦ, ἐγκαταλείπων πάντα ἐγωισμόν, ἰδιοτέλειαν καὶ αὐτάρκειαν, ὡς πρὸς δέ τούς ἀγνοοῦντας Αὐτόν, δέσθε ἵνα γνωρίσωσι τό Εὐαγγέλιόν Του καὶ εὐσεβῶσιν Αὐτόν, «μέχρι καταντίσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ» (Εφεσ. 4, 13).

Ἐπί δέ τούτοις, εὐχόμενοι εὐλογημένον τὸν νέον ἐνιαυτὸν τῆς χρηστότητος τοῦ Κυρίου καὶ αὔθις κατασπαζόμενοι ἐορτίως τὴν Ἑμετέραν Σεπτὴν Κορυφὴν, διατελοῦμεν.

Ἀθήνησι, Χριστούγεννα 2018

Ἐλάχιστος ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΜΗΝΥΜΑΤΑ

Μήνυμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς τοὺς μαθητὲς
γιὰ τὴν ἑορτὴ των Τριῶν Ἱεραρχῶν

Ἀγαπητοὶ μας μαθητὲς καὶ μαθήτριες,

Κάθε χρόνο, τὴν 30ῆ Ἰανουαρίου, ἐορτάζουμε μὲ λαμπρότητα τὴν ἑορτὴ τῶν «Τριῶν μεγίστων φωστήρων τῆς Τρισηλίου Θεότητος». Τιμοῦμε Βασίλειο τὸν Μέγα, Γρηγόριο τὸν Θεολόγο καὶ Ἰωάννη τὸν Χρυσόστομο, τὰ χρυσὰ αὐτὰ στόματα τοῦ ἑλληνικοῦ καὶ χριστιανικοῦ λόγου, τὰ ὁποῖα, ὅπως ψάλλουμε στὸ Ἀπολυτικίό τους, κατάρδευσαν, δηλαδή πότισαν, ὅλη τὴν Οἰκουμένη μὲ διδάγματα θεογνωσίας. Ἐξησαν τὸν 4ο αἰ. καὶ βοήθησαν στὴν ἀποδοχὴ καὶ κατανόηση τῆς ἑλληνικῆς Παιδείας ἀπὸ τοὺς Χριστιανούς τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Μ. Ἀσίας. Εἶχαν καὶ οἱ τρεῖς μεγάλη μὀρφωση, ὄχι μόνο θεολογική, ἀλλὰ καὶ βασισμένη στὰ ἀρχαῖα ἑλληνικά κείμενα. Πίστευαν ὅτι ὁ Χριστιανὸς ἔχει πολλὰ νὰ ὠφεληθῆ ἀπὸ τὴ μελέτη τῶν κλασικῶν κειμένων τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γραμματείας, ἀρκεῖ ἡ μελέτη αὐτὴ νὰ γίνεται προσεκτικὰ καὶ ἐπιλεκτικὰ, ὅπως συμβαίνει μὲ τὴ μέλισσα, ἡ ὁποία λαμβάνει ἀπὸ τὰ ἄνθη μόνο ὅ,τι τῆς χρειάζεται γιὰ νὰ φτιάξει τὸ μέλι.

Ὁ Μ. Βασίλειος, Ἐπίσκοπος Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας, ἔγραψε ἓνα περίφημο κείμενο μὲ θέμα πῶς οἱ νέοι μποροῦν νὰ ὠφεληθοῦν ἀπὸ τὰ ἀρχαῖα ἑλληνικά κείμενα. Ἐκεῖ παραθέτει παραδείγματα ἡθους ἀπὸ τὸν βίον μεγάλων μορφῶν τῆς Ἀρχαιότητος. Μεταξὺ ἄλλων παρουσιάζει θετικὰ παραδείγματα ἐγκρατείας ἀπὸ τὸν βίον τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, τοῦ σπουδαίου αὐτοῦ τέκνου τῆς ἑλληνικῆς Μακεδονίας.

Ὁ Ἅγ. Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, ἐκφωνῶντας Ἐπιτάφιο Λόγο πρὸς τὸν καλὸ του φίλο Μ. Βασίλειο, ὑπογραμμίζει ὅτι τὸ σπουδαιότερο ἀγαθὸ γιὰ τὸν ἄνθρωπο εἶναι ἡ Παιδεία. Προσθέτει ἐπίσης ὅτι παράλληλα μὲ τὴν ἐκκλησιαστικὴ παιδεία, τὰ χριστιανικά γράμματα δηλαδή, πρέπει οἱ νέοι νὰ γνωρίζουν καὶ τὴ σοφία πού ἔρχεται ἔξω ἀπὸ τὸν

ναὸ (ἔξωθεν ἢ θύραθεν παιδεία), ἐννοώντας τὰ κείμενα τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων.

Στὴν Ἀντιόχεια τῆς Συρίας ἔζησε ὁ Ἅγ. Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ὁ ὁποῖος ἔφτασε μέχρι τὸ ἀξίωμα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως. Ἡ πατρίδα του τότε ἦταν σημαντικό κέντρο ἑλληνικῆς Παιδείας. Σπούδασε τὴ ρητορικὴ καὶ τὴ νομική, ἀλλὰ ἀφοσιώθηκε στὴν Ἐκκλησία. Οἱ ἀπόψεις του γιὰ τὴν παιδαγωγικὴ εἶναι διαχρονικὲς καὶ ἐπίκαιρες καὶ διδάσκονται σήμερα, μετὰ ἀπὸ τόσους αἰῶνες, σὲ κορυφαῖα πανεπιστήμια ἐντὸς καὶ ἐκτὸς Ἑλλάδος.

Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες ἀγωνίσθηκαν γιὰ μία Παιδεία, ἡ ὁποία δὲν θὰ προσφέρει ἀπλῶς τεχνικὴ καὶ ἐπαγγελματικὴ κατάρτιση, ἀλλὰ θὰ εἶναι διδασκαλία γνώσεων καὶ ἡθους, ὥστε ἡ μὀρφωση νὰ ἀποβαίνει οὐσιαστικὰ σὲ διαμὀρφωση χαρακτήρων. Πίστευαν σὲ μία Παιδεία προσανατολισμένη στὸν Θεὸ καὶ στὸν συνάνθρωπο. Σὲ ἓνα σχολεῖο, τὸ ὁποῖο θὰ διδάσκει τὴ φιλανθρωπία, τὸν σεβασμὸ σὲ κάθε ἀδύναμο καὶ πάσχοντα συνάνθρωπο, τὴν ἐλευθερία πού συνδυάζεται μὲ ὑπευθυνότητα, τὸν ὑγιῆ καὶ ἀφαντίστο πατριωτισμὸ.

Ἀγαπητὰ μας παιδιά, σᾶς εὐχόμαστε καλὴ πρόοδο καὶ σᾶς καλοῦμε νὰ γνωρίζετε τὰ κείμενα καὶ τὴ σοφία τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν. Νὰ τοὺς ἔχετε ὡς πρότυπα στὴ ζωὴ σας, μέσα ἀπὸ οὐσιαστικὴ μελέτη, καὶ νὰ θυμᾶστε ὅτι σκοπὸς τῆς Παιδείας εἶναι νὰ γίνετε ὀλοκληρωμένες προσωπικότητες μὲ σφαιρικὴ γνώση, χρήσιμοι γιὰ τὴν κοινωνία, τὴν πατρίδα τὴν Ἀνθρωπότητα.

Τὸ μέλλον θὰ εἶναι καλύτερο ἂν φωτισθοῦμε ὅλοι ἀπὸ τὰ νάματα καὶ τὸν τρόπο ζωῆς τοῦ Μ. Βασιλείου, τοῦ Ἅγ. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ τοῦ Ἅγ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Μὲ πατρικὲς εὐχὲς καὶ ἀγάπη

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΙΕΡΑΣ
ΣΥΝΟΔΟΥ

ΟΜΙΛΙΑΙ

Μελετώμενες συνταγματικές αλλαγές
καί οί θέσεις τῆς Ἐκκλησίας μας

Εἰσήγησις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μητροπολίτου Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὁρωποῦ κ. Κυρίλλου ἐνώπιον τῆς σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν Συνεδριαν αὐτῆς τὴν Τετάρτην 3 Ὀκτωβρίου 2018

Μακαριώτατε,
Σεβασμιώτατοι Σύεδροι,

τοῦ δημοκρατικοῦ Κράτους Δικαίου, στό ὁποῖο
θά ἀναφερθῶ παρακάτω.

Τό ζήτημα τῶν σχέσεων Κράτους καί Ἐκκλησίας στήν Ἑλλάδα ἀκολουθεῖ τά τελευταῖα χρόνια μία σταθερή ὡς πρὸς τίς διακυμάνσεις του διαδρομή. Ὑπάρχουν περίοδοι ἔντασης, κατὰ τίς ὁποῖες τό ζήτημα αὐτό κυριαρχεῖ πολιτικά καί προκαλεῖ μείζονες κοινωνικές καί ἰδίως ἰδεολογικές ἀντιθέσεις, καί περίοδοι ὕφεσης, κατὰ τίς ὁποῖες ὁ σχετικός προβληματισμός εἶναι ὑπόθεσις μόνο τῶν εἰδικῶς ἀσχολουμένων μέ τό ὡς ἄνω ζήτημα, κυρίως νομικῶν, θεολόγων καί ἱστορικῶν. Ὅταν, λοιπόν, τό ζήτημα τῶν σχέσεων Κράτους καί Ἐκκλησίας ἀποκτᾶ πολιτικό καί εἰδησεογραφικό ἐνδιαφέρον, αὐτό γίνεται σχεδόν πάντοτε μέ μεγάλη ὀξύτητα καί ὀδηγεῖ σέ προσεγγίσεις πού συχνά δέν διακρίνονται γιά τὴν ψυχραιμία τους.

Ἡ κατάσταση αὐτή εἶναι ἴσως φυσική, καθὼς στό ζήτημα τῶν σχέσεων Κράτους καί Ἐκκλησίας συμπυκνώνονται πολλά ἀπό τά θεμελιώδη προβλήματα αὐτοπροσδιορισμοῦ καί αὐτοσυνειδησίας τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας: ἡ σχέση της μέ τίς μεγάλες φάσεις τῆς ἑλληνικῆς ἱστορικῆς διαδρομῆς, μέ τή διαχρονία τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ καί ἰδίως μέ τόν ἀρχαῖο ἑλληνικό πολιτισμό καί τό Βυζάντιο, ἡ σχέση της μέ αὐτό πού ὀνομάζεται Δύση καί δυτικό πολιτιστικό παράδειγμα ἀλλά καί μέ τὴν καθ' ἡμᾶς Ἀνατολή. Τό κρισιμότερο, ὅμως, εἶναι ὅτι τά προβλήματα αὐτά δέν τίθενται αὐτοτελῶς, ἀλλά σέ σχέση μέ τόν εὐρωπαϊκό μέσο ὄρο: σέ σχέση μέ τό εὐρωπαϊκό μοντέλο ἀνάπτυξης καί μέ τό εὐρωπαϊκό καί γενικότερα τό δυτικό θεσμικό μοντέλο τοῦ συνταγματικοῦ κράτους,

1. Ἡ ὀρθόδοξη ἐκκλησία ὡς «κοινωνία»

Οἱ σχέσεις Κράτους καί Ἐκκλησίας ἢ μᾶλλον Κράτους καί Θρησκείας ἦταν, λοιπόν, πάντοτε μία οὐσιαστική καί βασική ὄψη τῶν εὐρύτερων σχέσεων κράτους καί κοινωνίας τῶν πολιτῶν. Αὐτό ἰσχύει κατεξοχὴν στήν περίπτωση τῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας, πού ἀντιλαμβάνεται ἐκκλησιολογικά τόν ἑαυτό της ὡς «κοινωνία», δηλαδή ὡς σχέση προσώπων μέ τή θεολογική ἔννοια τοῦ ὄρου, ἢ ὁποῖα, ὅμως, ἐπηρέασε ἐν πολλοῖς καί τή νομική ἔννοια τοῦ προσώπου στό ἐπίπεδο τόσο τοῦ δημοσίου, ὅσο καί τοῦ ιδιωτικοῦ δικαίου.

Ἄν, μάλιστα, ἀναζητήσουμε τὴν ἀφετηρία τῶν σχέσεων αὐτῶν ὄχι θεωρητικά, ἀλλά ἱστορικά, τότε ἀξίζει, θεωροῦμε, νά σημειώσουμε δύο στοιχεῖα: πρῶτον, τό γεγονός ὅτι ἡ ἑλληνική ἐπανάστασις τῆς ἀνεξαρτησίας δέν προσέλαβε ποτέ ἀντικληρικαλικό ἢ ἀντεκκλησιαστικό χαρακτῆρα, σέ ἀντίθεσις μέ τίς ἱστορικές διεργασίες πού ὀδήγησαν στή συγκρότησις ἄλλων σύγχρονων εὐρωπαϊκῶν κρατῶν (ὅπως π.χ. ἡ Γαλλία). Καί, δεύτερον, τό γεγονός πὼς τό ἀνεξάρτητο ἑλληνικό κράτος, ὑπὸ τό καθεστῶς μάλιστα τῆς Ἀντιβασιλείας, δηλαδή ἐνός θεσμοῦ δυτικοῦ καί κάθε ἄλλο παρά ὀρθόδοξων πεποιθήσεων, θεώρησε ἀναγκαῖο συμπλήρωμα τῆς ἀνεξαρτησίας του τὴν αὐτοκεφαλία τῆς ὀρθόδοξης ἐκκλησίας του. Μπορεῖ ἡ ἐπιλογή αὐτή, ὅπως ὀργανώθηκε ἀπὸ τὴν Ἀντιβασιλεία, νά ἦταν ἐπείσαστη καί νά εἶχε σαφέστατα προτεσταντικές καταβολές, ἔγινε, ὅμως, ἀποδεκτὴ σέ μεγάλο βαθμό ὡς πράξις διπλωτικῆς τῆς ἀνεξαρτησίας καί τῆς κυριαρχίας

του νεοπαγούς τότε ελληνικού κράτους. Από την άποψη αυτή επισημαίνουμε ως αναγκαία τα πρωτόκολλα του Λονδίνου του 1830 και η ανακήρυξη της αυτοκεφαλίας να αντιμετωπίζονται, έξ αποτελέσματος, από μία κοινή όπτική γωνία.

2. Η Θρησκεία στην Εύρώπη σήμερα

Τό 2010 πραγματοποιήθηκε στην πόλη Birmingham της Άγγλιας μία πανευρωπαϊκή συνάντηση Κοινωνιολόγων της θρησκείας με κεντρικό θέμα τίς σχέσεις, οί όποιες διαμορφώνονται μεταξύ των Έκκλησιών και των θρησκευτικών κοινοτήτων μέ τά θεσμικά εύρωπαϊκά όργανα, κυρίως μέ τό άρθρο 17 της Συνθήκης της Λισσαβόνας. Οί βασικές γραμμές της όλης θεματολογίας του πανευρωπαϊκού αυτού συνεδρίου επικεντρώθηκαν κυρίως σε δύο ούσιαστικά έρωτήματα: τό πρώτο άφορā την εικόνα πού έχουν οί διάφορες θρησκευτικές κοινότητες για τίν Ένωμένη Εύρώπη (ιστορική, κοινωνιολογική, πολιτική κ.λπ.) και τό δεύτερο, μέ ποιούς τρόπους οί θρησκευτικές κοινότητες παρουσιάζουν τίς θέσεις τους ή έπηρεάζουν τίς πολιτικές στρατηγικές στην Εύρωπαϊκή Ένωση.

Είνα γεγονός ότι ή Εύρωπαϊκή Ένωση για πολλά χρόνια άπετέλεσε τό επίκεντρο πολλών οικονομικών και πολιτικών άλλαγών. Η επίδραση της θρησκείας τά πρώτα έτη της λειτουργίας της Εύρωπαϊκής Ένωσης στίς άλλαγές αυτές θά μπορούσαμε νά πούμε ότι διαδραμάτισε πολύ μικρό ρόλο. Έντούτοις, ή πολιτική κινητοποίηση σχετικά μέ τί σύνταξη ενός Εύρωπαϊκού Συντάγματος (Convention) και ή αύξανόμενη παρουσία πολλών θρησκευτικών ομάδων στό κέντρο της Εύρωπαϊκής Ένωσης στίς Βρυξέλλες, μετά άπό τό 1992, έχουν σίγουρα έπιδράσει στή διαδικασία λήψης αποφάσεων. Για πρώτη φορά στην ιστορία της Εύρωπαϊκής Ένωσης θεσμοθετείται επίσημα πλέον ό διάλογος μεταξύ της Εύρωπαϊκής Ένωσης και των θρησκευτικών πρωταγωνιστών στό σημαντικότερο επίσημο έγγραφο για τό εύρωπαϊκό κεκτημένο, τί συνθήκη της Λισσαβόνας.

Τέλος, θά πρέπει νά σημειωθεί έδω ότι τά νέα αυτά δεδομένα ενισχύουν τίς συνεργασίες τόσο μεταξύ των Κρατών-Μελών, όσο και μεταξύ

των Έκκλησιών για τό μέλλον της Εύρώπης. Η ποικιλία και τό πλῆθος των έρευνητικών εύρωπαϊκών προγραμμάτων, οί ειδικές μελέτες άπό πολλούς πανεπιστημιακούς για τίς δράσεις των θρησκευτικών κοινοτήτων αλλά και ή παρουσία των έκκλησιαστικών αντιπροσωπειών στίς Βρυξέλλες αναδεικνύουν τί σημασία του διαλόγου για τί λήψη των ούσιαστικών αποφάσεων, αποφάσεις βιώσιμες και λειτουργικές για τά Κράτη-Μέλη της Εύρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό καθίσταται άκόμη πιο αναγκαίο, εάν λάβει κανείς ύπ' όψιν του τίν έπανεμφάνιση και τί μελέτη της θρησκείας στην Εύρώπη μέσα άπό τά νέα δεδομένα, όπως: ό ρόλος των ιστορικών Έκκλησιών στή διαμόρφωση του Εύρωπαϊκού πολιτισμού, ή εμφάνιση νέων πληθυσμών στην Εύρώπη άπό πολλές περιοχές του κόσμου, ή επιστροφή πολλών νέων στίς Έκκλησίες, ό διάλογος για τόν ρόλο της θρησκείας στή δημόσια και τίν ιδιωτική σφαιρα, ή συμβολή των Έκκλησιών και των έκκλησιαστικών όργανώσεων στή δημιουργία δημοκρατικών κοινωνιών στην Εύρώπη κ.ά. Παρακάτω σταχυολογούμε μερικά σημεία του παραπάνω προβληματισμού.

3. Σχέσεις Έκκλησίας-Πολιτείας στην Ε.Ε.

Τό άρθρο 17 της Συνθήκης της Λισσαβόνας, σύμφωνα μέ πολλούς μελετητές, λειτουργεί σήμερα ως *deus ex machina*. Οί Κοινωνιολόγοι της θρησκείας και άλλων κοινωνικών έπιστημών πιστεύουν ότι ό νεωτερισμός έχει δημιουργήσει σε πολλά Κράτη-Μέλη ένα ουδέτεροθρησκο Κράτος. Οί επιρροές, όμως, πού δέχεται τό Κράτος άπό τίς θρησκευτικές κοινότητες σε θέματα π.χ. οικονομικά, κοινωνικά κ.λπ. παραμένουν έξίσου σημαντικές. Παρά τό ότι πολλοί πολιτικοί φιλόσοφοι συνεχίζουν νά υπερασπίζονται τίν ιδέα ότι ή θρησκεία πρέπει νά βρίσκεται μόνο στην ιδιωτική σφαιρα, έντούτοις, παρατηρείται τό αντίθετο.

Η Εύρώπη συνεχίζει νά κινείται μέ τί συνύπαρξη διαφορετικών ήθικών αντιλήψεων για τό θέμα του γάμου ή άλλων βιοηθικών ζητημάτων. Οί πρόσφατες μεταρρυθμίσεις ως προς τό οικογενειακό δίκαιο σε πολλές εύρωπαϊκές χώρες δείχνουν, επίσης, ότι οί ιστορικές Έκκλησίες έχουν σιγά-σιγά χάσει

τήν ικανότητά τους να συμβάλλουν δημιουργικά στον δημόσιο διάλογο και να επηρεάζουν τις πολιτικές αποφάσεις. Έτσι, η παρουσία των Εκκλησιών στις Βρυξέλλες, με βάση το άρθρο 17, τους δίνει τη δυνατότητα, και μάλιστα με τον πλέον επίσημο τρόπο, να έχουν έναν «άνοικτο, διαφανή και συνεχή διάλογο» τόσο σε εθνικό, όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο και επιβεβαιώνει τη «συμβολή» όλων των θρησκευτικών οργανώσεων ως προς το μέλλον της Ευρώπης. Βέβαια, αυτό για να κατανοηθεί, θα πρέπει να γνωρίζουμε το είδος των σχέσεων Θρησκείας-Πολιτείας που επικρατεί στα Κράτη-Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο σημείο αυτό πρέπει να υπογραμμισθεί ότι το μοναδικό Κράτος με επίσημο διαχωρισμό (*Separationist*) Κράτους-Εκκλησίας είναι η Γαλλία λόγω της συνταγματικής *laïcité*. Όλες οι άλλες περιπτώσεις ανήκουν στις κατηγορίες μιας συμβιβαστικής συνύπαρξης (*Accommodationist*), συνεργασίας με το Κράτος (*Cooperationist*), επικύρωσης της Θρησκείας (*Endorsed Religion*) ή της επίσημης Θρησκείας (*Official Religion*).

4. Είδος των σχέσεων Εκκλησίας και Κράτους στα Κράτη-Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΚΡΑΤΗ	ΒΑΘΜΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΣΧΕΣΗΣ
Όλλανδία	1.25	Συμβιβαστική
Λουξεμβούργο	10.50	Συνεργασίας
Σουηδία	12.17	Συνεργασίας
Ιταλία	13.00	Συνεργασίας
Ιρλανδία	15.75	Επικύρωση Θρησκείας
Κύπρος	16.13	Συνεργασίας
Γερμανία	19.88	Συνεργασίας
Πορτογαλία	21.94	Επικύρωση Θρησκείας
Γαλλία	22.92	Χωρισμός
Αυστρία	24.25	Συνεργασίας
Βέλγιο	25.50	Συνεργασίας
Μάλτα	25.63	Επίσημη Θρησκεία
Δανία	26.04	Επίσημη Θρησκεία
Άγγλία	27.67	Επίσημες Θρησκείες
Ισπανία	28.46	Επίσημη Θρησκεία
Φινλανδία	32.88	Επίσημες Θρησκείες
Ελλάδα	33.31	Επίσημη Θρησκεία
Εσθονία	3.52	Συμβιβαστική

Σλοβενία	11.96	Συνεργασίας
Λετονία	17.56	Συνεργασίας
Λιθουανία	17.58	Συνεργασίας
Τσεχία	18.19	Συνεργασίας
Σλοβακία	19.88	Συνεργασίας
Πολωνία	22.21	Επικύρωση Θρησκείας
Ούγγαρία	22.79	Συνεργασίας
Ρουμανία	24.50	Επικύρωση Θρησκείας
Βουλγαρία	36.72	Επικύρωση Θρησκείας

(στοιχεία έτους 2010)

5. Η θέση της Εκκλησίας της Ελλάδος στη διαμόρφωση του ευρωπαϊκού γίνεσθαι

Μέ θετικό τρόπο χαρακτηρίστηκε η ενεργός συμμετοχή της Εκκλησίας σε όλόκληρη τη διαδικασία των πρόσφατων ευρωπαϊκών μεταρρυθμίσεων και ειδικότερα ότι η Εκκλησία της Ελλάδος συμβάλλει ενεργά πρωτίστως στα ζητήματα της μετανάστευσης και του ασύλου μέσω του Κέντρου Συμπαράστασης Παλιννοστούντων και Μεταναστών-Οικουμενικό Πρόγραμμα Προσφύγων της Ίερας Συνόδου. Η δραστηριότητά της αυτή είναι πάντοτε όρατη τόσο σε εθνικό, όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Αυτή η δραστηριότητα χαιρέτιστηκε και υποστηρίχθηκε από όλους σχεδόν τους εισηγητές. Συγχρόνως τονίστηκε ότι, εάν και πολλές φορές κατά το παρελθόν η Εκκλησία της Ελλάδος βρέθηκε στο περιθώριο από τις πολιτικές δυνάμεις, η ίδια κατόρθωσε να καθιερωθεί στη συνείδηση των ευρωπαίων πολιτικών και σήμερα να αποτελεί έναν από τους αξιόπιστους συνομιλητές στις διάφορες συζητήσεις και fora στις Βρυξέλλες.

Τό παράδειγμα της Εκκλησίας της Ελλάδος απεικονίζει τό γεγονός ότι οι Εκκλησίες μπορούν να συμμετέχουν στις συζητήσεις σχετικά με τη διαμόρφωση της ίδιας της ευρωπαϊκής ταυτότητας. Αυτό είναι σημαντικό ως προς τη δημιουργία θετικών αντιλήψεων για τόν ρόλο των Εκκλησιών, οι οποίες μπορούν να συμβάλλουν στην αλλαγή της νοοτροπίας και τίν ύγιη αντιμετώπιση των πολιτών με τίν παρουσία των Άντιπροσωπειών στις Βρυξέλλες και αποτελούν τή χρυσή ευκαιρία για τίν Ε. Ένωση προς μία ουσιαστική συνεργασία στό άμεσο μέλλον.

6. Παράγοντες πού καθιστούν επίκαιρη τή θρησκεία στην Εύρώπη

Οί παράγοντες πού καθιστούν επίκαιρη τή θρησκεία στην Εύρώπη είναι οί ἑξῆς:

Ὁ ρόλος τῶν ἱστορικῶν Ἐκκλησιῶν στή διαμόρφωση τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ. Αὐτό γίνεται εὐκόλα κατανοητό, ὅταν δοῦμε ὅτι ἡ χριστιανική παράδοση εἶχε μία ἀμετάκλητη ἐπίδραση στόν χρόνο (ἡμερολόγια, ἐκκλησιαστικά φεστιβάλ, διακοπές μέ βάση τό ἐκκλησιαστικό ἡμερολόγιο, κ.ἄ.) καί τόν χῶρο (οἱ ἑνοριακές κοινότητες, τά διάφορα χριστιανικά κτήρια κ.λπ.) σέ ὅλη τήν Εὐρώπη.

Ἡ συνειδητοποίηση ὅτι οἱ ἱστορικές Ἐκκλησίες ἔχουν ἀκόμη σημαντική θέση στίς ἰδιαιτερές στιγμές τῶν σύγχρονων Εὐρωπαίων (βαπτίσεις, γάμος, κηδείες κ.λπ.), ἀκόμα καί ἐάν οἱ ἴδιες δέν εἶναι ἱκανές νά πειθαρχήσουν στίς θρησκευτικές πεποιθήσεις καί τή συμπεριφορά τῆς μεγάλης πλειοψηφίας τοῦ πληθυσμοῦ. Παρά τή σχετική ἔκκοσμίκευση, πολλοί Εὐρωπαῖοι ἐπιστρέφουν στίς Ἐκκλησίες σέ στιγμές χαρᾶς ἢ θλίψης (εἴτε ἰδιωτικά εἴτε συλλογικά). Ἐνῶ ὅλο καί περισσότεροι νέοι ἐπιλέγουν μόνοι τους τή «θρησκευτική ταυτότητα», παρά τήν κληρονομοῦν, ἐν τούτοις πολλοί εἶναι ἐκεῖνοι πού δέχονται τούς ἠθικούς κανόνες τῆς θρησκείας.

Ἡ ἀφιξη στην Εὐρώπη πολλῶν νέων ομάδων ἀπό πολλά διαφορετικά μέρη τοῦ κόσμου. Αὐτό εἶναι πρῶτιστα μία οἰκονομική μετακίνηση, ἀλλά οἱ ἐπιπτώσεις στή θρησκευτική ζωή τῆς γηραιᾶς ἡπείρου εἶναι τεράστιες. Ἡ αὐξανόμενη παρουσία πολλῶν καί ποικίλων θρησκευτικῶν κοινοτήτων ἔχουν ἀλλάξει τό θρησκευτικό τοπίο τῆς Εὐρώπης. Ἐκτός ἀπό αὐτό, μερικές ἀπό αὐτές τίς κοινότητες εἶναι – ἀπό τήν ἴδια τή φύση τους– προκλητικές ὡς πρὸς τήν ἀντίληψη ὅτι ἡ ἔννοια τῆς θρησκείας εἶναι ἰδιωτική ὑπόθεση. Ἀκριβῶς ἀντίθετες εἶναι ἀρκετές φωνές διαφόρων θρησκευτικῶν ομάδων, οἱ ὁποῖες δέχονται τή θρησκεία στή δημόσια σφαῖρα.

Μία νέα ἀντίληψη στόν χῶρο τῆς Κοινωνιολογίας τῶν θρησκείων εἶναι ὅτι ἡ θρησκευτική ζωή στή σύγχρονη Εὐρώπη ἀποτελεῖ μία «ἐξαιρετική περίπτωση». Ὅλο καί περισσότερο συνειδητοποιοῦμε ὅτι ἡ Εὐρώπη δέν εἶναι κο-

σμική (*secular*), ἐπειδή εἶναι σύγχρονη, ἀλλά ἐπειδή εἶναι εὐρωπαϊκή (Grace Davie). Μερικοί Εὐρωπαῖοι χαίρουν αὐτήν τήν ἀντίληψη, ἄλλοι δέν τήν ἀποδέχονται.

Ἡ Εὐρώπη στό νέο παγκόσμιο οἰκονομικό περιβάλλον πού διαμορφώνεται, ὀφείλει νά συνεχίσει νά εἶναι ἐκεῖνη πού μπορεῖ καί συνδυάζει τή θρησκευτικότητα τῶν πολιτῶν της. Ἡ Εὐρώπη σήμερα ἔχει νά ἀντιμετωπίσει σοβαρές κοινωνικές ἀλλαγές, ὅπως τήν παγκοσμιοποίηση, τό ἀνοιγμα τῶν συνόρων καί τόν ἀθέμιτο ἀνταγωνισμό στήν ἀγορά ἐργασίας, τό δημογραφικό πρόβλημα καί τίς ἀλλαγές στόν γηγενῆ πληθυσμό της.

Ἡ ὑψηλή ἀνεργία, ἡ οἰκονομική κρίση πού ὀφείλεται στήν ἀδυναμία της νά προσαρμοστεῖ ἐγκαίρως στίς νέες συνθήκες πού δημιουργήσε ἡ παγκοσμιοποίηση, μία συνεχῆ μείωση καί γήρανση τοῦ πληθυσμοῦ της μέ παράλληλη αὐξηση τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μεταναστῶν, ἡ πλειονότητα τῶν ὁποίων οὔτε ἀφομοιώθηκε οὔτε δείχνει δυνατότητες νά ἐνταχθεῖ στό εὐρωπαϊκό κοινωνικό σύστημα, χαρακτηρίζει σήμερα τό εὐρωπαϊκό γίγνεσθαι.

Σέ ὅλα αὐτά τά προβλήματα οἱ Ἐκκλησίες μποροῦν νά συμβάλλουν μέ ἕναν ἀνοικτό προβληματισμό γιά τό μέλλον τῆς Εὐρώπης, πού μπορεῖ νά τή μετασχηματίσει σέ ἕνα μοντέλο συνύπαρξης καί σεβασμοῦ πρὸς ὅλους τούς πολίτες της.

7. Ἡ ὑπ' ἀριθμόν 11 συνοδευτική δὴλωση πού προσαρτήθηκε στή συνθήκη τοῦ Ἄμστερνταμ

Νομίζω ὅτι τό πῶ ἐνδιαφέρον νομικό κείμενο πού ἀποτυπώνει τόν κοινό παρονομαστή τοῦ εὐρωπαϊκοῦ νομικοῦ καί θεσμικοῦ πολιτισμοῦ καί ὑποδηλώνει τήν πολυτυπία τοῦ φαινομένου εἶναι ἡ συνοδευτική δὴλωση (ὑπ' ἀριθμ. 11) πού υἱοθετήθηκε ἀπό τή διακυβερνητική Διάσκεψη τῶν Κρατῶν-Μελῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως καί προσαρτήθηκε στή Συνθήκη τοῦ Ἄμστερνταμ «γιά τό καθεστῶς τῶν ἐκκλησιῶν καί τῶν μὴ ὁμολογιακῶν ἐνώσεων».

Σύμφωνα μέ τή δὴλωση αὐτή: «Ἡ Εὐρωπαϊκή Ἐνωση σέβεται καί δέν προδικάζει τό σύμφωνα μέ τό ἐθνικό δίκαιο καθεστῶς τῶν ἐκκλησιῶν καί τῶν θρησκευτικῶν ἐνώσεων ἢ κοινοτήτων στά

Κράτη-Μέλη. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσις σέβεται μὲ τὸν ἴδιο τρόπο τὸ καθεστὼς τῶν φιλοσοφικῶν καὶ μὴ ὁμολογιακῶν ἐνώσεων». Ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὰ ἐρμηνευτικὰ προβλήματα πού μπορεῖ νὰ προκαλέσει μία τόσο γενικὴ διατύπωση, εἶναι προφανές ὅτι στό πλαίσιο τῆς ἀρχῆς τῆς ἐπικουρικότητας πού διαπερνᾷ τὴ συνθήκη τοῦ Ἀμστερνταμ (ὅπως καὶ τοῦ Μάαστριχτ) καὶ διέπει τίς σχέσεις Ἐνώσεως καὶ Κρατῶν-Μελῶν, τὸ ζήτημα τῶν σχέσεων κράτους καὶ ἐκκλησιῶν καὶ γενικότερα κράτους καὶ θρησκείας τοποθετεῖται ἐκτός τοῦ πεδίου τῆς κοινοτικῆς πολιτικῆς καὶ δράσης.

Αὐτό εἶναι προφανές ὅτι δέν ἀφορᾷ τὴ θρησκευτικὴ ἐλευθερία καὶ γενικότερα τὸν σεβασμὸ τῶν θεμελιωδῶν δικαιωμάτων, πού προστατεύονται καὶ ἀπὸ τὴν Εὐρωπαϊκὴ Σύμβαση Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου, καθὼς καὶ ἀπὸ τὸ ἴδιο τὸ πρωτογενές δικαίωμα τῆς Ἐνώσεως εὐθέως, ἀλλὰ τὴν πολυτυπία τῶν σχέσεων μεταξύ τῶν κρατῶν καὶ ἐκκλησιῶν (καὶ θρησκευτικῶν κοινοτήτων γενικότερα). Γιά τὸ θέμα αὐτό ἡ ἀρμοδιότητα παραμένει φυσικὰ στό ἐθνικὸ κράτος, καὶ γιατί ἐκεῖ ἀνήκει ἱστορικὰ ἀλλὰ καὶ γιατί εἶναι τόσο ποικίλες καὶ διαφορετικὲς οἱ διαδρομές πού ἀκολουθήθηκαν καὶ οἱ θεσμικὲς ἐπιλογές πού ἔγιναν. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ αὐτὴ Συνθήκη δέν ἐπιβάλλει συγκεκριμένο μοντέλο σχέσεων, ἀφήνει ἐλεύθερο τὸ κάθε Κράτος-Μέλος νὰ τὴν καθορίζει, μὲ βάση τὸ ἐθνικό-ἐσωτερικὸ δικαίωμα, ἀνάλογα μὲ τίς ἐθνικὲς καὶ ἱστορικὲς του ἰδιαιτερότητες.

Ἐπίσης, συγχρόνως ἐγγυᾶται τὸν σεβασμὸ σὲ ὅποιοδήποτε μοντέλο διαμορφωθεῖ καὶ θὰ εἶναι ἀποδεκτὸ ἀπὸ τοὺς πολῖτες τοῦ Κράτους-Μέλους. Καμμία, λοιπόν, ἀπαίτηση δέν ὑφίσταται ἀπὸ τὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσις καὶ τὸ Συμβούλιο τῆς Εὐρώπης, ὡς ἐπιχείρημα γιὰ τὸν τρόπο καθορισμοῦ τοῦ πλαισίου τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας-Πολιτείας ἐνός Κράτους-Μέλους.

8. Οἱ σχέσεις Κράτους καὶ Ἐκκλησίας ὡς σχέσεις συνταγματικὰ ρυθμισμένες

Οἱ σχέσεις Κράτους καὶ Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὅπως καὶ γενικότερα οἱ σχέσεις μεταξύ κράτους καὶ θρησκευτικῶν συσσωματώσεων εἶναι στὴν ἑλληνικὴ ἔννομη τάξη σχέσεις συνταγματικῶς

ρυθμισμένες. Βέβαια, τὸ Σύνταγμα εἶναι ἡ ὑπατι πολιτειακὴ πράξη. Μὲ τὸ Σύνταγμα ἐκδηλώνεται ἡ κρατικὴ ἐξουσία ὡς συντακτικὴ ἐξουσία εἴτε πρωτογενὴς καὶ ἀπεριόριστη εἴτε δευτερογενὴς (ἀναθεωρητικὴ) καὶ ναὶ μὲν ἐλεγχόμενη, ἀλλὰ ἔχοντας στὴ διάθεσή της εὐρύτατη διακριτικὴ εὐχέρεια.

Ἰπὸ τὴν ἔννοια αὐτὴ μπορεῖ βεβαίως νὰ εἰπωθεῖ ὅτι ἡ ἴδια ἡ βάση τῶν σχέσεων αὐτῶν εἶναι πολιτειακοκρατικὴ, καθὼς ἡ Ἐκκλησία «ὑπάγεται» στό Σύνταγμα. Τὸ βασικὸ, ὅμως, γενετικὸ χαρακτηριστικὸ τοῦ Συντάγματος εἶναι ὅτι ὀριοθετεῖ καὶ καθυποτάσσει τὴν ἴδια τὴν κρατικὴ ἐξουσία ὑπὸ ὅλες τίς ἐκφάνσεις της, τὴ νομοθετικὴ, τὴν ἐκτελεστικὴ, τὴ δικαστικὴ. Ἡ ὑπαγωγή, συνεπῶς, στό Σύνταγμα σημαίνει ὑπαγωγή στὴν ἔννομη τάξη καὶ ἄρα σὲ κρατικῆς προέλευσης κανόνες, ἀλλὰ καὶ προστασία ἐναντι τῆς κρατικῆς ἐξουσίας. Ἡ ἴδια ἡ ἀτομικὴ σφαῖρα, ὅπως καὶ ἡ κοινωνικὴ αὐτονομία, στό μέτρο πού κατοχυρώνεται, κατοχυρώνεται μέσα ἀπὸ τὸ Σύνταγμα.

Οἱ λειτουργίες τοῦ Συντάγματος καὶ ἰδίως ἡ ὀργανωτικὴ καὶ ἡ ἐγγυητικὴ του λειτουργία εἶναι ἀδιαίρετες. Τὸ γεγονός, ἄρα, ὅτι οἱ σχέσεις Κράτους καὶ Ἐκκλησίας εἶναι συνταγματικῶς ρυθμισμένες, σημαίνει ὅτι εἶναι συνταγματικῶς ὀργανωμένες ἀλλὰ καὶ συνταγματικῶς ἐγγυημένες. Αὐτὸ περιορίζει τὴν εὐχέρεια τοῦ νόμου, τὴν εὐχέρεια τῆς διοίκησης καὶ τὴν εὐχέρεια τοῦ δικαστῆ.

Μπορεῖ τὸ Σύνταγμα νὰ εἶναι καὶ αὐτὸ «νόμος», ἀλλὰ εἶναι νόμος ἀξημμένης τυπικῆς ἰσχύος, καὶ βασικὴ κανονιστικὴ ἀποστολὴ του εἶναι ἀκριβῶς ἡ ὀριοθέτηση –διαδικαστικὴ καὶ οὐσιαστικὴ– τοῦ νόμου καὶ κάθε ἄλλης πολιτειακῆς πράξης. Τὸ Σύνταγμα ὑπὸ τὴν ἔννοια αὐτὴ ὀριοθετεῖ τὴν παρέμβαση τῆς Πολιτείας καὶ ἐγγυᾶται τὴν αὐτονομία τῆς Ἐκκλησίας ἀλλὰ καὶ τὴν ὑπαγωγή της στό Σύνταγμα. Αὐτὸ ἔχει ἰδιαίτερη σημασία ὡς πρὸς τὴ ρύθμιση ὀριακῶν καταστάσεων. Τέτοια ὀριακὴ, ἀλλὰ ἀρκετὰ συνηθισμένη πιά κατάσταση, εἶναι ἡ ἀντίρρηση συνείδησης ὡς πρὸς τὴ στράτευση ἢ ὁ περιορισμὸς τῆς γονικῆς μέριμνας, ὅταν ἡ θρησκευτικὴ συνείδηση τοῦ ἀσχοῦντος τὴ γονικὴ μέριμνα ἔχει ἐπιπτώσεις

στήν υγεία του παιδιού (όταν π.χ. οί γονείς αρνούνται τη μετάγγιση αίματος στο παιδί τους ή τη χειρουργική επέμβαση που είναι αναγκαία, για να σωθεί ή ζωή του). Στις περιπτώσεις αυτές το Σύνταγμα και ιδίως η συστηματική έρμηνεία των διατάξεών του δίνει απάντηση. Μάλιστα η απάντηση αυτή έχει προφανείς αξιακές αναγωγές που μπορεί να είναι ασυμβίβαστες με όρισμένα θρησκευτικά δόγματα (π.χ. των μαρτύρων του Ίεχωβά), καθώς ή εθνική άμυνα (άρθρο 4 παρ. 1) ή τό δικαίωμα στην υγεία και ή προστασία της ζωής (άρθρο 5 παρ. 1 και 2) είναι συνταγματικά αξιακά προτάγματα που μπορεί να μίν γίνονται δεκτά από όλες τις θρησκευτικές κοινότητες, αλλά κατισχύουν ως στοιχεία της δημόσιας, πιά, τάξης.

9. Η αξιολογική λειτουργία του Συντάγματος: ή κρατούσα συνταγματική ιδεολογία και ή χριστιανισμός

Τό Σύνταγμα, από τίν άποψη αυτή, λειτουργεί όχι μόνο κανονιστικά, αλλά και αξιολογικά, δηλ. ιδεολογικά και ήθικά, καθώς έμπεριέχει μία σειρά από έπιλογές που δέν είναι μόνον ή, μάλλον, ευθύς έξ άρχης νομικές και άρα ρυθμιστικές, αλλά είναι κατ' άρχίν έπιλογές αξιών. Τό Σύνταγμα ναί μέν λειτουργεί ως κείμενο νομικό –γιατί διαφορετικά δέν θά μπορούσε να έπιτελέσει με αποτελεσματικότητα και έγκυρότητα καμμία άλλη λειτουργία–, είναι όμως και ένα κείμενο που συμπυκνώνει και κωδικοποιεί πολιτικές, οικονομικές, ήθικές και πολιτιστικές έπιλογές.

Οί έπιλογές αυτές μπορεί να είναι όσο γίνεται ευρύτερης άποδοχής, μπορεί να έχουν πιά αναχθεί στο χώρο του αυτονόητου για τή Δύση (μέ ό,τι αυτό σημαίνει θεσμικά και πολιτισμικά), μπορεί να είναι ευρύχωρες, φιλελεύθερες και άνεκτικές στις διατυπώσεις ή τό περιεχόμενό τους, δέν παύουν, όμως, να είναι κάποιες έπιλογές που αποκλείουν άλλες ιδεολογικές και πολιτισμικές έπιλογές. Έν πολλοίς οί έπιλογές αυτές έχουν διαμορφωθεί σταδιακά μέσα από μία άρκετά άργη στην εξέλιξή της και άντιφατική ως προς τό περιεχόμενό της διαδικασία είσδοχής στο σώμα του Συντάγματος, που είναι διαφορετική από χώρα σε χώρα, αλλά έμφανίζει πλέον πολλά

κοινά χαρακτηριστικά για όλες τις θεσμικά δυτικές ή δυτικότεροτες. Αυτό είναι έμφανές στην εξέλιξη από τά άτομικά δικαιώματα και τά δικαιώματα όμαδικής δράσης, στά κοινωνικά δικαιώματα και στή συνέχεια στά «οικολογικά» δικαιώματα. Άλλωστε, ή ίδια ή εξέλιξη του ευρωπαϊκού συνταγματικού κράτους από κράτος δικαίου σε κοινωνικό κράτος δικαίου βεβαιώνει του λόγου τό ασφαλές.

Όλη αυτή ή εξέλιξη, ιδίως στον τομέα των συνταγματικών δικαιωμάτων, συγκροτεί ένα συνταγματικό δόγμα και μία «συνταγματική ήθική» που δέν ταυτίζονται, βέβαια, με τό χριστιανικό δόγμα και πολύ περισσότερο με τή χριστιανική ήθική (άνεξάρτητα από τις έπιμέρους δογματικές έκδοχές και άντιλήψεις).

Η συνταγματική άντίληψη για τίν ιδιωτική ζωή, τόν γάμο, τίν οικογένεια, τίν άμβλωση δέν ταυτίζεται με τή χριστιανική άντίληψη, τουλάχιστον όπως αυτή εκφράζεται από τά μεγάλα δόγματα. Από τίν άποψη, μάλιστα, αυτή τό έλληνικό Σύνταγμα, που αναγνωρίζει ως επικρατούσα θρησκεία τή θρησκεία της Όρθοδόξου Έκκλησίας, δέν διαφέρει από τά άλλα δυτικά ή δυτικότεροτα συντάγματα χωρών με κυρίαρχη παράδοση είτε ρωμαιοκαθολική, είτε προτεσταντική, είτε μεικτή, είτε λαϊκή.

Όλος ή κορμός των αξιακών έπιλογών του σύγχρονου συνταγματικού κράτους, όπως ή προστασία του άνθρώπου, της προσωπικότητάς του, της ζωής του κ.λπ., εκπηγάει από μία σύνθετη μήτρα, στην όποία κατέχει τή δική του βασική και διακεκριμένη θέση ή χριστιανισμός υπό όλες τις έκδοχές του ως συνιστώσα του δυτικού πολιτιστικού παραδείγματος. Άλλωστε, όλόκληρος ή λεγόμενος ντεϊσμός και βέβαια ή διαφωτισμός προσδιορίζεται έν πολλοίς σε σχέση με τή χριστιανική άντίληψη ή μάλλον με μία έκδοχή της, έντονα ήθικολογική και λογοκρατούμενη.

Μπορεί στην Ελλάδα όρισμένοι να δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στή διάταξη του άρθρου 3 περί «έπικρατούσης θρησκείας» και στο κανονιστικό περιεχόμενο του άρθρου 16 παρ. 2, που αναγορεύει ως σκοπό του εκπαιδευτικού συστήματος και τίν άνάπτυξη της θρησκευτικής

συνειδήσεως, ύποτιμάται, όμως, τό γεγονός πώς συνολικά ως προς τόν κατάλογο τών συνταγματικῶν δικαιωμάτων (σέ συνδυασμό τόσο μέ τήν Εὐρωπαϊκή Σύμβαση τών Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου, ὅσο καί μέ τήν Οἰκουμενική Διακήρυξη καί τά διεθνή σύμφωνα προστασίας τόσο τών ἀτομικῶν καί πολιτικῶν, ὅσο καί τών κοινωνικῶν δικαιωμάτων) ἡ ἑλληνική συνταγματική τάξη ἦταν πάντοτε ἐναρμονισμένη μέ τό δυτικό συνταγματικό πρότυπο.

Μάλιστα, στό κρίσιμο πεδίο τῆς προσωπικῆς ἀσφάλειας ἡ ἑλληνική συνταγματική τάξη εἶναι ἀπό τίς πλέον προοδευτικές. Χαρακτηριστικό εἶναι τό παράδειγμα τῆς θανατικῆς ποινῆς, πού στήν Ἑλλάδα δέν ἐκτελεῖται πρό πολλοῦ, ἔχει ἤδη καταργηθεῖ νομοθετικά, ἐνῶ ἐξακολουθεῖ νά ἐκτελεῖται σέ μεγάλο ἀριθμό Πολιτειῶν στίς Η.Π.Α., οἱ ὁποῖες εἶναι τό ἱστορικά καί θεσμικά καθαρότερο παράδειγμα θρησκευτικοῦ ἀποχρωματισμοῦ τοῦ κράτους. Τό ἴδιο συμβαίνει καί μέ ἄλλες διατάξεις, ὅπως γιά παράδειγμα αὐτή τοῦ ἀρθροῦ 6, πού ἐγγυᾶται μέσφ αὐστηρῶν διαδικασιῶν καί σύντομων ἀποκλειστικῶν προθεσμιῶν τήν προσωπική ἀσφάλεια σέ περιπτώσεις σύλληψης, προφυλάκισης κ.λπ., ἐνῶ τόσο αὐστηρές ρυθμίσεις δέν ὑπάρχουν σέ πολλές θεσμικά ἀνεπτυγμένες χώρες.

Ἄλλωστε, ἱστορικά δέν πρέπει νά ὑποτιμοῦμε τό γεγονός πώς ἡ ἴδια ἡ ἑλληνική Ἐπανάσταση τῆς Ἀνεξαρτησίας τοῦ 1821 εἶχε ἐκδηλές ἀναγωγές στή μίτρα τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Συνταγματισμοῦ, αὐτή δέ καθ' ἑαυτή ἡ ἐπιλογή τῆς κατάρτισης καί ψήφισης τῶν ἐπαναστατικῶν συνταγμάτων (στά ὁποῖα εἰσάγεται ἡ ἔννοια τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας καί τίθεται ὡς κριτήριο γιά τήν ἑλληνική ἰθαγένεια ἡ χριστιανική πίστη γενικά) εἶναι μία πράξη διλωτική –τουλάχιστον κατά τήν πρόθεση τῶν συντακτῶν τῶν σχετικῶν κειμένων– φιλελεύθερων καί διαφωτιστικῶν ἀπόψεων. Καί αὐτό παρά τό γεγονός πώς οἱ περισσότερες Μ. Δυνάμεις τῆς ἐποχῆς δέν εἶχαν κανένα λόγο νά βλέπουν θετικά τίς ἐξελίξεις ἀπό πλευρᾶς συνταγματικῆς ἰδεολογίας –ἀνεξάρτητα βέβαια ἀπό τίς ἐπιλογές τους στό πεδίο τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς σέ σχέση μέ τό «ἀνατολικό ζήτημα» καί τήν τύχη τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας.

10. Ἡ ἔννοια τοῦ ὄρου «ἐπικρατοῦσα Θρησκεία».

Ἡ ἀνεξιθρησκία καί ἡ ἐλευθερία τῆς λατρείας ἦταν ἀπό τίς πρῶτες ἀξίες πού ὑπερασπίσθηκαν τά νομοθετικά κείμενα καί τά Συντάγματα τοῦ Ἀγῶνα, σέ ἐποχές, μάλιστα, πού σέ μεγάλα εὐρωπαϊκά κράτη δέν εἶχαν βρεῖ ἀκόμα τί θέσει τους στή δημόσια σφαῖρα. Στή Νομική Διάταξη τῆς Ἀνατολικῆς Χέρσου Ἑλλάδος ἀναφέρεται ὅτι: «Ὁ Ἕλλην δέν ἐνοχοποιεῖται διά τά θρησκευτικά καί πολιτικά του φρονήματα» καί, ἐπίσης: «χρεωστεῖ νά ὑποφέρει ὅλα τά θρησκευτικά καί πολιτικά φρονήματα τῶν ὁμοίων». Καί στό πρῶτο ἀρθρο τοῦ Συντάγματος τῆς Τροιζίνης προβλέπεται ὅτι: «Καθεῖς εἰς τήν Ἑλλάδα ἐπαγγέλλεται τή θρησκείαν του ἐλευθέρως καί διά τήν λατρείαν αὐτῆς ἔχει ἴσων ὑπεράσπισιν». Τό πόσο προοδευτικές ἦταν αὐτές οἱ διατυπώσεις γίνεται κατανοητό, ὅταν ἀναλογισθοῦμε πώς μόνο στή Γαλλία τήν ἐποχή ἐκείνη προβλεπόταν ἡ ἐλευθερία τῆς λατρείας καί γιά πρώτη φορά τό ἔτος 1831 τό Βέλγιο τήν εἰσήγαγε νομοθετικά στό Σύνταμά του.

Ἔτσι, οἱ ἴδιες βάσεις τοῦ νεώτερου πολιτικοῦ μας πολιτισμοῦ ἐμπεριέχουν τί θρησκευτική ἰσότητα καί ἐλευθερία. Ταυτόχρονα, οἱ ἄνθρωποι πού τίς ἔθεσαν φρόντισαν νά ἀναγνωρίσουν τόν εἰδικό ρόλο πού διαδραμάτιζε στόν κοινωνικό βίον ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία ὡς ἓνας ἀπό τούς κύριους παράγοντες γιά τήν ἀνάκτηση τῆς ἐλευθερίας.

Διατάξεις περί θρησκείας εἶχε περιλάβει στά δύο πρῶτα τοῦ ἀρθρα, κατά τό πρότυπο τῶν ἐπαναστατικῶν συνταγμάτων, καί τό Σύνταγμα τοῦ 1844, πού εἶχε ψηφιστεῖ πρῖν ἀπό τήν ἐκδοση τοῦ Πατριαρχικοῦ Τόμου. Στίς διατάξεις αὐτές, πού ἀπετέλεσαν τόν ἀρχικό πυρῆνα γιά τήν διατύπωση τῶν ἀντίστοιχων διατάξεων ὄλων τῶν κατοπινῶν ἑλληνικῶν συνταγμάτων μέχρι τίς μέρες μας, καθιερωνόταν ἡ θρησκεία τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ὡς ἡ «ἐπικρατοῦσα» στήν Ἑλλάδα, μέ ἄμεση συνέπεια τήν ἀπαγόρευση προσηλυτισμοῦ καί κάθε ἄλλης ἐπεμβάσεως σέ βάρος της ἀπό τίς ἄλλες γνωστές θρησκείες, πού ὡστόσο ἡ τέλεση τῆς λατρείας τους ἦταν ἀνεκτί κάτω ἀπό τήν προστασία τῶν νόμων. Γιά τήν Ἐκκλησία τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας ὀριζόταν ὅτι ἦταν αὐτοκέφαλη, ἀλλά καί δογματικά

ένωμένη με όλες τις όμοδοξες Έκκλησίας, ότι έχει υποχρέωση τηρήσεως των ιερών κανόνων και ιερών παραδόσεων και ότι (αυτο)διοικείται από Σύνοδο Αρχιερέων.

Οι διατάξεις αυτές επαναλήφθηκαν και στα Συντάγματα του 1864 και του 1911 με όρισμένες προσθήκες για την έποπτεία των θρησκευτικών λειτουργιών και για τη μεταγλώττιση του κειμένου της Αγίας Γραφής. Ουσιώδης καινοτομία στα επόμενα Συντάγματα, τό βραχύβιο του 1925 και τό του 1927, ήταν η ρητή κατοχύρωση της ελευθερίας της θρησκευτικής συνειδήσεως, όποτε η άνεξιθρησκία πού υπήρχε μέχρι τότε μεταβλήθηκε σε θρησκευτική ελευθερία. Τη διάταξη αυτή περιέλαβε και τό άναθεωρημένο Σύνταγμα του 1952, πού βασικά επαναλαμβάνει στα άρθρα 1 και 2 τις διατάξεις για τη θρησκεία με τη διατύπωση του 1911.

Ό όρος «έπικρατούσα θρησκεία», πού τώρα περιλαμβάνεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 3 του Συντάγματος 1975 με τις έπιγενόμενες άναθεωρήσεις του (1986/2001/2008), προβληματίζει από τότε πού πρωτοεμφανίστηκε σε έλληνικό συνταγματικό κείμενο. Υπάρχουν, όμως, στον προβληματισμό αυτό δύο σταθερά σημεία άναφοράς, πού με έλάχιστες άποκλίσεις γίνονται δεκτά τόσο από τη θεωρία, όσο και από τη νομολογία. Τό πρώτο σημείο είναι ότι «έπικρατούσα θρησκεία» σημαίνει θρησκεία της συντριπτικής πλειονοψηφίας του έλληνικού λαού.

Τήν άποψη αυτή υποστηρίζουν οί καθηγητές κ. Άρ. Μάνεσης και Κ. Βαβούσκος σε κοινή γνωμοδότησή τους. Κατά συνέπεια, δέν έχει ό όρος «έπικρατούσα θρησκεία» στό Σύνταγμα του 1975 τό ίδιο περιεχόμενο, όπως στα μέχρι τότε, δέν σημαίνει δηλαδή πλέον τήν επίσημη θρησκεία πού τυγχάνει ιδιαίτερης, προνομιακής μεταχειρίσεως, αλλά μόνο τήν άριθμητικώς έπικρατούσα θρησκεία, τη θρησκεία της συντριπτικής πλειονότητας του έλληνικού λαού.

Τήν αυτή άποψη υποστηρίζει και ό Καθηγητής Κωνσταντίνος Σταμάτης, ό όποιος αναφέρει ότι: «...ή έννοια της “έπικρατούσας θρησκείας” στό άρθρο 3 παρ. 1 του Συντάγματος είναι περιγραφική. Άπλως άποδίδει τό έμπειρικό

γεγονός, ότι στην Ελλάδα ή μέγιστη μερίδα του πληθυσμού ακολουθεί συγκεκριμένο θρήσκευμα. Δέν πρόκειται καθόλου για θρήσκευμα πού “έπικρατεί” ή υπερέχει έναντι των άλλων».

Ό Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου και πρώην Υπουργός, Ευάγγελος Βενιζέλος, δέχεται ότι ή επίμαχη διάταξη του άρθρου 3 παρ. 1 του Συντάγματος, ως κανονιστικά συμπληρωματική από τό άρθρο 13 του Συντάγματος, περιβάλλει με μία θεσμική έγγύηση τήν Όρθόδοξη Έκκλησία με περιεχόμενο πραγματολογικό νομικά κρίσιμο, άφου περιγράφει αυτή ως τό πολυπληθέστερο συλλογικό ύποκειμενο άσκίσεως της θρησκευτικής ελευθερίας. Έν όψει του ότι οί θεσμικές έγγυήσεις αναφέρονται σε θεσμούς είτε του δημοσίου είτε του ιδιωτικού δικαίου, ή άποψη του Ευάγγελου Βενιζέλου προδήλως έκλαμβάνει τήν Όρθόδοξη Έκκλησία ως θεσμό του δημοσίου δικαίου.

Αντίθετη έρμηνευτική άποψη για τόν όρο «έπικρατούσα θρησκεία» έχουν οί Καθηγητές Κ. Κυριαζόπουλος και Μ. Σταθόπουλος. Έχοντας ως γνώμονα έρμηνείας τήν άρχή της λαϊκής κυριαρχίας (άρθρο 1 παρ. 2 του Συντάγματος), «πως είναι δυνατόν, λοιπόν», αναρωτιέται ό Μ. Σταθόπουλος, «με βάση τήν άρχή της λαϊκής κυριαρχίας, τό Κράτος νά μίν εκπροσωπεί και εκείνους πού είναι έξω από τήν έπικρατούσα Έκκλησία; Είναι θέμα ισότητας σε τελευταία άνάλυση».

Ό δέ Κ. Κυριαζόπουλος υποστηρίζει ότι τό Σύνταγμα άναγνωρίζει τιμητικά τήν Όρθόδοξη Έκκλησία ως «πρώτη μεταξύ ίσων» με νομικές, όμως, συνέπειες στη σχέση της με τό Κράτος. Έδώ, έχω τη γνώμη, ύπάρχει προφανής παρανόηση της άπόψεως περί «συντριπτικής πλειονότητας του έλληνικού λαού», άκριβώς επειδή οί ύποστηρικτές της ξεκινούν από τήν άρχή της λαϊκής κυριαρχίας, ή όποία ύπαγορεύει τήν ισότητα όλων των θρησκευτών.

Τό δεύτερο σημείο είναι ότι ή άναγνώριση της θρησκείας της Όρθόδοξης Έκκλησίας ως έπικρατούσης δέν συνιστά λόγο περιορισμού της θρησκευτικής ελευθερίας όσων δέν πιστεύουν στη θρησκεία αυτή και όσων δέν άνήκουν στην αντίστοιχη έκκλησία. Μέσα στό πλαίσιο

πού διαμορφώνεται κατά τόν τρόπο αυτό υποστηρίζεται και η άποψη ότι «ἐπικρατούσα θρησκεία» σημαίνει επίσημη θρησκεία του κράτους, όπως και η πιο προσεκτική άποψη ότι ο όρος αυτός αποδίδει απλώς την ιστορικά επιβεβλημένη τιμή στη θρησκεία της Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, λόγω ἀφ' ενός μὲν τῶν ιστορικῶν της δεσμῶν μετὰ τὴν ἑλληνικὴ πολιτεία, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς συμβολῆς της στὴ διαμόρφωση τοῦ σύγχρονου ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

Ὁ ὅρος «ἐπικρατούσα θρησκεία» ἔχει ἓνα περιεχόμενο ἀφ' ενός μὲν ιστορικὸ καὶ πολιτισμικό, τὸ ὁποῖο, ὅμως, δὲν εἶναι νομικὰ κρίσιμο, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἓνα περιεχόμενο πραγματολογικὸ, πού εἶναι νομικὰ κρίσιμο, ἐφ' ὅσον περιγράφει τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ὡς τὸ πολυπληθέστερο συλλογικὸ ὑποκείμενο ἄσκησης τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας ὑπὸ ὅλες τὶς ἐκδοχὲς καὶ σὲ σχέση πάντοτε μετὰ ὅλο τὸν ἄλλο κατάλογο τῶν συνταγματικῶν δικαιωμάτων, πού συνήθως συρρέουν μετὰ τὴν ἄσκηση (ἀτομικὴ ἢ ὁμαδική) τοῦ δικαιώματος στὴν προστασία τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας (συνέρχεσθαι, συνεταιρίζεσθαι, ἰσότητα, ἐλευθερία τοῦ λόγου καὶ τοῦ τύπου κ.ο.κ.). Τὸ γεγονός αὐτὸ ἐξηγεῖ καὶ ἱστορικὰ καὶ πραγματολογικὰ ἀλλὰ καὶ νομικὰ τὸ ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον τοῦ Συντάγματος γιὰ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Ἡ ὑπαρξὴ εἰδικῆς συνταγματικῆς διάταξης καὶ εἰδικοῦ νομοθετικοῦ πλαισίου ἐνδέχεται νὰ ὀδηγεῖ σὲ προνομιακὴ μεταχείριση τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας σὲ σχέση μετὰ ἄλλες Ἐκκλησίες ἢ γενικότερα μετὰ ἄλλες θρησκευτικὲς συσσωματώσεις καὶ νὰ ὠθεῖ ἄμεσα ἢ ἔμμεσα σὲ περιορισμὸ τῆς δικῆς τους θρησκευτικῆς ἐλευθερίας. Ἄν αὐτὸ συμβαίνει, τότε εἶναι ἀπαράδεκτο καὶ ἀνεπίτρεπτο κατὰ τὸ ἄρθρο 13 τοῦ Συντάγματος καὶ ἀντιβαίνει στὴ συστηματικὴ ἐρμηνεία καὶ τὴν πρακτικὴ ἐναρμόνιση τῶν ἄρθρων 3 καὶ 13 τοῦ Συντάγματος.

Ἀντιθέτως, ἡ ὑπαρξὴ εἰδικῆς συνταγματικῆς διάταξης καὶ εἰδικοῦ νομοθετικοῦ πλαισίου γιὰ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία εἶναι συνταγματικὰ θεμιτὴ καὶ ἀνταποκρίνεται στὴ συστηματικὴ καὶ ἐναρμονισμένη ἐρμηνεία τῶν ἄρθρων 3 καὶ 13 τοῦ Συντάγματος, ὅταν ἀφ' ενός μὲν προστατεύει τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ὡς τὸ

πολυπληθέστερο συλλογικὸ ὑποκείμενο τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας στὴν ἄσκηση καὶ ἀπόλαυση τῆς ἐλευθερίας αὐτῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ, λόγω διαστάσεων πού ἔχει κοινωνικά καὶ πραγματολογικὰ τὸ ζήτημα αὐτό, στοχεύει στὴν ὁργάνωσή του, ἔτσι ὥστε νὰ διαμορφώνεται ὁ ἀναγκαῖος χῶρος ἀκώλυτης ἄσκησης τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας τῶν ἄλλων. Τὸ τελευταῖο αὐτὸ σημεῖο ἔχει ἰδιαίτερη σημασία καὶ γίνεται ἀντιληπτό, ὅταν ἀναλογιστεῖ κάποιος τί μπορεῖ, ὅταν τὸ συντριπτικὰ πολυπληθέστερο συλλογικὸ ὑποκείμενο ἄσκησης τοῦ δικαιώματος στὴ θρησκευτικὴ ἐλευθερία καὶ τῶν ἄλλων συνταγματικῶν δικαιωμάτων πού συρρέουν μετὰ αὐτὴ ἀποφασίσει νὰ ἀσκήσει μετὰ ἐντατικὸ, ἐπίμονο καὶ «ἐπιθετικὸ» τρόπο τὰ δικαιώματά του. Τότε χωρὶς νὰ ὑπάρχει τὸ ἄρθρο 3 ἢ χωρὶς νὰ γίνεται ἐπίκλησί του, μετὰ μόνη τὴν ἐπίκληση τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ ἄρθρου 13, θὰ μπορούσαν ὅλες οἱ λειτουργίες τῆς κοινωνίας τῶν πολιτῶν καὶ ἄρα ὁ δημόσιος βίος στό σύνολό του, νὰ ἀποκτήσουν ἓναν ἀσφυκτικὸ «θρησκευτικὸ» χαρακτήρα.

Αὐτὸ ἄλλωστε συμβαίνει, λιγότερο ἢ περισσότερο, σὲ κράτη πού ὡς τέτοια διαθέτουν τὰ συνταγματικὰ καὶ λοιπὰ νομικὰ χαρακτηριστικά του θρησκευτικοῦ ἀποχρωματισμοῦ, τοῦ χωρισμοῦ Κράτους καὶ Ἐκκλησίας καὶ τοῦ πλήρους σεβασμοῦ τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας, οἱ ἀντίστοιχες, ὅμως, κοινωνίες ζοῦν καὶ κινοῦνται κάτω ἀπὸ τὴν ἔντονη καὶ πρακτικὰ ὁργανωμένη ἐπιβολὴ πολὺ συγκεκριμένων θρησκευτικῶν ἀντιλήψεων ρωμαιοκαθολικῶν (ὅπως στὴν Ἰσπανία, τὴν Πορτογαλία καὶ τὴν Ἰταλία) ἢ προτεσταντικῶν (ὅπως στίς Η.Π.Α.) ἢ καὶ τῶν δύο (ὅπως στὴ Γερμανία, τὸ Βέλγιο ἢ τὴν Ἑλβετία).

Ὑπάρχουν, ἐπίσης, εὐρωπαϊκὲς χῶρες, στίς ὁποῖες θεσπίζεται ἐπίσημη ἢ κρατικὴ θρησκεία καὶ στίς ὁποῖες ὁ ἀρχηγός τοῦ κράτους εἶναι καὶ ἀρχηγός τῆς κρατικῆς ἐκκλησίας (ὅπως στό Ἡνωμένο Βασίλειο καὶ τὴ Νορβηγία).

Ἡ «ἐπικρατούσα» θρησκεία συνδέεται μετὰ τὶς ποικίλες, πολὺπλοκες καὶ ἀντιφατικὲς διεργασίες τῆς δημιουργίας τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐθνικῶν κρατῶν καὶ εἰσάγεται στὰ ἑλληνικὰ ἐπαναστατικὰ

συνταγματικά κείμενα, αρχής γενομένης από τή νομική Διάταξη τής Ανατολικής Χέρσου Ελλάδος, όπως προαναφέραμε.

Υπάρχουν, όμως, και δύο προφανείς σκοπιμότητες με τις οποίες συνδέεται ιστορικά ή έννοια τής «ἐπικρατούσης» θρησκείας: Ἡ εισαγωγή, πρῶτον, ενός ἀπλοῦ καί σαφοῦς κριτηρίου γιά τήν αὐτόματη ἀπονομή τής ἑλληνικῆς ἰθαγένειας καί τή συγκρότηση τοῦ λαοῦ τοῦ ὑπό διαμόρφωση ἀνεξάρτητου ἑλληνικοῦ κράτους. Καί ἡ δέσμευση, δεύτερον, τοῦ μελλοντικοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ κράτους (πού κατά πᾶσα πιθανότητα θά προερχόταν ἀπό τίς εὐρωπαϊκές αὐλές τῆς ἐποχῆς καί ἄρα θά ἦταν καθολικός ἢ –κατά σαφῆ προτίμηση– προτεσταντής) ὡς πρὸς τό θρήσκευμα τῆς συντριπτικῆς πλειοψηφίας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, τό ὁποῖο καί ἔπρεπε νά σεβαστεῖ. Ἄρα στήν έννοια αὐτή ὑπάρχει –γιά τά ἑλληνικά δεδομένα– ἓνα «ἀμυντικό» στοιχεῖο σέ σχέση μέ τόν μελλοντικό βασιλέα καί ὄχι ἓνα ἢ μόνο ἓνα στοιχεῖο ἐπιβολῆς σέ σχέση μέ τούς μί ὀρθοδόξους κατοίκους τῆς ἐπικράτειας τοῦ νέου κράτους.

11. Ἡ διαδικασία Ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος

Ἀπό τόν Ἰούλιο τοῦ 2016 συστήθηκε μέ ἀπόφαση τοῦ Πρωθυπουργοῦ, κ. Ἀλέξη Τσίπρα, ἡ Ἐπιτροπή Διαλόγου γιά τή συνταγματική Ἀναθεώρηση. Θά πρέπει ἐδῶ νά σημειώσουμε ὅτι τό Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος τοῦ 1975 ἔχει ὑποστῆ μέχρι σήμερα τρεῖς Ἀναθεωρήσεις: τῶν ἐτῶν 1986, 2001 καί 2008 ἀντιστοίχως. Μεμονωμένα πρόσωπα καί φορεῖς κατέθεσαν τίς προτάσεις τους στούς δύο κύκλους ἠλεκτρονικῆς διαβούλευσης (μέ τούς κωδικούς τοῦ TAXIS). Ἐνας ἀπό τούς θεματικούς ἄξονες ἦταν καί ἡ σχέση Κράτους-Ἐκκλησίας.

Πρὶν προχωρήσουμε στήν ἀνάλυση τῶν μελετωμένων ἀλλαγῶν πού ἀφοροῦν στίς σχέσεις Ἐκκλησίας-Πολιτείας, κατά τήν ἀναθεωρητική διαδικασία τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος 1975, πρὸς ἐνημέρωση τοῦ Σεπτοῦ Σώματος τῆς Ἱεραρχίας, θά πρέπει νά προβοῦμε σέ μία σύντομη ἀναφορά στό ἄρθρο 110 τοῦ Συντάγματος, τό ὁποῖο ὀρίζει τήν ἀναθεωρητέα διαδικασία καί ἔχει ὡς ἐξῆς:

«1. Οἱ διατάξεις τοῦ Συντάγματος ὑπόκεινται σέ ἀναθεώρηση, ἐκτός ἀπό ἐκείνες πού καθορίζουν

τή βάση καί τή μορφή τοῦ πολιτεύματος, ὡς Προεδρευόμενης Κοινοβουλευτικῆς Δημοκρατίας, καθώς καί ἀπό τίς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν: 2 παρ. 1, 4 καί 7, 5 παρ. 1 καί 3, 13 παρ. 1 καί 26.

2. Ἡ ἀνάγκη τῆς ἀναθεώρησης τοῦ Συντάγματος διαπιστώνεται μέ ἀπόφαση τῆς Βουλῆς πού λαμβάνεται, ὕστερα ἀπό πρόταση πενήντα τουλάχιστον βουλευτῶν, μέ πλειοψηφία τῶν τριῶν πέμπτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τῆς σέ δύο ψηφοφορίες πού ἀπέχουν μεταξύ τους ἓναν τουλάχιστον μῆνα. Μέ τήν ἀπόφαση αὐτή καθορίζονται εἰδικά οἱ διατάξεις πού πρέπει νά ἀναθεωρηθοῦν.

3. Ἀφοῦ ἡ ἀναθεώρηση ἀποφασιστεῖ ἀπό τή Βουλή, ἡ ἐπόμενη Βουλή, κατά τήν πρώτη σύνοδό της, ἀποφασίζει μέ τήν ἀπόλυτη πλειοψηφία τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τῆς σχετικά μέ τίς ἀναθεωρητέες διατάξεις.

4. Ἄν ἡ πρόταση γιά ἀναθεώρηση τοῦ Συντάγματος ἔλαβε τήν πλειοψηφία τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν, ὄχι ὅμως καί τήν πλειοψηφία τῶν τριῶν πέμπτων, σύμφωνα μέ τήν παράγραφο 2, ἡ ἐπόμενη Βουλή κατά τήν πρώτη σύνοδό της μπορεῖ νά ἀποφασίσει σχετικά μέ τίς ἀναθεωρητέες διατάξεις μέ τήν πλειοψηφία τῶν τριῶν πέμπτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τῆς.

5. Κάθε ψηφιζόμενη ἀναθεώρηση διατάξεων τοῦ Συντάγματος δημοσιεύεται στήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως μέσα σέ δέκα ἡμέρες ἀφ' ὅτου ἐπιψηφιστεῖ ἀπό τή Βουλή καί τίθεται σέ ἰσχὺ μέ εἰδικό ψήφισμά της.

6. Δέν ἐπιτρέπεται ἀναθεώρηση τοῦ Συντάγματος πρὶν περάσει πενταετία ἀπό τήν περάτωση τῆς προηγούμενης».

Ἡ ἀναθεωρητική διαδικασία τοῦ Συντάγματος, σύμφωνα μέ τό προαναφερόμενο ἄρθρο ἐκκινεῖ μέ πρόταση τουλάχιστον 50 βουλευτῶν, προερχομένων καί ἀπό τήν κοινοβουλευτική μειοψηφία. Ἡ κυβέρνηση δεσμεύεται νά προχωρήσει στή συγκρότηση Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀναθεώρησης. Τότε μόνο θά διαπιστωθεῖ ἂν μπορεῖ νά ὑπάρξει ἢ ὄχι ἡ ἀπαιτούμενη σύγκλιση καί διάλογος γιά τίς ἀναθεωρητέες διατάξεις.

Ἄλλωστε, ἡ προαναθεωρητική Βουλή διαπιστώνει τήν ἀνάγκη ἀναθεώρησης, ὀριοθετώντας ὄχι τήν οὐσία, ἀλλά τήν ἔκταση τοῦ ἀναθεωρητικοῦ

διαβήματος. Τό πρώτο θά τό πράξει ή δεύτερη Βουλή, ή όποία θά προσδώσει περιεχόμενο στις αναθεωρητέες διατάξεις. Κατά τίν εκτίμηση πολιτικών αναλυτών και ή σύνθεση τής παρούσης Βουλής και ή πιθανολόγηση τής σύνθεσης τής επομένης Βουλής, φαίνεται πώς εύνοοϋν μία κατ' αρχήν συμφωνία τών πολιτικών δυνάμεων στή διαπιστωμένη ανάγκη αναθεώρησης όρισμένων διατάξεων του ισχύοντος Συντάγματος 1975, οι όποιες υπόκεινται σε αναθεώρηση κατά ρητή πρόβλεψη του Συντάγματος. Αυτό, άλλωστε, ενισχύεται, αν ληφθοϋν υπ' όψιν οι διαδικαστικές προϋποθέσεις του άρθρου 110 παρ. 2-6, πού προβλέπουν τίν έναλλαγή τών πλειοψηφιών. Και ή ειδική αύξημένη τών 3/5 αλλά και ή απόλυτη τών 150 βουλευτών φαντάζουν επιτεύξιμες μέ τίν ενεργοποίηση τής διαδικασίας από τίν παρούσα Βουλή.

Σημαντικό κείμενο και χαρακτηριστικό, τό όποιο εστάλη στή διαβούλευση, είναι τό κείμενο του Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου και Άγίου Βλασίου κ. Ίεροθέου μέ τίτλο: «Χωρισμός ή σχέσεις μεταξύ Έκκλησίας και Πολιτείας». Επίσης, τέτοια κείμενα και προτάσεις δημοσίευσαν και οι Σεβ. Μητροπολίτες: Πειραιώς κ. Σεραφείμ, Σύρου κ. Δωρόθεος, Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος, καθώς και Καθηγητές Πανεπιστημίου, πολιτικοί κ.λπ.

Επίσης, παραδόθηκαν στή δημοσιότητα και δύο κείμενα Έπιτροπών:

α) Η «Πρόταση για μία προοδευτική αναθεώρηση του Συντάγματος» (27.3.2017), έργο μιας ομάδας εργασίας νομικών και πολιτικών επιστημόνων πού συγκροτήθηκε μετά από πρόσκληση και μέ τόν συντονισμό του Καθηγητού κ. Γεωργίου Κατρούγκαλου και σημερινού Άν. Υπουργού Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στήν όποία συμμετείχαν οι Καθηγητές Χριστόφορος Βερναρδάκης, Άνδρέας Δημητρόπουλος, Κώστας Ζώρας, Ηλίας Νικολόπουλος, Κώστας Χρυσόγονος. Κατά τή διάρκεια τών εργασιών της συνεισέφεραν προτάσεις και άλλοι Συνταγματολόγοι.

Τό σχέδιο περιλαμβάνει πέντε άξονες, μέ σκοπό τίν πλήρη επαναθεμελίωση του πολιτεύματος σε δημοκρατικότερη βάση:

1ος άξονας: Μία νέα αρχιτεκτονική του πολιτεύματος

2ος άξονας: Διακριτότητα Κράτους-Έκκλησίας

3ος άξονας: Καθιέρωση θεσμών άμεσης δημοκρατίας

4ος άξονας: Ίσχυροποίηση του κράτους δικαίου

5ος άξονας: Θωράκιση τών κοινωνικών δικαιωμάτων και τών άτομικών ελευθεριών

Στόν 2ο άξονα: Διακριτότητα Κράτους-Έκκλησίας περιλαμβάνονται τά εξής:

- «Ρητή κατοχύρωση τής θρησκευτικής ουδετερότητας του Κράτους μέ αναγνώριση τής Όρθοδοξίας ως ιστορικά επικρατούσης θρησκείας (άρθρο 3).

- Κατοχύρωση τής υποχρεωτικότητας του πολιτικού μόνον όρκου στίς όρκομωσίες τών αίρετών του πολιτεύματος, τών δικαστών και τών λοιπών δημοσίων λειτουργών (άρθρο 13).

β) Τό «Καινοτόμο Σύνταγμα» (5.6.2016), πρόταση τών καθηγητών Ν. Άλιβιζάτου, Γ. Γεραπετρίτη, Γ. Κτιστάκι, Στ. Μάνου, Φ. Σπυροπούλου, μέ αντίστοιχες θέσεις.

Άν και ή συνταγματική αναθεώρηση για τό επίμαχο θέμα είχε θεωρηθεί «χρυσή ευκαιρία» από αρκετούς, εν τούτοις, όπως διαφαίνεται, από τόν δημόσιο διάλογο πού διεξάγεται για τίν αναθεώρηση συνταγματικών διατάξεων πού άφοροϋν τίς σχέσεις Έκκλησίας και Πολιτείας δέν γίνεται αναφορά στόν διαχωρισμό Κράτους-Έκκλησίας, αλλά στόν επαναπροσδιορισμό ή έξορθολογισμό τών σχέσεων τους.

Ό όμότιμος καθηγητής τής Νομικής Σχολής του Παν. Άθηνών και Άκαδημαϊκός κ. Μιχάλης Σταθόπουλος, σε συνέντευξη πού παραχώρησε σχετικά μέ τό θέμα αυτό, δηλώνει χαρακτηριστικά: «κακώς γίνεται λόγος για χωρισμό. Δέν πρόκειται περί χωρισμού ούτε είναι σωστό να χρησιμοποιείται ό όρος χωρισμός Έκκλησίας-Κράτους, γιατί πολλοί τό παρεξηγοϋν, σαν να επρόκειτο για πλήρη και μή φιλική διακοπή τών σχέσεων τών δύο μερών. Καλύτερος χαρακτηρισμός είναι: σύστημα διάκρισης άρμοδιοτήτων, πού δέν είναι παρεξηγήσιμος».

Τό ζήτημα, λοιπόν, τής αναθεωρήσεως του ύφισταμένου συνταγματικού πλαισίου τών

σχέσεων Έκκλησίας-Πολιτείας είναι δύσκολο. Απαιτεί σοβαρό και νηφάλιο προβληματισμό, απαιτεί ύπαρξη εμπιστοσύνης μεταξύ των λεγομένων θεσμών Έκκλησίας και Πολιτείας (Κράτους) και ειλικρίνεια των προθέσεων.

Γιά τους λόγους αυτούς δέν πρέπει νά τίθεται τόσο επιπόλαια γιά επικοινωνιακούς και μόνο λόγους ἢ γιά ιδιοτέλειες και νά προβάλλεται από τά μέσα ἐνημέρωσης και δικτύωσης μέ ἔντονο τρόπο, οὕτως ὥστε νά δυσχεραίνει τήν ὄλη προσέγγιση ἀντί νά διευκολύνει τήν προσπάθεια ἔναρξης μιᾶς ἐπικοδομητικῆς διαδικασίας και τό οὐσιαστικώτερο νά διχάζει τήν ἑλληνική κοινωνία. Ἡ δυσχέρεια αὐτή μάλιστα γίνεται ὀξύτερη, ὅταν κάποιοι κύκλοι προσπαθοῦν ἐκ τῶν προτέρων νά προκαλέσουν ἔνταση ἢ και πόλωση μεταξύ τῶν δύο θεσμῶν. Ὁλόκληρη ἡ διαδικασία πρὸς μία τέτοια ἀναθεώρηση, ἡ ὁποία, ὅπως προκύπτει ἀπό τήν ἀνάγνωση και μόνο τοῦ ἄρθρου 110 τοῦ Συντάγματος, εἶναι πολύπλοκη και ἐπίπονη, ἀπαιτεῖ ὠριμότητα θέσεων και προτάσεων.

Τίθενται, λοιπόν, βασικά ἐρωτήματα πρὸς ἀπάντηση. Τί εἶναι αὐτή ἡ ἀναθεώρηση; Τί ἐκφράζει; Ποιά μορφή σχέσεων Έκκλησίας-Πολιτείας ἐπιθυμεῖ νά ὀριοθετήσει; Ποιό εἶναι τό περιεχόμενο τῶν λεγομένων «διακριτῶν ρόλων ἢ τοῦ θρησκευτικά οὐδέτερου Κράτους» ἢ πῶς ὀρίζεται τό «σύστημα διάκρισης ἀρμοδιοτήτων», ὅπως ὑποστηρίζει ἡ ἄλλη πλευρά, «και τί θά ἀφοροῦν τα παραπάνω;», ἀναρωτιέται σε δημοσίευσμά του ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος (περιοδικό *HOT DOC*, 15-7-2018).

12. Τό ἄρθρο 3 τοῦ Συντάγματος και ἡ θρησκευτική οὐδετερότητα

Τό ἰσχύον Σύνταγμα τοῦ 1975 ρυθμίζει τίς σχέσεις Έκκλησίας και Κράτους κατά τρόπο σημαντικά διαφορετικό ἀπό αὐτόν τῶν προγενεστέρων ἑλληνικῶν συνταγμάτων. Τέμνει δέ τό ζήτημα περὶ τῶν σχέσεων και ἱστορικά –γιατί σηματοδοτεῖ μία ἄλλη περίοδο στίς σχέσεις αὐτές– και νομικά. Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας στό βιβλίο του *Ἡ ἀναθεώρηση τοῦ Συντάγματος ὑπό τό πρῖσμα τῆς κοινοβουλευτικῆς ἐμπειρίας* (ἐκδ. Α.Α. Λιβάνη, Ἀθήνα 2010, σελ. 65 ἐπ.) ἀναφέρει: «οἱ διακριτοὶ ρόλοι προκύπτουν

ἀπό τή συγκρότηση τοῦ περιγράμματος τοῦ κράτους δικαίου, δηλαδή ἀπό τή συνταγματική και ἔννομη τάξη και εὐρίσκονται στά ὅρια τῆς ἐκκοσμικεύσεως τῶν σχέσεων Κράτους και Έκκλησίας, ὑφισταμένου τοῦ πολυθρύλητου διαχωρισμοῦ». Τήν αὐτή ἄποψη ὑποστηρίζει και ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πειραιῶς κ. Σεραφεῖμ σέ πρόσφατο κείμενό του («πόσο σοβαρές εἶναι οἱ σκέψεις Ἀναθεώρησης τοῦ Συντάγματος στή σχέση Έκκλησίας-Πολιτείας;» 2-7-2018).

Ἡ συνταγματική ρύθμιση τῶν σχέσεων Κράτους και Ὁρθοδόξου Έκκλησίας εἶναι ἐντεταγμένη στό εὐρύτερο συνταγματικό πλαίσιο, μέ τό ὁποῖο ρυθμίζονται οἱ σχέσεις Κράτους και θρησκευτικοῦ φαινομένου, δηλαδή οἱ σχέσεις τοῦ Κράτους μέ ὅλες ἀδιακρίτως τίς θρησκείες ἢ τά δόγματα και μέ ὅλες τίς ἐκκλησίες, καθώς και μέ τήν κάθε θρησκευτική συσσωμάτωση ἢ μέ κάθε ἄτομο πού θεωρεῖ τόν ἑαυτό του ἄθεο, ἄθρησκο ἢ ἀγνωστικιστή ἢ μέ κάθε ἔνωση προσώπων (μέ ἢ και χωρίς νομική προσωπικότητα) πού διέπονται ἀπό ἀνάλογες ἢ ἄλλες ἢ ὁποιοσδήποτε ἀντιλήψεις ὡς πρὸς τό θεῖο.

Τό συνταγματικό αὐτό πλαίσιο συγκροτεῖται ἀπό τά ἄρθρα: 3, 13 περὶ θρησκευτικῆς ἐλευθερίας (ἡ παράγραφος 1 τοῦ ὁποίου ἀνήκει μάλιστα στόν σκληρό πυρῆνα τῶν μὴ ὑποκειμένων σέ ἀναθεώρηση διατάξεων), ἀλλά και ἀπό τό ἄρθρο 4 παρ. 6 (γιά τήν ὑποχρέωση κάθε Ἑλληνα πού μπορεῖ νά φέρει ὅπλα νά συντελεῖ στήν ἀμυνα τῆς πατρίδας, σέ συνδυασμό μέ τήν παράγραφο 4 τοῦ ἄρθρου 13, πού ὀρίζει ὅτι κανένας δέν μπορεῖ νά ἀπαλλαγεῖ, ἐξ αἰτίας θρησκευτικῶν πεποιθήσεων, ἀπό τήν ἐκπλήρωση τῶν ὑποχρεώσεων του πρὸς τό κράτος ἢ νά ἀρνηθεῖ νά συμμεορφωθεῖ πρὸς τούς νόμους), τό ἄρθρο 16 παρ. 2, πού ἀναγορεύει σέ σκοπό τῆς παιδείας και τήν ἀνάπτυξη τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως, ἀλλά και ἀπό ὅλες τίς διατάξεις περὶ συνταγματικῶν δικαιωμάτων (ἄρθρα 4-25), ἡ ἄσκηση τῶν ὁποίων μπορεῖ νά γίνεται και γιά θρησκευτικούς λόγους, εἴτε ἀτομικά εἴτε ὁμαδικά.

Τά ἄρθρα αὐτά ἐρμηνεύονται πλέον σέ συνάρτηση μέ δύο ἄλλα νομικά κείμενα ὑπερνομοθετικῆς ἰσχύος, ἐπειδή ἡ χώρα μας εἶναι μέλος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως μέ εὐρωπαϊκό προσ-

ανατολισμό: α) Τή συνθήκη του Άμστερνταμ, που προαναφέραμε, όπου δηλώνεται ότι οι σχέσεις Κρατών-Μελών με τις διάφορες εκκλησίες και θρησκευτικές συσσωματώσεις, ρυθμίζονται από το έθνικό δίκαιο κάθε Κράτους-Μέλους.

β) Τά άρθρα 9 και 11 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), τό 1ο Πρόσθετο Πρωτόκολλο Ε.Σ.Δ.Α. άρθρο 2 και τό Σύμφωνο Ατομικών και Πολιτικών Δικαιωμάτων (άρθρο 2, 18, 20 παρ. 2, 26, 27), τά όποια κατοχυρώνουν τί θρησκευτική έλευθερία και αυτόνομία τών θρησκευτικών κοινοτήτων και συσσωματώσεων, ως συλλογικό δικαίωμα, έναντι τών Κρατών-Μελών τής Συμβάσεως.

Άρθρο 3: (Σχέσεις Έκκλησίας και Πολιτείας)

1. Έπικρατούσα θρησκεία στην Ελλάδα είναι ή θρησκεία τής Ανατολικής Όρθόδοξης Έκκλησίας του Χριστού. Η Όρθόδοξη Έκκλησία τής Ελλάδας, που γνωρίζει κεφαλή τής τόν Κύριο ήμών Ιησού Χριστό, ύπάρχει αναπόσπαστα ένωμένη δογματικά με τί Μεγάλη Έκκλησία τής Κωνσταντινούπολης και με κάθε άλλη όμοδοξη Έκκλησία του Χριστού, τηρεί άπαρασάλευτα, όπως εκείνες, τούς ή. άποστολικούς και συνοδικούς κανόνες και τίς ιερές παραδόσεις. Είναι αυτοκέφαλη, διοικείται από τήν Ί. Σύνοδο τών έν ενεργεία Αρχιερέων και από τί Διαρκή Ί. Σύνοδο που προέρχεται από αυτή και συγκροτείται όπως όρίζει ό Καταστατικός Χάρτης τής Έκκλησίας, με τήρηση τών διατάξεων του Πατριαρχικού Τόμου τής κθ´ (29) Ιουνίου 1850 και τής Συνοδικής Πράξεως τής 4ης Σεπτεμβρίου 1928.

2. Τό εκκλησιαστικό καθεστώς που ύπάρχει σε όρισμένες περιοχές του Κράτους δέν αντίκειται στις διατάξεις τής προηγούμενης παραγράφου.

3. Τό κείμενο τής Αγίας Γραφής τηρείται αναλλοίωτο. Η επίσημη μετάφρασή του σε άλλο γλωσσικό τύπο άπαγορεύεται χωρίς τήν έγκριση τής Αυτόκεφαλής Έκκλησίας τής Ελλάδας και τής Μεγάλης του Χριστού Έκκλησίας στην Κωνσταντινούπολη.

Τό άρθρο 3 του Συντάγματος του 1975, έγινε δεκτό ως καινοτόμο σε αρκετά σημεία, σε σχέση με τά προγενέστερα Έλληνικά Συν-

τάγματα. Θεωρήθηκε, όπως προκύπτει από τήν ιστορική έρμηνεία τής διάταξης και τίς προ-παρασκευαστικές εργασίες του Συντάγματος του 1975, λιγότερο ριζοσπαστικό από τόν (πλήρη) χωρισμό Κράτους και Έκκλησίας, αλλά πάντως ως ένα ισχυρό βήμα προς τήν κατεύθυνση τής χαλάρωσης τών σχέσεων.

Πιο συγκεκριμένα, θεωρήθηκε από τήν Έκκλησία ως φραγμός στις πολιτειοκρατικές επεμβάσεις στο έσωτερικό τής και ιδίως στον τρόπο διοίκησης και κυρίως στον τρόπο συγκρότησης τής Ίερας Συνόδου (τόσο τής Ίεραρχίας, όσο και τής Διαρκούς), μετά τί νωπή τότε έμπειρία τής δικτατορίας και τών άριστίδων συνόδων που αυτή συγκρότησε με «συντακτικές πράξεις». Θεωρήθηκε, όμως, επίσης ως σημαντικό βήμα προς τήν έναρμόνιση του άρθρου 3 με τό ευρύτερο πλαίσιο τής συνταγματικής προστασίας τής θρησκευτικής έλευθερίας κατά τό άρθρο 13. Είναι, μάλιστα, ευρύτατα άποδεκτή ή θέση πως τό άρθρο 3 δέν μπορεί σε καμία περίπτωση να έρμηνευθεί ότι εισάγει περιορισμό τής θρησκευτικής έλευθερίας τών μί όρθοδόξων.

Άλλωστε, είναι ευρύς ό κατάλογος τών διαφορών που χωρίζουν τό Σύνταγμα του 1975 από τά προγενέστερα έλληνικά συντάγματα ως προς μία σειρά θεμάτων που άφορούν όμως τί θρησκευτική έλευθερία. Πράγματι, ή μεγάλη μεταβολή που επιφέρει τό Σύνταγμα του 1975 σε σχέση με τά προγενέστερα συντάγματα είναι ό διαχωρισμός του χαρακτηρισμού τής θρησκείας τής Όρθοδόξου Έκκλησίας ως «έπικρατούσης» και άρα του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 3, από τό πεδίο προστασίας τής θρησκευτικής έλευθερίας: ή διάταξη του άρθρου 3 δέν λειτουργεί και δέν μπορεί να λειτουργήσει ως κάμψη τής θρησκευτικής έλευθερίας. Περιβάλλει με μία θεσμική έγγύηση τήν Όρθόδοξη Έκκλησία ως ύποκείμενο και φορέα τής θρησκευτικής έλευθερίας, αλλά δέν εισάγει ούτε ευθέως ούτε εκ του πλαγίου περιορισμούς στη θρησκευτική έλευθερία όποιουδήποτε άλλου.

Τό άρθρο 3 του Συντάγματος διασφαλίζει και έγγυάται τό ύφιστάμενο καθεστώς

α) τών σχέσεων τής Έλληνικής Πολιτείας προς τήν Έκκλησία τής Ελλάδος και προς

τό Οικουμενικό Πατριαρχείο, αλλά και της Έκκλησίας της Ελλάδος προς τό Οικουμενικό Πατριαρχείο (άρθρ. 3, 18 παρ. 8, 105).

β) Τή διοικητική αυτοτέλεια και τό Αυτόκεφαλο της Έκκλησίας της Ελλάδος (άρθρ. 3 παρ. 1 έδαφ. γ') όριοθετεί τήν παρέμβαση της Έλληνικής Πολιτείας και έγγυάται τήν αυτονομία και τό αυτοδιοικητό της και τήν ύπαγωγή της στό Σύνταγμα, όπως και κάθε άλλης γνωστής θρησκείας ή Κοινότητας.

γ) Τόν σεβασμό και τήν άπαρασάλευτη τήρηση τών ί. άποστολικών και συνοδικών κανόνων και τών ί. παραδόσεων (άρθρ. 3 παρ. 1 έδ. β') συμπεριλαμβανομένου και του άναλλοιώτου του κεμένου της Άγ. Γραφής (άρθρ. 3 παρ. 3).

Γιά τόν λόγο αυτό πρέπει νά κατανοηθεί από τήν Πολιτεία ότι ή συνταγματική αναφορά του Πατριαρχικού Τόμου της κθ' (29ης) Ίουνίου 1850 και της Συνοδικής Πράξεως της δ' (4ης) Σεπτεμβρίου 1928 καθώς και του Καταστατικού Χάρτου της Έκκλησίας της Ελλάδος, ύποχρεώνει τόν συνταγματικό νομοθέτη νά παρέχει πλήρη προστασία στις αναφερόμενες τριμερείς σχέσεις τών θεσμών.

Η έγγύηση και ή προστασία της αυτονομίας και του αυτοδιοικητού της Έκκλησίας της Ελλάδος, ως προς τήν όριοθέτηση της παρεμβάσεως της Πολιτείας, πρέπει νά λειτουργήσει εντός τών άρθρων 72 παρ. 1 και 43 παρ. 2 του Συντάγματος, μέ τά όποια απαιτείται, άφ' ενός μέ τό άρθρο 72 παρ. 1 ή ψήφιση από τήν Όλομέλεια της Βουλής του Καταστατικού Χάρτου της Έκκλησίας της Ελλάδος, πού είναι νόμος του Κράτους, μέ τόν όποιο ρυθμίζονται τά θέματα πού αναφέρονται στό άρθρο 3, άφ' έτέρου δέ μέ τό άρθρο 43 προβλέπεται ειδικότερα ή παροχή νομοθετικών έξουσιοδοτήσεων προς τά όργανα της Έκκλησίας της Ελλάδος, διά τήν έκδοση Κανονιστικών πράξεων διοίκησης, προς ρύθμιση έσωτερικών ζητημάτων. Μέ αυτό τόν τρόπο διασφαλίζονται σαφέστατα τόσο ό διοικητικός διαχωρισμός αλλά και οί διακριτοί ρόλοι τών σχέσεων Έκκλησίας-Κράτους.

Στό σημείο αυτό θά ήθελα νά έπισημάνω τά έξής: από τήν έπιτροπή «Πρόταση για μία προοδευτική αναθεώρηση του Συντάγματος»

(27.3.2017) όσο και στό «Καινοτόμο Σύνταγμα» (5.6.2016), γίνεται πρόταση για τήν εισαγωγή ρήτρας στό άρθρο 3 περί ουδέτερόθρησκου Κράτους, μέ τήν αιτιολογία ότι «ή Ελλάδα δέν είναι θρησκευτικά ουδέτερο Κράτος και πρέπει νά εισαχθεί σχετική ρήτρα στό Σύνταγμα». Η πρόταση αυτή γεννά πολλά έρωτήματα.

Πρώτον, γιατί ή ρήτρα περί θρησκευτικά ουδέτερου Κράτους εισάγεται στό άρθρο 3 του Συντάγματος, πού άφορά και ρυθμίζει ειδικά τις σχέσεις της Έλληνικής Πολιτείας μέ τήν Όρθόδοξη Έκκλησία της Ελλάδος, και καθίσταται μέ αυτόν τόν τρόπο τό άρθρο 3 αναθεωρητέο, και όχι στό άρθρο 13 πού ρυθμίζει θέματα θρησκευτικής έλευθερίας και άφορά όλα τά θρησκευάματα. Η θρησκευτική ουδέτερότητα άποτελεί συνταγματική αρχή πού δέν έστιάζεται άποκλειστικά στή σχέση του Κράτους μέ όρισμένη θρησκευτική κοινότητα, και έδώ συγκεκριμένα τήν πλειοψηφούσα Έκκλησία της χώρας.

Δεύτερον, εάν ή αιτιολογία είναι ότι τό νομικό δεδομένο είναι λόγω της Εύρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Άνθρώπου (ΕΣΔΑ), όπου όλα τά Κράτη πού έχουν ύπογράψει και κυρώσει τήν Ε.Σ.Δ.Α. ύποχρεούνται νά τηρούν τήν «αρχή της θρησκευτικής ουδέτερότητας» όπως τήν έννοει ή Ε.Σ.Δ.Α., ή απάντηση είναι ότι στήν Έλληνική έννομη συνταγματική τάξη ύφίσταται στό σύστημά της ήδη ή «αρχή της θρησκευτικής ουδέτερότητας» ως ισχύουσα νομική ύποχρέωση του Κράτους, εκτός τών ύπαρκτων δεσμεύσεων τών άρθρων 4 και 13 του Συντάγματος, νά σέβεται τή θρησκευτική έλευθερία όλων τών ατόμων και θρησκευτικών κοινοτήτων.

Στό Σύνταγμα ύπάρχουν ήδη τρεις ισχυρές ρήτρες υπέρ του χαρακτήρα του Έλληνικού Κράτους ως «κοσμικού». Είναι τό άρθρο 1 παρ. 2-3, όπου κατοχυρώνεται ή αρχή της λαϊκής κυριαρχίας, τό άρθρο 87 παρ. 2, όπου αναφέρεται ή ύπαγωγή της δικαστικής λειτουργίας στό Σύνταγμα και τούς νόμους, και τό άρθρο 13 παρ. 4, τό όποιο αναφέρει ότι «κανένας δέν μπορεί, έξαιτίας τών θρησκευτικών του πεποιθήσεων, νά άπαλλαγεί από τήν εκπλήρωση τών ύποχρεώσεων προς τό Κράτος ή νά άρνηθεί νά συμμορφωθεί προς τούς νόμους».

Στὴν παράγραφο αὐτὴ βλέπουμε ὅτι θεμελιώνεται ἡ ἀρχὴ τῆς «νόμου κρατοῦσης Πολιτείας», ὅπως περιορίζεται ἀπὸ τὴν θρησκευτικὴ οὐδετερότητα. Στὴ διάταξη αὐτὴ, ἡ ὁποία εἶναι καίρια γιὰ τὸν χαρακτῆρα τοῦ κράτους, γιατί δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἄρνηση ἐκτέλεσης νομοθετημένων ὑποχρεώσεων λόγῳ θρησκευτικῶν πεποιθήσεων (π.χ. τὴν πληρωμὴ φόρων, ἐπειδὴ αὐτοὶ προορίζονται γιὰ ἐξοπλιστικά προγράμματα καὶ ἡ θρησκεία τῶν φορολογουμένων δὲν τὸ ἐπιτρέπει). Εἶναι ἄξιο παρατηρήσεως καὶ τὸ γεγονός ὅτι ἡ «Πρόταση γιὰ ἓνα Καινοτόμο Σύνταγμα» προτείνει, πλὴν ἄλλων, τὴν ἐξάλειψη στὴν ἀναθεωρητικὴ διαδικασία τῆς καθαρὰ κοσμικοῦ χαρακτῆρα παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Ἑλληνικοῦ Συντάγματος.

Τρίτον, ἡ ἀόριστη ρήτρα τοῦ θρησκευτικῆ οὐδέτερου Κράτους πρέπει νὰ διευκρινισθεῖ ποῦ παραπέμπει: στὴν δυσμενῆ οὐδετερότητα (θρησκευτικὰ ἀδιάφορο κράτος) τοῦ γαλλικοῦ μοντέλου, σὲ ἴπια οὐδετερότητα (μὴ παρεμβατικὸ κράτος, τὸ ὁποῖο ἐνισχύει τὰ θρησκευτὰ καὶ ἀναγνωρίζει ἰδιαίτερο καθεστῶς γιὰ τὴν διευκόλυνση τῆς ἀποστολῆς τους) τοῦ γερμανικοῦ μοντέλου ἢ τοῦ ἀμερικανικοῦ μοντέλου (κράτος ποῦ δὲν παρεμβαίνει στὶς θρησκευτικὲς Κοινότητες, δὲν ἀπαγορεύεται ἡ θρησκευτικὴ ἐθιμοτυπία π.χ. θρησκευτικὸς ὄρκος τοῦ Προέδρου τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς); Πρέπει νὰ διευκρινιστεῖ τὸ σαφές περιεχόμενο τῆς οὐδετερότητας ποῦ ἐννοεῖται.

Ἡ τυχόν κατάργηση τοῦ ἄρθρου 3, μέσῳ τῆς ἀναθεωρητικῆς διαδικασίας, θὰ δημιουργήσει ἐμπλοκές καὶ προβλήματα στὶς τριμερεῖς σχέσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους μέ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καὶ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος. Θὰ πρέπει νὰ παραμείνει καὶ νὰ συμπεριλάβει στὸ πεδίο προστασίας του ἀπὸ τὸν κοινὸ νομοθέτη ἀσφαλιστικὲς δικλείδες ἀσφαλοῦς καὶ θετικῆς συνταγματικῆς προστασίας τῆς αὐτονομίας καὶ τῆς αὐτοδιοικήσεως τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στὴν Ἑλλάδα, ὡς ὑποκειμένου θρησκευτικῆς ἐλευθερίας καὶ μάλιστα τοῦ πολυπληθεστέρου.

Βεβαίως, ἡ θέση βάσεων γιὰ τὴν ἄσκηση μᾶς συγχρόνου καὶ μακρόπνου θρησκευτικῆς πολιτικῆς ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, γιὰ ὅλα τὰ θρησκευτὰ καὶ ὄχι μόνο γιὰ τὴν

Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, καθὼς καὶ ἡ πλήρης κατοχύρωση αὐτοδιοίκησης γιὰ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, εἶναι δύο καίρια ζητήματα, ποῦ δὲν σχετίζονται οὔτε ἐξαρτᾶται ἡ θετικὴ ἔκβαση τῆς πορείας τους ἀπὸ τὴν ἀναθεώρηση τοῦ Συντάγματος, ἀλλὰ μέ τὴν σωστὴ ὀριοθετημένη πρωτοβουλία τοῦ κοινοῦ νομοθέτη (ἄρθρο 72 παρ. 1 καὶ 43).

13. Ἡ σχέση τῶν ἄρθρων 3 καὶ 13 τοῦ Συντάγματος

Ἡ θρησκευτικὴ ἐλευθερία εἶναι ἡ κύρια συνταγματικὴ βάση γιὰ τὴν ρύθμιση τῶν σχέσεων Κράτους καὶ Ἐκκλησίας. Τὸ ἄρθρο 3 συνιστᾶ μίαν θεσμικὴ ἐγγύηση ποῦ περιβάλλει τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησίαν ὡς ἓνα ἀπὸ τὰ ὑποκείμενα τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας καὶ ὄχι κάμψη τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας ἢ ρήτρα ἐξαίρεσης ἀπὸ αὐτὴν. Μέ ἄλλα λόγια τὸ ἄρθρο 3 δὲν μπορεῖ σὲ καμμία περίπτωση νὰ ἐκληφθεῖ καὶ νὰ χρησιμοποιοθεῖ ὡς ἐπιχείρημα ὑπὲρ τοῦ περιορισμοῦ τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας τῶν ἑτεροδόξων ἢ ἀλλοθρήσκων ἢ ἄθεων ἢ ἀθρήσκων ἢ ἀγνωστικιστῶν κ.λπ.

Ἀντίθετα, ἡ συστηματικὴ ἐρμηνεία τοῦ συνόλου τῶν σχετικῶν συνταγματικῶν διατάξεων, σὲ ἀντιπαραβολὴ μέ τὰ προγενέστερα ἑλληνικὰ συντάγματα, ἀναδεικνύει ὡς βασικὴ ἐπιλογή τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος τὴν πλήρη προστασία τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας. Αὐτὴ, ὅμως, ἡ ἐπιλογή στὸ ἐπίπεδο τοῦ Συντάγματος δὲν ἀληθεύει πάντοτε στὴν πράξη, λόγῳ διαφορῶν ἀδρανειῶν ποῦ ἐντοπίζονται εἴτε στὴν διοικητικὴ πρακτικὴ εἴτε στὴν νομολογία ἀκόμη καὶ τῶν ἀνωτάτων δικαστηρίων.

Ὅλα αὐτὰ, ὅμως, τὰ ὑπαρκτὰ προβλήματα μποροῦν νὰ ἀντιμετωπιστοῦν –καὶ σὲ μεγάλο βαθμὸ ἀντιμετωπίζονται– μέ διαφορὲς νομοθετικὲς ἢ διοικητικὲς πρωτοβουλίες, χωρὶς νὰ ἀπαιτεῖται ἀναθεώρηση τοῦ Συντάγματος. Ἀπαιτεῖται, ἀντιθέτως, ἐφαρμογὴ τῶν ὑφισταμένων συνταγματικῶν διατάξεων καὶ ἰδίως τοῦ ἄρθ. 13.

Εἶναι, συνεπῶς, ἄλλο θέμα ἡ ὀλοκλήρωση στὴν πράξη καὶ ὁ πλήρης σεβασμὸς τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας καὶ ἄλλο πρᾶγμα ἡ σχέση Κράτους καὶ Ἐκκλησίας, συνταγματικὸ θεμέλιο τῆς ὁποίας

είναι ακριβώς η θρησκευτική ελευθερία. Στο μέτρο, επομένως, που το Σύνταγμα ως ύπατη πολιτειακή πράξη έγγυάται και προστατεύει την θρησκευτική ελευθερία και στο μέτρο που η θρησκευτική ελευθερία είναι το βασικό συνταγματικό πλαίσιο των σχέσεων Κράτους και Έκκλησίας, ο «χωρισμός» Κράτους και Έκκλησίας υπό την έννοια της άδιαφορίας του Συντάγματος για την ρύθμιση των σχετικών ζητημάτων είναι αδύνατος. Το Σύνταγμα προστατεύει και πρέπει να προστατεύει την θρησκευτική ελευθερία.

Φορέας της θρησκευτικής ελευθερίας είναι ο καθένας. Προφανώς αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία για τους άθεις, τους άγνωστιστές, τους άλλοθρήσκους ή τους έτεροδόξους. Έχει, όμως, ιδιαίτερη σημασία –έξ έπόψεως πλειονοψηφίας τουλάχιστον– και για τους ορθοδόξους χριστιανούς και για την Έκκλησία τους, δηλ. την Όρθόδοξη Εκκλησία της Ελλάδος, σε σχέση με το Κράτος.

Η εφαρμογή των ύφισταμένων συνταγματικών διατάξεων του άρθρου 13 του Συντάγματος περί θρησκευτικής ελευθερίας δέν απαιτεί αναθεώρηση του Συντάγματος ως προς τις σχέσεις Όρθόδοξου Έκκλησίας και Πολιτείας.

Βασική έπιλογή του ισχύοντος Συντάγματος αποτελεί το άρθρο 13 για την πλήρη προστασία της θρησκευτικής ελευθερίας, το οποίο έχει ως εξής:

1. «Η ελευθερία της θρησκευτικής συνείδησης είναι απαραβίαστη. Η απόλαυση των ατομικών και πολιτικών δικαιωμάτων δέν εξαρτάται από τις θρησκευτικές πεποιθήσεις καθενός.

2. Κάθε γνωστή θρησκεία είναι ελεύθερη και τά σχετικά με την λατρεία της τελούνται ανεμπόδιστα υπό την προστασία των νόμων. Η άσκηση της λατρείας δέν επιτρέπεται να προσβάλλει την δημόσια τάξη ή τά χρηστά ήθη. Ό προσπλυτισμός απαγορεύεται.

3. Οί λειτουργοί όλων των γνωστών θρησκειών υπόκεινται στην ίδια έποπτεία της Πολιτείας και στις ίδιες υποχρεώσεις απέναντί της, όπως και οί λειτουργοί της επικρατούσας θρησκείας.

4. Κανένας δέν μπορεί, εξαιτίας των θρησκευτικών του πεποιθήσεων, να απαλλαγεί από την εκκλήρωση των υποχρεώσεων προς τό Κράτος ή

νά αρνηθεί να συμμορφωθεί προς τούς νόμους.

5. Κανένας όρκος δέν επιβάλλεται χωρίς νόμο, που όρίζει και τον τύπο του.»

Προβλήματα εφαρμογής στην πράξη μπορούν να αντιμετωπιστούν με νομοθετικές ή διοικητικές πρωτοβουλίες χωρίς να απαιτείται αναθεώρηση του Συντάγματος. Απαιτείται απλώς εφαρμογή των ύφισταμένων συνταγματικών διατάξεων και ιδίως του άρθρου 13.

Πρόσφατος νόμος, ο οποίος ρυθμίζει τέτοια ζητήματα, είναι ο Ν. 4301/2014 «Όργάνωση της νομικής μορφής των θρησκευτικών κοινοτήτων και των ενώσεων τους στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Γ. Γραμματείας Θρησκευμάτων και λοιπές διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. τ. Α΄ αριθ. φύλλου 223/7.10.2014), με τον οποίο παρέχεται η Νομική Προσωπικότητα Θρησκευτικού Προσώπου σε όλες τις γνωστές εν Ελλάδι Θρησκευτικές Κοινότητες, ρυθμίζονται ζητήματα ίδρύσεως εκκλησιών οίκων και ήσυχαστηρίων. Είναι προφανές από την σύντομη αυτή έπισκόπηση ότι ζητήματα εφαρμογής θρησκευτικής ελευθερίας σε επίπεδο κοινής νομοθεσίας (π.χ. πολιτική κηδεία, καύση νεκρών, όνοματοδοσία κ.ά.) μπορούν να ρυθμισθούν με νόμο. Δέν δύναται, όμως, ο νόμος να υποχρεώνει την Έκκλησία σε περιπτώσεις, κατά τις όποιες τά δόγματα και οί παραδόσεις της δέν επιτρέπουν, να τελεί θρησκευτικές ακολουθίες και ήεροπραξίες.

Είναι, όμως, έξ ίσου προφανές ότι είναι άλλο ζήτημα ή αναγκαία όλοκλήρωση της θρησκευτικής ελευθερίας από τον κοινό νομοθέτη σε όλα τά επίπεδα και άλλο πράγμα ή σχέση Κράτους και Έκκλησίας ως σχέση συνταγματικώς ρυθμισμένη με βασικό πλαίσιο την θρησκευτική ελευθερία, υποκείμενο της όποιας είναι ή Όρθόδοξη Έκκλησία. Δέν απαιτείται αναθεώρηση του ύφισταμένου συνταγματικού πλαισίου των σχέσεων Έκκλησίας-Κράτους, δηλαδή, για την κατοχύρωση δικαιωμάτων θρησκευτικής ελευθερίας πολιτών από τον κοινό νομοθέτη, που δέν ανήκουν στην Όρθόδοξη Έκκλησία.

14. Προτεινόμενες άλλες στή συζήτηση περί αναθεώρησης του Συντάγματος, βάσει της αρχής της θρησκευτικής ουδετερότητας

α) Τό προοίμιο του Συντάγματος

Ἄς ξεκινήσουμε ἀπό τόν σχολιασμό τῆς ἀποφῆς ὅτι εἶναι ἀνεπίτρεπτο γιά τή σημερινή ἐποχή καί ἀσυμβίβαστο μέ τή θρησκευτική ἐλευθερία νά προτάσεται τοῦ Συντάγματος ἡ ἐπίκληση «εἰς τό ὄνομα τῆς Ἁγίας καί Ὁμοουσίου καί Ἀδιαιρέτου Τριάδος», γιά τή προσδίδει θεοκρατικό ἢ πάντως ὀρθόδοξο χαρακτήρα στό ἴδιο τό θεμέλιο τῆς συνταγματικῆς τάξης. Τό προοίμιο, ὅμως, αὐτό δέν εἶναι ἄλλο ἀπό τό προοίμιο τῆς Διακήρυξης τῆς Ἀνεξαρτησίας, πού προτάσσεται τοῦ Συντάγματος τῆς Ἐπιδαύρου ὡς καταστατικῆς καί γενέθλιας πράξης τοῦ νέου ἑλληνικοῦ κράτους· γιά τήν ἀκρίβεια, ὡς καταστατικῆς πράξης τῆς «πολιτικῆς ὑπαρξης καί ἀνεξαρτησίας» τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, πού κηρύχθηκε διά τῶν νομίμων παραστατῶν του «εἰς ἐθνικῶν συνηγμένων συνέλευσιν ἐνώπιον Θεοῦ καί ἀνθρώπων ἐν Ἐπιδαύρῳ».

Ἡ διατήρηση συνεπῶς τοῦ προοιμίου εἶναι πράξη ἱστορικῆς μνήμης καί σεβασμοῦ τῆς ἱστορικῆς συνέχειας τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους καί ὄχι πράξη θρησκευτικοῦ χρωματισμοῦ, πού προσβάλλει τό θρησκευτικό φρόνημα ἢ τίς φιλοσοφικές πεποιθήσεις τῶν μί χριστιανῶν ἢ τῶν μί ὀρθοδόξων. Κατά τόν τρόπο αὐτό πρέπει νά ἀντιμετωπίζεται τό προοίμιο, πού δέν ἔχει κανονιστικό περιεχόμενο καί παρέμεινε διατυπωμένο στήν καθαρεύουσα καί μετά τή συνολική μεταφορά τοῦ Συντάγματος στή δημοτική μέ τό Β΄ Ψήφ. τῆς ΣΤ΄ Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς.

Καί ὑπό τήν ἐκδοχή πάντως ὅτι τίποτε στό συνταγματικό κείμενο δέν στερεῖται κάποιας κανονιστικῆς σημασίας, ἡ σημασία αὐτή προκύπτει ἀπό τήν ἐρμηνεία τοῦ προοιμίου σέ σχέση μέ τήν ἱστορική ἐξέλιξη καί τή διαμόρφωση τοῦ κανονιστικοῦ περιεχομένου τῶν συνταγματικῶν διατάξεων καί ἐν προκειμένῳ τοῦ ἄρθρου 13 πού διασφαλίζει τή θρησκευτική ἐλευθερία.

Κατά τήν ἴδια λογική τό Σύνταγμα τῆς Ἰρλανδίας τοῦ 1937/1987 ἐπικαλεῖται τήν Ἁγία Τριάδα, τό Σύνταγμα τῆς Ἑλβετίας τοῦ 1874 τό ὄνομα τοῦ παντοδύναμου θεοῦ, ἡ Διακήρυξη τῆς Ἀνεξαρτησίας τῶν Η.Π.Α. τοῦ 1776 ἐπικαλεῖται τήν «μαρτυρία τοῦ ἀνωτάτου κριτῆ τοῦ σύμπαντος» καί δηλώνει ἐμπιστοσύνη στήν

«προστασία τῆς θείας πρόνοιας», χωρίς αὐτό νά θίγει τήν ἀπόλυτη θρησκευτική οὐδετερότητα τοῦ κράτους. Τό δέ προοίμιο τοῦ Θεμελιώδους Νόμου τῆς Βόννης τοῦ 1949 ἐπικαλεῖται ἐπίσης τήν «συνείδηση τῆς εὐθύνης ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καί τῶν ἀνθρώπων». Οἱ ἐπικλήσεις αὐτές μπορεῖ νά μὴν ὑποδελώνουν ὅλες χριστιανική ἢ –πολύ περισσότερο– ὀρθόδοξη πίστη, ἀλλά πάντως εἶναι θρησκευτικοῦ χαρακτήρα.

Ἔχει διατυπωθεῖ, ἐπίσης, ἡ ἀποψη πῶς ἡ ἐπίκληση τῆς Ἁγίας Τριάδος εἶναι παρωχημένη, γιά τή συνιστᾶ ἐπανάληψη τῆς προμετωπίδας τῶν συνθηκῶν πού συνήπτοντο μεταξύ τῶν χριστιανῶν μοναρχῶν τήν περίοδο τῆς ἀπόλυτης μοναρχίας. Τόσο, ὅμως, ἡ ἀποψη αὐτή, ὅσο καί ἐκείνη πού βλέπει στήν ἐπίκληση τῆς Ἁγίας Τριάδος ἕνα πανηγυρικό στοιχείο ὀρθοδόξου θρησκευτικοῦ χρωματισμοῦ τοῦ κράτους θά ἔπρεπε νά συνεκτιμῆσουν μία σειρά ἀπό δεδομένα: πρῶτον, τό λεγόμενο «προοίμιο» ἰσχύοντος ἑλληνικοῦ Συντάγματος δέν εἶναι κατά κυριολεξία προοίμιο, ἀλλά ἐπίκληση τοῦ θείου (*invocatio dei*). Δεύτερον, ἡ ἐπίκληση αὐτή δέν ἔχει ὀρθόδοξο, ἀλλά γενικότερο χριστιανικό περιεχόμενο, καθώς τό Τριαδικό Δόγμα δέν εἶναι ὀρθόδοξο, ἀλλά εὐρύτερης ἀποδοχῆς χριστιανικό δόγμα, ὅπως δείχνει π.χ. καί ἡ ὑπαρξη τῆς ἴδιας ἐπίκλησης στό ἰρλανδικό Σύνταγμα. Τρίτον, ἡ Διακήρυξη τῆς Ἀνεξαρτησίας πού ἔγινε στήν Ἐπιδαυρο, ὅπως καί ὀλόκληρο τό «κεκτημένο» τῆς ἑλληνικῆς συνταγματικῆς ἱστορίας θά μπορούσε κάλλιστα νά ἀναφέρεται στό προοίμιο ἐνός συγχρόνου Συντάγματος πού ἔχει συνείδηση τῆς ἱστορικῆς προέλευσης. Στό πλαίσιο αὐτό, φυσικά, θά γινόταν ἀναφορά καί στίς ἐπικλήσεις τῶν διακηρύξεων καί τῶν συνταγμάτων πού συγκροτοῦν αὐτό τό ἱστορικό συνταγματικό κεκτημένο.

β) Ἐπίσημες κρατικές τελετές μέ θρησκευτικό μέρος

Τό πολιτικό αἴτημα τοῦ συνταγματικοῦ χωρισμοῦ ἢ καλύτερα τῆς διάκρισης τῶν σχέσεων Κράτους καί (Ὄρθόδοξης) Ἐκκλησίας μέ τήν κατάργηση τοῦ ἄρθρου 3 καί τοῦ προοιμίου τοῦ Συντάγματος ἀποβλέπει μᾶλλον στόν περιορισμό

της «θρησκείας» στὸν χῶρο τῆς «ιδιωτικότητας». Αὐτοὶ πού ὑποστηρίζουν τὴν ἄποψη αὐτή, γιὰ τὴ θρησκευτικὴ οὐδετερότητα τοῦ Κράτους, ὥστε νὰ παύσει ἡ ἀνάμειξη τοῦ Κράτους μὲ τὴν ὀρθόδοξη χριστιανικὴ ἐθιμοτυπία (παρουσία πολιτικῶν σέ θρησκευτικὲς τελετές, στρατιωτικὰ ἀγήματα σέ λιτανεῖες, ἐπίσημες δοξολογίες, ὀρκωμοσίες πολιτικῆς ἡγεσίας κ.λπ.) ἀγνοοῦν ὀρισμένες βασικὲς προϋποθέσεις. Ταυτίζουν τὶς σχέσεις Κράτους καὶ Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας μὲ τὸν χωρισμὸ τῆς κοινωνίας καὶ Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας. Ἐκκλησία δὲν εἶναι μόνον ὁ κλῆρος ἀλλὰ κλῆρος καὶ λαός. Τὸ μέτρο τῆς θρησκευτικότητος τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας, τοῦ Ἑλληνικοῦ δηλαδὴ Λαοῦ, δὲν ἀποτελεῖ νομικὸ ζήτημα καὶ μάλιστα ρυθμιστέο μὲ κανόνες δικαίου ἀξιόματης τυπικῆς ἰσχύος. Τὰ ἔθιμα ὡς ἐκ τῆς μὴ νομοθετικῆς προέλευσός τους, οὔτε ἐπιβλήθηκαν μὲ νόμο, ὥστε νὰ μποροῦν νὰ καταργηθοῦν διὰ νόμου, οὔτε ἡ διατήρησή τους ἔχει σχέση μὲ τὴ νομοθεσία, ἀλλὰ μὲ τὸ πραγματικὸ γεγονός τῆς ἐπιρροῆς τῆς ὀρθόδοξης ἐκκλησιαστικῆς μαρτυρίας στὸ κοινωνικὸ γίνεσθαι τῆς Ἑλλάδος. Ἐπομένως, ἡ ἐνοχλητικὴ ἢ μὴ παρουσία τους ἢ ἡ παρουσία πολιτικῶν σέ θρησκευτικὲς τελετές δὲν ἀποτελοῦν ἀντικείμενο νομικῆς ρύθμισης, ἀλλὰ ἔχουν σχέση μὲ τὴ ζωντανή σχέση ἑλληνικῆς κοινωνίας καὶ ὀρθόδοξης θρησκευτικῆς μαρτυρίας καὶ ὄχι τὴ θεσμικὴ σχέση Κράτους καὶ Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας.

Ἡ παρουσία ἐκπροσώπων τοῦ Κράτους κατὰ τὶς θρησκευτικὲς τελετές προφανῶς δὲν ἀπορρέει ἀπὸ κάποιο νομοθετικὸ πλαίσιο οὔτε ἀπὸ τὸ ἄρθρο 3 τοῦ Συντάγματος. Ἡ ὀργάνωση τῶν θρησκευτικῶν αὐτῶν τελετῶν εἶναι βεβαίως μίᾳ ἀπόδοσις τιμῆς στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καὶ στὸν ἱστορικὸ ρόλο πού διαδραμάτισε στὴ χώρα μας. Ἡ συμμετοχή, ὅμως, στὸ θρησκευτικὸ αὐτὸ μέρος, δὲν μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ ὑποχρεωτικὴ γιὰ ὅποιον ἔχει συνειδησιακὸ πρόβλημα. Μπορεῖ νὰ συμμετάσχει σέ ἓνα σαφές πολιτικὸ μέρος τοῦ ὅλου ἐορτασμοῦ. Τὸ ζήτημα, βεβαίως, ἐξακολουθεῖ νὰ ὑφίσταται ὅταν τὸ «πολιτικὸ μέρος» τοῦ ὅλου ἐορτασμοῦ δὲν εἶναι ἐπαρκές, γιὰ νὰ διασφαλίσαι, ὑπὸ συνθηκῆς ἴσου σεβασμοῦ πρὸς ὅλους, τὴ συμμετοχὴ ὅλων τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν, ὑπὸ

μόνη τὴν ιδιότητά τους αὐτή. Αὐτὸ πρέπει νὰ ρυθμιστεῖ σέ κάθε εἰδικότερη περίπτωσι.

γ) Χριστιανικὰ σύμβολα σε δημόσιους χώρους

Ἡ παρουσία χριστιανικῶν συμβόλων σέ δημόσιους χώρους πρέπει νὰ τονιστεῖ ὅτι συγκροτεῖ ἓνα ἀπόθεμα ἱστορικῆς μνήμης καὶ πολιτειακοῦ συμβολισμοῦ, τὸ ὁποῖο δὲν συνιστᾶ σέ καμμία περίπτωσι οὔτε δὴλωσι θρησκευτικοῦ χρωματισμοῦ τοῦ κράτους οὔτε προσβολὴ τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας τῶν μὴ χριστιανῶν Ἑλλήνων πολιτῶν. Ἀπὸ τὸ Εὐρωπαϊκὸ Δικαστήριον Δικαιωμάτων τοῦ Ἄνθρώπου, γιὰ τὰ θρησκευτικὰ σύμβολα στὸς δημόσιους χώρους, ἔχει τονισθεῖ ἡ διάστασι τοῦ παραδεκτοῦ πολιτισμικοῦ συμβολισμοῦ τους. Κατὰ τὴ νομολογία τοῦ Ἀνωτάτου αὐτοῦ Δικαστηρίου ἀποτελοῦν, δηλαδὴ, καὶ στοιχεῖο πολιτιστικῆς ταυτότητας μίας κοινωνίας καὶ ἡ διατήρησή τους ἐμπίπτει στὸ ἐπιτρεπτό περιθώριον ἐκτίμησις κάθε κράτους, ἐφ' ὅσον δὲν συνδυάζεται μὲ πρακτικὲς παραβίασι τῶν δικαιωμάτων πού κατοχυρώνει ἡ Εὐρωπαϊκὴ Σύμβασι Δικαιωμάτων τοῦ Ἄνθρώπου.

δ) Ἡ νομικὴ προσωπικότητα τῆς Ἐκκλησίας

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα αὐτῆς, διὰ τοὺς γνωστὸς ἱστορικοὺς λόγους ἀναγνωρίσεως, κατὰ τὶς νομικὲς τους σχέσεις «λογίζονται» κατὰ τὸ ἄρθρο 1 τοῦ νόμου 590/1977 ΚΧ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου. Ἐκτός, ὅμως, ἀπὸ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα αὐτὰ, τὴν ἴδια νομικὴ προσωπικότητα μὲ τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καὶ τοὺς φορεῖς της, δηλαδὴ ΝΠΔΔ, πάλι γιὰ ἱστορικοὺς λόγους, ἔχουν τὸ Κεντρικὸ Ἰσραηλιτικὸ Συμβούλιον τῆς Ἑλλάδος καὶ οἱ Ἰσραηλιτικὲς Κοινότητες Ν.2456/1920 (ΦΕΚ Α'173), ΑΝ 2544/1940 (ΦΕΚ Α'287), ΑΝ 846/1946 (ΦΕΚ Α'144), ΝΔ 301/1869 (ΦΕΚ 195) ΠΔ 182/1978 (ΦΕΚ Α 40) καὶ οἱ τρεῖς μουσουλμανικὲς Μουφτεῖες Ν. 2345/3.7.1920, οἱ ὁποῖες εἶναι δημόσιες ὑπηρεσίαι μὲ τὴ διάταξι τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Ν. 1920/4.2.1991. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, λοιπόν, καὶ οἱ φορεῖς της εἶναι ΝΠΔΔ, ὄχι ἐπειδὴ τὸ ἄρθρο 3 τοῦ Συντάγματος προβλέπει ὅτι ἡ Ἐκκλησία αὐτὴ εἶναι ὁ φορέας τῆς ἐπικρατοῦσας θρησκείας στὴν

Ἑλλάδα, ἀλλὰ ἐπειδή ὁ καθορισμός τῆς νομικῆς μορφῆς τῶν Νομικῶν Προσώπων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὡς Δημοσίου Δικαίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ἀντίστοιχα, ἀνίκει στὴν ἀρμοδιότητα τοῦ κοινοῦ καὶ ὄχι τοῦ συνταγματικοῦ νομοθέτη. Τό νομικό δεδομένο εἶναι ὅτι οἱ φορεῖς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἶναι ΝΠΔΔ, ἐπειδή τό ἀναφέρει ὁ Ν. 590/1977 «Περί τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (Σεβ. Μητροπολίτου Σύρου κ. Δωροθέου «Ἀμφιετρῆς Τεσσαρακονταετίας, Κ.Χ. (Ν. 590/1997). Λόγος ἐκφωνηθεὶς τὴν 9ην Ὀκτωβρίου 2017, εἰς τὴν Μεγάλην Αἴθουσα τῆς Ἱεραρχίας, ἐνώπιον τῆς ΔΙΣ) καὶ ὄχι τό Σύνταγμα. Μάλιστα οἱ ἐκκλησιαστικοὶ φορεῖς κηρύχθηκαν ΝΠΔΔ ἤδη ἀπὸ τό 1969, πρὶν δηλαδή ἀπὸ τὴν θέση σέ ἰσχὺ τοῦ Συντάγματος τοῦ 1975, μέ ΝΔ 126/1969, τό ὁποῖο βασίστηκε σέ σχέδιο τῆς κυβερνήσεως Γεωργίου Παπανδρέου.

Ὁ χαρακτηρισμός τῆς ἀποστολῆς τῆς Ἐκκλησίας, ὅμως, ὡς «δημοσίου σκοποῦ», μέ τὴν ἔννοια ὅτι τό θρησκευτικό της ἔργο ἀντιμετωπίζεται ὡς ἀποστολή δημοσίου ἐνδιαφέροντος ἀπὸ τὰ δικαστήρια καὶ τὴ νομικὴ θεωρία, δέν σημαίνει ὅτι ἀσκεῖ μία (κατὰ τό Σύνταγμα) «κρατικὴ ἀρμοδιότητα», ἢ ὁποία ἐντάσσεται στὸν πυρῆνα τοῦ κράτους. Τὰ νομικὰ πρόσωπα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος δέν ὑπάγονται στὴν Δημόσια Διοίκηση, οὔτε στὸν «δημόσιο τομέα», ὅπως αὐτός ὀρίζεται στά διάφορα νομοθετήματα, οὔτε στὴ «Γενικὴ Κυβέρνηση» (ἄρθρο 14 παρ. 1 ν. 4270/2014, ΦΕΚ Α' 143). Ἀντίθετα συγκεντρώνουν τὶς κατωτέρω ιδιότητες, πού τὰ ἀποκλείουν ἀπὸ τὴν ἔνταξή τους στὸν στενὸ ἢ εὐρύτερο Δημόσιο Τομέα:

- Δέν εἶναι φορεῖς τῆς κατὰ τόπον (κρατικῆς) αὐτοδιοικήσεως (ὅπως εἶναι οἱ Δήμοι καὶ οἱ Περιφέρειες) οὔτε τῆς καθ' ὕλην αὐτοδιοικήσεως τοῦ κράτους (ὅπως τὰ ἄλλα ΝΠΔΔ μέ κρατικὴ ἀποστολή). Δέν ἀσκοῦν συνεπῶς μία κρατικὴ ἀρμοδιότητα κατὰ παραχώρηση τῆς Πολιτείας, ἀλλὰ τὴ θρησκευτικὴ τους ἐλευθερία.

- Εἶναι αὐτοχρηματοδοτούμενα νομικὰ πρόσωπα, χωρὶς νὰ λαμβάνουν τακτικὲς ἐπιχορηγήσεις ἀπὸ τὸν κρατικὸ προϋπολογισμό. Σημειώνεται, ἐπίσης, ὅτι οἱ μισθοὶ τῶν κληρικῶν πού εἶναι

ἐφ' ἑαυτοῦ σέ Ἐνορίες, τῶν ἱεροκρυφῶν καὶ ὀρισμένων (λαϊκῶν) ὑπαλλήλων καταβάλλονται ἀπευθείας σέ αὐτούς ἀπὸ τὴν Ἐνιαία Ἀρχὴ Πληρωμῶν τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν. Κατ' ἐπέκταση, τό δημόσιο χρῆμα γιὰ τὴ μισθοδοσίαν καὶ ἀσφάλισιν τοῦ Ὀρθοδόξου Κλήρου δέν περνᾷ ἀπὸ τὰ ταμεῖα τῆς Ἐκκλησίας.

- Εἶναι αὐτοδιοικούμενα νομικὰ πρόσωπα ἔναντι τοῦ κράτους: τὰ ὄργανα διοίκησός τους δέν διορίζονται ἀπὸ τό κράτος. Εἶναι αἰρετὰ καὶ ἰσόβια ἢ διορίζονται ἀπὸ αἰρετὰ ὄργανα.

Τὰ ΝΠΔΔ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν φορέων της εἶναι ὑπὸ τὴν ἐποπτεία καὶ τὸν δημοσιονομικὸ ἔλεγχο τῶν ἐλεγκτικῶν ὀργάνων τοῦ κράτους, σύμφωνα μέ τὶς διατάξεις τοῦ ΚΧ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (ἄρθρ. 45 παρ. 4). Ὅποιαδήποτε ὑποβίβαση τῶν νομικῶν προσώπων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν φορέων της δέν θὰ πρέπει αὐτομάτως νὰ ἐπιφέρει καὶ τὴν ὑποβίβαση τῶν λοιπῶν νομικῶν προσώπων, δηλαδή τοῦ Κεντρικοῦ Ἰσραηλιτικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν Μουφτειῶν, γιὰ λόγους ἰσότητος; Ἡ ὁποιαδήποτε, ὅμως, ρύθμιση ἀπὸ τὸν κοινὸ νομοθέτη στό θέμα αὐτό εἶναι προφανές ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ στό πλαίσιο τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς θρησκευτικῆς ἰσότητος (ἄρθρ. 13 παρ. 1 καὶ 4 παρ. 1 τοῦ Συντάγματος). Ἡ ρύθμιση πού θὰ γίνῃ, συνεπῶς, γιὰ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος πρέπει νὰ ἐναρμονίζεται μέ τὶς λύσεις πού θὰ ἐπιλεγοῦν ἀπὸ τὸν κοινὸ νομοθέτη καὶ ὡς πρὸς ἄλλες ὀργανωτικὲς ἐκφάνσεις τῆς ὀρθόδοξης ἐκκλησίας (Ἐκκλησία Κρήτης, Μητροπόλεις Δωδεκανήσου κ.λπ.).

ε) Ἡ μισθοδοσίαν τοῦ Κλήρου καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ Ἐκπαίδευση

Ἐπὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐλευθερίας, ὅμως, καὶ κάτι ἄλλο ἐξίσου σημαντικό: στὴν ἑλληνικὴ ἔννομη τάξη προστατεύεται ἡ θρησκευτικὴ ἐλευθερία καὶ ὄχι ἀπλῶς καὶ μόνον ἡ ἀνεξιθρησκία, δηλαδή ἡ ἀνοχὴ τοῦ κράτους ἔναντι ὅλων τῶν ἐκδηλώσεων, ἀρνητικῶν ἢ θετικῶν, τοῦ θρησκευτικοῦ γίνεσθαι. Διασφάλισιν τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας σημαίνει, ὅμως, ὅτι τό Κράτος δέν «ἀνέχεται» ἀπλῶς, ἀλλὰ ὅτι ὑποχρεοῦται καὶ νὰ προστατεύει μέ θετικὸ τρόπο τὴ θρησκευτικὴ συνείδηση καὶ τὴ λατρεία γιὰ

κάθε «γνωστή» θρησκεία. Αυτό σέ συνδυασμό μέ τήν παράγραφο 3 του άρθρου 13, σύμφωνα μέ τό όποιο «οί λειτουργοί όλων των γνωστών θρησκειών υπόκεινται στήν ίδια έποπτεία τής πολιτείας καί στίς ίδιες υποχρεώσεις απέναντί της, όπως καί οί λειτουργοί τής επικρατούσης θρησκείας», δίνει απάντηση καί στό ζήτημα τής κρατικής μισθοδοσίας των λειτουργών τής Όρθοδόξου Έκκλησίας.

Πρώτα απ' όλα τό Δημόσιο δέν μισθοδοτεί μόνο τούς όρθοδόξους κληρικούς (καί όρισμένους από τούς έκκλησιαστικούς υπαλλήλους των Ί. Μητροπόλεων), αλλά καί τούς Μουφτηδες καί τούς Ίεροδιδασκάλους τής Δυτ. Θράκης – καί όρθως.

Δεύτερον, ή μισθοδοσία του Κλήρου καί ή υποστήριξη τής έκκλησιαστικής εκπαίδευσης από τό Κράτος δέν είναι ζήτημα θεσμικών σχέσεων Κράτους καί Έκκλησίας, αλλά άφορά τίς περιουσιακές έννομες σχέσεις τους. Δέν άφορά ούτε τήν ιδιότητα τής Έκκλησίας τής Έλλάδος ως φορέα τής επικρατούσας θρησκείας, ούτε τή νομική της μορφή ως νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. Έν όλίγοις, ή μισθοδοσία του Κλήρου δέν έχει σχέση αιτιώδη μέ τήν ύπαρξη καί τό περιεχόμενο του άρθρου 3 του Συντάγματος. Έξ άλλου ή κρατική συμβολή στή μισθοδοσία του Κλήρου ξεκίνησε διά νόμου τό 1945, δηλαδή πολύ πριν ή Έκκλησία τής Έλλάδος αναγνωρισθεί *expressis verbis* από τόν νομοθέτη ως Ν.Π.Δ.Δ. (το 1969).

Η δικαιοπολιτική θεμελίωση των παραπάνω έμμεσων ένισχύσεων του Κράτους προς τήν Έκκλησία είναι ότι ή μισθοδοσία του Κλήρου καί ή εκκλησιαστική εκπαίδευση έχουν αναληφθεί από τό Δημόσιο ως μία μορφή άφηρημένης (κατ' άποκοπήν) άποζημίωσης προς τήν Έκκλησία για τήν εκκλησιαστική (ιδίως μοναστηριακή) περιουσία, πού περιήλθε στό Κράτος χωρίς καμμία άποζημίωση τής Έκκλησίας (Αρχιεπισκόπου Αθηνών καί πάσης Έλλάδος Ίερωνόμου Β΄, *Η Έκκλησιαστική περιουσία καί μισθοδοσία του Κλήρου*, Αθήνα 2012, Φίλοι Κέντρου Έκκλησιαστικής Διακονίας Οίνοφύτων Βοιωτίας» & του ίδιου, *Η μισθοδοσία του έφημεριακού Κλήρου στην Έλλάδα*, Αθήνα 2015, Έκδόσεις Κρήνη).

15. Τελικές σκέψεις – Συμπεράσματα

Τό θέμα τής αναθεωρήσεως του συνταγματικού πλαισίου των σχέσεων Έκκλησίας καί Πολιτείας έχει τεθεί από τήν έναρξη τής δημόσιας διαβουλεύσεως (2016) για τήν Αναθεώρηση του Συντάγματος. Στόν διάλογο αυτόν πού διεξάγεται, έχουν τεθεί από έπιτροπές καί πολλά δημόσια πολιτικά καί εκκλησιαστικά πρόσωπα καί φορείς, σχέδια καί προτάσεις για τήν αναθεώρηση των διατάξεων του ισχύοντος Συντάγματος 1975, πού άφορούν στίς σχέσεις Έκκλησίας καί Πολιτείας. Έκτός από άκραιοι καί μεμονωμένες φωνές πού ζητούν διαχωρισμό Έκκλησίας-Πολιτείας, οί περισσότερες προτάσεις συντείνουν είτε στόν επαναπροσδιορισμό των σχέσεων, είτε στόν έξορθολογισμό τους ή καί στόν καθορισμό του συστήματος διάκρισης άρμοδιοτήτων.

Στή συνεδρίαση του σεπτου Σώματος τής Ίερās Συνόδου τής Ίεραρχίας τής Έκκλησίας τής Έλλάδος τής 4ης Οκτωβρίου 2016 ό Μακαριώτατος Πρόεδρος Αύτης, Αρχιεπίσκοπος Αθηνών καί πάσης Έλλάδος κ. Ίερώνυμος ό Β΄, διετύπωσε στήν Εισήγησή του μία σειρά μεθοδολογικών άρχων για τήν όποιαδήποτε συζήτηση επί του θέματος αυτού, ως εξής:

«1. Όποιαδήποτε πρόταση αναθεωρήσεως του Συντάγματος (άρθρο 110 παρ. 2) άπόκειται στήν πρωτοβουλία τής Βουλής. Έπομένως ή όποιαδήποτε συζήτηση γύρω από τό θέμα αυτό θα γίνει μέ διακομματική Έπιτροπή των Κοινοβουλευτικών Κομμάτων καί όχι μέ εκπροσώπους τής Κυβέρνησης.

α) Έπειδή μόνη ή Βουλή έχει τήν αναθεωρητική άρμοδιότητα,

β) Έπειδή τά θέματα σχέσεων Όρθόδοξης Έκκλησίας καί Έλληνικού Κράτους έχουν σημασία δομική καί ιστορική για τήν πορεία του ελληνικού Έθνους καί δέν μπορούν νά έπιλυθούν χωρίς συζήτηση μέ τό σύνολο των κοινοβουλευτικών δυνάμεων, πού εκπροσωπούν τόν Έλληνικό λαό». «Η Έκκλησία, ή όποία όφείλει νά όρίζει τίς σχέσεις της προς τήν Πολιτεία μέ όρους κοινωνίας καί όχι μέ όρους ιδεολογίας, δέν γνωρίζει τόν όρο “χωρισμός” στήν πνευματική της άποστολή, άφου δέν μπορεί νά τόν εφαρμόσει στήν κοινωνία, έστω καί άν έπιβληθί μονομερώς

από τήν Πολιτεία με ιδεολογικούς όρους, γι' αυτό τήν όριστική απάντηση στό ζήτημα αυτό τί δίνει πάντοτε, "θάπτον ή βράδιον" ό ίδιος ό εύλαβής έλληνικός λαός. Η Έκκλησία ... δέν πρέπει νά ζητήσει ποτέ τόν χωρισμό από τόν λαό της, γιατί αυτό επιδιώκεται. Έκεί αποβλέπει τό έγχείρημα. Η Έκκλησία υπήρξε, είναι και θά ύπάρχει μάνα αυτού του λαού με ό,τι αυτό σημαίνει. Η Πολιτεία, άν τό θελήσει και έχει τί συγκατάθεση αυτού του λαού, άς τό επιχειρήσει τηρώντας βεβαίως τίς ύποχρεώσεις πού έχει αναλάβει απέναντι τής Έκκλησίας...».

«Γιά νά μπορέσει, όμως, κάποιος νά έρμηνεύσει και νά κατανοήσει ειδικά τό σημερινό πλέγμα σχέσεων μεταξύ Έκκλησίας και Κράτους/Πολιτείας στην Ελλάδα, πρέπει πρώτα νά ανατρέξει στην σύσταση του Νεοελληνικού Κράτους»¹. Στην καθ' ήμας Ανατολή «οί έννοιες Κράτος-Πολιτεία και Έκκλησία-Χριστιανισμός, γιά πολλούς λόγους, μεταξύ των οποίων και ή αρχαία ελληνική φιλοσοφία, κατανοήθηκαν με διαφορετικό τρόπο απ' ό,τι τίς κατανόησε ό δυτικός κόσμος. Πρέπει, λοιπόν, νά τονίσουμε έδώ ότι τό ζήτημα των σχέσεων Έκκλησίας-Κράτους στό νεοελληνικό κράτος είναι τό αποτέλεσμα τής μετακένωσης, τής μμύσεως, τής εφαρμογής στην πράξη των μοντέλων σχέσεων πού είχαν ήδη εφαρμοστεί στην Δυτική Εύρώπη μεταξύ δυτικού χριστιανισμού και του Κράτους»².

Τό νεοελληνικό κράτος ανήκει στην κατηγορία των λεγομένων σύγχρονων κρατών, τά όποια άκολούθησαν τί δυτική αντίληψη περί κρατικής έξουσίας. «Η κρατική χειραφέτηση από κάθε μορφής αυθεντία, ιδίως τήν εκκλησιαστική, έγινε πραγματικότητα, όπως σήμερα τί γνωρίζουμε, χάρις στον διαχωρισμό του ανθρώπινου βίου σε αυτόνομες περιοχές (Καρτέσιος κ.ά.) στό δημόσιο και τό ιδιωτικό επίπεδο, πεδία έρμητικά κλειστά και ασύμπτωτα μεταξύ τους. Με βάση αυτόν τόν διαχωρισμό ή Έκκλησία κατετάγη στην ιδιωτική σφαίρα... Η απώθησή της στην ιδιωτική σφαίρα του ανθρώπινου βίου άποσκοπούσε στην στέρηση τής δυνατότητας δημόσιας παρουσίας και επιρροής. Η νομική άποτύπωση αυτής τής πραγματικότητας, τής απώθησης δηλαδή τής Έκκλησίας στην ιδιωτική σφαίρα, έξεδηλώθη από

νομικής άπόψεως είτε με τόν άπόλυτο χωρισμό, είτε με πίο ήπιες μορφές χωρισμού, πού έλαβαν μορφή συμφωνιών (concordatum)»³.

Πάνω σε αυτά τά ιστορικά πλαίσια δημιουργήθηκαν οι σχέσεις Έκκλησίας-Πολιτείας στα ευρωπαϊκά κράτη. Σε όλες, λοιπόν, τίς περιπτώσεις του νέου αυτού νομικού πλαισίου, κοινή βάση ήταν ή αντίληψη ότι τό θρησκευείν αποτελεί ιδιωτική ύπόθεση του πολίτη⁴. Όπως διχοτομείται ή κοινωνική ζωή σε δημόσια και ιδιωτική, με τόν ίδιο τρόπο και ή ιδιότητα του χριστιανού άποδεσμεύεται από εκείνη του πολίτη κατά παρόμοιο τρόπο, όπως διαχωρίζεται ό πνευματικός κόσμος από τό έγκόσμιο και τό αίσθητό. Η Έκκλησία καλείται νά άσχολείται άποκλειστικώς με τίς πνευματικές ανάγκες του πολίτη, ή δέ Πολιτεία με τίς κοσμικές. Η Έκκλησία άσχολείται με τόν Θεό, ενώ τό Κράτος με τήν ευημερία και τήν ευτυχία των πολιτών. Στην προκειμένη περίπτωση δέν είναι νομίζουμε υπερβολικό τό σχόλιο του Μπερντιάγεφ: «ό Καίσαρας εκδηλώνει μία άνυπέρβλητη τάση νά ζητεί γιά τόν έαυτό του όχι μόνο ό,τι του ανήκει, αλλά και ό,τι ανήκει στον Θεό» (Ν. Μπερντιάγεφ, *Βασίλειο του πνεύματος και Βασίλειο του Καίσαρα*, έκδ. Πουρναρά, 2002, σ. 98)⁵.

«Οι ρίζες αυτού του σύγχρονου διαχωρισμού άντανακλούν κατά βάθος μία μανιχαϊστική ιδεολογική-φιλοσοφική αντίληψη, δυϊστική, οι ρίζες τής όποίας πέρα από τούς διανοούμενους τής Αναγέννησης, πρέπει όπωσδήποτε νά αναζητηθούν –μεταξύ άλλων– και στον Ίερό Αυγουστίνο, στους νεοπλατωνικούς και άλλοι»⁶. «Με βάση τά παραπάνω, δέν είναι τυχαίο ότι ό Δυτικός Χριστιανισμός όδηγήθηκε στό παπικό πρωτείο και τό άλάθητο, στον υπερτονισμό των θεσμών, των οποίων, όμως, ή αυθεντία πηγάζει από αυτόν καθ' έαυτόν τόν θεσμό»⁷. «Ο δυτικός χριστιανισμός με τέτοιες συνθήκες καταλυτικές στην ζωή των ανθρώπων και των κοινωνιών, κυοφόρησε, άκόμη και άθελά του, τόν σύγχρονο «διαχωρισμό» Κράτους-Έκκλησίας»⁸.

«Στά νεώτερα, όμως, χρόνια δέν έχει πλέον σημασία ή αυθεντία του παπικού θεσμού. Τό άτομο είναι εκείνο πού ένδύεται τά σύμβολα τής έξουσίας και ή άξία του άτόμου άποτελεί

πλέον τό νέο ἀλάθητο κριτήριο. Τό ἀποτέλεσμα ὄλων αὐτῶν εἶναι στους νεώτερους χρόνους νά παγιδευτεῖ ἡ ἴδια ἡ ἀυθεντία στό νεωτερικό κράτος, τό ὁποῖο, ὁμως, φιλοδοξοῦσε νά ὑποτάξει»⁹.

«Ἐνῶ αὐτά ἔλαβαν χώρα στή Δύση, στήν Ἀνατολή χάρις στους Καππαδόκες Πατέρες τό τρίπτυχο Θεός-Ἀνθρωπος-Κόσμος θά προσεγγιστεῖ προσωποκεντρικά. Ἡ κοινωνία προϋποθέτει ἐτερότητα καί τανάπαλιν. Τό ζήτημα μεταξύ Θεοῦ καί Κτίσεως ἐντοπίζεται στή διαφορά κτιστοῦ-ἀκτίστου καί ὄχι σέ μία νεοπλατωνικό τύπου ἀντιπαράθεση ὑπερ-φυσικοῦ-κοσμικοῦ, ψυχῆς-σώματος κ.ά. Αὐτή ἡ ὄντολογία συνέτεινε, ὥστε ὁ ρόλος καί ἡ φύση τῆς Ἐκκλησίας ἀλλά καί ἡ ἀντίληψη περί Κράτους νά ἀκολουθήσουν διαφορετική πορεία καί νά συμπορευθοῦν διαλεκτικά, παρά βεβαίως τίς ἐκάστοτε ἀναπόφευκτες περιστασιακές ἀποκλίσεις.

Τό γεγονός ὅτι δέν λειτουργοῦν ἀντιθετικά δέν εἶναι ἄγνωστο στήν Πόλη-Κράτος τῆς Ἀθήνας κατά τήν περίοδο τῆς ἀκμῆς του»¹⁰ τόν 5ον π.Χ. αἰῶνα, ὅπως μαρτυρεῖ ὁ Θουκυδίδης στόν «Περικλέους Ἐπιτάφιον», ὅπου ὑπάρχει ἀρμονική συνύπαρξη «ἄγραφων» νόμων καί νόμων τῆς πολιτείας, δηλαδή τό ἀνθρώπινο καί τό θεϊκό δίκαιο, «καί τοῦτο συμβαίνει χωρίς βία, χωρίς ἐπιβολή, ἀπό ἐσωτερικό σεβασμό (διά δέος), μέ τήν βούληση δηλαδή τῶν ἰδίων τῶν πολιτῶν. Δέν ἀμφισβητοῦνται οἱ παραδοσιακές θρησκευτικές ἀντιλήψεις, πού ἡ κοινωνία ἀσπάζεται (αἰσχύνην φέρουσιν)».

Στήν κλασική ἑλληνική ἀρχαιότητα ὁ πολιτικός θεσμός ἐλευθέρως συμπορεύεται μέ τήν παράδοση καί τή θρησκεία¹¹. Αὐτή ἡ συμπόρευση τῶν δύο θεσμῶν φαίνεται «στή σημασία πού ἀπέδωσε ἡ Ἀνατολή στή συνοδικότητα, στίς Οἰκουμενικές Συνόδους. Ἡ παρουσία τοῦ Αὐτοκράτορα σέ αὐτές καθόλου δέν ἐμποδίζει τόν Ὅσιο Κορδοῦς νά γράφει σέ ἐπιστολή του στόν Αὐτοκράτορα Κωνσταντῖνο: «οὔτε τοῖνον ἡμῖν ἄρχειν ἐπὶ τῆς γῆς ἔξεστιν, οὔτε σὺ τοῦ θυμῶν ἐξουσίαν ἔχεις, Βασιλεῦ». Ἐδῶ ἡ αὐτοτέλεια καί ἡ αὐτοδυναμία τῶν «φορέων» δέν ὀδήγησαν στή διαίρεση»¹².

Ἡ προβληματική τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας-Κράτους μᾶς θέτει ἐνώπιον ἐνός ἄλλου ζητή-

ματος ἰδιαίτερος λεπτοῦ. Γιά νά ἔχει κάποιος μία σφαιρική ἄποψη σχετικά μέ τίς σχέσεις Πολιτείας-Ἐκκλησίας, δέν ἀρκεῖ νά ἔχει μία σωστή εἰκόνα γιά τήν ἔννοια τοῦ Κράτους μόνο, ἀλλά θά πρέπει νά ἔχει κυρίως ξεκαθαρίσει καί τήν οὐσία καί τήν ἀποστολή τῆς Ἐκκλησίας, νά ἔχει δηλαδή διευκρινίσει τό «εἶναι» τῆς.

«Ἡ ὀρθόδοξη ἀντίληψη περί Ἐκκλησίας στηρίζεται στους λόγους τοῦ Χριστοῦ, ὅτι, ἐνῶ ζεῖ καί κινεῖται μέσα στόν κόσμο, ἐν τούτοις δέν εἶναι «ἐκ τοῦ κόσμου τούτου» (Ἰω. ιη´ 36). Οἱ ρίζες τῆς, ἡ ταυτότητά τῆς δέν προέρχονται ἀπό τό παρελθόν, οὔτε ὁμως μπορεῖ κάποιος νά τίς ἀναζητήσει σέ ἓνα ἐνδοκοσμικό μέλλον· ἀντιθέτως πηγάζουν ἀπό τήν περιοχὴ πού κεῖται στό ἐπέκεινα τῆς ἱστορίας, ἀπό μία κατάσταση «μεταϊστορική». Τοιοῦτοτρόπως, ἀντιλαμβάνεται κανεὶς τή δυσκολία πού προκύπτει ἀπό τήν ἐσχατολογική διάσταση τῆς Ἐκκλησίας, ὅταν αὐτό κάποιος κληθεῖ νά τό ἀντιληφθεῖ ἐπιστημονικά καί νά τό λειτουργήσει ἐμπειρικά»¹³.

Ὅλα αὐτά ἀναφέρθηκαν, γιά νά ὑποστηριχθεῖ ἡ ἄποψη πολλῶν ὅτι οἱ σχέσεις Ἐκκλησίας-Κράτους μετά τήν Ἐπανάσταση εἶναι δομημένες, ὅπως ἀναφέρθηκε στήν εἰσαγωγή τῆς Εἰσρηγῆσεως, μέ τό εὐρωπαϊκό καί γενικώτερα μέ τό δυτικό θεσμικό μοντέλο τοῦ συνταγματικοῦ κράτους, τοῦ δημοκρατικοῦ κράτους δικαίου.

Οἱ σχέσεις Ἐκκλησίας-Κράτους μέ τά ἄρθρα 3 καί 13 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1975 μέ τίς ἀναθεωρήσεις τῶν ἐτῶν 1986, 2001, 2008 ἔχουν νέα μορφή ἀπό ἐκείνη τῶν προῖσχυσάντων συνταγματικῶν κειμένων. Ἄν καί δέν μπορεῖ νά ὑποστηριχθεῖ ἡ ἄποψη ὅτι τό νέο Σύνταγμα ἀπομακρύνεται ἀπό τό σύστημα τῆς «νόμου κρατούσης Πολιτείας», μέ τά νέα δεδομένα, δηλ. τό διαφορετικό περιεχόμενο τῆς ἔννοιας «ἐπικρατοῦσα θρησκεία» καί τήν τάση γιά ἐξίσωση ὄλων τῶν γνωστῶν θρησκειῶν μέσῳ τοῦ ἄρθρου 13, οἱ παραδοσιακοί στενοὶ δεσμοὶ μεταξύ Κράτους-Ἐκκλησίας ἔχουν γίνει πολύ χαλαροί, σέ σημείο πού οἱ σχέσεις νά ἀκρωτηριαζοῦνται καί νά καθίστανται πλέον σχέσεις συναλληλίας, πού πλησιάζουν πρὸς τό σύστημα τῆς «ὀμοταξίας». Ἀπόκειται, λοιπόν, στόν κοινὸ νομοθέτη νά τοὺς καταστήσει ἀκόμη χαλαρότερους, μᾶς καί τό ἴδιο τοῦ παρέχει αὐτή τή δυνατότητα.

Ἐπομένως, τό καθεστώς τῶν διακριτῶν ρόλων Ἐκκλησίας-Πολιτείας μέ τό νέο Σύνταγμα τῆς Μεταπολιτεύσεως τοῦ 1975 εἶναι σαφέστατα ὀριοθετημένο γιά τά δεδομένα τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας. Ἡ ἱστορική ἐμπειρία τῶν 43 ἐτῶν ἐφαρμογῆς του κατά τή νεώτερη αὐτή περίοδο ἀποδεικνύει ὅτι ἡ νομική αὐτή κατάσταση δέν ἔβλαψε οὔτε τήν ἑλληνική κοινωνία, οὔτε τά δικαιώματα τῶν ἄλλων θρησκευτικῶν κοινοτήτων.

Ἰδιαίτερη μνεία πρέπει νά κάνουμε στήν πρόταση πού ὑπέβαλε ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος στήν «Ἐπιτροπή διαλόγου Πολιτείας καί Ἐκκλησίας γιά τή μελέτη καί ἐπίλυση θεμάτων πού ἀπασχολοῦν τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος», στό πλαίσιο μέτρων προώθησης περί διακριτῶν ρόλων Ἐκκλησίας καί Πολιτείας: «προτείνεται ἡ εἰσαγωγή γενικῆς νομοθετικῆς ρήτρας σχετικά μέ τή νομική φύση τῶν σχέσεων Κράτους καί Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία θά περιέχει καί ὀρισμένους εἰδικούς κανόνες καλῆς νομοθέτησης (πρβλ. ν. 4048/2012, Α΄34) μέ στόχο τήν ἑναρμόνιση πρὸς τό σύγχρονο περιεχόμενο τῶν ἀρχῶν τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας καί τῆς θρησκευτικῆς οὐδετερότητας τοῦ κράτους». Ἡ νέα νομοθετική ρύθμιση ἀποβλέπει στήν καθιέρωση κανόνων κατά τό στάδιο ἀνάπτυξης νομοθετικῆς πρωτοβουλίας ἀπό τά ἀρμόδια πολιτειακά ὄργανα καί ἀποτελεῖ τεκμήριο ἐρμηνείας τοῦ νομοθέτη γιά τό νόημα διατάξεων ὑπερνομοθετικῆς ἰσχύος, ὅπως τῆς Εὐρωπαϊκῆς Σύμβασης Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων (ἄρθρα 9, 11) καί τοῦ Συντάγματος (ἄρθρα 12, 13). Ἐάν ἡ πρόταση αὐτή γίνει δεκτή, θεωρῶ ὅτι ὁ ἐπαναπροσδιορισμός τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας-Πολιτείας θά τεθεῖ σέ σταθερή βάση καί δέν θά ἀπαιτηθεῖ καμμία ἀλλαγὴ στό *status quo* τοῦ ἰσχύοντος συνταγματικοῦ πλαισίου, πού διέπει τίς σχέσεις αὐτές.

Οἱ θέσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας γιά τίς σχέσεις Ἐκκλησίας-Κράτους, ἐν ὄψει τῆς ἐνάργεως τῆς συζητήσεως γιά τήν Ἀναθεώρηση τοῦ Συντάγματος, στό μέρος τῶν συνταγματικῶν διατάξεων πού ἀφοροῦν αὐτή τή σχέση, ἔχουν ληφθεῖ στή Συνεδρία τῆς 4ης μηνός Ὀκτωβρίου 2017 καί εἶναι διατυπωμένες στό Ἀνακοινωθέν τῆς

Συνεδριάσεως αὐτῆς τῆς ἡμέρας. Τό ἐπισυνάπτω στήν παρούσα Εἰσήγησή μου, τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ τμήμα.

Κατακλείοντας τήν Εἰσήγησή μου ὡς ἐλάχιστος ἐν Χριστῷ ἀδελφός Σας, ἐπιτρέψατέ μου, νά ὑπενθυμίσω στήν ἀγάπη Σας τά κάτωθι: «τό ἦθος πού φέρει καί εὐαγγελίζεται ἡ Ἐκκλησία, ὡς τρόπο ζωῆς γιά τόν ἄνθρωπο, δύναται νά ἐπηρεάσει καί ἔχει ἐπηρεάσει κατά καιρούς ἐπὶ τό φιλανθρωπότερον τό πνεῦμα καί τή νομοθεσία τῆς Πολιτείας, γεγονός τό ὁποῖο ἱστορικά ἔχει ἐπισημανθεῖ. («Νόμοι δέ ὑπαγορευθέντες ὑπὸ φρονήματος πράου, μετατρέπουν ἐπὶ τό φιλανθρωπότερον ἦθη τοῦ ἔθνους καί ἡ γλυκυθυμία τῆς Κυβερνήσεως ὑποδύεται τῆς ψυχῆς τῶν ἰδιωτῶν». Στεφ. Δυμόντου, *Περί νομοθεσίας τῶν δικαιωτικῶν νόμων, συνταχθέν ἐκ τῶν χειρογράφων του κ. Ἱερεμίου Βενθάμου*, Τόμος Β΄ Ἐν Ἀθήναις 1842, σελ. 271). Ἡ Ἐκκλησία ὡς Σῶμα Χριστοῦ εὐαγγελίζεται μία νέα ἀντίληψη γιά τήν κοινωνία ὅχι στατική, ἀλλά δυναμική, μεταμορφωτική, ἐσχατολογική ἡ Ἐκκλησία εἶναι αὐτή πού χαρίζει ἕνα νέο τρόπο ζωῆς, ἕνα καινὸ ἦθος καί ἐπαφίεται στήν Πολιτεία διὰ τῶν φορέων της νά ἐμπνευσθεῖ ἀπὸ αὐτό. Σέ αὐτήν τήν ἐπικοινωνία-συνάντηση εἶναι πολὺ σημαντικό ἡ Ἐκκλησία νά μὴν ταυτισθεῖ μέ τόν κόσμον, νά μὴν ἐκκοσμικευθεῖ, καθ' ὅτι δέν εἶναι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, γιά νά ἔχει ἐλπίδα ὁ κόσμος. Σέ αὐτό τό πλαίσιο θά πρέπει νά κατανοηθοῦν καί οἱ ὁποῖες ἐπιμέρους δευτερεύουσες διοικητικές θέσεις ἀναπτύσσονται μεταξύ τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς Πολιτείας ἐντὸς τῆς ἱστορίας»¹⁴.

*Δελτίο Τύπου
της δεύτερης συνεδρίας της Γερᾶς Συνόδου
της Γεραρχίας (4/10/2017)*

Συνήλθε τήν Τετάρτη, 4 Ὀκτωβρίου 2017, στή δεύτερη Τακτική Συνεδρία της ἡ Γ. Σύνοδος της Γεραρχίας της Ἐκκλησίας της Ἑλλάδος, ὑπό τήν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Γερωνύμου, στήν Αἴθουσα Συνεδριῶν της Γ. Σ. της Γεραρχίας.

Μετά τήν προσευχή ἀνεγνώσθη ὁ Κατάλογος τῶν συμμετεχόντων Γεραρχῶν καί διαπιστώθηκε ἀπαρτία. Κατόπιν ἐπικυρώθηκαν τά Πρακτικά της χθεσινῆς Συνεδρίας.

Ἡ Γ. Σύνοδος της Γεραρχίας, ἐξ ἀφορμῆς της Εἰσηγήσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Διδυμοτείχου, Ὁρεστιάδος καί Σουφλίου κ. Δαμασκηνοῦ μέ θέμα: «Μῦθοι καί πραγματικότης ἐπί τοῦ θέματος τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας καί Πολιτείας, ἐν ὧσι της Συνταγματικῆς ἀναθεωρήσεως», σημειώνει ὅτι ὁ ἐπανακαθορισμός τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας-Πολιτείας εἶναι ὑπόθεση πολύπλοκη, εὐαίσθητη καί πολυδιάστατη. Συγκεκριμένα ἡ Ἐκκλησία διασαφνίζει ὅτι: 1. Ὅποιαδήποτε πρόταση ἀναθεώρησης τοῦ Συντάγματος (ἄρθρο 110 παρ. 2) ἀπόκειται στήν πρωτοβουλία της Βουλῆς. Ἐπομένως ἡ οποιαδήποτε συζήτηση γύρω ἀπό τό θέμα αὐτό θά γίνει μέ διακομματική Ἐπιτροπή τῶν Κοινοβουλευτικῶν Κομμάτων καί ὄχι μέ ἐκπροσώπους της Κυβέρνησης. Παράλληλα ἡ Ἐκκλησία ὀφείλει νά ὀρίζει τίς σχέσεις της πρός τήν Πολιτεία μέ ὄρους κοινωνίας καί ὄχι μέ ὄρους ιδεολογίας, δέν γνωρίζει τόν ὄρο «χωρισμός» στήν πνευματική της ἀποστολή, ἀφοῦ δέν μπορεῖ νά τόν ἐφαρμόσει στήν κοινωνία, ἔστω καί ἂν ἐπιβληθῆ μονομερῶς ἀπό τήν Πολιτεία μέ ιδεολογικούς ὄρους, γι' αὐτό τήν ὀριστική ἀπάντηση στό ζήτημα αὐτό τήν δίνει πάντοτε, «θᾶπτον ἢ βράδιον», ὁ ἴδιος ὁ εὐλαβῆς ἑλληνικός λαός. Ἡ Ἐκκλησία ... δέν μπορεῖ νά ζητήσῃ ποτέ τόν χωρισμό ἀπό τό λαό της, γιατί αὐτό ἐπιδιώκεται. Ἡ Ἐκκλησία ὑπῆρξε, εἶναι καί θά ὑπάρχει μᾶνα αὐτοῦ του λαοῦ μέ ὅ,τι αὐτό σημαίνει. Ἡ Πολιτεία ἂν τό θελήσῃ καί ἔχει τήν συγκατάθεση αὐτοῦ του λαοῦ, ἄς τό ἐπιχειρήσῃ τηρώντας βεβαίως τίς ὑποχρεώσεις πού ἔχει ἀναλάβῃ ἀπέναντι της Ἐκκλησίας.

2. Οὐδεμία ἀπαίτηση ἀπό τήν Εὐρωπαϊκή Ἐνωση καί τό Συμβούλιο της Εὐρώπης ὑφίσταται, ὡς ἐπιχείρημα, γιά τόν τρόπο καθορισμοῦ τοῦ πλαισίου τῶν σχέσεων. Ἀντίθετα μάλιστα κάθε Κράτος-Μέλος της Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως ἢ Κράτος-Μέρος της Εὐρωπαϊκῆς Συμβάσεως Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου εἶναι ἐλεύθερο μέ βάση τά ἱστορικά καί πολιτιστικά δεδομένα του νά ὀριοθετήσῃ τί σχέση του μέ τά ὑποκείμενα θρησκευτικά σώματα ἢ κοινότητες καί συγχρόνως νά παράγῃ ἐσωτερικό-ἐθνικό δίκαιο καθ' ὅλα ἀποδεκτό καί σεβαστό ἀπό τό πρωτογενές ἐνωσιακό δίκαιο καί τήν Εὐρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου. Γιά τόν λόγο αὐτό θρησκευτικοί φορεῖς μέ νομική προσωπικότητα δημοσίου δικαίου ἀλλά καί κρατική μισθοδοσία ἢ κρατική ἐνίσχυση της μισθοδοσίας τοῦ Κλήρου ἢ κρατικές ἐπιχορηγήσεις πρός τά θρησκευτάματα ἢ μᾶθημα θρησκευτικῶν μέ ὁμολογιακό χαρακτήρα προβλέπονται στήν νομοθεσία πολλῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν. Ἡ διαμόρφωση λοιπόν τοῦ ὁποιοδήποτε νέου πλαισίου σχέσεων ὡς ἐσωτερική ὑπόθεση κάθε Κράτους-Μέλους ἀπαιτεῖ διάλογο μέ κύριο ἄξονα τήν ἰδιοπροσωπία κάθε Κράτους-Μέλους, καί μάλιστα ὅπως αὐτή περιγράφεται ἀπό τήν ἱστορική καί πολιτιστική κληρονομιά καί πραγματικότητα καί δέν προκαθορίζεται ἀπό ὁποιοδήποτε εὐρωπαϊκό κεκτημένο.

3. Ἡ Ἐκκλησία κατά τήν ρύθμιση τῶν σχέσεων της βασίζεται κυρίως στό ἄρθρο 13 τοῦ Συντάγματος καί εἶναι ὑποκείμενο θρησκευτικῆς ἐλευθερίας καί αὐτονομίας ἔναντι τοῦ Κράτους. Ἡ Ἐκκλησία δέν θεωρεῖ ὅτι ἡ νομική προσωπικότητα δημοσίου δικαίου χορηγεῖ στήν Πολιτεία τό δικαίωμα νά νομοθετεῖ μονομερῶς. Οὔτε φυσικά ἡ μισθοδοσία εἶναι ζήτημα θεσμικῶν σχέσεων, οὔτε χορηγεῖ στήν νομοθετοῦσα Πολιτεία τό δικαίωμα ὠμῆς εἰσόδου σέ ἐκκλησιαστικά θέματα.

4. Ἡ «ἀποκρατικοποίηση» της Ἐκκλησίας ἢ ἐπί τό θεολογικότερον ἡ «ἀπελευθέρωση της Ἐκκλησίας ἀπό τό Κράτος», δηλαδή ἡ παροχή πλήρους θρησκευτικῆς αὐτονομίας γιά τά ἐσωτερικά της ζητήματα, δέν ἔχει ἀπολύτως καμμία αἰτιώδη σχέση μέ τήν οποιαδήποτε ἀλλαγί της νομικῆς προσωπικότητας τῶν ἐκκλησιαστικῶν φορέων

από δημοσίου δικαίου σέ ιδιωτικού δικαίου. Επίσης πρέπει νά καταστεί σαφές ὅτι ἡ νομική προσωπικότητα τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ζήτημα πού ρυθμίζει ὁ νομοθέτης κατά τό ἄρθρο 72 παρ. 1 τοῦ Συντάγματος καί δέν προκαθορίζεται ἀπό τό Σύνταγμα. Ἀντίθετα, ὁ σεβασμός τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας καί τῆς θρησκευτικῆς αὐτονομίας τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλά καί ὅλων τῶν θρησκευτικῶν κοινοτήτων, προκύπτει ὡς μονοσήμαντη ὑποχρέωση γιά τό Κράτος ἀπευθείας ἀπό τό ἄρθρο 13 τοῦ Συντάγματος καί ἀπό τά ἄρθρα 9 καί 11 τῆς Εὐρωπαϊκῆς Συμβάσεως Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου.

5. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος διαλέγεται μέ τό Κράτος, ὄχι μέ τήν ιδιότητα τῆς θρησκευτικῆς γραφειοκρατίας τοῦ Δημοσίου, πού ἀρύεται τήν ὑπαρξή της ἀπό τήν κρατική ἐπίνευση, ἀλλά ὡς κοινότητα Κλήρου καί Λαοῦ. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἔχει θεοϊδρυτη προέλευση, ὅπως ἀναγνωρίζει καί τό ἄρθρο 1 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου Της, ἡ δέ κοσμική Της ἔκφανση καί λειτουργία ὑπό τήν μορφή κοσμικοῦ ὀργανισμοῦ ἔχει τό ποιόνιο Της ὡς λαϊκή καί δημοκρατική βάση τῆς νομιμοποιήσεως Της. Εἶναι φορέας ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, πού συζητεῖ τά θρησκευτικά του ζητήματα μέ τήν κρατική ἐξουσία, ὅπως πράττουν καί οἱ συμπολίτες μας ἄλλων ἑτεροδόξων καί ἑτεροθρήσκων θρησκευτικῶν κοινοτήτων.

6. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος δέν μπορεῖ νά δεχθεῖ ὅποιαδήποτε συμβολική ὑποβάθμιση ἢ θεσμική ὑποτίμησή Της στό πλαίσιο εἴτε τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος εἴτε τροποποιήσεως τῆς τυπικῆς, κοινῆς νομοθεσίας. Οἱ παραπάνω συμβολισμοί ἐκφράζουν τήν πάγια καί ἱστορική σχέση τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους μέ τήν ὀρθόδοξη θρησκευτική παράδοση, πού ἔχει πολλές προεκτάσεις πολιτισμικές, κοινωνικές, γλωσσικές καί ἠθικές στήν ιδιοσυγκρασία τοῦ σημερινοῦ Ἑλλήνα, τίς ὁποῖες ἀκόμη ψηλαφοῦμε στήν καθημερινότητα τῶν κατοίκων τῆς χώρας.

7. Μέ δεδομένο ὅτι ἡ συνταγματική καί διαπιστωτική ἀναγνώριση τῆς ὀρθόδοξης χριστιανικῆς πίστεως ὡς «ἐπικρατούσας θρησκείας» διαδραματίζει ρόλο ἑνός πληθυσμιακοῦ, ἱστορικοῦ καί πολιτισμικοῦ τεκμηρίου γιά τόν νομοθέτη, τόν δικαστή καί τήν κρατική διοίκηση, ἡ Ἐκκλησία

τῆς Ἑλλάδος ὀφείλει νά ἀποσαφηνίσει πρὸς τήν πολιτική ἐξουσία ὅτι ἡ ἀναγνώριση τῆς ἱστορικότητας καί τῆς ἐνεργοῦ θρησκευτικῆς παραδόσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους στό ἄρθρο 3 τοῦ Συντάγματος, σέ καμμία περίπτωση δέν ἐπηρεάζει ἀρνητικά τήν ἰσότητι καί πλήρη πρόσβαση κάθε πολίτη ἢ κατοίκου τῆς Ἑλλάδας στά συνταγματικά δικαιώματα, ἀκόμα καί ἐάν δέν εἶναι Ἑλληνας τό γένος ἢ ὀρθόδοξος χριστιανός κατά τό θρήσκευμα.

8. Τό Ἑλληνικό Ἔθνος εἶχε μετά τόν ἐκχριστιανισμό του ἕναν ἱστορικά σταθερό πυρῆνα, πού περιλαμβάνει καί τήν ὀρθόδοξη θρησκεία. Κατά συνέπεια, ἡ ἀφαίρεση τῶν στοιχείων θρησκευτικῆς ταυτότητας τοῦ Ἔθνους ἀπό τό κείμενο τοῦ Συντάγματος θά ἀποτελοῦσε προσπάθεια εἰσαγωγῆς μιᾶς νέας «ἐθνολογίας», καθὼς ἀποκόπτει τό Ἔθνος ἀπό ἕνα οὐσιώδες περιεχόμενο τοῦ πυρῆνα τῆς ἱστορικότητάς του, τῆς ἐνεργοῦ παραδόσεώς του καί τῆς παρουσίας συλλογικῆς καθημερινότητάς του. Στό πλαίσιο αὐτό δέν νομίζουμε ὅτι ὅποιαδήποτε πολιτική δύναμη ἔχει τό δικαίωμα διατύπωσης τῆς δικῆς της ἐκδοχῆς γιά τήν ἱστορικότητα τοῦ Ἑλλήνα μέσα στό Σύνταγμα ἢ τήν νομοθεσία, οὔτε διαθέτει τή δημοκρατική νομιμοποίηση γιά νά ἀναθεωρήσει τίς ἱστορικές παραμέτρους τῆς ἐθνικῆς ταυτότητας.

9. Ὡς πρὸς τήν σχέση μεταξύ ἐθνικῆς-θρησκευτικῆς «Ταυτότητας» καί «Δημοκρατίας». Τό ἕνα δέν ἀποκλείει, οὔτε περιορίζει τό ἄλλο. Ἡ θέση τῆς Ἐκκλησίας πρέπει νά εἶναι ὅτι πρόκειται γιά συμπορευόμενες καί μή συγκρουόμενες ἔννοιες. Συγγέουν διαφορετικά καί ἄσχετα μεγέθη οἱ ἀναθεωρητικές προτάσεις νά ἀποσιωπηθοῦν ἢ νά ἀπαλειφθοῦν ἀπό τόν συνταγματικό ἢ κοινό νομοθέτη ἀναφορές πού δείχνουν ἀναγνώριση τῆς θρησκευτικῆς ταυτότητας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους ὡς στοιχεῖο, πού ἐπαναλαμβάνει καί σέ νομικό ἐπίπεδο τό Κράτος, ὡς πολιτικός φορέας τοῦ Ἔθνους.

10. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ὀφείλει νά προωθεῖ τήν πλήρη κατοχύρωση τῆς αὐτοδιοίκησής Της καί μέ προσθήκη σαφοῦς διάταξης ἢ ἐρμηνευτικῆς δίπλωσης στό ἄρθρο 13 τοῦ Συντάγματος πού θά προστατεύει τήν θρη-

σκευτική έλευθερία, στόχος από τόν όποιο απέχει τόσο ή νομοθεσία όσο και ή νομολογία. Τό άρθρο 3 αυτήν τήν στιγμή λειτουργεί ανταγωνιστικά πρός τό άρθρο 13, καθώς παγίως έρμηνεύεται ότι μέχρι σήμερα από τά δικαστήρια βάσει του άρθρου 3 Συντ. ή Πολιτεία μπορεί νά νομοθετεί και επί έσωτερικών θρησκευτικών ζητημάτων τής όρθόδοξης Έκκλησίας και χωρίς τί συναίνεση τής τελευταίας και έπομένως ή Έκκλησία δέν έχει πλήρη τά δικαιώματα θρησκευτικής αυτόνομίας, πού προκύπτουν από τό άρθρο 13 γιά άλλες θρησκευτικές κοινότητες.

11. Η Έκκλησία τής Ελλάδος έπιθυμεί σχέσεις συνεργασίας μέ τό Κράτος, διατηρώντας τό νομικό status Της. Γιά τόν λόγο αυτό μπορεί νά περιληφθεί «νομοθετική έξουσιοδότηση» στό Σύνταγμα πρός τήν Έκκλησία τής Ελλάδος, ώστε αυτή νά εκδίδει, χωρίς τί σύμπραξη τής Βουλής, τόν Καταστατικό Της Χάρτη και τίς διοικητικές πράξεις αυτοοργάνωσής Της.

12. Η Έκκλησία τής Ελλάδος θά μπορούσε νά ζητήσει τήν προσθήκη μνείας στό Σύνταγμα ότι ή μισθοδοσία του κλήρου και ή ένίσχυση τής εκκλησιαστικής εκπαίδευσης αποτελεί αναγνώριση τών περιουσιακών υποχρεώσεων τής

Πολιτείας έναντι τής Έκκλησίας γιά τήν εκκλησιαστική περιουσία, πού απέκτησε τό Κράτος χωρίς αποζημίωση τής Έκκλησίας από τί σύσταση του Κράτους και έντεϋθεν.

13. Στο πλαίσιο τής αναθεωρητικής συζήτησης ή Έκκλησία τής Ελλάδος, ως κειμένη έντός του κλίματος τής Μεγάλης του Χριστού Έκκλησίας, στηρίζει τήν διατήρηση στό Σύνταγμα του κατοχυρωμένου ιδιαίτερου καθεστώτος του Οικουμενικού Πατριαρχείου, του Άγίου Όρους (άρθρο 105) και τών λοιπών εκκλησιαστικών δικαιοδοσιών μέσα στην έλληνική επικράτεια, ήτοι Έκκλησία τής Κρήτης, Μητροπόλεις Δωδεκανήσου (άρθρο 3 παρ. 2).

Τό θέμα τής αναθέωσης του πλαισίου τών σχέσεων Έκκλησίας και Πολιτείας στον χώρο τής έλληνικής επικράτειας είναι περισσότερο ζήτημα αλλαγής τής απαρχαιωμένης τυπικής νομοθεσίας από τί Βουλή, και λιγότερο ζήτημα αλλαγής του Συντάγματος, και όπωσδήποτε είναι ένα θέμα πολυσύνθετο, πολύπλοκο, ευαίσθητο, πολυδιάστατο και δαιδαλώδες, εάν λάβουμε υπ' όψιν μας ότι ή διαμόρφωση του δέν ήταν μία στιγμιαία κατάσταση, αλλά αποτελεί καρπό εξέλιξεων και διαμόρφωσης.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Βλ. Άλ. Κατσιάρας, «Έκκλησία και Πολιτεία. Διαλεκτική συμπόρευση, βίοι παράλληλοι ή έτερόν τι;», *Θεολογία* 89, 1 (2018), σ. 7.
2. Ό.π., σ. 7.
3. Ό.π., σ. 9.
4. Ό.π., σ. 10.
5. Ό.π., σ. 11.
6. Ό.π., σ. 11.
7. Ό.π., σ. 12.
8. Ό.π., σ. 12.
9. Ό.π., σ. 12.
10. Ό.π., σ. 12-13.
11. Ό.π., σ. 13, ύποσ. 12.
12. Ό.π., σ. 13.
13. Ό.π., σ. 16.
14. Ό.π., σ. 20 και ύποσ. 20.

ΕΚΔΗΜΙΑΙ

Ἡ Ἐκδημία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σισανίου καί
Σιατίστης κυροῦ Παύλου (Ἰωάννου)

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μέ βαθειά συγκίνηση ἀναγγέλλει ὅτι μετέστη πρὸς Κύριον, στίς 13 Ἰανουαρίου 2019, ὁ μακαριστός Μητροπολίτης Σισανίου καί Σιατίστης κυρός Παῦλος σέ ἡλικία 71 ἐτῶν.

Ὁ μακαριστός Μητροπολίτης Σισανίου καί Σιατίστης κυρός Παῦλος γεννήθηκε τό 1947 στή Χαλκίδα. Σπούδασε στή Θεολογική Σχολή τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Χειροτονήθηκε Διάκονος τό 1973 καί Πρεσβύτερος τό 1974 καί ὑπηρέτησε ὡς Ἐφημέριος καί Ἱεροκῆρυξ στήν Ἱερά Μητρόπολη Χαλκίδος τόσο στό Μαντούδι Εὐβοίας, ὅσο καί στή Χαλκίδα.

Τό 1998 διορίσθηκε Γραμματεὺς τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Χριστιανικῆς Ἀγωγῆς τῆς Νεότητος καί ἐν συνεχείᾳ τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Γάμου καί Οἰκογενείας, τῶν Συνοδικῶν Ὑποεπιτροπῶν τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγῶνων, τῆς χρηματοδοτήσεως τῶν χριστιανικῶν οἰκογενειῶν τῆς Θράκης γιά τήν ἀπόκτηση τρίτου τέκνου καί αὐτῆς τῶν Καλλιτεχνικῶν ἐκδηλώσεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἐπίσης ὑπηρέτησε ἐπί μία τριετία ὡς Διευθυντής Κατηχίσεως τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καί Διευθυντής τῆς Σχολῆς Κατηχητῶν καί τοῦ Φροντιστηρίου Ἐπιμορφώσεως Κατηχητῶν αὐτῆς. Διετέλεσε παραγωγός ραδιοφωνικῶν ἐκπομπῶν τοῦ Ρ/Σ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Τήν 4η Μαρτίου 2006 χειροτονήθηκε Μητροπολίτης Σισανίου καί Σιατίστης.

Ἡ Ἐξόδιος Ἀκολουθία τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Σισανίου καί Σιατίστης κυροῦ Παύλου ἐψάλη τήν Τετάρτη 16 Ἰανουαρίου στίς 12.00 στόν Μητροπολιτικό Ναό Ἁγίου Δημητρίου Σιατίστης, προεξάρχοντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Τοποτηρητῆς τῆς χηρευούσης Μητροπόλεως Σισανίου καί Σιατίστης ὁρίσθηκε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καστορίας κ. Σεραφεῖμ.

Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἐπικήδειος Λόγος γιά τόν ἀοίδιμο Μητροπολίτη Σισανίου καί Σιατίστης κυρό Παῦλο (Ἰωάννου)

*Ἐκφωνηθεῖς ἀπό τόν Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο Μεθώνης κ. Κλήμεντα,
Ἀρχιγραμματέα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
στόν Μητροπολιτικό Ἱερό Ναό Ἁγίου Δημητρίου Σιατίστης
(16 Ἰανουαρίου 2019)*

Μακαριώτατε Πάτερ καί Δέσποτα, Σεπτέ Προκαθήμενε τῆς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Σερβίων καί Κοζάνης κ. Παῦλε, Ἐκπρόσωπε τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριάρχου,

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Καστορίας κ. Σεραφεῖμ, Τοποτηρητά τῆς χηρευούσης Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καί Σιατίστης,

Σεβασμιώτατοι ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,

Σεβαστοί Πατέρες καί ἀγαπητοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Ἀξιότιμοι ἐκπρόσωποι τῶν πολιτικῶν, στρατιωτικῶν καί λοιπῶν Ἀρχῶν τῆς Ἐπαρχίας ταύτης,

Πενθηφόρε καί φιλόχριστε λαέ τοῦ Κυρίου,

*«Γρηγορεῖτε οὖν ὅτι οὐκ οἶδατε τὴν ἡμέραν
οὐδὲ τὴν ὥραν ἐν ἧ ὁ Ἵδιος τοῦ Ἄνθρώπου
ἔρχεται» (Ματθ. 25, 13).*

Μέ βαθειά συγκίνηση, ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατευοδώνει σήμερα ἕνα πολύτιμο καί ἄξιο μέλος τῆς, τόν πολυσέβαστο μακαριστό Μητροπολίτη Σισανίου καί Σιατίστης κυρό Παῦλο, ὁ ὁποῖος αἰφνιδίως, κατά τὴν κοσμική ἀντίληψη, ἀπεδήμησε ἐκ τοῦ κόσμου τούτου.

Καί λέγομεν αἰφνιδίως κατά τὴν ἀντίληψη τοῦ κόσμου, διότι κατά τὴν πίστι τῆς Ἐκκλησίας ὁ προκειμένος κοιμηθεῖς Ἱεράρχης, διαρκῶς καί ἀκαταπαύστως, ἐντρυφοῦσε στό νόημα

τῆς ζωῆς καί τοῦ θανάτου καί μέ γρηγοροῦσα συνείδηση ζοῦσε ὡς παρεπίδημος στόν κόσμο αὐτό, ἔχοντας πάντοτε ὑπ' ὄψιν ὅτι «οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν» (Εβρ. 13, 14).

Αὐτό ἦτο ἐμφανές σέ κάθε πτυχή τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ του βίου. Ὁ μακαριστός Μητροπολίτης διακρινόταν γιά τό λειτουργικό του ἦθος, γεγονός τό ὁποῖο ἀποδεικνύεται ἀπό τό ὅτι, σχεδόν καθημερινά, προήδρευε τῆς Θείας Εὐχαριστίας καί προσέφερε τά αἰτήματα τῆς κατὰ τὴν Σιατίστην Ἐκκλησίας, διά καί ἐν Χριστῷ, ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, πρὸς τόν Πατέρα Θεό πάντων ἡμῶν, παρ' οὗ «πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καί πᾶν δῶρημα τέλειον» (Ἰακ. 1, 17).

Δέν εἶναι τυχαῖο, λοιπόν, τό γεγονός ὅτι ἐκοιμήθη, στήν γενέθλια γιά ἐκεῖνον εὐβοϊκὴ γῆ, «τῆ τοῦ Κυρίου λεγομένη ἡμέρα», λίγες ὥρες μετά τὴν τέλεση τῆς Θείας Λειτουργίας, διά τῆς ὁποίας καί ἐν τῇ ὁποίᾳ «ὁ θάνατος οὐκέτι κυριεύει».

Πέρα ὅμως ἀπό τὴν λατρευτικὴν του προσήλωσιν, διακρίθηκε καί γιά τόν ἔντονο κηρυκτικὸν του λόγο, τόσο ἐντός τῆς Θείας Λειτουργίας, ὅσο καί ἐκτός. Δέν ἐπρόκειτο γιά ἕναν ἀπλοϊκὸν λόγο, ὁ ὁποῖος ἐξαντλεῖτο σέ ἠθικοπλαστικές παραινέσεις, ἀλλὰ γιά λόγο βαθύτατα θεολογικὸν, διπλωτικὸν τῆς ποιότητος καί τοῦ ἐκκλησιολογικοῦ φρονήματος αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος λόγος, μάλιστα, ἀνέτεμνε τά κοινωνικά δεδομένα μέ τρόπο ρηξικέλευθο, ἀληθινὸν, γλαφυρὸν καί δυναμικὸν ἐν Χριστῷ, ὁ ὁποῖος λόγος ἐνίστε ἀπὸ πολλοὺς ἐθεωρεῖτο καί ἐπαναστατικὸς.

Ὁ μακαριστός Μητροπολίτης Σισανίου καί Σιατίστης κυρός Παῦλος ἐγεννήθη στήν Χαλ-

κίδα τό ἔτος 1947 ὅπου καί ἐπεράτωσε τίς γυμνασιακές του σπουδές. Μετά τό τέλος τῶν ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημιακῶν Θεολογικῶν Σπουδῶν ἐχειροτονήθη Διάκονος ὑπό τοῦ Μακαριστοῦ Μητροπολίτου Χαλκίδος κυροῦ Νικολάου (Σελέντη) καί ἐτοποθετήθη στήν ἐργατοῦπολι τοῦ Μαντουδίου τό 1973. Τό ἐπόμενο ἔτος, τόν Νοέμβριο τοῦ 1974, ἐχειροτονήθη πρεσβύτερος καί Ἀρχιμανδρίτης ὑπό τοῦ Μακαριστοῦ Μητροπολίτου Χαλκίδος κυροῦ Χρυσόστομου τοῦ Α΄ (Βέργη) καί ἀνέλαβε τήν ὡς ἄνω Ἐνορία, στήν ὁποία διηκόνησε ἐπί μία εἰκοσιπενταετία, καί κατόπιν στή Χαλκίδα, ὅπου ἀνέπτυξε ἀξιόλογη κηρυκτική καί ποιμαντική δραστηριότητα καί ἰδιαιτέρως μεταξύ τῶν νέων.

Μετά τήν ἐκλογή τοῦ Μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κυροῦ Χριστοδούλου στόν Ἀρχιεπισκοπικό Θρόνο, ἐκλήθη ὑπ' Αὐτοῦ στήν Ἱερά Σύνοδο, τό 1999, ὁπότε καί τοῦ ἀνετέθη ἡ Γραμματεία τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Χριστιανικῆς Ἀγωγῆς τῆς Νεότητος, τῆς Συνοδικῆς Ὑποεπιτροπῆς διά τήν χρηματοδότησιν τῶν Χριστιανικῶν οἰκογενειῶν τῆς Θράκης διά τήν ἀπόκτησιν 3ου τέκνου, τῆς Συνοδικῆς Ὑποεπιτροπῆς ἐπί τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων, τῆς Συνοδικῆς Ὑποεπιτροπῆς Καλλιτεχνικῶν Ἐκδηλώσεων καί τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Γάμου, Οἰκογενείας, Προστασίας Παιδιοῦ καί Δημογραφικοῦ Προβλήματος, ἡ Διεύθυνσις Κατηχήσεως, τῆς Σχολῆς Κατηχητῶν καί τοῦ Φροντιστηρίου Ἐπιμορφώσεως Κατηχητῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ἐνῶ ἐπί πολλά ἔτη ὑπῆρξε τακτικός συνεργάτης τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἀσχολήθηκε ἰδιαιτέρως μέ τούς νέους καί τά προβλήματα τους ὡς Πνευματικός, Κατηχητής καί Ἐκπαιδευτικός ἐνῶ, παράλληλα, κληθεῖς ὁμίλησε πολλές φορές σέ Σχολές Γονέων, Ἱερατικά καί Νεανικά Συνέδρια, σέ πολλές Ἱερές Μητροπόλεις τῆς Ἑλλάδος καί στήν Κύπρο.

Πολλές φορές ταξίδευσε στό Ἐξωτερικό, συνοδεύοντας ἄρρωστα παιδιά κινητοποιώντας τούς ὁμογενεῖς καί καρπός αὐτῆς τῆς προσπάθειας ἦταν ἡ δημιουργία τοῦ Φιλανθρωπικοῦ Ἰδρύματος «Τάσος Γεωργιάδης».

Γιά τήν κοινωνική του δράση ἐβραβεύθη ἀπό Φορεῖς καί ἀπό τό Ὑπουργεῖο Ὑγείας.

Μητροπολίτης Σισανίου καί Σιατίστης ἐξελέγη στίς 28 Φεβρουαρίου 2006, ἐχειροτονήθη τό Σάββατο 4 Μαρτίου καί στή Σιάτιστα ἐνεθρονίσθη τήν 1η Ἀπριλίου.

Ἀπό τότε καί ἐπί δεκαετία ὀλόκληρα χρόνια διηκόνησε πιστῶς καί εὐόρκως τήν Ἱερά Μητρόπολι Σισανίου καί Σιατίστης μέ πίστη καί συνέπεια, χωρίς, κυριολεκτικά, νά δίδει «ὑπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς του καί τοῖς βλεφάροις του νυσταγμῶν καί ἀνάπαυσιν τοῖς κροτάφοις του» (Ψαλμ. 131, 4), περιοδεύοντας τήν Ἐπαρχία του, λειτουργώντας διαρκῶς, κηρύττοντας καί κατηχώντας τό ποιμνίό του, ἐπισκεπτόμενος τά Σχολεῖα, ἀξιοποιώντας νέους συνεργάτες, χειροτονώντας νέους καί φερέλπιδες Κληρικούς, φροντίζοντας τίς ἀνάγκες τῶν Μοναστικῶν Ταγμάτων τῆς Ἐπαρχίας του, καί, γενικῶς ἀποτελώντας, κατά τί συνηθισμένη καί προσφιλή στόν ἴδιο ἔκφραση, μαρτυρικό σημεῖο τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ στά ὄρια τῆς Τοπικῆς κατά Σιάτιστα Ἐκκλησίας.

Παράλληλα μέ τήν Ποιμαντική του Διακονία στήν Ἱερά Μητρόπολι του, μέ ἰδιαίτερη εὐθύνη καί σοβαρότητα ἀσκούσε καί τά Συνοδικά του καθήκοντα, μετέχοντας ἐνεργά καί οὐσιαστικά σέ ὅλες τίς Συνεδρίες τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας καί τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἦτο Συνοδικό Μέλος στήν παρελθούσα Συνοδική Περίοδο ἕως τόν Αὐγούστο τοῦ 2018, Μέλος Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν καί διετέλεσε Πρόεδρος τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Γάμου, Οἰκογενείας, Προστασίας Παιδιοῦ καί Δημογραφικοῦ προβλήματος ἐπί πολλά ἔτη.

Τό Σαββατοκύριακο 12 καί 13 Ἰανουαρίου 2019 εὐρέθη στή γενέτειρά του, ὅπου συλλειτουργήσαν μαζί μέ τόν Σεβ. Μητροπολίτη Χαλκίδος κ. Χρυσόστομο καί ἄλλους Ἀρχιερεῖς, τόσο τό Σάββατο 12 Ἰανουαρίου στή Χαλκίδα, ὅσο καί τήν Κυριακή 13 Ἰανουαρίου στίς Ροβιές. Τό ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς ἐπέστρεψε στή Χαλκίδα καί στήν πατρική του οἰκία ἐξεμέτρησε τό ζῆν καί παρεδόθη στά Χέρια τοῦ Δικαιοκρίτου Θεοῦ, τόν Ὅποιον ἐλάτρευσε καί διηκόνησε σέ ὅλη τήν ἐπί γῆς πορεία του.

Ἀπό αὐτή τή σύντομη παρουσίαση τῆς ἐπίγειας ζωῆς τοῦ μακαριστοῦ Ἱεράρχου, καταδεικνύεται ὅτι ὅλος ὁ ἔμπονος βίος του δέν ἦταν τίποτε ἄλλο παρά μία ἐγρήγορη διά τήν ἡμέρα πού οὐδεὶς γνωρίζει, ἀλλά διά τήν ὅποιαν μπορεῖ νά προετοιμάζεται. Ὁ μακαριστός Μητροπολίτης, πραγματικά, ἐν ἐγρηγόρσει εὐρισκόμενος, ἠρπάγη. Ἡρπάγη ἐκ τοῦ βίου τούτου, πρὸς τήν ὄντως ζωήν. Ἀπό τό εἶναι, στό εὔ εἶναι, ἀφοῦ μόνον ὁ ἄκτιστος Θεός παρέχει ζωή καί ἀθανασία στόν κτιστό ἄνθρωπο, ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Χριστοῦ καί ὁ ἄνθρωπος μόνον ἐν Χριστῷ ὑπερβαίνει τήν τραγικότητα τοῦ θανάτου καί τούς περιορισμούς τοῦ κτιστοῦ.

Σέ αὐτά μυήθηκε, μέ αὐτά ἀνετράφη, σέ αὐτά ἐνετρώθηκε, αὐτά ἐδίδαξε, καί ἔτσι ὀλοκλήρωσε τήν ἐπί γῆς πορεία του, ὁ ἀοίδιμος Μητροπολίτης Σισανίου καί Σιατίστης κυρός Παῦλος, ἐνῶ καί ὁ τρόπος τῆς ἐξόδου του ἀπό τήν παρούσα ζωή, ἡ ἀρπαγή ἐπιτρέψατέ μοι καί πάλι νά εἶπω, ἐπιβεβαιώνει καί ὑπομνηματίζει στόν καθένα μας τόν λόγο τοῦ Κυρίου, μέ τόν ὁποῖο ἀρχίσαμε: «Γρηγορεῖτε οὖν ὅτι οὐκ οἴδατε τήν ἡμέραν οὐδέ τήν ὥραν ἐν ἧ ὁ Ἵδιος τοῦ Ἄνθρώπου ἔρχεται».

Μέ τή μνήμη τῆς σεβαστῆς μορφῆς τοῦ μακαριστοῦ κυροῦ Παύλου καί ὅσων αὐτός ἐργάστηκε

γιά τήν πρόοδο τῆς Ἱστορικῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σισανίου καί Σιατίστης, τῆς ἑλληνικότητας Μακεδονίας μας, καταξιώνοντας τήν ἐπίγεια παρουσία του, συναισθανόμαστε τήν πολύτιμη παρακαταθήκη τοῦ ἔργου του καί τῶν καρπῶν τοῦ ἱεροῦ του ὁράματος. Ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ ἅς δικαιώνει καί ἅς γονιμοποιεῖ τούς τιμίους καί ἱερούς κόπους τοῦ ἀοιδίου Μητροπολίτου.

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος, ἡ Σεπτή χορεία τῶν ἁγίων Ἀρχιερέων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὁ εὐαγής Ἱερός Κλήρος καί ὁ πενθηφόρος Λαός τοῦ Θεοῦ, τό Πλήρωμα τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σισανίου καί Σιατίστης, ἅπαντες ἡμεῖς, ἀδελφοί, θερμῶς δεόμεθα πρὸς τόν Κύριο, διά τῶν Πρεσβειῶν τοῦ Ἁγίου Ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου, Πολιούχου Σιατίστης, νά ἀναπαύσει τό σεπτόν σκῆνος τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου κυροῦ Παύλου καί νά τόν συναριθμήσει μεταξύ τῶν ἁγίων καί τῶν δικαίων Του, συμπαραδρεύοντα εἰς τό Οὐράνιον Θυσιαστήριον.

Τοῦ πολυσεβάστου καί πολυκλαύστου Μητροπολίτου Σισανίου καί Σιατίστης κυροῦ Παύλου, Ὑπερτίμου καί Ἐξάρχου Μακεδονίας, εἶη ἡ μνήμη ἀγίως καί αἰωνία.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΝ

Απόφαση αριθμ. 1999/2018 του ΣτΕ
γιά τόν Ναό στό κτήμα Προμπονᾶ

Τό Συμβούλιο τῆς Ἐπικρατείας, Τμήμα Δ', συνεδρίασε δημόσια στό ἀκροατήριό του στίς 12 Ἰουνίου 2018, μέ τήν ἐξῆς σύνθεση: Χρ. Ράμμος, Ἀντιπρόεδρος, Πρόεδρος τοῦ Δ' Τμήματος, Ἐ. Ἀντωνόπουλος, Β. Κίντζιου, Ὁ. Παπαδοπούλου, Χρ. Σιταρᾶ, Σύμβουλοι, Ἐ. Σκούρα, Ὁ. Νικολαράκου, Πάρεδροι. Γραμματέας ἡ Ἰ. Παπαχαραλάμπους.

Γιά νά δικάσει τήν ἀπό 19 Μαρτίου 2018 αἴτηση τῶν: 1. νομικοῦ προσώπου δημοσίου διεθνούς δικαίου μέ τήν ἐπωνυμία «Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο», πού ἐδρεύει στήν Κωνσταντινούπολη (Rum Patrikligi, 34.220 Fener-Halic-Instanbul-Turkiye) καί 2. νομικοῦ προσώπου ἑλληνικοῦ ιδιωτικοῦ δικαίου μέ τήν ἐπωνυμία «Ἱερά, Βασιλική, Πατριαρχική καί Σταυροπηγιακή Μονή τῶν Βλατάδων», πού ἐδρεύει στή Θεσσαλονίκη (Ἐπταπυργίου 64), τά ὁποῖα παρέστησαν μέ τόν δικηγόρο *** (Α.Μ.***), πού τόν διόρισαν μέ πληρεξούσια, κατά τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου μέ τήν ἐπωνυμία «Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν», πού ἐδρεύει στήν Ἀθήνα (Αγ. Φιλοθέης 21), τό ὁποῖο παρέστη μέ τόν δικηγόρο *** (Α.Μ.***), πού τόν διόρισε μέ πληρεξούσιο, καί κατά τῶν παρεμβαινόντων: 1. ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου μέ τήν ἐπωνυμία «Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος», πού ἐδρεύει στήν Ἀθήνα (Ἰαίου 1 καί Ἰω. Γενναδίου 14), τό ὁποῖο παρέστη μέ τόν δικηγόρο *** (Α.Μ.***), πού τόν διόρισε μέ ἀπόφαση τῆς Ἱεράς Συνόδου του καί 2. Δήμου Ἀθηναίων, ὁ ὁποῖος παρέστη μέ τή δικηγόρο *** (Α.Μ.***), πού τή διόρισε μέ πληρεξούσιο.

Μέ τήν αἴτηση αὐτή τά αἰτοῦντα νομικά πρόσωπα ἐπιδιώκουν νά ἀκυρωθεῖ ἡ ὑπ' ἀριθ. ΕΞ. 1934/8.3.2018 πράξη τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος καί κάθε ἄλλη σχετική πράξη ἢ παράλειψη τῆς Διοικήσεως.

Ἡ ἐκδίκαση ἄρχισε μέ τήν ἀνάγνωση τῆς ἐκθέσεως τῆς εἰσηγήτριας Συμβούλου Ὁ. Παπαδοπούλου.

Κατόπιν τό δικαστήριο ἄκουσε τόν πληρεξούσιο τῶν αἰτούντων, ὁ ὁποῖος ἀνέπτυξε καί προφορικά τούς προβαλλόμενους λόγους ἀκυρώσεως καί ζήτησε νά γίνει δεκτή ἡ αἴτηση, τόν πληρεξούσιο τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καί τούς πληρεξουσίου τῶν παρεμβαινόντων, οἱ ὁποῖοι ζήτησαν τήν ἀπόρριψή της.

Μετά τή δημόσια συνεδρίαση τό δικαστήριο συνῆλθε σέ διάσκεψη σέ αἴθουσα τοῦ δικαστηρίου καί

Ἄφου μελέτησε τά σχετικά ἔγγραφα

Σκέφθηκε κατά τόν Νόμο

1.- Ἐπειδή, γιά τήν ἄσκηση τῆς ὑπό κρίσης αἰτήσεως ἔχει καταβληθεῖ τό νόμιμο παράβολο (ἠλεκτρονικό παράβολο μέ κωδικό πληρωμῆς 197121353958 0518 0045)

2.- Ἐπειδή, μέ τήν ὑπό κρίση αἴτηση τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο καί ἡ Ἱερά, Βασιλική, Πατριαρχική καί Σταυροπηγιακή Μονή τῶν Βλατάδων ζητοῦν τήν ἀκύρωση τῆς ὑπ' ἀριθμό πρωτοκόλλου ΕΞ. 1934/8.3.2018 Πράξεως τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος, μέ τήν ὁποῖα ἀποφασίσθηκε ἡ προσωρινή ἐπανασφράγιση τοῦ Ἱ. Ν. Ἁγίου Γεωργίου, Ἁγίων Ἀναργύρων καί Ἁγίας Φωτεινῆς Κληροδοτήματος Δημητρίου Προμπονᾶ, κατ' ἐφαρμογή τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 39 παρ. 7 καί 9 τοῦ ν. 590/1977 καί τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Κανονισμοῦ 8/1979 τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος περὶ Ἱερῶν Ναῶν καί Ἐνοριῶν (βλ. κατωτέρω) καί μέ τήν αἰτιολογία ὅτι ὁ Ναός αὐτός λειτουργοῦσε χωρίς κανονική ἄδεια τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

3.- Ἐπειδή, μετά τήν ἄσκηση τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως, μέ τήν ὑπ' ἀριθμό πρωτοκόλλου ΕΞ. 3262/18.4.2018 πράξη τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν ἀποφασίσθηκε ἡ προσωρινή ἀποσφράγιση τοῦ ἀνωτέρω Ναοῦ πρὸς τόν σκοπό τῆς τελέσεως τῆς ἱεράς πανηγύρεως τοῦ Ἁγίου Γεωργίου κατά τήν 22α καί τήν 23η τοῦ μηνός Ἀπριλίου 2018 καί,

ἀκολούθως, ἡ ἐπανασφράγισί του. Μέ τό ἀπό 26.4.2018 ὑπόμνημα, τό ὁποῖο κατατέθηκε στό Δικαστήριον δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 32 παρ. 3 τοῦ π.δ/τος 18/1989 (Α΄ 8) [ἄρθρο 31 ν. 3772/2009 (Α΄ 112)], ζητεῖται ἡ ἀκύρωση καί τῆς μεταγενέστερης αὐτῆς πράξεως τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν.

4.- Ἐπειδή ἡ ὑπόθεση εἰσάγεται στήν ἐπταμελῆ σύνθεση τοῦ Τμήματος, λόγω σπουδαιότητας, σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 14 παρ. 5 τοῦ π.δ/τος 18/1989, μέ τήν ἀπό 30.3. 2018 πράξη τοῦ Προέδρου του.

5.- Ἐπειδή, ἀρμόδιο γιά τήν ἐκδίκαση τῆς ὑπό κρίση ὑποθέσεως εἶναι τό Δ΄ Τμήμα τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 4 παρ. 1 τοῦ π.δ. 361/2001 (Α΄ 244) (πρβλ. ΣτΕ 4215/2015, 1457/2009, 1457/1989, 2147/1976, 1548/1974, πρβλ. καί ΣτΕ 904/1997 ἐπτ).

6.- Ἐπειδή, ἀπό τά στοιχεῖα τοῦ φακέλου προκύπτουν τά ἑξῆς: Ὁ Δημῆτριος Προμπονάς, ἀποβιώσας στήν Ἀθήνα τό ἔτος 1949, στήν ἀπό 4.5.1938 ἰδιόγραφη διαθήκη του, πού δημοσιεύτηκε μέ τό 1691/9.5.1949 πρακτικό τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν καί κηρύχθηκε κυρία μέ τήν 3424/1949 ἀπόφαση τοῦ ἴδιου δικαστηρίου, ὄρισε, μεταξύ ἄλλων, τά ἑξῆς: «Ὀρίζω τά ἀκόλουθα κληροδοτήματα. Ὁλόκληρον τόν ἐν Πατησίοις “Συνοικία Προμπονά” Κήπον μου μετά τῶν ἐν αὐτῷ οἰκημάτων καί ἐγκαταστάσεων κληροδοτῶ εἰς τόν Δῆμον Ἀθηναίων ἵνα τόν χρησιμοποιῶ ὡς κήπον ἀναψυχῆς τῶν Ἀθηναίων ὑπό τήν ἐπωνυμίαν “Κήπος Ἰατροῦ Δ. Προμπονά”. Εἰς τόν αὐτόν ἐπίσης Δῆμον Ἀθηναίων κληροδοτῶ δεκαοκτώ ὥρας ποτιστικοῦ ὕδατος ἐβδομαδιαίως... διά νά τόν ποτίζῃ. Εἰς τόν ἐντός τοῦ Κήπου τούτου Ναόν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου κληροδοτῶ τήν παρά τό ἐργοστάσιο Κολούμπιας καί ἐν μέσῳ τῶν κτημάτων Γεωργίου Πουλᾶκη ὑπάρχουσιν οἰκοπεδικήν μου ἑκτασιν ἐξ 7 1/2 στρεμμάτων, ἥδη Ναρκισσόκηπον, ἵνα ἐν εὐθέτῳ χρόνῳ καί τῇ ἐπιμελείᾳ τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν καί μᾶς πενταμελοῦς ἐκ τῆς συνοικίας Προμπονά ἐπιτροπῆς, πωληθῆ καί ἐκ τῶν χρημάτων τῆς πωλίσεως αὐτῆς κατασκευασθῆ εἰς τήν ἰδίαν θέσιν ἕτερος ναός μέγας εἰς μνήμην τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων καί [τῆς] Ἁγίας

Φωτεινῆς...». Μέ τήν 3724/2001 ἀπόφαση τοῦ Ἐφετερίου Ἀθηνῶν, ἡ ὁποία ἐκδόθηκε κατά τίς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 825 τοῦ Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐρμηνεύθηκε ἡ ἀνωτέρω διάταξη τῆς διαθήκης τοῦ Δημητρίου Προμπονά καί ἔγιναν δεκτά τά ἑξῆς: «[Ο] διαθέτης συνέστησε κληροδοτήματα καί καθόρισε τήν ἐκτελεστική αὐτοῦ ἐπιτροπή, μέ ἐνέργειες τῆς ὁποίας καί πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ θά συντελεσθῆ ἡ ἐκποίηση τῆς καθοριζόμενης ἐπακριβῶς στή διαθήκη ἐκτάσεως τῶν 7 1/2 στρεμμάτων, προκειμένου μέ τό ἐπιτευχθισόμενον τίμημα ἡ ἐπιτροπή νά προβεῖ στήν ἀνέγερσιν μεγάλου Ἱεροῦ Ναοῦ εἰς μνήμην Ἁγίου Γεωργίου, Ἁγίων Ἀναργύρων καί Ἁγίας Φωτεινῆς. Τά ὡς ἄνω ἐνισχύονται καί ἐξ αὐτοῦ του κεμένου τῆς διαθήκης ὅπου ρητά ὀρίζεται ὅτι ὁ μέγας ναός... θά κατασκευασθῆ στήν ἴδια θέσιν...». Ἡ ἀνωτέρω ἑκτασιν τῶν 7 1/2 στρεμμάτων –πλὴν ἐνός τμήματος, ἐπιφάνειας 868,88 τ.μ.- ἐκποιήθηκε μέ:

(α) τό ὑπ' ἀριθμ. 20022/1.11.2001 συμβόλαιο τοῦ Συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Πάνου Γ. Λούμου καί (β) τό ὑπ' ἀριθμ. 19910/31.1.2006 συμβόλαιο τῆς Συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Εὐαγγελίας Τρέζου-Διαμαντοπούλου, κατόπιν σχετικῶν ἐγκρίσεων τῆς ἀρμόδιας ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, εἰσεπράχθησαν δέ, ἀντιστοίχως, τά ποσά τῶν 660.308,14 εὐρώ καί 1.490.000 εὐρώ. Παραπλεύρως του παλαιοῦ Ναοῦ, ἐντός τοῦ Ἁλσους Προμπονά τοῦ Δήμου Ἀθηναίων, ἀνεγέρθηκε ὁ νέος Ναός Ἁγίου Γεωργίου, Ἁγίων Ἀναργύρων καί Ἁγίας Φωτεινῆς, κατόπιν τῆς 3549/6.11.2006 ἀδείας τοῦ Γραφείου Ναοδομίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Μέ τήν 1031717/3494/Β0011/20.11.2008 ἀπόφαση τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομίας καί Οἰκονομικῶν, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος διορίσθηκε ὡς μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ἐκτελεστῶν τοῦ Κληροδοτήματος Προμπονά, σέ ἀντικατάστασιν τοῦ ἀποβιώσαντος προκατόχου του. Σύμφωνα μέ τήν 1035585/1045/Β0011/2.3.2012 πράξη τῆς Διευθύντριας τῆς Διεύθυνσης Ἐθνικῶν Κληροδοτημάτων τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, τήν Ἐπιτροπή ἀποτελοῦσαν, κατόπιν τούτου, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί τά ἑξῆς μέλη: ***, ***, ***, ***, καί ***, πού εἶχαν

διορισθεί με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών τά έτη 1970, 1992, 1997, 2002 και 2008, άντιστοίχως. Η ως άνω Έπιτροπή, με τήν 322/10.5.2012 έπιστολή της, ζήτησε από τήν Αρχιεπισκοπή Αθηνών νά της γνωστοποιήσει εάν αποδέχεται τί δωρεά του νεοανεγερθέντος Ναού Αγίου Γεωργίου, Αγίων Αναργύρων και Αγίας Φωτεινής στή Μητρόπολη Αθηνών. Όπως αναφέρεται στήν έπιστολή αυτή, σύμφωνα με τήν επιθυμία όλων των κατοίκων της περιοχής, μετά τί δωρεά του Ναού στή Μητρόπολη Αθηνών, «ή εκκλησία θά λειτουργεί απαραίτητως όπως κάθε άλλος Ναός της Εκκλησίας της Ελλάδος είτε γίνει ένοριακός ναός είτε ονομασθεί άλλως πώς». Από τά προσκομισθέντα στό Δικαστήριο στοιχεία δέν προκύπτει θετική ή άρνητική απάντηση της Αρχιεπισκοπής Αθηνών στήν ως άνω 322/10.5.2012 έπιστολή. Ακολούθως, τά πέντε προαναφερθέντα μέλη της Έπιτροπής, με τό 114/30.7.2012 πρακτικό συνεδριάσεως, αποφάσισαν τήν παραχώρηση του νεοανεγερθέντος Ναού στή Μητρ. Παροναξίας, με δωρεά ένώπιον συμβολαιογράφου και με όρους «πού θά εξασφαλίζουν τί συνεχή και άδιάκοπη λειτουργία του ναού με όλο τό θρησκευτικό και τελετουργικό πού άρμόζει σέ ορθόδοξη χριστιανική εκκλησία προς έξυπνέρευση των πιστών και ιδίως των κατοίκων του συνοικισμού Προμπονά». Τό Μητροπολιτικό Συμβούλιο της Μητροπόλεως Παροναξίας, με τήν 5/16.11.2012 πράξη του, αποδέχθηκε τήν άνωτέρω δωρεά και ή Έπιτροπή διαβίβασε τό 114/30.7.2012 πρακτικό συνεδριάσεως της και τήν 5/16.11.2012 άποδοχή της Μητροπόλεως Παροναξίας στή Διεύθυνση Έθνικών Κληροδοτημάτων του Υπουργείου Οικονομικών (βλ. τήν 337/1.2.2013 πράξη της Έπιτροπής). Έν όψει τούτου, ή Διεύθυνση Έθνικών Κληροδοτημάτων ζήτησε από τό Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, καθώς και από τήν Αρχιεπισκοπή Αθηνών και τί Μητρόπολη Παροναξίας νά εκφράσουν τίς άπόψεις τους για «τόν προσφορότερο τρόπο λειτουργίας» του νεοανεγερθέντος Ναού (βλ. τήν Δ11 1070814 ΕΞ 2013/23.4.2013 πράξη της ύπηρεσίας αυτής). Με τήν ΕΞ. 1162/1.5.2013 πράξη ή Αρχιεπισκοπή Αθηνών απάντησε στή Διεύθυνση Έθνικών Κληροδοτημάτων ότι ή παραχώρηση στή

Μητρόπολη Παροναξίας δέν παράγει έννομα άποτελέσματα, έφ' όσον ό Αρχιεπίσκοπος Αθηνών, πού μετέχει *ex officio* στήν Έπιτροπή, δέν προσκλήθηκε στή συνεδρίαση κατά τήν όποία αποφασίσθηκε ή παραχώρηση, άνέφερε δέ, περαιτέρω, ότι ή εκτίμηση για τήν άποδοχή ή μή του λειτουργήματος του εκτελεστή της διαθήκης Προμπονά από τόν Αρχιεπίσκοπο Αθηνών θά καταστεί δυνατή μετά τήν ολοκλήρωση διαχειριστικού έλέγχου στό επίμαχο κληροδοτήμα. Στήν ως άνω ΕΞ. 1162/1.5.2013 πράξη της Αρχιεπισκοπής διαλαμβάνονται, επίσης, τά ακόλουθα: Κατά νόμον, για τήν ίδρυση Ένοριακού Ναού άπαιτείται ή προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του οικείου Μητροπολιτικού Συμβουλίου, ό δέ Ένοριακός Ναός ύπάγεται στήν πνευματική και διοικητική δικαιοδοσία του Μητροπολίτη στήν περιφέρεια του όποίου ιδρύεται και, συνεπώς δέν είναι δυνατή ή ίδρυση Ένοριακού Ναού από άλλη Μητρόπολη στά όρια της Μητροπόλεως Αθηνών. Για τήν ίδρυση ιδιωτικών ναών ισχύουν οι διατάξεις του σχετικού Κανονισμού πού προβλέπουν άδεια του οικείου Μητροπολίτη, τέτοια δέ άδεια δέν έχει χορηγηθεί για τόν νεοανεγερθέντα Ναό. «Κατόπιν των άνωτέρω, είναι σαφές ότι δέν είναι δυνατή ή ίδρυση και λειτουργία Ί. Ναού στήν περιφέρεια της Αρχιεπισκοπής Αθηνών από τήν Ίερά Μητρόπολη Παροναξίας, ούτε από άλλη Μητρόπολη, ή δέ συνεχής και άδιάκοπη λειτουργία του ναού... εξασφαλίζεται με τήν ύπαγωγή του στήν Ένορία Αγίας Βαρβάρας Πατησίων». Τήν άποψη ότι ό νεοανεγερθείς Ναός πρέπει νά λειτουργεί ως Ένοριακός εξέφρασε και ή Διεύθυνση Εκκλησιαστικής Διοίκησης του Υπουργείου Παιδείας με τήν 76528/Α1/5.6.2013 πράξη της. Οι άνωτέρω θέσεις της Αρχιεπισκοπής Αθηνών και του Υπουργείου Παιδείας διαβιβάσθηκαν στήν Έπιτροπή Έκτελεστών του κληροδοτήματος Προμπονά από τί Διεύθυνση Έθνικών Κληροδοτημάτων (βλ. τήν Δ11 111971 ΕΞ 2013/23.7.2013 πράξη της έν λόγω Διεύθυνσης). Έξ άλλου, ένόψει του σχετικού 349/4.2.2014 αίτήματος της Έπιτροπής Έκτελεστών του κληροδοτήματος, με τό όποιο ζητούσε από τόν Αρχιεπίσκοπο Αθηνών νά εγκρίνει τί λειτουργία

του νέου Ναού κατά τις ημέρες του έορτασμού του Αγίου Γεωργίου, των Αγίων Αναργύρων και της Αγίας Φωτεινής, ή Αρχιεπισκοπή Αθηνών, με την ΕΞ. 597/5.2.2014 πράξη της, απάντησε ότι «τό καθεστώς λατρείας και ύπαγωγής του ναού θα αποφασισθεί όριστικά αφού ολοκληρωθούν οι νόμιμες διαδικασίες ... σχετικά με τη διοίκηση και διαχείριση του κληροδοτήματος», ότι ο Ναός αυτός δέν είναι ιδιωτικός, καθ' όσον δέν έξυπηρετεί τις ανάγκες του ιδιοκτήτη και της οικογένειάς του, ότι πάγια θέση του Αρχιεπισκόπου αποτελεί ή ύπαγωγή του νέου Ναού στην Ένορία Αγίας Βαρβάρας Πατριών, ως παρεκκλησίου της, και ότι «άπαγορεύεται ή τέλεση ίεροπραξιών, χωρίς προηγούμενη άδεια της τοπικά αρμόδιας Αρχιεπισκοπής Αθηνών». Μέ τό ΔΚΠ 1042957 ΕΞ 2014.4.3.2014 έγγραφο της Διεύθυνσης Κοινοφελών Περιουσιών της Γενικής Δ/σης Δημόσιας Περιουσίας και Έθνικων Κληροδοτημάτων προς την Αρχιεπισκοπή Αθηνών και την Έπιτροπή Έκτελεστών επισημάνθηκε ότι δαπανήθηκαν σημαντικά ποσά για την κατασκευή του Ναού και ότι ή μη θέση του σέ λειτουργία δέν ανταποκρίνεται στή βούληση του διαθέτη, επιπροσθέτως δέ προκαλεί φθορές στό κτήριο. Ακολούθως, ή Έπιτροπή, μέ την 130/29.10.2014 πράξη της, αποφάσισε νά δωρίσει, κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή, τόν ανεγερθέντα Ναό στόν «Προσκυνηματικό Ίερό Ναό Αγίας Παρασκευής περιοχής Ανακάσης της Ί. Μ. Ίλίου, Άχαρνών και Πετροπόλεως», αρχικώς μέ προσύμφωνο και στή συνέχεια μέ όριστικό συμβόλαιο, «υπό τόν όρο της ανακλίσεως της δωρεάς και της μεταβίβασεως του αντικειμένου αυτής στό έν Αθήναις Γραφείο του Οικουμενικού Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, σέ περίπτωση μη άποδοχής της από τό δωρεοδόχο Νομικό Πρόσωπο ή την Ίερά Μητρόπολη Ίλίου, Άχαρνών και Πετροπόλεως ή ... έφ' όσον δέν έξυπηρετεί τις θρησκευτικές ανάγκες του ... δωρεοδόχου ό ... Άρχιμανδρίτης π.***...». Κατόπιν της άποδοχής της δωρεάς αυτής μέ την 6/7.11.2014 πράξη της Διοικητικής-Διαχειριστικής Έπιτροπής του Προσκυνηματικού Ναού Αγίας Παρασκευής Ανακάσης, οι ***, ***, ***, ***, ένεργώντας ως μέλη της Έπιτροπής Έκτελεστών της άνω

διαθήκης, μεταβίβασαν, δυνάμει, αρχικώς του ύπ' αριθμ. 14678/20.11.2014 προσυμφώνου και, ακολουθώς, του ύπ' αριθμ. 15238/10.7.2015 όριστικού συμβολαίου της Συμβολαιογράφου Αθηνών ***, στόν Προσκυνηματικό Ναό Αγίας Παρασκευής Ανακάσης, λόγω δωρεάς έν ζωή και κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή, (α) ένα οικόπεδο, μετά των έπ' αυτού ύφισταμένων κτισμάτων, ήτοι του παλαιού Ναού Αγίου Γεωργίου, του νεοανεγερθέντος Ναού Αγίου Γεωργίου, Αγίων Αναργύρων και Αγίας Φωτεινής, δεξαμενής, γραφείων -άποθηκών- άναψυκτηρίου και γηπέδου μπάσκετ, στή θέση Άλσος Προμπονά του Δήμου Αθηναίων, έκτάσεως 8.554,00 τ.μ., και (β) τμήμα άγροτεμαχίου, έκτάσεως 868,88 τ.μ., όπως τά ακίνητα αυτά εμφαίνονται σέ σχετικά διαγράμματα, μέ τη διαλυτική αίρεση ότι ή δωρεά άνακαλείται, εάν ό προαναφερθείς Άρχιμανδρίτης *** δέν έχει την ισόβιο έπιμέλεια, έλεγχο και έποπτεία διοικήσεως και διαχειρίσεως του μεταβιβαζόμενου Ναού Αγίου Γεωργίου, Αγίων Αναργύρων και Αγίας Φωτεινής. Έν τω μεταξύ, μετά την 130/29.10.2014 άπόφαση της Έπιτροπής και πριν από την κατάρτιση του προαναφερθέντος προσυμφώνου, ή Αρχιεπισκοπή Αθηνών απέστειλε στην Έπιτροπή την ΕΞ 3319/10.11.2014 Πράξη, στην όποία αναφέρεται ότι ό άποπερατωθείς Ναός Αγ. Γεωργίου, Αγ. Αναργύρων και Αγ. Φωτεινής «είναι έτοιμος νά τεθεί σέ λειτουργία ... τη έπιμέλεια του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου κατά τη βούληση του διαθέτη, ύπαγόμενος στην πνευματική και κανονική δικαιοδοσία της Ίερας Αρχιεπισκοπής Αθηνών». Έν όψει δέ τούτου, ή Έπιτροπή Έκτελεστών γνωστοποίησε στόν Αρχιεπίσκοπο Αθηνών, μέ την 365/19.11.2014 πράξη, ότι έμμένει στα άποφασισθέντα κατά τη συνεδρίαση της 29.10.2014.

7.- Έπειδή, από τά στοιχεία του φακέλου προκύπτουν, περαιτέρω, τά εξής: Μέ την από 19.3.2017 έπιστολή προς τόν Οικουμενικό Πατριάρχη, ή Έπιτροπή Έκτελεστών του κληροδοτήματος γνωστοποίησε την πρόθεσή της νά μεταβιβάσει, λόγω δωρεάς, τά προαναφερθέντα ακίνητα, ήτοι (α) τό οικόπεδο έμβαδού 8.554,00 τ.μ., μετά των έπ' αυτού κτισμάτων, και (β) τό τμήμα άγροτεμαχίου, έμβαδού 868,88 τ.μ., στό

Οικουμενικό Πατριαρχείο. Ακολούθησε η έκδοση της ΕΞ. 3010/21.3.2017 Πράξεως του Αρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, μέ τήν ὁποία ἀποφασίσθηκε ἡ προσωρινή σφράγιση τοῦ λειτουργούντος χωρίς κανονική ἄδεια τοῦ Αρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου, Ἁγίων Ἀναργύρων καί Ἁγίας Φωτεινῆς Κληροδοτήματος Δημητρίου Προμπονά. Ὅπως ἀναφέρεται στό προοίμιο τῆς πράξεως αὐτῆς, γιά τήν ἔκδοσή της ἐλήφθη ὑπόψη «ὅτι ἐπεχειρήθη ὑπό μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκτελεστῶν τῆς διαθίκης Δημητρίου Προμπονά καί τόν Ἀρχιμανδρίτην *** ... δίχως νά συντρέχει λόγος μεταβολῆς τοῦ περιεχομένου τῆς διαθίκης ... καί δίχως νά ἔχει διαπιστωθῆ ὑπό προηγουμένης ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου [Ἐφετείου Ἀθηνῶν] ὅτι δέν δύναται ὅπως ἐξυπηρετηθῆ ἡ βούλησις τοῦ διαθέτου μετά τῆς λειτουργίας τοῦ Ναοῦ ἐντός τῆς μητροπολιτικῆς περιφερείας τῆς Ἱερᾶς Αρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν εἰς τήν ὁποίαν εὐρίσκεται, ἵνα ἀποσπασθῆ ὁ Ναός ὑπό τῆς νομίμου καί κανονικῆς δικαιοδοσίας τῆς Ἱερᾶς Αρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν μέσῳ τῆς μεταβιβάσεώς του μετά συμβολαιογραφικῆς πράξεως εἰς ἕτερον ἐκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον διά νά θεμελιωθῆ ἀπαραδέκτως, νομικά καί κανονικά, ἀρμοδιότης-δικαιοδοσία εἴτε ἐτέρου Μητροπολίτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἴτε ἐτέρου κλίματος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, κατά παράβασιν τοῦ ἄρθρου 109 τοῦ Συντάγματος ... τοῦ ν. 4182/2013 περί κοινωφελῶν περιουσιῶν, τῶν ἄρθρων 29 καί 36 παρ. 6 τοῦ ν. 590/1977 καί τῶν ἄρθρων 1, 2 καί 13 τοῦ Κανονισμοῦ 8/1979 «περί Ἱερῶν Ναῶν καί Ἐνοριῶν» (βλ. στοιχεῖο 7 τοῦ προοιμίου). Ἀπό τήν ἴδια ὡς ἄνω πράξη προκύπτει ὅτι στόν Ἀρχιμανδρίτην *** ἀσκήθηκε κανονική δίωξη μέ τήν 1491/7.5.2015 ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Αρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἐν ὧσιν δέ τῆς διώξεως αὐτῆς ἐπιβλήθηκε στόν κληρικό αὐτό προσωρινή ἀπαγόρευση ἱεροπραξιῶν (βλ. στοιχεῖα 11 καί 12 τοῦ προοιμίου) [κατά τῶν ἀνωτέρω ἀποφάσεων ἔχουν ἀσκηθῆ ἀπό τόν προαναφερθέντα κληρικό οἱ ὑπ' ἀριθμ. καταθέσεως Ε. 758/2017 καί Ε. 1160/2017 αἰτήσεις ἀκυρώσεως, οἱ ὁποῖες ἐκκρεμοῦν]. Μέ τήν ἀπό 30.3.2017 πρόσκληση ἡ Ἐπιτροπή Ἐκτελεστῶν κάλεσε τόν Αρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν νά προσέλθει σέ συνεδρίαση τήν 4.4.2017,

προκειμένου νά ληφθοῦν ἀποφάσεις, μεταξύ ἄλλων, γιά τήν ἐπιβληθεῖσα σφράγιση καί τίς περαιτέρω ἐνέργειες μετά τήν πλήρωση τῆς περιλαμβανόμενης στό 15238/10.7.2015 συμβόλαιο μεταβιβάσεως τοῦ Ναοῦ (βλ. προηγουμένη σκέψη) διαλυτικῆς αἰρέσεως. Ὁ Αρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, μέ τήν ΕΞ. 3438/31-3-2017 «Ἐξώδικο δῆλωσι-πρόσκληση-ἀναφορά ἐνώπιον παντός ἀρμοδίου Δικαστηρίου καί κάθε Ἀρχῆς», ἀναφερόμενος στήν ἀνωτέρω πρόσκληση τῆς Ἐπιτροπῆς, ζήτησε ἀπό τά μέλη της καί τοῦς λοιπούς ἐμπλεκόμενους νά ἀνακαλέσουν τί δωρεά πρὸς τόν Προσκυνηματικό Ναό Ἁγίας Παρασκευῆς Ἀνακάσης καί νά ἀπέχουν ἐφ' ἑξῆς ἀπό τί λήψη ἀποφάσεων καί ὁποιαδήποτε ὑλική καί νομική πράξη ἀπαλλοτριώσεως τοῦ ἀνεγερθέντος Ναοῦ ὑπέρ οἰουδήποτε ἐκκλησιαστικοῦ ἢ ἄλλου νομικοῦ ἢ φυσικοῦ προσώπου. Ἡ Ἐπιτροπή Ἐκτελεστῶν τοῦ κληροδοτήματος συνεδρίασε τήν 4.4.2017 καί ἀπόφασισε τί μεταβίβαση, λόγω δωρεᾶς ἐν ζωῇ, πρὸς τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο τῶν ἀνωτέρω δύο ἀκινήτων πού εἶχαν προηγουμένως μεταβιβασθῆ στόν Προσκυνηματικό Ναό Ἁγίας Παρασκευῆς Ἀνακάσης, γιά τήν ἐπιστήριξη τοῦ ἔργου καί τῶν ἐν γένει ἀναγκῶν καί δράσεων τοῦ Πατριαρχείου. Τήν ἐπόμενη ἡμέρα δέ, οἱ***, *** καί ***, ἐνεργώντας μέ τήν ιδιότητα τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐκτελεστῶν τοῦ κληροδοτήματος, προέβησαν ἐνώπιον τῆς Συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν *** στήν ὑπογραφή: (α) τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 17367/5.4.2017 συμβολαίου, πού τιτλοφορεῖται «Πράξη Πλήρωσης Διαλυτικῆς Αἵρεσης-Ἐπαναφορά Κυριότητος Ἀκινήτων» καί μετεγράφη στό Ὑποθηκοφυλακεῖο Ἀθηνῶν [στόν τόμο 5142 καί μέ αὔξοντα ἀριθμό 388], μέ τό ὁποῖο ἡ κυριότητα, νομί καί κατοχή τῶν δωρηθέντων δυνάμει τοῦ 15238/2015 συμβολαίου τῆς ἰδίας Συμβολαιογράφου ἀκινήτων ἐπανερχεται στήν Ἐπιτροπή, λόγω πληρώσεως τῆς σχετικῆς διαλυτικῆς αἰρέσεως, καί (β) τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 17368/5.4.2017 συμβολαίου, πού τιτλοφορεῖται «Πράξη σύστασης πρότασης δωρεᾶς “ἐν ζωῇ” τῆς μεταβίβασης κατά τό δικαίωμα τῆς πλήρους κυριότητος ἀκινήτων (λόγω δωρεᾶς)» καί μετεγράφη ὁμοίως στό Ὑποθηκοφυλακεῖο Ἀθηνῶν [στόν τόμο 5153 καί μέ αὔξοντα ἀριθμό

431], μέ τό όποίο ή Έπιτροπή δηλώνει ότι τά προαναφερθέντα δύο άκίνητα, ήτοι τό άκίνητο έμβαδοϋ 8.554,00 τ.μ., μέ τά έπ' αϋτοϋ κτίσματα, στά όποία περιλαμβάνονται ό παλαιός Ναός Άγίου Γεωργίου και ό νέος Ναός Άγίου Γεωργίου, Άγίων Αναργύρων και Άγίας Φωτεινής, και τό άκίνητο έμβαδοϋ 868,88 τ.μ., τά μεταβιβάζει κατά πλήρη κυριότητα, «μέ τήν παρούσα πρόταση δωρεάς» ύπέρ τοϋ Οικουμενικοϋ Πατριαρχείου «γιά τήν έπιστήριξη τοϋ μείζονος έργου και τών έν γενεί αναγκών και δράσεων (πολιτιστικών, φιλανθρωπικών, μορφωτικών, έρευνητικών, λατρευτικών, έκπροσωπευτικών και άλλων)... τοϋ Οικουμενικοϋ Πατριαρχείου, καθώς έτσι συντελείται ή έπιτέλεση τοϋ Έκκλησιαστικοϋ-Θρησκευτικοϋ σκοποϋ τοϋ ως άνω Έροϋ Ναοϋ», και ότι ό τρόπος λειτουργίας και άξιοποιήσεως τοϋ Ναοϋ και τών άκινήτων έν γενεί έπαφίεται στην κρίση τοϋ έκάστοτε Οικουμενικοϋ Πατριάρχη. Άκολούθως, μέ τό ύπ' αριθ. 17827/31.7.2017 συμβόλαιο τής ίδιας Συμβολαιογράφου, τό Οικουμενικό Πατριαρχείο αποδέχθηκε τήν ύπέρ αϋτοϋ δωρεά, ή σχετική δέ πράξη μετεγράφη στό Έποθηκοφυλακείο Άθηνών [στόν τόμο 5153 και μέ αύξοντα αριθμό 432]. Κατόπιν τών άνωτέρω, ή έν Φαναριώ Έραρχία τοϋ Οικουμενικοϋ Θρόνου, συνελθοϋσα σέ σύσκεψη τήν 20ή Δεκεμβρίου 2017, άποφάσισε «όπως οί εύρισκόμενοι έντός τών κατά κυριότητα μεταβιβασθέντων [εις τό Οικουμενικόν Πατριαρχείον] οίκοπέδων δύο Έροί Ναοί προσαρτηθοϋν έκκλησιαστικώς εις τήν έν Θεσσαλονίκη Έραν, Πατριαρχικήν και Σταυροπηγιακήν Μονήν Βλατάδων, ίνα, ως έξαρτήματα αϋτής, τεθοϋν εις δημοσίαν λατρεία,ν, κατά τήν ...βούλπισιν τοϋ διαθέτου...» (βλ. τό σχετικό άπόσπασμα τοϋ πρακτικοϋ συνεδριάσεως). Μέ έπιστολή τής 19ης Ίανουαρίου 2018 τοϋ Οικουμενικοϋ Πατριάρχη, ό Έπίσκοπος Άμορίου, Ήγούμενος τής Μονής Βλατάδων, «προτρέπεται ίνα λάβη έν τοις έφ' έξής, έξ όνόματος τοϋ κυριάρχου αϋτής Οικουμενικοϋ Πατριαρχείου, όλα τά άπαραίτητα μέτρα διά τήν ύλοποίησιν τών άνωτέρω σκοπών, έπιμελούμενος, μετά τής περι [αϋτόν] Άδελφότητος, τής καλής λειτουργίας τών Έρωδών Ναών, τής τακτικής έν αϋτοις τελέσεως, κατά τήν καθιερωμένην Πατριαρχική Τάξιν, τών

Έρωδών Άκολουθιών... διαχειριζόμενος] τό έν λόγφ κτήμα Προμπονά και τούς έντός αϋτοϋ Έρους Ναούς· άσκ[ών] πάσας τάς έξουσίας νομής και κατοχής έπ' αϋτοϋ, συμπεριλαμβανομένης και τής οικονομικής διαχειρίσεως αϋτοϋ· μεριμν[ών] άμα ... διά τήν εύπρεπή λειτουργία τών έν λόγφ Έρωδών ναών καθημερινώς, ως δημοσίων χώρων λατρείας, και έπιμελ[ούμενος], έν γενεί, τών έν λόγφ έξαρτημάτων τής [Μονής Βλατάδων]...». Σύμφωνα μέ τά διαλαμβανόμενα στην 3563/2.5.2018 έκθεση άπόψεων τής Άρχιεπισκοπής Άθηνών προς τό Συμβούλιο τής Έπικρατείας, ό Ναός τέθηκε σέ λειτουργία και δημοσία λατρεία τήν 2.3.2018 από τά μέλη τής Έπιτροπής και τόν Ήγούμενο τής Μονής Βλατάδων Έπίσκοπο Άμορίου, έν όψει δέ τούτου έκδόθηκαν οί προσβαλλόμενες πράξεις.

8.- Έπειδή, έξ άλλου, τό νομικό πρόσωπο ιδιωτικοϋ δικαίου «Προσκυνηματικός Ί. Ν. Άγίας Παρασκευής» και ή «Ί. Μητρόπολη Ίλίου, Άχαρνών και Πετρούπολεως», άσκησαν τήν 7.4.2017 άγωγή ένώπιον τοϋ Πολυμελοϋς Πρωτοδικείου Άθηνών [Γενικός Άριθμός Κατάθεσης(ΓΑΚ) 525794/2017, Ειδικός Άριθμός Κατάθεσης (ΕΑΚ) 1268/2017], μέ αίτημα τήν άναγνώριση τής άκυρότητας τών προαναφερθέντων 14678/20.11.2014 προσυμφώνου και 15238/107.2015 όριστικοϋ συμβολαίου δωρεάς τής Συμβολαιογράφου Άθηνών ***. Ή άγωγή άσκήθηκε μετά τί σύνταξη τοϋ 17367/5.4/2017 συμβολαίου τής αϋτής Συμβολαιογράφου, πού τιτλοφορείται «Πράξη Πλήρωσης Διαλυτικής Αίρεσης-Έπιαναφορά Κυριότητας Άκινήτων». Ύπέρ τών έναγόντων νομικών προσώπων άσκησαν τήν 31.5.2017 πρόσθετη παρέμβαση, μέ κοινό δικόγραφο, ή Έρά Άρχιεπισκοπή Άθηνών και ό Άρχιεπίσκοπος Άθηνών και πάσης Έλλάδος [ΓΑΚ 541946/2017, ΕΑΚ 1881/2017]. Έπί τής άγωγής αϋτής δέν έχει έκδοθει άπόφαση. Περαιτέρω, ή Έρά Άρχιεπισκοπή Άθηνών και ό Άρχιεπίσκοπος Άθηνών και πάσης Έλλάδος κατέθεσαν τήν 24.10.2017 άγωγή ένώπιον τοϋ Πολυμελοϋς Πρωτοδικείου Άθηνών [ΓΑΚ 587839/2017, ΕΑΚ 3686/2017], μέ αίτημα τήν άναγνώριση τής άκυρότητας τών άνωτέρω.

(α) 17368/5.4.2017 συμβολαίου, πού τιτλοφορείται «Πράξη σύστασης πρότασης δωρεάς “έν ζωή” τής μεταβίβασης κατά τό δικαίωμα τής

πλήρους κυριότητας ακινήτων (λογφ δωρεᾶς)», (β) 17827/31.7.2017 συμβολαίου περί αποδοχῆς τῆς δωρεᾶς ἀπό τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο καί (γ) 17367/5.4.2017 συμβολαίου, πού τιτλοφορεῖται «Πράξη Πλήρωσης Διαλυτικῆς Αἴρεσης - Ἐπαναφορά Κυριότητας Ακινήτων». Κατά τά διαλαμβανόμενα στήν ἀγωγή αὐτή, ἡ ἀκυρότητα τῶν συμβολαίων προκύπτει λόγω τῆς ἀντιθέσεώς τους στή βούληση τοῦ διαθέτη Δημητρίου Προμπονᾶ, ὅπως ἐρμηνεύτηκε μέ τήν 3724/2001 ἀπόφαση τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, καθὼς καί λόγω παραβάσεως τοῦ ἄρθρου 109 τοῦ Συντάγματος, τό ὁποῖο ἀπαγορεύει κατ' ἀρχήν τή μεταβολή τοῦ περιεχομένου ἢ τῶν ὄρων διαθήκης ὡς πρός τίς διατάξεις τους ὑπέρ τοῦ Δημοσίου ἢ ὑπέρ κοινωφελούς σκοποῦ, τήν ἐπιτρέπει δέ μόνο κατ' ἐξαίρεση καί ὑπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις τῶν ἄρθρων 10 καί 46 τοῦ ν. 4182/2013 περί Κώδικος Κοινωφελῶν περιουσιῶν (Α' 185), τῶν ἄρθρων 29 καί 36 παρ. 6 τοῦ ν. 590/1977 καί τῶν ἄρθρων 1, 2 καί 13 τοῦ Κανονισμοῦ 8/1979 περί Ἱερῶν Ναῶν καί Ἑνοριῶν. Στήν ὡς ἄνω ἀγωγή, γιά τήν ὁποία δέν ἔχει προσδιορισθεῖ δικάσιμο, ἄσκησαν πρόσθετη παρέμβαση ὑπέρ τῶν ἐναγόντων ὁ Δῆμος Ἀθηναίων, τήν 15.12.2017 [ΓΑΚ 608475/2017, ΕΑΚ 4515/2017], καί ὑπέρ τῶν ἐναγομένων ἡ Μονή Βλατάδων, τήν 22.1.2018 [ΓΑΚ 59113/2018, ΕΑΚ 265/2018].

9.- Ἐπειδή, ὅπως ἀναφέρθηκε, μέ τήν ὑπό κρίση αἴτηση ζητεῖται ἡ ἀκύρωση τῆς Ε.Ε. 1934/8.3/2018 πράξεως τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος, μέ τήν ὁποία ἀποφασίσθηκε ἡ προσωρινή ἐπανασφράγιση τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου, Ἁγίων Ἀναργύρων καί Ἁγίας Φωτεινῆς Κληροδοτίματος Δημητρίου Προμπονᾶ. Μέ τό ἀπό 26.4.2018 ὑπόμνημα δέ, ζητεῖται ἡ ἀκύρωση τῆς μεταγενέστερης Ε.Ε. 3262/18.4.2018 πράξεως τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, μέ τήν ὁποία ἀποφασίσθηκε ἡ προσωρινή ἀποσφράγιση τοῦ ἀνωτέρω Ναοῦ γιά συγκεκριμένο σκοπό καί, ἀκολουθῶς, ἡ ἐπανασφράγισί του.

10.- Ἐπειδή, παθητικῶς νομοποιεῖται στήν παρούσα δίκη ἡ Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν, δεδομένου ὅτι ἡ προσβαλλόμενη πράξη ἐκδόθηκε ἀπό τόν Ἀρχιεπίσκοπο ὑπό τήν ιδιότητα τοῦ διαπομπάου τήν Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν

(πρβλ. ΣτΕ 2229/2012, 3253/2004). Ἐξ ἄλλου, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, μέ ἔννομο συμφέρον καί ἐν γένει παραδεκτῶς παρεμβαίνει στήν παρούσα δίκη ὑπέρ τοῦ κύρους τῶν προσβαλλομένων πράξεων, τό ἀντικείμενο τῶν ὁποίων ἀφορᾶ τίς ἀρμοδιότητες τῶν ὀργάνων τῆς σέ σχέση μέ τή λειτουργία ναοῦ ἀπό ἄλλο ὁμόδοξο ἐκκλησιαστικό πρόσωπο ἐντός τῆς ἐδαφικῆς περιφέρειας τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (πρβλ. ΣτΕ 4215/2015), καί εἶναι ἀπορριπτέοι οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου ἰσχυρισμοί τῶν αἰτούντων.

11.- Ἐπειδή, κατά τό ἄρθρο 49 παρ. 2 τοῦ π.δ/τος 18/1989, ἡ παρέμβαση ἀσκεῖται, ἐπί ποινῆ ἀπαράδεκτου, μέ δικόγραφο πού κατατίθεται στή Γραμματεία τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἔξι τουλάχιστον πλήρεις ἡμέρες πρὶν ἀπό τή συζήτηση. Συνεπῶς, ἡ παρέμβαση τοῦ Δήμου Ἀθηναίων, ἡ ὁποία κατατέθηκε στό Δικαστήριο τήν 6.6.2018, σέ χρόνο μικρότερο τῶν ἔξι πλήρων ἡμερῶν ἀπό τή δικάσιμο τῆς 12.6.2018, εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἐκπρόθεσμη.

12.- Ἐπειδή, ἡ προσβαλλόμενη Ε.Ε. 1934/8.3/2018 ἀπόφαση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, πού διατάσσει τή σφράγιση τοῦ ἐπίμαχου Ναοῦ, ἐκδόθηκε δυνάμει διατάξεων πολιτειακῶν νόμων καί ἀποτελεῖ ἐκτελεστί διοικητική πράξη ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, ὑποκειμένη στόν ἀκυρωτικό ἔλεγχο τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (πρβλ. ΣτΕ 1548/1974, 2147/1976, 1457/1989, 4215/2015, πρβλ. καί 736/2005 ἐπτ., 502/2011, 3003/2004 Ὀλομ., 2576/2017). Ἐξ ἄλλου, ἡ ἐκδοθεῖσα μετά τήν ἄσκηση τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως Ε.Ε. 3262/18.4.2018 πράξη τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, τῆς ὁποίας ἐπίσης ζητεῖται ἡ ἀκύρωση μέ τό ἀπό 26.4.2018 ὑπόμνημα, δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 32 παρ. 3 τοῦ π.δ/τός 18/1989, καθ' ὃ μέρος μέν ἀποφασίσθηκε μέ αὐτήν ἡ προσωρινή ἀποσφράγιση τοῦ ἀνωτέρω Ναοῦ μόνο κατά τήν 22α καί 23η Ἀπριλίου 2018, γιά τήν τέλεση Ἱερᾶς Πανηγύρεως, καίτοι εἶναι βλαπτική γιά τούς αἰτοῦντες, ἐφ' ὅσον ἐντέλλονται ἱερεῖς τῶν ΣΤ', Θ' καί Η' Ἀρχιεπισκοπικῶν Περιφερειῶν [Ακαδημίας Πλάτωνος – Κολοκυνθοῦς – Σκουζέ – Ἄνω Πατησίων – Γαλατσίου – Κάτω Πατησίων] νά μερμνήσουν ἀπό κοινοῦ γιά τήν τέλεση τῶν λατρευτικῶν ἐκδηλώσεων κατά τίς δύο ὡς

άνω ημέρες, είχε ήδη εξαντλήσει τό ρυθμιστικό της περιεχόμενο πριν από τήν κατάθεση του προαναφερθέντος ύπομνήματος. Καθ' ό, δέ, μέρος μέ τήν ίδια πράξη διατάσσεται ή επανασφράγιση του Ναού μετά τήν εκπλήρωση του συγκεκριμένου σκοπού, είναι βεβαιωτική τής άρχικώς προσβαλλόμενης καί στερείται εκτελεστότητας. Κατά συνέπεια, ή πράξη αυτή προσβάλλεται άπαραδέκτως.

13.- Έπειδή, τό πρώτο αίτουν Οικουμενικό Πατριαρχείο προς θεμελίωση του έννόμου συμφέροντός του για τήν άσκηση τής υπό κρίση αιτήσεως επικαλείται τά προαναφερθέντα 17368/5.4.2017 καί 17827/31.7.2017 συμβόλαια, τά όποία μετεγράφησαν στό Έποθηκοφυλακείο Άθηνών καί μέ τά όποία φέρεται νά απέκτησε λόγω δωρεάς έν ζωή, μεταξύ άλλων, τό ακίνητο πού περιλαμβάνει τόν παλιό Ναό Αγίου Γεωργίου καί τόν επίμαχο Ναό Αγίου Γεωργίου, Αγίων Αναργύρων καί Αγίας Φωτεινής. Η Αρχιεπισκοπή Άθηνών μέ τήν 3563/2.5.2018 έκθεση άπόψεων καί τό άπό 19.6.2018 ύπόμνημα προβάλλει ότι οί τίτλοι τούς όποιούς επικαλείται τό πρώτο αίτουν προς θεμελίωση του έννόμου συμφέροντός του δέν είναι έγκυροι καί ότι εκκρεμεί, άλλωστε, ή άσκηθείσα στό Πολυμελές Πρωτοδικείο Άθηνών άγωγή μέ άντικείμενο τήν άναγνώριση τής άκυρότητάς τους. Έφ' όσον, όμως τό πρώτο αίτουν φέρεται, τυπικώς, νά έχει άποκτήσει τήν κυριότητα του επίδικου Ναού, δυνάμει σχετικών συμβολαιογραφικών πράξεων πού μετεγράφησαν, μέ έννομο συμφέρον άσκει τήν κρινόμενη αίτηση, ή τελική δέ κρίση ως προς τή συνδρομή των προϋποθέσεων για τήν κτήση ή μί εκ μέρους του Οικουμενικού Πατριαρχείου εμπράγματος δικαιώματος άνήκει στό άρμόδιο κατά τό Σύνταγμα πολιτικό δικαστήριο (πρβλ. ΣτΕ 4658/1988, 2300/1983, 568/1979). Έξ άλλου, μέ έννομο συμφέρον άσκείται ή αίτηση καί άπό τήν δεύτερη αίτούσα Μονή Βλατάδων, στην όποία, σύμφωνα μέ τά προεκτεθέντα, προσαρτήθηκαν εκκλησιαστικώς οί άνωτέρω δύο Ναοί προκεμένου νά τεθούν σε δημοσία λατρεία διά του Ηγουμένου της, ως εξαρτήματά της.

14.- Έπειδή, κατά τό άρθρο 3 παρ. 1 καί 2 του Συντάγματος. «1. Έπικρατούσα θρησκεία

στην Ελλάδα είναι ή θρησκεία τής Άνατολικής Όρθόδοξης Έκκλησίας του Χριστού. Η Όρθόδοξη Έκκλησία τής Ελλάδας ... ύπάρχει άναπόσπαστα ένωμένη δογματικά μέ τί Μεγάλη Έκκλησία τής Κωνσταντινούπολης καί κάθε άλλη όμόδοξη Έκκλησία του Χριστού· τηρεί άπαρασάλευτα, όπως εκείνες, τούς ιερούς άποστολικούς καί συνοδικούς κανόνες καί τίς ιερές παραδόσεις. Είναι άυτοκέφαλη, διοικείται άπό τήν Ίερά Σύνοδο των έν ενεργεία Αρχιερέων καί άπό τί Διαρκή Ίερά Σύνοδο πού προέρχεται άπό αυτή καί συγκροτείται όπως όρίζει ό Καταστατικός Χάρτης τής Έκκλησίας, μέ τήρηση των διατάξεων του Πατριαρχικού Τόμου τής κθ' (29) Ίουνίου 1850 καί τής Συνοδικής Πράξης τής 4ης Σεπτεμβρίου 1928. 2. Τό εκκλησιαστικό καθεστώς πού ύπάρχει σε όρισμένες περιοχές του Κράτους δέν άντίκειται στις διατάξεις τής προηγούμενης παραγράφου». Περαιτέρω, κατά τό άρθρο 13 παρ. 1 καί 2 του Συντάγματος, «1. Η έλευθερία τής θρησκευτικής συνείδησης είναι άπαραβίαστη... 2. Κάθε γνωστή θρησκεία είναι έλεύθερη καί τά σχετικά μέ τί λατρεία της τελούνται άνεμπόδιστα υπό τήν προστασία των νόμων. Η άσκηση τής λατρείας δέν επιτρέπεται νά προσβάλλει τί δημόσια τάξη ή τά χρηστά ήθη...». Έξ άλλου, ή παράγραφος 8 του άρθρου 18 του Συντάγματος όρίζει ότι «Δέν επιτρέπεται νά απαλλοτριωθεί ή άγροτική ιδιοκτησία των Σταυροπηγιακών Ίερών Μονών τής Αγίας Αναστασίας τής Φαρμακολυτρίας στή Χαλκιδική, των Βλατάδων στή Θεσσαλονίκη καί του Εύαγγελιστή Ιωάννη του Θεολόγου στην Πάτμο, μέ εξαίρεση τά μετόχια. Επίσης δέν επιτρέπεται νά απαλλοτριωθεί ή περιουσία πού βρίσκεται στην Ελλάδα των Πατριαρχείων Άλεξάνδρειας, Αντιόχειας καί Ίεροσολύμων, καθώς καί τής Ίερής Μονής του Σινά», στό άρθρο 105 δέ του Συντάγματος, πού άφορā τό καθεστώς του Αγίου Όρους, όρίζεται ότι: «1. Η χερσόνησος του Άθω ... ή όποία άποτελεί τήν περιοχή του Αγίου Όρους, είναι, σύμφωνα μέ τό άρχαίο προνομιακό καθεστώς του, αυτοδιοίκητο τμήμα του Έλληνικού Κράτους, του όποιου ή κυριαρχία πάνω σε αυτό παραμένει άθικτη. Άπό πνευματική άποψη τό Άγιο Όρος διατελεί υπό τήν άμεση δικαιοδοσία του Οικουμενικού

Πατριαρχείου ... 2. ... 3. Ο λεπτομερής καθορισμός των άγιορειτικών καθεστώτων και του τρόπου της λειτουργίας τους γίνεται από τον Καταστατικό Χάρτη του Αγίου Όρους, τον οποίο, με σύμπραξη του αντιπροσώπου του Κράτους, συντάσσουν και ψηφίζουν οι είκοσι Ίερες Μονές και τον επικυρώνουν το Οικουμενικό Πατριαρχείο και η Βουλή των Ελλήνων. 4. Η ακριβής τήρηση των άγιορειτικών καθεστώτων τελεί ως προς το πνευματικό μέρος υπό την ανώτατη εποπτεία του Οικουμενικού Πατριαρχείου και ως προς το διοικητικό μέρος υπό την εποπτεία του Κράτους, στο οποίο ανήκει αποκλειστικά και η διαφύλαξη της δημόσιας τάξης και ασφάλειας. 5. Οι πιο πάνω εξουσίες του Κράτους ασκούνται από διοικητή...».

15.- Έπειδή, ό ν.590/1977 «Περί του Καταστατικού Χάρτου της Εκκλησίας της Ελλάδος» (Α΄ 146) όρίζει στο άρθρο 1 τά εξής: «1. Η Εκκλησία της Ελλάδος, ούσα θεϊον καθίδρυμα και έχουσα κεφαλήν τον Κύριον ήμών Ιησούν Χριστόν, είναι αναποσπαστως ήνωμένη δογματικώς μετά της έν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης και πάσης άλλης Όρθοδόξου του Χριστού Εκκλησίας, στοιχούσα τη διδασκαλία της Αγίας Γραφής και τηρούσα άπαρασαλεύτως, ως και πάσαι αί λοιπαί Όρθόδοξοι Εκκλησίαι, τά δόγματα, τούς ιερούς άποστολικούς και συνοδικούς κανόνες και τάς ιεράς παραδόσεις. 2. Η Εκκλησία της Ελλάδος είναι αυτοκέφαλος, αυτοδιοικείται δέ, έν τω πλαίσιω των περί θρησκείας άρθρων του Συντάγματος, διά των έν ενεργεία Μητροπολιτών αυτής. 3. Η Εκκλησία της Ελλάδος περιλαμβάνει τάς Μητροπόλεις της Αυτόκέφαλου Εκκλησίας της Ελλάδος, συμφώνως προς τον από 29ης Ιουνίου 1850 Πατριαρχικόν και Συνοδικόν Τόμον και τάς από Ιουλίου 1866 και Μαΐου 1882 Πατριαρχικές Συνοδικάς Πράξεις και τάς Μητροπόλεις των Νέων Χωρών, συμφώνως προς την από 4ης Σεπτεμβρίου 1928 Πατριαρχικήν και Συνοδικήν Πράξιν του Οικουμενικού Πατριαρχείου και έχει ως μέλη πάντας τούς κατοικούντας έν τη περιοχή αυτών Όρθοδόξους Χριστιανούς. 4. Κατά τάς νομικές αυτών σχέσεις ή Εκκλησία της Ελλάδος, αί Μητροπόλεις, αί Ένορία μετά των Ένοριακών αυτών Ναών, αί Μοναί... είναι Νομικά

Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου... τά λοιπά Έκκλησιαστικά Καθιδρύματα της Αρχιεπισκοπής Αθηνών και των Μητροπόλεων, τά λειτουργούντα μέχρι της ισχύος του παρόντος και κεκτημένα νομική προσωπικότητα, είναι Νομικά Πρόσωπα Ίδιωτικού Δικαίου... 5. Η εις Κρήτην, Δωδεκάνησον και Άγιον Όρος κρατούσα εκκλησιαστική κατάσταση, διεπομένη υπό του ισχύοντος έν αυτοίς πατριαρχικού καθεστώτος, δέν θίγεται διά του παρόντος». Κατά τό άρθρο 3 παρ. 1 του νόμου αυτού, ανώτατη εκκλησιαστική αρχή της Εκκλησίας της Ελλάδος είναι ή Ίερά Σύνοδος της Ίεραρχίας [ΙΣΙ], πού συγκροτείται από τον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος, ως Πρόεδρο, και όλους τούς διαπομαίνοντες Μητροπόλεις Αρχιερείς, διαρκές διοικητικό όργανο δέ, αυτής είναι ή Διαρκής Ίερά Σύνοδος [ΔΙΣ], πού συγκροτείται κατά τά όριζόμενα στο άρθρο 7, ήτοι από τον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών, ως Πρόεδρο, και δώδεκα μέλη, «ών τά μέν έξ λαμβάνονται εκ των έν ενεργεία Μητροπολιτών της Αυτόκεφάλου Εκκλησίας της Ελλάδος ... τά δέ λοιπά έξ λαμβάνονται ... εκ των έν ενεργεία Μητροπολιτών των Νέων Χωρών ...». Κατά τό άρθρο 11, ή Εκκλησία της Ελλάδος περιλαμβάνει την Αρχιεπισκοπή Αθηνών και τίς Μητροπόλεις (α) της Αυτόκέφαλου Εκκλησίας της Ελλάδος και (β) του Οικουμενικού Πατριαρχικού θρόνου (παρ. 1), ή έδαφική περιφέρεια των Μητροπόλεων καθορίζεται μέ απόφαση της ΙΣΙ, «ως οι Ίεροι Κανόνες διακελεύουν» (παρ. 2) και κάθε Μητρόπολη υποδιαιρείται σε ένορίες, «εχούσας ως κέντρον τον αντίστοιχον ένοριακόν ναόν» (παρ. 3). Κατά τό άρθρο 29 παρ. 1 «Ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών υπό την ιδιότητα του πομαίνοντος την Αρχιεπισκοπή Αθηνών, ως και έκαστος έν ενεργεία Μητροπολίτης, ως Έκκλησιαστική Αρχή της κληρωθείσης αυτώ Μητροπόλεως, ασκούν έντός της περιφερείας της Μητροπόλεως των την υπό των Ίερών Κανόνων, των εκκλησιαστικών διατάξεων και των νόμων έν γενει της Πολιτείας προβλεπομένην έξουσίαν». Κατά τό άρθρο 36, «1. Η ένορία μετά του ένοριακού ναού ως βασική μονάς όργανώσεως εκκλησιαστικού βίου λογίζεται ... ως Νομικόν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου. 2... 4. Κέντρον της

ἐν γένει ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς τῆς ἐνορίας εἶναι ὁ ἐνοριακός ναός καθοριζόμενος δι' ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου. 5. ... 6. Τά τῆς ἰδρύσεως, τῶν πόρων, τῆς διοικήσεως, τῆς διαχειρίσεως καί τῆς ἐν γένει λειτουργίας τῶν ἱερῶν ναῶν (ἐνοριακῶν καί μί), τά τῆς ἀνεγέρσεως ἱερῶν ναῶν καί κτισμάτων αὐτῶν... καθορισθήσονται διὰ κανονιστικῶν ἀποφάσεων τῆς ΔΙΣ, ἐγκρινομένων ὑπό τῆς ΙΣΙ καί δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καθ' ὃ μέρος δέν ρυθμίζονται διὰ τοῦ παρόντος. Δι' ὁμοίων ἀποφάσεων καθορισθήσονται καί τά τῆς λειτουργίας ἐν γένει τῶν ἐνοριῶν». Περαιτέρω, στό ἄρθρο 39 τοῦ ὡς ἄνω νόμου 590/1977 ὀρίζονται τά ἑξῆς: «1. Ἡ Ἱ. Μονή εἶναι θρησκευτικόν καθίδρυμα διὰ τήν ἄσκησιν τῶν ἐν αὐτῇ ἐγκαταβιούντων ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν, συμφώνως πρὸς τάς μοναχικὰς ἐπαγγελίας καί τούς περί μοναχικοῦ βίου ἱεροῦς κανόνας καί παραδόσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. 2. Ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος λειτουργοῦν Ἱεραὶ Μοναί, τελοῦσαι ὑπό τήν πνευματικὴν ἐποπτείαν τοῦ ἐπιχωρίου Ἀρχιερέως, καί Συνοδικαὶ Σταυροπηγιακαὶ Ἱεραὶ Μοναί, τελοῦσαι ὑπό τήν πνευματικὴν ἐποπτείαν τῆς ΔΙΣ. 3. Ἡ ἴδρυσις νέων καί ἡ διάλυσις ἢ συγχώνεσις ὑφισταμένων Μονῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος συντελεῖται διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδομένου μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ ἐπιχωρίου Ἀρχιερέως καί ἔγκρισιν τῆς ΔΙΣ, προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καί Θρησκευμάτων ... 4. Τά τῆς ὀργανώσεως καί προαγωγῆς τοῦ πνευματικοῦ βίου καί τά τῆς διοικήσεως τῆς Μονῆς καθορίζονται ὑπό τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ... ἐκλέγονται ... ὑπό τῆς μοναχικῆς ἀδελφότητος, ἄλλως ὀρίζονται ὑπό τοῦ ἐπιχωρίου Ἀρχιερέως ... 6. Ὁ Μητροπολίτης ἀσκεῖ ἐπὶ τῶν Ἱερῶν Μονῶν τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ τήν κατὰ τούς ἱεροῦς κανόνας πνευματικὴν ἐποπτείαν διὰ τήν κανονικὴν μνημόνευσιν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐν ταῖς ἱεραῖς ἀκολουθίαις, τήν χειροθεσίαν τοῦ Ἡγουμένου, τήν ἔγκρισιν τῆς κουρᾶς τῶν μοναχῶν, τήν ἀνάκρισιν τῶν κανονικῶν παραπτωμάτων, τὴν μέρμναν διὰ τήν κατὰ τούς ἱεροῦς κανόνας λειτουργίαν τῆς Μονῆς καί τόν ἔλεγχον τῆς νομιμότητος τῆς οἰκονομικῆς

διαχειρίσεως αὐτῆς. 7. Μετόχια Μονῶν τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐάν μὲν ἀνήκουν εἰς τό κλίμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἰδρύνονται τῇ ἀδείᾳ τοῦ ἐπιχωρίου Ἀρχιερέως καί λειτουργοῦν ὑπό τήν πνευματικὴν ἐποπτείαν τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, ἐάν δέ ἀνήκουν εἰς ἕτερον κλίμα, ἰδρύνονται τῇ ἀδείᾳ τοῦ Κράτους, παρεχομένη διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐξωτερικῶν καί Ἐθνικῆς Παιδείας καί Θρησκευμάτων, ἐκδιδομένης μετὰ συγκατάθεσιν τοῦ ἐπιχωρίου Ἀρχιερέως καί ἔγκρισιν τῆς ΔΙΣ καί λειτουργοῦν ὑπό τήν ἐποπτείαν αὐτῆς, ἀσκουμένην διὰ τοῦ ἐπιχωρίου Ἀρχιερέως, ἐφαρμοζομένων ἐπ' αὐτῶν τῶν ἰσχυουσῶν διὰ τάς ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Μονὰς διατάξεων. 8. Ἐξαιροῦνται τῆς ἐποπτείας τοῦ ἐπιχωρίου Ἀρχιερέως αἱ Πατριαρχικαὶ καί Σταυροπηγιακαὶ Μοναὶ Βλατάδων ἐν Θεσσαλονικῇ καί Ἀγίας Ἀναστασίας Φαρμακολυτρίας ἐν Χαλκιδικῇ, αἵτινες ἀνήκουσαι εἰς τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον μετὰ πάσης τῆς κινήσεως καί ἀκινήτου αὐτῶν περιουσίας, τελοῦν ὑπό τήν ἄμεσον αὐτοῦ πνευματικὴν κυριαρχίαν καί διοίκησιν, διεπόμεναι ὑπό τοῦ ἀνεκαθεν ἰσχύοντος Πατριαρχικοῦ καθεστώτος, μνημονευομένου ἐν αὐταῖς κατὰ τήν κανονικὴν τάξιν τοῦ ὀνόματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου. Ὡσαύτως ἐξαιροῦνται τά μετόχια τοῦ Παναγίου Τάφου καί τῆς Ἱ. Μονῆς Σινᾶ. 9. Ἱεροὶ Ναοί, μετὰ ἢ ἀνευ μοναστικῶν ἀδελφοτήτων, εὑρισκόμενοι ἐν τῷ χώρῳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί μί ὑπαγόμενοι ὑπό τήν πνευματικὴν δικαιοδοσίαν αὐτῆς δύνανται νά καταστοῦν, διὰ χαριστικῆς δικαιοπραξίας τῶν κυρίων αὐτῶν, μετόχια Ἱ. Μονῶν τῶν πρεσβυγενῶν πατριαρχικῶν θρόνων καί τῆς Ἱ. Μονῆς Σινᾶ, μετὰ συγκατάθεσιν τῆς δωροδόχου Μονῆς καί ἔγκρισιν τοῦ ἐπιχωρίου Ἀρχιερέως καί τῆς ΔΙΣ, ἀποκλειομένης τῆς καθ' οἰονδήποτε τρόπον ἐγκαταβιώσεως εἰς ταῦτα Ἐπισκόπων. Διὰ τῆς ὡς ἄνω χαριστικῆς δικαιοπραξίας καθορίζονται οἱ προϋποθέσεις καί οἱ ὅροι, ὡς καί ὁ τρόπος διοικήσεως καί λειτουργίας τῶν ἐν λόγῳ μετοχιῶν. 10. Διὰ κανονιστικῶν ἀποφάσεων τῆς ΔΙΣ, ἐγκρινομένων ὑπό τῆς ΙΣΙ καί δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, θεσπίζονται τά

πλαίσια λειτουργίας των εν τη περιοχῇ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Ὁρθοδόξων Ἡσυχαστηρίων...». Κατά τὸ ἄρθρο 44, «1. Τὰ παραπτώματα τῶν κληρικῶν καὶ μοναχῶν τὰ σχετικά πρὸς τὰ καθήκοντα καὶ τὰς ἐπαγγελίας τῆς ὁμολογίας αὐτῶν, τὰ συνεπαγόμενα κανονικὰς κυρώσεις, ἐκδικάζονται ὑπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων... 2. Τὸ δικαίωμα ἐκκλήτου ἐνώπιον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κατὰ τελεσιδίκων ἀποφάσεων ἐπιβαλλουσῶν ποινὴν ἀργίας, ἐκπτώσεως ἀπὸ τοῦ θρόνου ἢ καθαιρέσεως, τὸ ὁποῖον παρέχεται διὰ τοῦ ΣΤ΄ ὄρου τῆς ἀπὸ 4.9.1928 Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς Πράξεως εἰς τοὺς Μητροπολίτας τῶν Νέων Χωρῶν, ἔχουν καὶ οἱ Μητροπολίται τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος...». Κατά τὸ ἄρθρο 45 παρ. 1, «Οἱ ἱεροὶ ναοί, τὰ ἐν λατρευτικῇ χρήσει ἱερά σκεύη, ἄμφια, λειτουργικὰ βιβλία καὶ εἰκόνες ἀποτελοῦν πράγματα ἱερά καθιερωμένα ἢ ἡγιασμένα, καὶ ἰσχύουν ἐπ' αὐτῶν οἱ διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 966 καὶ 971 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος», κατὰ τὸ ἄρθρο 47 παρ. 2 δέ, ὅπως ἴσχυε μετὰ τὴν τροποποίησίν του μετὰ τὸ ἄρθρο 29 τοῦ ν. 1577/1985 (Α΄ 210), γιὰ τὴν ἀνέγερση ἢ ἐπισκευή, μεταξύ ἄλλων, ἱερῶν ναῶν τῆς σχετικῆς ἄδεια χορηγεῖ ὁ ΟΔΕΠ διὰ τῆς ἐγκρίσεως τῆς σχετικῆς μελέτης ἀπὸ τὴν ἀρμόδια τεχνικὴ ὑπηρεσία αὐτοῦ, μετὰ ἀπὸ γνωμοδότησιν τῆς παρ' αὐτῷ Ἐπιτροπῆς Ἔργων καὶ τῆς κατὰ τόπον ἀρμόδιας Ἐπιτροπῆς Πολεοδομικοῦ καὶ Ἀρχιτεκτονικοῦ Ἐλέγχου τοῦ Ὑπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας καὶ Δημοσίων Ἔργων [βλ. ἤδη τὶς ρυθμίσεις τοῦ ἀρθροῦ 53 τοῦ ν. 4178/2013 (Α΄ 174) «Ἀδειες δόμησης ἐκκλησιαστικῶν ἀκινήτων», μετὰ τὴν παράγραφο 2 τοῦ ὁποῖου καταργήθηκε ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἀρθροῦ 47 τοῦ ν. 590/1977]. Κατά τὸ ἄρθρο 52, «1. Ὅπου ἐν τῷ παρόντι γίνεται χρῆσις τοῦ ὄρου “ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολίτης” ἢ “ἐν ἐνεργείᾳ Ἀρχιερέως” νοεῖται ὁ διαποιμαίνων Μητρόπολιν Ἀρχιερεὺς. 2. Ὅπου ἐν τῷ παρόντι γίνεται χρῆσις τοῦ ὄρου «Ἀρχιεπίσκοπος» νοεῖται ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάντες οἱ ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολίται. Ὅπου δέ γίνεται χρῆσις τοῦ ὄρου “Μητρόπολις” νοεῖται καὶ ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν». Τέλος, κατὰ τὴ μεταβατικὴ διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 67 τοῦ ν. 590/1977, «Μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῶν διὰ τοῦ

παρόντος νόμου προβλεπομένων Προεδρικῶν Διαταγμάτων ἢ ἀποφάσεων τῆς ΙΣΙ ἢ τῆς ΔΙΣ ἐξακολουθοῦν ἐφαρμοζόμενα αἱ μέχρι τοῦδε κείμενα διατάξεις, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκειται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος...».

16.- Ἐπειδὴ, δυνάμει τῆς ἀνωτέρω ἐξουσιοδοτικῆς διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ 36 παρ. 6 τοῦ ν. 590/1977 ἐκδόθηκε ὁ Κανονισμὸς 8/1979 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐνοριῶν» (Α΄ 1/1980). Ὁ Κανονισμὸς αὐτὸς ὀρίζει στὸ ἄρθρο 1ο ὅτι «Οἱ Ναοὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διακρίνονται εἰς: (α) Ἐνοριακοὺς, εἰς οὓς ὑπάγονται τὰ Παρεκκλήσια καὶ Ἐξωκκλήσια τούτων. (β) Προσκυνηματικούς ἢ ἐπικουροῦντας κοινωφελεῖς σκοποὺς καὶ ἰδρύματα τῆς Ἐκκλησίας. (γ) Ἰδιόκτητους (δ) Ναοὺς Κοιμητηρίων». Κατά τὸ ἄρθρο 2ο οἱ ἐνοριακοὶ ναοὶ «λογίζονται νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου» (παρ. 1), ἰδρύνονται μετὰ προεδρικὸν διάταγμα, γιὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ὁποῖου ἀπαιτεῖται, μεταξύ ἄλλων, σύμφωνη γνώμη τοῦ οἰκείου Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου (παρ. 2), συμμορφώνονται δέ «ἐπακριβῶς πρὸς τὰς ὑπὸ τῶν οἰκείων Μητροπολιτῶν γενικὰς καὶ εἰδικὰς ὁδηγίας τελούντες ὑπὸ τὴν πνευματικὴν καὶ διοικητικὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν ὡς καὶ τὴν ἄμεσον ἐπίβλεψιν καὶ καθοδήγησιν τῶν ἱερατικῶν αὐτῶν προϊσταμένων διὰ τὴν ἐπιτέλεσιν τῆς θείας λατρείας καὶ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν θρησκευτικῶν ἀναγκῶν τοῦ Χριστεπωνύμου πληρώματος (παρ. 4), στὸ δέ ἄρθρο 3ο ὀρίζεται ὅτι ἡ «Ἐνορία μετὰ τοῦ Ἐνοριακοῦ Ναοῦ, ὡς βασικὴ μονὰς ὁργανώσεως τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ βίου, ἔχει ὠρισμένην τοπικὴν περιφέρειαν, περιλαμβάνουσαν τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ Ὁρθοδόξους Χριστιανούς...» (παρ. 1). Στὸ ἄρθρο 13ο τοῦ Κανονισμοῦ, μετὰ τὸν τίτλον «Ἰδιόκτητοι καὶ Προσκυνηματικοὶ Ἱ. Ναοί», ὀρίζονται τὰ ἑξῆς: «1. Ἰδιόκτητοι Ἱ. Ναοὶ ἀνεγείρονται κατόπιν ἀδείας τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου ἐπὶ τῇ βάσει ἀρχιτεκτονικῶν σχεδίων κατὰ τὰ περὶ ἀνεγέρσεως ἐνοριακῶν ναῶν ἰσχύοντα καὶ λειτουργοῦν ἐπίσης κατόπιν ὁμοίας ἀδείας. 2. Οἱ ἰδιόκτητοι ναοὶ παραμένουν εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν καὶ διαχείρισιν τοῦ ἰδιοκτῆτου, ἐφ' ὅσον προορίζονται ὑπ' αὐτοῦ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν θρησκευτικῶν ἀναγκῶν

αὐτοῦ μόνου καί τῆς οἰκογενείας του. Κλείονται ἐντολῇ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου διά τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς ἢ ἀπαλλοτριοῦνται ὑπέρ τοῦ πλησιέστερου Ἐνοριακοῦ ἢ Προσκυνηματικοῦ Ἱ. Ναοῦ ἀναγκαστικῶς κατά τὰς ἐκάστοτε ἰσχυούσας περί ἀπαλλοτριώσεως διατάξεις: (α) ἂν ἀνηγέρθησαν ἢ λειτουργοῦν ἄνευ αἰτίσεως καί χορηγήσεως σχετικῆς ἀδείας ὑπό τοῦ Μητροπολίτου κατά τὰ ὑπό τῆς παρ. 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὀριζόμενα, (β) ἐάν τεθῶσιν εἰς δημοσίαν λατρείαν καί (γ) ἐάν παύσωσι ἐξυπηρετοῦντες τόν προορισμόν των. 3. (α) Δέν θεωρεῖται ἀπόδοσις εἰς δημοσίαν λατρείαν ἢ κατά τήν πανήγυριν τοῦ Ναοῦ προσέλευσις καί ἄλλων πιστῶν... (β) ... 4. Ἐπαντα τὰ Παρεκκλήσια καί Ἐξωκκλήσια, τὰ τελοῦντα μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ὑπό τήν διοίκησιν καί διαχείρισιν τοῦ TAKE [Γαμεῖο Ἀσφαλίσεως Ὁρθοδόξου Ἐφημεριακοῦ Κλήρου τῆς Ἑλλάδος], παραμένουσιν εἰς αὐτό, πάντα δέ τὰ λοιπὰ ὑφιστάμενα ἢ ἰδρυθησόμενα ὑπάγονται ὡς πρὸς τήν διοίκησιν καί διαχείρισιν εἰς τόν Ἐνοριακόν Ναόν, ἐντός τῶν ὁρίων τοῦ ὁποίου κεῖνται ταῦτα... 5. (α) Οἱ Ναοί τῶν Φιλανθρωπικῶν, Ἐκπαιδευτικῶν, Δημοσίων καί Δημοτικῶν Ἰδρυμάτων, τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων καί τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας θεωροῦνται νομίμως ἀνεγερθέντες, ἐφ' ὅσον ἐτηρήθῃ ἡ διαδικασία τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, λειτουργοῦσιν δέ τῇ κανονικῇ ἀδείᾳ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου πρὸς ἐξυπηρέτησιν μόνον τῶν ἀναγκῶν τοῦ προσωπικοῦ καί τῶν τροφίμων ἢ τῶν μελῶν αὐτῶν, αἱ δέ εἰσπράξεις διατίθενται διά τὰς ἀνάγκας τοῦ Ἱ. Ναοῦ, ἐφαρμοζομένων κατ' ἀναλογίαν τῶν ἐν παραγράφῳ 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὀριζομένων. (β) Ναοί τῶν ἰδρυμάτων, περί ὧν τό προηγουμένον ἐδάφιον, τιθέμενοι εἰς δημοσίαν λατρείαν περιέχονται εἰς τήν διοίκησιν καί διαχείρισιν τοῦ πλησιεστέρου ἐνοριακοῦ ναοῦ ἐντός τῶν ὁρίων τοῦ ὁποίου οὗτοι κεῖνται ἢ καθίσταται ἱερά προσκυνήματα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν εὐαγῶν αὐτῆς σκοπῶν, ἀποφάσει τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου. 6. (α) Διά πράξεως τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου μετά γνώμην τοῦ οἰκείου Ἐκκλησιαστικοῦ

Συμβουλίου δύνανται νά ἀποσπῶνται Ἱ. Ναοί ἢ Ἱ. Προσκυνήματα, Παρεκκλήσια ἢ Ἐξωκκλήσια ἐκ τοῦ Ἐνοριακοῦ Ναοῦ ἢ νά συνιστῶνται τοιαῦτα ἐπί τῷ τέλει ἐνίσχύσεως φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων ... καί παντός πνευματικοῦ καί φιλανθρωπικοῦ σκοποῦ. Ἡ διοίκησις καί ἡ διαχείρισις τούτων ρυθμίζεται διά πράξεως τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου... (β)...». Τό ἄρθρο 14ο ρυθμίζει τὰ σχετικά μέ τούς Ἱερούς Ναούς Κοιμητηρίων, στό δέ ἄρθρο 15ο ὀρίζεται ὅτι «Διά τήν ἀνεγερσιν παντός Ναοῦ, ἀπαιτεῖται ἄδεια τοῦ ἀρμοδίου κατά περιφέρειαν Μητροπολίτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Πᾶσα κατά παράβασιν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ἐπιχειρουμένη ἀνεγερσις ἐμποδίζεται ὑπό τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, ὁ δέ τυχόν ἀνεγειρόμενος οὕτω Ἱ. Ναός κατεδαφίζεται παρά Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς συμφώνως τῷ Νόμῳ (ἄρθρο 24 τοῦ ἄ.ν. 2200/1940), ὡς ἐτροποποιήθη» (παρ. 1). Ἐξ ἄλλου, κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 33 παρ. 2 τοῦ ν.δ/τος 126/1969 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (Α' 27), τό ὁποῖο διατηρήθηκε σέ ἰσχὺ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 6 παρ. 1 τοῦ ν.δ/τος 87/1974 (Α' 278) καί μετά τήν κατάργησιν τοῦ ν.δ/τος 126/1969 μέ τήν ἴδια διάταξιν, ἐκδόθηκε ὁ Κανονισμός 39/1972 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περί τῶν ἐν Ἑλλάδι Ὁρθοδόξων Ἱερῶν Μονῶν καί τῶν Ἡσυχαστηρίων» (Α' 103). Τό στοιχεῖο α' τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Κανονισμοῦ αὐτοῦ, τό ὁποῖο ἐξακολουθεῖ νά ἰσχύει, σύμφωνα μέ τὰ ὀριζόμενα στήν προαναφερθεῖσα μεταβατικῇ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 67 τοῦ ν. 590/1977, ὀρίζει ὅτι «Μετόχιον εἶναι παράρτημα Ἱ. τινός Μονῆς ὑποτελές αὐτῇ, ἀνῆκον περιουσιακῶς, διαχειριστικῶς καί διοικητικῶς εἰς τήν κυρίαρχον ταύτην Μονήν, ἐν ᾧ διαβιοῦσιν μοναχοί ἀνήκοντες εἰς τήν Ἱ. Μονήν καί ἐλεγχόμενοι ὑπ' αὐτῆς. Τό Μετόχιον δέν ἀποτελεῖ ἴδιον Νομικόν Πρόσωπον ἀλλά παράρτημα τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱ. Μονῆς εἰς ἣν ἀνήκει. Ὁ ὑπό τῆς Ἱ. Μονῆς ὀριζόμενος ὑπεύθυνος τοῦ Μετοχίου περιορίζεται εἰς ἐνεργείας καί ἀρμοδιότητας ὑπό τῆς κυρίαρχου Μονῆς καθοριζομένας». Περαιτέρω, στό ἄρθρο 27 τοῦ ν. 3467/2006 (Α' 128) ὀρίζεται ὅτι «Γιά τήν ἰδρυσιν, ἀνεγερσιν ἢ λειτουργίαν ναοῦ ἢ εὐκτήριου οἴκου ὁποιοῦδήποτε δόγματος ἢ θρησκείας,

πλήν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, δέν ἀπαιτεῖται ἄδεια ἢ γνώμη τῆς οἰκείας ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ὅτι «Ἡ αἴτηση γιά τί χορήγησι ἄδειας ἰδρύσεως, ἀνεγέρσεως ἢ λειτουργίας ναοῦ ὁποιοῦδήποτε δόγματος ἢ θρησκείας, πλήν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑποβάλλεται ἀπευθείας στό Ὑπουργεῖο Ἐθνικῆς Παιδείας καί Θρησκευμάτων καί ὄχι πρὸς τὴν οἰκεία ἐκκλησιαστικὴ ἀρχή» καί ὅτι καταργεῖται κάθε διάταξη πού ρυθμίζει μέ τρόπο διαφορετικὸ τὸ ἴδιο θέμα, μέ ρητὴ μνηεῖα, ὡς καταργουμένων, τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἄ.ν. 1363/1938 (Α΄ 305), ὅπως ἀντικαταστάθηκε μέ τὸ ἄρθρο 1 τοῦ ἄ.ν. 1672/1939 (Α΄ 123), τοῦ ἄρθρου 41 τοῦ ἄ.ν. 1369/1938 (Α΄ 317) καί τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ β. δ/τός τῆς 20.5/2.1939 (Α΄ 220). Στὸ δέ ἄρθρο 1 τοῦ ἄ.ν. 1363/1938, ὅπως ἀντικαταστάθηκε μέ τὸ ἄρθρο 1 τοῦ ἄ.ν. 2672/1939, ὀρίζεται ὅτι «Διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἢ λειτουργίαν Ναοῦ οἰοῦδήποτε δόγματος προαπαιτεῖται ἄδεια τῆς οἰκείας ἀνεγνωρισμένης ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς καί τοῦ Ὑπουργείου Θρησκευμάτων καί Ἐθνικῆς Παιδείας, κατὰ τὰ διὰ Βασιλικῆς Διατάγματος ... εἰδικώτερον καθορισθησόμενα. Ναοὶ ἢ εὐκτήριοι οἴκοι ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον Β. Διατάγματος ἀνεγειρόμενοι ἢ λειτουργοῦντες ἄνευ τῆς τηρήσεως τῶν ἐν αὐτῶν διατυπώσεων ἢ ἐγκαθιστώμενοι καί λειτουργοῦντες ἐντὸς οἰκημάτων ἢ ἀποθηκῶν ἢ οἰασδήποτε φύσεως κτισμάτων ἢ στεγάστρων κατὰ μετατροπὴν πάντων τούτων, κλείονται καί σφραγίζονται ὑπὸ τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, ἀπαγορευομένης τῆς λειτουργίας αὐτῶν... Ὑπὸ τὸν ὄρον “Ναός” νοοῦνται ἐν τῷ παρόντι Νόμῳ καί τῷ ὑπ’ αὐτοῦ προβλεπομένῳ Βασιλικῷ Διατάγματι παντός εἴδους ναοὶ (ἐνοριακοὶ ἢ μί, ἐξωκκλήσια ἢ παρεκκλήσια)». Κατ’ ἐφαρμογὴ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων ἐκδόθηκε τὸ β.δ. τῆς 20.5/2.6.1939 τὸ ὁποῖο ὀρίζει στό ἄρθρο 1 παρ. 1 τὶς προϋποθέσεις ἢ συνδρομὴ τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖται «διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ [ἄ.ν. 1672/1939] προβλεπομένης ἀδειας πρὸς ἀνέγερσιν ἢ λειτουργίαν Ναῶν, μὴ ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τῆς ἐκάστοτε κεκμένης περὶ ναῶν καί ἐφημερίων τῆς Ὁρθοδόξου

Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νομοθεσίας».

17.- Ἐπειδὴ, ἀπὸ τὶς παρατεθεῖσες στὶς προηγουμένες σκέψεις διατάξεις συνάγονται τὰ ἑξῆς: Στὴν ἑλληνικὴ ἐπικράτεια ἰσχύουν τέσσερα συστήματα κανόνων ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου τῆς Ὁρθόδοξης δογματικῆς κατευθύνσεως: (α) τὸ δίκαιον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὁποῖο διέπει τὴν Αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καί τὶς Μητροπόλεις τῶν Νέων Χωρῶν, πού παραχωρήθηκαν, ἐπιτροπικῶς, πρὸς διοίκησιν ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο στὴν Αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καί ἐξακολουθοῦν νὰ ὑπάγονται, κανονικῶς, σέ αὐτό (βλ. ΣτΕ 4068/ 1981, 603/1999 ἐπτ.), (β) τὸ δίκαιο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τὸ ὁποῖο διέπει τὶς ἐκκλησιαστικὲς ἐπαρχίες τῆς Δωδεκανήσου, πού ἐξακολουθεῖ ἐκκλησιαστικῶς νὰ ὑπάγεται ἄμεσα στὴν κανονικὴ δικαιοδοσία τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως καί μετὰ τὴν ἐνσωμάτωσίν της στὴν Ἑλλάδα (βλ. ΣτΕ 3003/2014 Ὁλομ., 3768/2009 Ὁλομ.), (γ) τὸ δίκαιο τοῦ Ἁγίου Ὁρους (βλ. ΣτΕ 2629/1988 Ὁλομ., 736/2005 ἐπτ.) καί (δ) τὸ δίκαιον τῆς ἡμιαυτόνομης Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης, πού τελεῖ ὑπὸ κανονικὴ ἐξάρτησιν ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο [ἄρθρο 1 ν. 4149/1961 (Α΄ 41)] (βλ. ΣτΕ 3003/2014 Ὁλομ.). Στὸ δίκαιο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί κάθε ἓνας ἀπὸ τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολίτες τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί τῶν Νέων Χωρῶν ἀποτελοῦν τὴν ἐκκλησιαστικὴ ἀρχή πού ἀσκεῖ, ὁ μὲν Ἀρχιεπίσκοπος ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, οἱ δὲ Μητροπολίτες ἕκαστος ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς Μητροπόλεώς του, τὴν ἐξουσία ἢ ὁποῖα προβλέπεται εἴτε ἀπὸ τοὺς πολιτειακοὺς κανόνες δικαίου εἴτε ἀπὸ τοὺς ἱερούς κανόνες καί τὶς ἐκκλησιαστικὲς διατάξεις, σύμφωνα μέ τὴν ἀρχὴ τῆς ἐδαφικότητος πού υἱοθετεῖ ὁ ἰσχύων Καταστατικὸς Χάρτης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος [ν. 590/1977] στό ἄρθρο 29 παρ. 1 γιὰ τὴν ὀριοθέτησιν τῶν ἀρμοδιοτήτων καί τῶν ἐξουσιῶν τῶν ἐκκλησιαστικῶν αὐτῶν ἀρχῶν. Ἐν ὄψει τῆς ἀρχῆς αὐτῆς, ὀρίζεται στό ἄρθρο 39 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη ὅτι οἱ Ἱ. Μονές, πού λειτουργοῦν στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, τελοῦν ὑπὸ τὴν πνευματικὴ ἐποπτεία

του ἐπιχωρίου Μητροπολίτη (παρ. 2), ὁ ὁποῖος ἀσκεῖ ἐπὶ τῶν Μονῶν τῆς ἐδαφικῆς του περιφερείας τὴν πνευματικὴ αὐτὴ ἐποπτεία κατὰ τοὺς ἱερούς κανόνες, μερμνᾶ γιὰ τὴ λειτουργία τῆς Μονῆς κατὰ τοὺς ἱερούς κανόνες καὶ ἀσκεῖ ἐπίσης, τὸν ἔλεγχο τῆς νομιμότητος τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως αὐτῆς (παρ. 6). Τὸ ἴδιο ἄρθρο προβλέπει, περαιτέρω, ὅτι ἡ ἴδρυση νέων Μονῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γίνεται μὲ προεδρικό διάταγμα, πού ἐκδίδεται μετὰ ἀπὸ σύμφωνη γνώμη τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτη καὶ ἔγκριση τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου (παρ. 3), καθορίζει δὲ καὶ τὸν τρόπο ἰδρύσεως τῶν Μετοχιῶν Μονῶν τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας ἐν γένει (παρ. 7). Εἰδικότερα, ὡς πρὸς τὴν ἴδρυση Μετοχίου τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας ὀρίζονται στὴν παράγραφο 7 τοῦ ἄρθρου 39 τὰ ἑξῆς: Ἐάν μὲν τὸ Μετόχιο ἀνῆκει στὸ κλίμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἰδρύεται μὲ ἄδεια τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτη, δηλαδὴ τοῦ Μητροπολίτη ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ ὁποῖου ἰδρύεται τὸ ἐν λόγῳ παράρτημα Μονῆς, καὶ λειτουργεῖ ὑπὸ τὴν πνευματικὴ ἐποπτεία τοῦ οἰκείου Μητροπολίτη, δηλαδὴ τοῦ Μητροπολίτη πού ἀσκεῖ τὴν ἐποπτεία τῆς κυρίαρχης Μονῆς. Ἐάν δὲ τὸ Μετόχιο δὲν ἀνῆκει στὸ κλίμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ σὲ ἄλλο κλίμα Ἀνατολικῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας, γιὰ τὴν ἴδρυσί του ἀπαιτεῖται ἄδεια τοῦ Κράτους, συγκεκριμένα δὲ κοινὴ ἀπόφαση τῶν Ὑπουργῶν Ἐξωτερικῶν καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, ἡ ὁποία ἐκδίδεται μετὰ ἀπὸ συγκατάθεση τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτη καὶ ἔγκριση τῆς ΔΙΣ' λειτουργεῖ δὲ τὸ ἰδρυθὲν κατὰ τὸν τρόπο αὐτὸ Μετόχιο ἄλλου κλίματος τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας ὑπὸ τὴν ἐποπτεία τῆς ΔΙΣ, ἡ ὁποία ἀσκεῖται διὰ τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτη. Τὸ ὡς ἄνω ἄρθρο 39 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη προβλέπει στὴν παράγραφο 9 καὶ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο «Ἱεροί Ναοί, μετὰ ἢ ἄνευ μοναστικῶν ἀδελφοτήτων», οἱ ὁποῖοι εὐρίσκονται στὴν ἐδαφικὴ περιφέρεια τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ δὲν ὑπάγονται στὴν πνευματικὴ δικαιοδοσία της, δύνανται νὰ καταστοῦν Μετόχια Μονῶν τῶν πρεσβυγενῶν πατριαρχικῶν θρόνων [ἴτιοι τῶν Πατριαρχείων Κωνσταντινουπόλεως, Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας

καὶ Ἱεροσολύμων] καὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σινᾶ, μὲ χαρακτηριστικὴ δικαιοπραξία τῶν κυρίων τους, «ἀποκλειόμενης [ὅμως] τῆς καθ' οἰονδίποτε τρόπου ἐγκαταβιώσεως εἰς ταῦτα Ἐπισκόπων»: πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται συγκατάθεση τῆς δωρεοδόχου Μονῆς καὶ ἔγκριση τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτη καὶ τῆς ΔΙΣ. Τέλος, ἡ παράγραφος 8 τοῦ ἴδιου ἄρθρου, στὸ πρῶτο ἐδάφιο, ἐξαιρεῖ ἀπὸ τὴν ἐποπτεία τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτη δύο Πατριαρχικὲς καὶ Σταυροπηγιακὲς Μονές, συγκεκριμένα δὲ τὴ Μονὴ Βλατάδων στή Θεσσαλονίκη καὶ τὴ Μονὴ Ἁγίας Ἀναστασίας Φαρμακολυτρίας στή Χαλκιδική, καὶ ὀρίζει ὅτι οἱ Μονές αὐτές, «ἀνῆκουσαι εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον μετὰ πάσης τῆς κινητῆς καὶ ἀκινῆτου αὐτῶν περιουσίας, τελοῦν ὑπὸ τὴν ἄμεσον αὐτοῦ πνευματικὴν κυριαρχίαν καὶ διοίκησιν, διεπόμενα ὑπὸ τοῦ ἀνεκάθεν ἰσχύοντος Πατριαρχικοῦ καθεστῶτος». Ὅρίζει ἐπίσης, στὸ δευτέρω ἐδάφιο, ὅτι «Ὡσαύτως ἐξαιροῦνται τὰ μετόχια τοῦ Παναγίου Τάφου καὶ τῆς Ἱ. Μονῆς Σινᾶ».

18.- Ἐπειδὴ, ἡ ἀνωτέρω διάταξη τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ ν. 590/1977 εἰσάγει εἰδικὸ καθεστῶς γιὰ δύο Πατριαρχικὲς καὶ Σταυροπηγιακὲς Μονές τῶν Νέων Χωρῶν [τῶν ἐπαρχιῶν, δηλαδὴ, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ἡ διοίκηση τῶν ὁποίων ἔχει ἐπιτροπικῶς ἀνατεθεῖ στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μὲ τὴν Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ Πράξη τοῦ 1928 (βλ. ΣτΕ 4068/1981, 534/1999, 603/1999)], τὴ Μ. Βλατάδων καὶ τὴ Μ. Ἁγίας Ἀναστασίας Φαρμακολυτρίας, οἱ ὁποῖες μνημονεύονται εἰδικῶς στὸ Σύνταγμα, στή διάταξη τοῦ ἄρθρου 18 παρ. 8 πού ἀπαγορεύει τὴν ἀπαλλοτριώση τῆς ἀγροτικῆς ἰδιοκτησίας τους, πλὴν τῶν μετοχιῶν. Οἱ δύο αὐτές Μονές τελοῦσαν καὶ πρὸ τοῦ ν. 590/1977 ὑπὸ εἰδικὸ καθεστῶς στὴν ἑλληνικὴ ἔννομη τάξη [βλ. ν.δ 2185/1952 περὶ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως κτημάτων πρὸς ἀποκατάστασιν ἀκτημόνων καλλιερηπτῶν καὶ κτηνοτρόφων (Α' 217): Ἄρθρο 38 «1. Ἐξαιρεῖται τῆς κατὰ τὸ ἄρθρο 104 τοῦ Συντάγματος ἀπαλλοτριώσεως καὶ τῆς ἀναγκαστικῆς μισθώσεως: (Α) Ἡ ἀγροτικὴ περιουσία τῶν κάτωθι ἐκ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ἐξαρθρωμένων Ἱ. Μονῶν: (α) Ἁγ.

ἽΟρους, (β) Ἁγ. Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας Χαλκιδικῆς, (γ) Βλατάδων Θεσσαλονίκης, (δ) Ἁγίου Ἰωάννου Θεολόγου Πάτμου καί (ε) τῶν λοιπῶν ἐν Δωδεκανήσῳ Πατριαρχικῶν καί Σταυροπηγιακῶν Μονῶν...», ν.δ. 126/1969 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (Α΄ 27): Ἄρθρο 33 παρ. 3 «Μετόχια Μονῶν τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας λειτουργοῦν, ἐάν μὲν ἀνήκωσιν εἰς τό κλίμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῇ ἀδείᾳ του οἰκείου Ἱεράρχου καί τῇ πνευματικῇ ἐποπτεία αὐτοῦ, ἐάν δέ ἀνήκωσιν εἰς ἕτερον κλίμα, ἰδρύνονται τῇ ἀδείᾳ τοῦ Κράτους, παρεχομένη διά κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐξωτερικῶν καί Ἐθνικῆς Παιδείας καί Θρησκευμάτων, ἐκδιδόμενης μετά γνώμην τῆς ΔΙΣ. Λειτουργοῦσιν δέ, ἐξαιρουμένων τῶν Πατριαρχικῶν καί Σταυροπηγιακῶν Μονῶν τῆς Ἁγ. Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας καί Ἱ. Μονῆς Βλατάδων καί ὑπό τὴν ἐποπτείαν τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου», ν.δ. 249/1969 (Α΄ 146): Ἄρθρο 1 «Ἡ ἐν Χαλκιδικῇ Ἱερά Πατριαρχική καί Σταυροπηγιακή Μονή τῆς Ἁγίας Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας, μεθ' ἀπάσης τῆς κινήτης καί ἀκινήτου αὐτῆς περιουσίας, ἀνήκουσα εἰς τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον, τελεῖ ὑπό τὴν ἄμεσον πνευματικὴν κυριαρχίαν καί διοίκησιν αὐτοῦ, διεπομένη ὑπό τοῦ ἀνεκαθεν ἰσχύοντος Πατριαρχικοῦ καθεστῶτος...». Ἄρθρο 2 «1. Αἱ πρόσοδοι τῆς περιουσίας τῆς Μονῆς, ἧς ἡ διαχείρισις διενεργεῖται ὑπό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχεῖου, διατίθενται κατὰ κύριον λόγον διά τὴν συντήρησιν αὐτῆς καί τῆς ὁμωνύμου ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς ἢ ἑτέρου ἐκκλησιαστικοῦ ἢ εὐαγοῦς ἰδρύματος, προτάσει τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχεῖου. 2. Ποσοστὸν 20% ἐκ τῶν ἀκαθαρίστων προσόδων τῆς Μονῆς ὡς καί τὰ περισσεύματα τῆς διαχείρισεως παραχωροῦνται εἰς τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον πρὸς συντήρησιν τῆς ἐν Χάλκῃ Ἱεράς Θεολογικῆς Σχολῆς». Ἄρθρο 3 «1. Ἡ Μονή διοικεῖται, κατὰ τὰ δι' ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ ὀρισθησόμενα, ὑπό τοῦ Ἱγουμενοῦ καί τοῦ παρ' αὐτῷ πενταμελοῦς συμβουλίου, ὅπερ ὀρίζεται ὑπό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου... 2. Διά τοῦ αὐτοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ, ὅστις ἰσχύει ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεώς του ὑπό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καί τῆς περὶ Αὐτόν

Ἁγίας καί Ἱεράς Συνόδου, ρυθμίζεται καί πᾶσα ἄλλη ἀναγκαία λεπτομέρεια ἀφορῶσα εἰς τὰ τῆς διοικήσεως καί διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τῆς Μονῆς», πρβλ. ν.δ. 2180/1952 (Α΄ 214)]. Ὁ πολιτειακὸς νόμος κατοχυρώνει μὲ τὴν παράγραφο 8 τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ ν. 590/1977 τὴν ἐκκλησιαστικῶς ἀνεκαθεν ἀναγνωριζόμενη ἀπευθείας ὑπαγωγὴ τῶν δύο Μονῶν, μὲ ὅλη τὴν περιουσίαν τους, ὅχι μόνον ὑπὸ τὴν πνευματικὴν, ἀλλὰ ὑπὸ τὴν εὐρύτερη κανονικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχεῖου, ὅπως κατοχυρώνει, στὴν ἥδη παρατεθεῖσα διάταξιν τοῦ ἄρθρου 44 τοῦ ἴδιου νόμου, καί ἕνα ἄλλο ἐκκλησιαστικὸν προνόμιον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, τὸ ἐκκληπτον. Δοθέντος δέ ὅτι οἱ ἐν λόγῳ Μονές, «μετὰ πάσης τῆς κινήτης καί ἀκινήτου αὐτῶν περιουσίας», ἀνίκουν, σύμφωνα μὲ τὴν διατύπωσιν τῆς ὡς ἄνω διατάξεως, στὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καί τελοῦν ὑπὸ τὴν ἄμεσον αὐτοῦ κυριαρχίαν καί διοίκησιν, ἢ εἰσαγόμενῃ ἐξαίρεσιν ἀπὸ τὴν ἐποπτεία τοῦ «ἐπιχωρίου Ἀρχιερέως» δέν περιορίζεται οὔτε κατὰ χρόνον οὔτε κατὰ τόπον. Δέν προβλέπει, δηλαδὴ, ἡ διάταξιν οὔτε ἐξαίρεσιν, ἀποκλειστικῶς, ἀπὸ τὴν ἐποπτεία τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτη τῆς ἔδρας τῆς Μονῆς [τοῦ Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης ὡς πρὸς τὴν Μονὴν Βλατάδων], οὔτε ἐξαίρεσιν ἀπὸ τὴν ἐποπτεία ἐκείνων μόνον τῶν περιουσιακῶν στοιχείων πού εὐρίσκονται στὴν ἐδαφικὴ περιφέρεια τῆς ἔδρας τῶν δύο Μονῶν ἢ τὰ ὅποια κατεῖχαν ἥδη οἱ ἐν λόγῳ Μονές πρὸ τοῦ ν. 590/1977. Μὲ τὴν παράγραφο 8 ὁ νομοθέτης σχετικοποιεῖ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐδαφικότητος, ἢ ὅποια ἀποτελεῖ τὸν κανόνα καί σύμφωνα μὲ τὸ διέπον τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος πολιτειακὸν δίκαιον καί καθιδρύει κανονικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτη στὴν ἐδαφικὴν περιφέρεια τῆς Μητροπόλεως του, προβλέποντας εἰδικῶς γιὰ τίς προαναφερθεῖσες Πατριαρχικὰς Σταυροπηγιακὰς Μονὰς τὴν διατήρησιν τοῦ ἀνεκαθεν ἰσχύοντος Πατριαρχικοῦ καθεστῶτος τους. Ἡ προβλεπόμενη στὴν παράγραφο 8 τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ ν. 590/1977 ἐξαίρεσιν, συνάδουσα μὲ τὴν πρωτοκαθεδρία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχεῖου στὴν Ἀνατολικὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν καί τὴν ἰδιαίτην θέσιν του στὴν συνταγματικὴν ἔννομην τάξιν, ἐν ὄψει τῶν ἰσχυόντων στὴν ἑλλ. ἐπικράτεια ἐκκλησιαστικῶν

καθεστώτων τῶν Νέων Χωρῶν, τῆς Κρήτης, τῆς Δωδεκανήσου, καί τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ἐπιτρέπει, κατ' ἀπόκλιση ἀπό τίς διατάξεις τῶν προηγουμένων παραγράφων τοῦ ἴδιου ἄρθρου, τήν ὑπό τῆς Μονῆς Βλατάδων θέση σέ λειτουργία, μέ τήν ἀπόδοση σέ δημόσια λατρεία, ναοῦ ἀνεγερθέντος δυνάμει σχετικῆς ἀδείας, ὁ ὁποῖος, σύμφωνα μέ τυπικῶς ἰσχύουσες δικαιοπραξίες, ἔχει μεταβιβασθεῖ ἰδιοκτησιακῶς, μετά τήν ἀνέγερσή του, στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο καί προσαρτήθηκε ἐκκλησιαστικῶς στήν «ἀνήκουσα» πνευματικῶς καί διοικητικῶς σέ αὐτό Μ. Βλατάδων, ὡς ἐξάρτημα αὐτῆς. Κατά τόν πολιτειακό νόμο, γιά τήν ὡς ἄνω λειτουργία τοῦ ναοῦ δέν ἀπαιτεῖται προηγούμενη ἄδεια εἴτε τοῦ Μητροπολίτη τῆς ἔδρας τῆς Μονῆς [τοῦ Θεσσαλονίκης] εἴτε τοῦ Μητροπολίτη στήν ἐδαφική περιφέρεια τοῦ ὁποῖου εὐρίσκεται ὁ Ναός [τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν]. Ἐφαρμόζεται δέ ἡ παράγραφος 8 τοῦ ἄρθρου 39 ὅχι μόνο ὅταν μέ τίς οικεῖες δικαιοπραξίες ὁ ναός μεταβιβάζεται ἀπευθείας στίς ρητῶς ἀναφερόμενες στή διάταξη αὐτή δύο Μονές, Βλατάδων καί Ἁγ. Ἀναστασίας Φαρμακολυτρίας, ἀλλά καί ὅταν μεταβιβάζεται στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο καί παραχωρεῖται στίς «ἀνήκουσες» σέ αὐτό μονές. Καί τοῦτο διότι, ἀνεξαρτήτως τοῦ ζητήματος ἐάν οἱ ἐν λόγῳ Μονές ἀποτελοῦν νομικά πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου (πρβλ. σχετικῶς ΣτΕ 27/1932, Μονομελές Πρωτοδικεῖο Θεσσαλονίκης 4482/1998, 13441/1997, ΑΠ [Τμῆμα Ε'] 375/1985, Ἐφετεῖο Θεσσαλονίκης 166/1965), ἡ διάταξη αὐτή ρητῶς πάντως τίς θεωρεῖ γιά τίς ἀνάγκες τῆς εφαρμογῆς τῆς, ὡς «ἀνήκουσες» στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο καί, συνεπῶς δέν ἀποκλείεται ἡ εφαρμογή τῆς ἀνωτέρω ἐξαιρετικῆς ρυθμίσεως ἐπί ναοῦ πού μεταβιβάσθηκε κατὰ τό ἀστικό δίκαιο στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, παραχωρήθηκε δέ ἀπό τό Πατριαρχεῖο στήν Πατριαρχική καί Σταυροπηγιακή Μονή, κατὰ τούς εἰδικότερους ὀρισμούς πού διέπουν τήν ἐσωτερική δικαιοταξία του, προκειμένου νά τεθεῖ σέ δημόσια λατρεία. Τά ἀνωτέρω ἰσχύουν καί ὑπό τήν ἐκδοχή ὅτι στήν παράγραφο 7 τοῦ ἄρθρου 39 ὁ ὅρος Μετόχι νοεῖται ὑπό εὐρύτερη ἔννοια, καί ὄχι ὑπό τήν ἔννοια πού τοῦ προσδίδεται στό Δίκαιο τῆς

Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καί συγκεκριμένα στήν παρατεθεῖσα διάταξη τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Κανονισμοῦ 39/1972, διότι μέ τήν παράγραφο 8 εἰσάγεται, ὅπως προαναφέρθηκε, ἐξαιρετική ρύθμιση καί ἐν σχέσει πρὸς τά ὀριζόμενα στήν προηγούμενη παράγραφο 7. Ἐξ ἄλλου, ἀνεξαρτήτως ἐάν μετά τήν ἔναρξη ἰσχύος τοῦ ἥδη παρατεθέντος ἄρθρου 27 τοῦ ν. 3467/2006, μέ τό ὁποῖο καταργήθηκαν ρητῶς, ὡς πρὸς τήν ἴδρυση, ἀνέγερση ἢ λειτουργία ναοῦ ἢ εὐκτήριου οἴκου ὁποιοῦδήποτε δόγματος ἢ θρησκείας, πλὴν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», τό ἄρθρο 1 τοῦ ἀ.ν. 1363/1938, τό ἄρθρο 41 τοῦ ἀ.ν. 1369/1938 καί τό ἄρθρο 1 τοῦ β.δ/τος τῆς 20.5/2.6.1939 καί ὀρίσθηκε ὅτι ἡ σχετική αἴτηση «ὑποβάλλεται ἀπευθείας στό Ὑπουργεῖο Ἐθνικῆς Παιδείας καί Θρησκευμάτων καί ὄχι πρὸς τήν οικεῖα ἐκκλησιαστική ἀρχή», ἀπαιτεῖται ἄδεια τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιά τήν ἴδρυση καί λειτουργία κάθε ναοῦ ὀρθοδόξου δόγματος, καί ὄχι μόνο τῶν ἀνηκόντων στό κλίμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἢ ἀρκεῖ πρὸς τοῦτο, γιά τούς λοιπούς ναούς τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας, ἄδεια κρατικοῦ μόνο ὀργάνου, πάντως ὅταν ἐφαρμόζεται ἡ παράγραφος 8 τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ ν. 590/1977, δέν ἀπαιτεῖται ἄδεια τῆς οικείας ἀρχῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος οὔτε δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 1363/1938 καί τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ β.δ/τος τῆς 20.5/2.6.1939. Περαιτέρω, οἱ ἀνωτέρω διατάξεις τοῦ ἄρθρου 13 Κανονισμοῦ 8/1979, σύμφωνα μέ τίς ὁποῖες ἰδιόκτητοι ναοί, προοριζόμενοι πρὸς ἐξυπηρέτηση τῶν θρησκευτικῶν ἀναγκῶν τοῦ ἰδιοκτίτη καί τῆς οικογενείας του, ἐφ' ὅσον ἀνεγέρθηκαν καί λειτουργοῦν χωρὶς τή σχετική ἄδεια τοῦ ἀρμόδιου Μητροπολίτη ἢ τίθενται σέ δημόσια λατρεία, «κλείονται ἐντολῇ τοῦ οικείου Μητροπολίτου διά τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς», οἱ ναοί δέ φιλανθρωπικῶν, ἐκπαιδευτικῶν ἢ ἄλλων παρεμφερῶν ἰδρυμάτων καί νομικῶν προσώπων, προοριζόμενοι πρὸς ἐξυπηρέτηση τῶν ἀναγκῶν τοῦ προσωπικοῦ, τῶν τροφίμων ἢ τῶν μελῶν τους, ἐάν διαπιστωθεῖ ὅτι ἔχουν τεθεῖ σέ δημόσια λατρεία περιέρχονται στή διοίκηση καί διαχείριση τοῦ πλησιέστερου ἐνοριακοῦ ναοῦ (βλ. ΣτΕ 2229/2012, 3253/2004, 1457/1989, 214/1976, 1548/1974),

ἀποσκοποῦν στή διασφάλιση τῆς νόμιμης λειτουργίας ἰδιοκτητῶν χώρων λατρείας, ὑπό τὴν ἔννοια τῶν παραγράφων 2 καὶ 5 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Κανονισμοῦ αὐτοῦ, καὶ δὲν τυγχάνουν ἐφαρμογῆς, οὔτε εὐθέως οὔτε ἀναλόγως, ὡς πρὸς τοὺς ναοὺς πού τίθενται σέ δημόσια λατρεία ἀπὸ ἄλλο κλίμα τῆς Ἀν. Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας, δηλαδή ἀπὸ ἐκκλησιαστικά πρόσωπα πού δὲν ἀνήκουν σέ ἄλλη θρησκεία ἢ δόγμα οὔτε σέ χωριστή θρησκευτική κοινότητα [γιά τό ζήτημα τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Κανονισμοῦ 8/1979 ἐπί μεταβιβάσεως ἰδιοκτητοῦ Ναοῦ στή θρησκευτική κοινότητα τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν [παλαιομερολογίτες] βλ. ΣτΕ 904/1977 ἐπτ.].

Μειοψήφησαν οἱ Σύμβουλοι Εὐθ. Ἀντωνόπουλος καὶ Χρ. Σιταρά, κατὰ τὴ γνώμη τῶν ὁποίων: Ἡ παράγραφος 8 τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ ν. 590/1977 πρέπει νά ἐρμηνευθεῖ στενά ἐν ὄψει τοῦ συνταγματικῶς κατοχυρωμένου Αὐτοκεφάλου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀλλά καὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐδαφικότητας πού καθιερώνει κανονική δικαιοδοσία τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτη, στήν ἐδαφική περιφέρεια τῆς Μητροπόλεως του καὶ ἀποτελεῖ τὸν κανόνα, ὁ ὁποῖος θεσπίζεται στήν παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ν. 590/1977, ἔκφραση τοῦ ὁποῖου συνιστᾶ καὶ ἡ εἰδικότερη ρύθμιση τῆς παρ. 6 τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ ν. 590/1977. Συνεπῶς, ἡ ἐξαίρεση τῶν δύο Μονῶν (Βλατάδων στή Θεσσαλονίκη καὶ Ἁγ. Ἀναστασίας Φαρμακολυτρίας στή Χαλκιδική) ἀπὸ τὴν ἐποπτεία τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτη καὶ ἡ ἀπευθείας ὑπαγωγή τους, μέ ὅλη τὴν κινήσι καὶ ἀκίνητη περιουσία τους, στή δικαιοδοσία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου δὲν ἐπιτρέπει τὴν ὑπό τῆς Μ. Βλατάδων θέση σέ λειτουργία, μέ τὴν ἀπόδοση σέ δημόσια λατρεία ναοῦ, ὁ ὁποῖος, δυνάμει χαριστικῶν δικαιοπραξιῶν -τό κύρος τῶν ὁποίων πάντως ἔχει ἀμφισβητηθεῖ στά πολιτικά δικαστήρια- ἔχει μεταβιβασθεῖ, μετὰ τὴν ἀνέγερσίν του στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο καὶ ἀκολούθως προσαρτήθηκε ἐκκλησιαστικῶς στήν “ἀνήκουσα” πνευματικῶς καὶ διοικητικῶς σέ αὐτό Μ. Βλατάδων ὡς ἐξάρτημα αὐτῆς. Ἀντιθέτως, γιά τὴ θέση σέ λειτουργία μέ ἀπόδοση σέ δημόσια λατρεία ἀπὸ τὴ Μ. Βλατάδων ναοῦ, ὁ ὁποῖος ἔχει μεταβιβασθεῖ ἰδιοκτησιακῶς στό Οἰκουμενικό

Πατριαρχεῖο καὶ, ἀκολούθως, προσαρτήθηκε ἐκκλησιαστικῶς στή Μονή αὐτή, ἀπαιτεῖται, κατὰ νόμον, ἄδεια τῆς ἀρμόδιας ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ, προκειμένου περὶ ναοῦ πού βρίσκεται ἐντὸς τῆς ἐδαφικῆς περιφέρειας τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν. Στὴν περίπτωση δηλαδή περιουσιακῶν στοιχείων πού δὲν ἀνήκουν κατὰ κυριότητα, σύμφωνα μέ τίς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικα, στή Μ. Βλατάδων ἀλλὰ στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, ὑποχωρεῖ ἡ εἰδική καὶ ἐξαιρετική διάταξη τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ ν. 590/1977 καὶ τυγχάνουν ἀνάλογης ἐφαρμογῆς οἱ παρ. 7 καὶ 9 τοῦ ἄρθρου 39 πού, σύμφωνα καὶ μέ τὸν κανόνα τῆς παρ. 6 τοῦ ἴδιου ἄρθρου, προβλέπουν σχετικῶς τὴ δικαιοδοσία τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτη. Τοῦτο δέ, ἀνεξαρτήτως ἂν στήν ἔννοια τῆς διαχείρισης τῆς κινήσι καὶ ἀκίνητης περιουσίας τῶν ἐν λόγῳ Μονῶν, κατὰ τὴν παράγραφο 8 τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ ν. 590/1977 ἐμπεριέχεται καὶ ἡ ἀπόδοση ναοῦ ἀνήκοντος στήν κυριότητά τους σέ δημόσια λατρεία. Ἐξ ἄλλου, ὁ ὅρος Μετόχιο, στίς παρ. 7 καὶ 9 τοῦ ἄρθρ. 39 τοῦ ν. 590/1977, νοεῖται ὑπὸ εὐρύτερη ἔννοια καὶ ὄχι ὑπὸ τὴν ἔννοια πού προσδίδεται στὸν ὅρο στό δίκαιο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ συγκεκριμένα στή διάταξη τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Κανονισμοῦ 39/1972. Ἐπομένως, ναός πού τίθεται μὴ νομίμως σέ δημόσια λατρεία ἀπὸ ὁμόδοξο ἐκκλησιαστικό πρόσωπο ἀνήκον σέ ἄλλο κλίμα τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας ἀρμοδίως σφραγίζεται ἀπὸ τὸν οἰκεῖο Μητροπολίτη καὶ, προκειμένου περὶ ναοῦ τεθέντος σέ λειτουργία ἐντὸς τῆς ἐδαφικῆς περιφέρειας τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἀπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, κατ’ ἀνάλογη ἐφαρμογή τῶν παραγράφων 2 καὶ 5 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ 8/1979. Ἡ ἀνωτέρω στενὴ ἐρμηνεία τῶν προαναφερθεισῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ ν. 590/1977 δὲν ἀμφισβητεῖ σέ καμιά περίπτωση τὴν πρωτοκαθεδρία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στήν Ἀνατολικὴ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, τὴν ὁποία προϋποθέτει τό συνταγματικῶς κατοχυρωμένο Αὐτοκέφαλο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πού, μαζί μέ τὴν ἰσχύουσα στήν Ἐκκλησία αὐτὴ ἀρχὴ τῆς ἐδαφικότητας ἀποτελοῦν τό ἕρρισμα τῆς ἀνωτέ-

ρω δικαιοδοσίας του ἐπιχωρίου Μητροπολίτη, οὔτε παραγνωρίζει τό εἰδικό καθεστῶς τῆς Μ. Βλατάδων ἀλλά λαμβάνει ὑπόψη τή διατύπωση τῶν ἐν λόγῳ διατάξεων πού καί κατά τό γράμμα τους ἐφαρμόζονται μόνο σέ παρουσία, κινητή καί ἀκίνητη, ἀνίκουσα, σύμφωνα μέ τίς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικα, στίς δύο Μονές.

Κατά τήν εἰδικότερη γνώμη τῶν Παρέδρων Εὐστ. Σκούρα καί Οὐρ. Νικολαράκου, γιά τούς λόγους πού ἐκτέθηκαν ἀνωτέρω ἀπό τί μειοψηφία καί ἰδίως ἐν ὄψει τοῦ συνταγματικῶς κατοχυρωμένου αὐτοκεφάλου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀνεξαρτήτως τοῦ τρόπου περιελεύσεως τοῦ ἐπίμαχου ναοῦ στή διαχείριση τῆς Μονῆς Βλατάδων, ἡ παρ. 8 τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ ν. 590/1977, μέ τήν ὁποία ἐξαιρεῖται ἡ ἐν λόγῳ Μονή καί κάθε κινητή καί ἀκίνητη παρουσία αὐτῆς ἀπό τήν ἐποπτεία τοῦ ἐπιχωρίου Ἀρχιερέως, δέν παρέχει ἔρρισμα γιά τί θέση ναοῦ σέ δημόσια λατρεία ἀπό τί Μονή χωρίς τήν τήρηση τῶν ὄρων τῶν παρ. 7 καί 9 τοῦ ἴδιου ἄρθρου. Καί τοῦτο διότι ἡ προβλεπόμενη στήν παρ. 8 ἐξαίρεση ἀπό τήν ἐποπτεία δέν εἰσάγει ἐμμέσως ἀπόκλιση ἀπό τίς πάγιες διατάξεις ὅσον ἀφορᾷ τήν ἴδρυση ναῶν, δεδομένου ὅτι οὔτε ἡ γραμματική ἐρμηνεία τῆς διάταξης, οὔτε ἡ συστηματική τῆς ἐρμηνεία σέ συνδυασμό μέ τίς λοιπές διατάξεις τοῦ ν. 590/1977 καί τοῦ Συντάγματος συνηγοροῦν πρὸς αὐτή τήν κατεύθυνση. Ἡ διάταξη τῆς παρ. 8 ἔχει μόνο τήν ἔννοια ὅτι ἐάν πάντως, κατά τούς ὅρους τῶν παρ. 7 καί 9, ναός γίνει μετόχι τῆς Μονῆς Βλατάδων, τότε ἡ λειτουργία του ἐξαιρεῖται τῆς ἐποπτείας τοῦ ἐπιχωρίου Ἀρχιερέως. Ἐξάλλου, ἐφ' ὅσον ἡ ἐρμηνεία τῶν ἀνωτέρω διατάξεων στηρίζεται στή συνταγματικῶς κατοχυρωμένη θεμελιώδη ρύθμιση περί τῆς ὁργανώσεως τῆς ἀσκίσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοδοσίας ἐντός μίας ἐνιαίας θρησκευτικῆς κοινότητος (βλ. ἄρθρο 3 παρ. 1 τοῦ Συντάγματος, κατά τό ὁποῖο ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ὑπάρχει ἀναπόσπαστα ἐνωμένη δογματικά μέ τί Μεγάλη Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως), στήν ἐνδίκην διαφορᾷ, ὑπό τούς ὅρους ὑπό τούς ὁποίους αὐτή τίθεται ἀπό τούς αἰτοῦντες ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου, δέν γεννᾶται ζήτημα παραβιάσεως τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Συντάγματος περί θρησκευτικῆς ἐλευθερίας.

Περαιτέρω, ὑπό τήν ἐκτεθεῖσα πλοκή τῆς ὑποθέσεως, ἦτοι ἐφ' ὅσον ὁ ἐπίμαχος ναός ἀνεγέρθηκε μέ ἄδεια πού ἐκδόθηκε στό ὄνομα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν (σύμφωνα μέ τούς ὁρισμούς τῆς διαθίκης Προμπονᾶ) καί συνδέθηκε, κατά τά ἐκτεθέντα στό ἱστορικό τῆς ὑποθέσεως, μέ τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος (ἡ ὁποία καί δέχθηκε τελικῶς τήν ἔνταξή του στήν κανονική δικαιοδοσία τῆς μέ τήν ἀπό 10.11.2014 πράξη τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν), ἦτοι δέν ἰδρύθηκε ἀπευθείας ἀπό τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, νομίμως, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐκδόθηκε ἡ προσβαλλόμενη πράξη δυνάμει τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου 8/1979, πού προβλέπει τί σφράγιση Ἱεροῦ Ναοῦ πού τέθηκε σέ δημόσια λατρεία ἄνευ ἀδείας.

19. Ἐπειδή, ὅπως προεκτέθηκε, ἡ προσβαλλόμενη πράξη τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν διατάσσει τί σφράγιση τοῦ Ἱ. Ν. Ἀγίου Γεωργίου, Ἀγίων Ἀναργύρων καί Ἀγίας Φωτεινῆς Κληροδοτήματος Προμπονᾶ, κατ' ἐφαρμογή τῶν ἀνωτέρω διατάξεων τοῦ ἄρθρου 39 παρ. 7 καί 9 τοῦ ν. 590/1977 καί τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Κανονισμοῦ 8/1979, μέ τήν αἰτιολογία ὅτι ὁ Ναός αὐτός λειτουργοῦσε χωρίς κανονική ἄδεια τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, καίτοι εὐρίσκεται ἐντός τῆς μητροπολιτικῆς τῆς περιφερείας. Ἐντέλλονται δέ, μέ τήν ἴδια πράξη, οἱ ἱερεῖς τῶν Θ' καί Η' Ἀρχιεπισκοπικῶν Περιφερειῶν [Ἀνω Πατησίων - Γαλατσίου καί Κάτω Πατησίων] «ὅπως μερμνήσουν ἀπό κοινοῦ καί τῆ συνδρομῆ τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς διά τήν ἐκτέλεσιν» τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς. Ἐξ ἄλλου, στό προοίμιο τῆς προσβαλλομένης γίνεται ἐπίσης μνεία τῶν ἀπορρευσῶν ἀπό τούς ἱερούς κανόνες καί τούς νόμους τοῦ Κράτους ὑποχρεώσεων «πρὸς τό Χριστεπώνυμον τῆς Ἐκκλησίας πλήρωμα» [στοιχεῖο 1 τοῦ προοιμίου], τῶν προαναφερθέντων ἄρθρων 1 παρ. 2-4, 11, 29 καί 36 παρ. 6 τοῦ ν. 590/1977 [στοιχεῖο 2 τοῦ προοιμίου], τοῦ ἄρθρου 109 τοῦ Συντάγματος καί τοῦ ν. 4182/2013 περί κοινωφελῶν περιουσιῶν [στοιχεῖο 3 τοῦ προοιμίου], στοιχείων πού ἀφοροῦν τό ἱστορικό τῆς διαφορᾶς καί τοῦ γεγονότος ὅτι «ἐτέθη ἐκ νέου εἰς λειτουργίαν καί δημοσίαν λατρείαν ὁ Ναός ὑπό ... μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς [ἐκτελεστῶν] καί τόν Ἠγούμενον τῆς Μονῆς Βλατάδων, ἄνευ

κανονικής άδειας [του άρμοδίου Αρχιεπισκόπου Αθηνών], κατά παράβαση της βουλήσεως του διαθέτου ... των όριζομένων εις τόν Καταστατικόν Χάρτην της Έκκλησίας της Ελλάδος ... και εις τόν Κανονισμόν 8/1979 ... και παρά τίν ... έκδοθεισαν εις τό όνομα της Ίεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, ως άρμοδίας Έκκλησιαστικής Αρχής, άδειαν άνεγέρσεως Ναού» [στοιχείο 13 του προομίου].

20. Έπειδή, έν όψει όσων έγιναν δεκτά στή σκέψη 18, κατά τίν παράγραφο 8 του άρθρου 39 του ν. 590/1977, για τί θέση σέ δημόσια λατρεία από τόν Ήγούμενο της Μονής Βλατάδων του επίμαχου Ναού, δέν άπαιτείται προηγούμενη διοικητική άδεια ούτε του Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης ούτε του Αρχιεπισκόπου Αθηνών, στήν έδαφική περιφέρεια του όποιου εύρίσκεται ό Ναός. Συνεπώς, ή παράγραφος 7 του άρθρου 39 του ν. 590/1977 δέν παρέχει νόμιμο έρεισμα, ούτε άυτοτελώς ούτε σέ συνδυασμό μέ τά άρθρα 1, 11, 29 και 36 του ίδιου νόμου, για τίν έκδοση της προσβαλλομένης πράξεως. Και υπό τίν έκδοχή, όμως ότι ή παράγραφος 8 του άρθρου 39 του ν. 590/1977 δέν προβλέπει εξαίρεση από τί διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου 7 για τίν ίδρυση Μετοχίων των Πατριαρχικών και Σταυροπηγιακών Μονών Βλατάδων και Άγ. Άναστασίας Φαρμακολύτριάς (βλ. τί διατυπωθείσα άνωτέρω μειοψηφία), και άνεξαρτήτως εάν: (α) τό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως θεωρείται, κατά τίν τελευταία αυτή διάταξη, ως άνήκον σέ «έτερο κλίμα», ένόψει, άφ' ενός, του Οικουμενικού του χαρακτήρα, πού συνεπάγεται τίν άναγνώριση σέ αυτό, εκκλησιαστικώς, άρμοδιοτήτων και ύπερορίως, και άφ' έτέρου, της ιδιαίτερης θέσεώς του στήν έλληνική δικαιοταξία, έν σχέσει προς τά λοιπά Πατριαρχεία, πρεσβυγενή ή νεώτερα, και τίς άλλες Αύτοκεφάλους Έκκλησίες, και (β) ό όρος Μετόχιον νοείται υπό εύρύτερη έννοια και περιλαμβάνει Ναό κείμενο έκτός της έδρας της κυρίαρχης Μονής, άρμόδιο κατά τίν παράγραφο 7 για τί χορήγηση της άδειας ίδρύσεως Μετοχίου από εκκλησιαστικό πρόσωπο άλλου κλίματος της Άνατολικής Όρθόδοξης Έκκλησίας είναι ένα κρατικό όργανο, και συγκεκριμένα οί Υπουργοί Έξωτερικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων, όχι δέ ό επιχώριος Μητροπολίτης, ό όποιος κατά

νόμον μετέχει άπλώς στή διαδικασία έκδόσεως της κ.ύ.ά. παρέχοντας τί «συγκατάθεσή» του και δέν χορηγεί σχετική άδεια, μή δυνάμενος, ως έκ τούτου, άρμοδίως νά διατάξει τί σφράγιση του λειτουργούντος άνευ κρατικής άδειας Μετοχίου. Νόμιμο έρεισμα στήν προσβαλλόμενη πράξη δέν παρέχει ούτε ή παράγραφος 9 του άρθρου 39 του ν. 590/1977, διότι ή διάταξη αυτή καθορίζει τί διαδικασία μετατροπής Ίερών Ναών πού λειτουργούν ήδη υπό τίν πνευματική δικαιοδοσία άλλου κλίματος της Άνατολικής Όρθόδοξης Έκκλησίας σέ Μετόχια Μονών των πρεσβυγενών Πατριαρχείων και της Μονής Σινά και δέν ρυθμίζει τί θέση τό πρώτον σέ δημόσια λατρεία Ναού από πρεσβυγενές Πατριαρχείο. Δέν άποτελεί, επίσης, λόγο για τίν μή έφαρμογή, έν σχέσει προς τί θέση σέ λειτουργία του επίδικου Ναού, του ειδικού κανόνα πού θεσπίζει ή παράγραφος 8 του άρθρου 39 του ν. 590/1977, τό γεγονός ότι ή οικοδομική άδεια για τίν άνέγερση πού χορηγήθηκε από τό Γραφείο Ναοδομίας, άντί της οικείας πολεοδομικής αρχής, καθόσον ή χορήγηση της άδειας άνεγέρσεως Ναού από τεχνική ύπηρεσία ύπαγόμενη στήν Έκκλησία της Ελλάδος δέν συνεπάγεται, αυτοδικαίως, τί θέση σέ λειτουργία του Ναού από τίν Έκκλησία της Ελλάδος. Έξ άλλου, οί διατάξεις του άρθρου 1 του ά.ν. 1363/1938 και του άρθρου 1 του β. δ/τος της 20.5/2.6.1939, πού δέν έφαρμόσθηκαν κατά τίν έκδοση της προσβαλλομένης πράξεως του Αρχιεπισκόπου Αθηνών ως έρεισμα της πράξεως αυτής και τίς όποιες επικαλείται τό πρώτον ή παρεμβαίνουσα Έκκλησία της Ελλάδος μέ τό κατατεθέν μετά τί συζήτηση της ύποθέσεως υπόμνημα, άνεξαρτήτως της έννοίας του άρθρου 27 του ν. 3467/2006, δέν καθιστούν άναγκαία τίν προηγούμενη άδεια της οικείας αρχής της Έκκλησίας της Ελλάδος, ήτοι έν προκειμένω του Αρχιεπισκόπου Αθηνών, για τί λειτουργία του επίμαχου Ναού από τί Μονή Βλατάδων, έν όψει των όριζομένων στήν παράγραφο 8 του άρθρου 39 του ν. 590/1977. Περαιτέρω, έφόσον, όπως προαναφέρθηκε, δυνάμει της ειδικής διατάξεως της παραγράφου 8 του άρθρου 39 του ν. 590/1977 δέν ήταν άναγκαία ή προηγούμενη άδεια του Αρχιεπισκόπου Αθηνών για τί θέση

σέ δημόσια λατρεία του ἐπίμαχου Ναού, δέν μποροῦσε νομίμως νά ἐκδοθεῖ ἡ προσβαλλόμενη πράξη σφραγίσεως κατ' ἐφαρμογή τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Κανονισμοῦ 8/1979, οἱ ὁποῖες ἄλλωστε, δέν ἐφαρμόζονται οὔτε κατ' ἀναλογία. Ζητήματα πού συναρτῶνται μέ τήν ἐρμηνεία τῆς βουλήσεως τοῦ διαθέτη Δημ. Προμπονᾶ καί τό κύρος τῆς μεταβιβάσεως στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, ἐπίκληση τῶν ὁποίων γίνεται ἐπίσης, ὅπως προεκτέθηκε, στό προοίμιο τῆς προσβαλλομένης, τά ὁποῖα θά κριθοῦν ἀπό τά πολιτικά δικαστήρια, δέν δύνανται νά ἀποτελέσουν νόμιμο ἔρεισμα τῆς πράξεως αὐτῆς. Τέλος, εἶναι διαφορετικό τό ζήτημα κατά πόσον, παραλλήλως πρὸς τίς ἀνωτέρω διατάξεις τῶν πολιτικῶν νόμων, ὅπως ἦδη ἐρμηνεύθηκαν, ἰσχύουν ἄλλοι κανόνες καί παραδόσεις πού ἀφοροῦν τήν τάξη καί τίς σχέσεις στό ἐσωτερικό τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας, βάσει τῶν ὁποίων προβλέπεται σύμπραξη ὁποιασδήποτε μορφῆς τοῦ ἐπιχώριου Μητροπολίτη, κατά τή θέση σέ δημόσια λατρεία ναοῦ ἀπό τήν «ἀνήκουσα» στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο Μονί Βλατάδων, ἐντός τῆς περιοχῆς κανονικῆς δικαιοδοσίας τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ζήτημα τό ὁποῖο δέν ἀποτελεῖ, πάντως ἀντικείμενο τῆς παρούσας δίκης (πρβλ. ΣτΕ 3003/2014 Ὁλομ., 736/2005 ἐπτ., 616/2004, 2978/1996 Ὁλομ.). Κατά συνέπεια, ἡ προσβαλλόμενη πράξη ἡ ὁποία διατάσσει τή σφράγιση τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου, Ἁγίων Ἀναργύρων καί Ἁγίας Φωτεινῆς Κληροδοτήματος Δημητρίου Προμπονᾶ, μέ τήν αἰτιολογία ὅτι ἡ θέση σέ δημόσια λατρεία τοῦ Ναοῦ ἀπό τόν Ἡγούμενο τῆς Μονῆς Βλατάδων, πραγματοποιήθηκε χωρίς κανονική ἄδεια τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, δέν αἰτιολογεῖται νομίμως, ὅπως βασίμως προβάλλεται.

Μειοψήφησαν οἱ Σύμβουλοι Εὐθ. Ἀντωνόπουλος καί Χρ. Σιταρᾶ, κατά τή γνώμη τῶν ὁποίων, ἐφ' ὅσον ὁ ἐπίμαχος Ναός Ἁγίου Γεωργίου, Ἁγίων Ἀναργύρων καί Ἁγίας Φωτεινῆς Κληροδοτήματος Προμπονᾶ, κείμενος ἐντός τῆς περιφέρειας τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, δέν μεταβιβάσθηκε μέ τά προαναφερθέντα συμβόλαια στή Μονί Βλατάδων, ἀλλά στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, δέν τυγχάνει ἐφαρμογῆς ἡ παράγραφος 8 τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ ν. 590/1977 καί γιά τή θέση του σέ δημόσια λατρεία ἔπρεπε νά χορηγηθεῖ προηγουμένως ἄδεια ἀπό τόν ἐπιχώριο Μητροπολίτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἥτοι τόν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν, ὁ ὁποῖος νομίμως ἀποφάσισε τή σφράγιση του.

Μειοψήφησαν, ἐπίσης, οἱ Πάρεδροι Εὐστ. Σκούρα καί Οὐρ. Νικολαράκου, κατά τή γνώμη τῶν ὁποίων ἡ προσβαλλόμενη πράξη βρίσκει νόμιμο ἔρεισμα στή διάταξη τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ἱ. Συνόδου 8/1979, γιά τούς λόγους πού ἔχουν ἐκτεθεῖ σέ προηγούμενη σκέψη.

21. Ἐπειδή, ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω, πρέπει νά γίνει δεκτὴ ἡ ὑπό κρίση αἴτηση, νά ἀκυρωθεῖ ἡ ὑπ' ἀριθμὸν πρωτοκόλλου ΕΞ. 1934/8.3.2018 πράξη τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος, νά ἀπορριφθοῦν δέ οἱ ἀσκηθεῖσες παρεμβάσεις.

22. Ἐπειδή, τό Δικαστήριον, ἐκτιμώντας τίς περιστάσεις, κρίνει ὅτι δέν πρέπει νά ἐπιβληθεῖ δικαστικὴ δαπάνη.

Διά ταῦτα

Δέχεται τήν αἴτηση.

Ἀκυρώνει τήν ΕΞ. 1934/8.3.2018 πράξη τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος, κατά τό αἰτιολογικό.

[...]

Ἀπορρίπτει τίς ἀσκηθεῖσες παρεμβάσεις.

[...]

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Κανονισμός οργάνωσης και διαρθρώσεως
Αριθμ. 4853/2503/2018 τών Ένοριών και τών θρησκευτικών λειτουργιών
της Ιεράς Μητροπόλεως ΑλεξανδρουπόλεωςΗ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Έχοντες υπ' όψιν:

1. Τά άρθρα 3 παρ. 1 και 13 παρ. 1-3 του Συντάγματος,
2. τά άρθρα 1 παρ. 4, 29 παρ. 2, 36, 37 παρ. 2 και 38 παρ. 2 του ν. 590/1977 «Περί του Καταστατικού Χάρτου της Εκκλησίας της Ελλάδος» (ΦΕΚ 146/Α'/1977),
3. τά άρθρα 2 παρ. 1 και 3 του Κανονισμού 8/1979 «Περί Ιερών Ναών και Ένοριών» (ΦΕΚ 1/Α'/1980),
4. τά άρθρα 3 και 6 του Κανονισμού 230/2012 «Περί Έφημερίων και Διακόνων» (ΦΕΚ 73/Α'/2012),
5. τό άρθρο 5 παρ. 1 περιπτ. δ' και ε' του Κανονισμού 263/2014 «Περί συγκροτήσεως αρμοδιοτήτων και λειτουργίας τών Μητροπολιτικών Συμβουλίων τών Ιερών Μητροπόλεων της Εκκλησίας της Ελλάδος» (ΦΕΚ 272/Α'/2014),

6. τά δημογραφικά στοιχεία της Έλληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της απογραφής του έτους 2011 (ΦΕΚ 697/20.03.2014 τεύχος Β'),

7. τήν υπ' αριθ. 608/10.10.2018 πρότασιν του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Αλεξανδρουπόλεως κ. Ανθίμου και

8. τήν από 7.11.2018 Απόφασιν της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου,

διαπιστούμεν τήν ύφισταμένην διάρθρωσιν τών Ένοριών και τών οργανικών θέσεων τών Έφημερίων, Ιεροκηρύκων και Διακόνων της Ιεράς Μητροπόλεως Αλεξανδρουπόλεως, καθώς και τών εκκλησιαστικών υπαλλήλων αυτής, οί όποιοι βαρύνουν τόν κρατικό προϋπολογισμό, και έγκρίνομεν τόν Κανονισμόν της οργάνωσης τών Ένοριών και τών θρησκευτικών λειτουργιών αυτής ως έξης:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΡΩΣΕΩΣ
ΤΩΝ ΕΝΟΡΙΩΝ, ΤΩΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΩΣΆρθρο 1
ΕΝΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΩΝ

Πόλις ή Χωρίον	Ένορις	ΦΕΚ Ένορίας	Κάτοικοι Ένορίας	Όργανικές Θέσεις Εφημερίων	Κατηγορίες
Αλεξανδρούπολις 49.498	Άγιος Νικόλαος	170/Α'/27.06.1931	10.222	6	ΤΕ-ΠΕ
	Άγιος Έλευθέριος	170/Α'/27.06.1931	10.115	6	ΤΕ-ΠΕ
	Άγια Κυριακή	209/Α'/29.09.1975	10.340	6	ΤΕ-ΠΕ
	Μεταμόρφωση Σωτήρος	209/Α'/29.09.1975	10.632	6	ΤΕ-ΠΕ
	Άγιος Νεκτάριος	218/Α'/25.09.1980 221/Β'/22.02.2007	3.023	2	ΤΕ-ΠΕ
	Άγιος Βασίλειος	147/Α'/18.07.1995 221/Β'/22.02.2007	3.096	2	ΤΕ-ΠΕ
	Άγιος Ανδρέας	200/Α'/29.09.1999	2.070	2	ΤΕ-ΠΕ

Άβας	518	Άγιος Χαράλαμπος	170/Α'/27.06.1931	518	1	ΥΕ-ΤΕ
Αγάντια	237	Άγιος Γεώργιος	510/Β'/03.04.2015	237	1	ΥΕ-ΤΕ
Άετοχώριον	81	Μεταμόρφωση Σωτήρος	510/Β'/03.04.2015	81	1	ΥΕ-ΤΕ
Αίσύμη	251	Κοίμηση Θεοτόκου	170/Α'/27.06.1931	251	1	ΥΕ-ΤΕ
Άλωνια Σαμοθράκης	291	Κοίμηση Θεοτόκου	170/Α'/27.06.1931	291	1	ΥΕ-ΤΕ
Άμφιτρίτη	155	Άγία Βαρβάρα	170/Α'/27.06.1931	155	1	ΥΕ-ΤΕ
Άπαλός	2.432	Κοίμηση Θεοτόκου	170/Α'/27.06.1931 1659/Β'/13.11.2006	2.432	2	ΔΕ-ΠΕ
Άνθεια	1.235	Γενέσιον Θεοτόκου	170/Α'/27.06.1931	1.235	1	ΔΕ-ΠΕ
Άρδάνιον	306	Άγιοι Κωνσταντίνος & Έλένη	510/Β'/03.04.2015	306	1	ΥΕ-ΤΕ
Άρίστηνον	445	Άγιος Άθανάσιος	170/Α'/27.06.1931	445	1	ΥΕ-ΤΕ
Βρυσούλα	165	Άγιος Ίωάννης Πρόδρομος	510/Β'/03.04.2015	165	1	ΥΕ-ΤΕ
Γεμιστή	158	Παμμέγιστοι Ταξιάρχαι	510/Β'/03.04.2015	158	1	ΥΕ-ΤΕ
Δίκελλα	290	Άγιος Δημήτριος	510/Β'/03.04.2015	290	1	ΥΕ-ΤΕ
Δορίσκος	276	Άγιος Δημήτριος	170/Α'/27.06.1931	276	1	ΥΕ-ΤΕ
Δωρικόν	260	Άγία Τριάδα	510/Β'/03.04.2015	260	1	ΥΕ-ΤΕ
Έλαιών Μάκρης	268	Άγιος Γεώργιος	102/Α'/15.05.1998	268	1	ΥΕ-ΤΕ
Θυμαριά	232	Άγιος Δημήτριος	510/Β'/03.04.2015	232	1	ΥΕ-ΤΕ
Ίαννα	12	Άγιος Δημήτριος	170/Α'/27.06.1931	12	1	ΥΕ-ΤΕ
Ίτέα	105	Άγιος Άθανάσιος	510/Β'/03.04.2015	105	1	ΥΕ-ΤΕ
Καβησσός	197	Ύψωση Τιμίου Σταυρού	170/Α'/27.06.1931	197	1	ΥΕ-ΤΕ
Καμαριώτισσα Σαμοθράκης	1.069	Κοίμηση Θεοτόκου	510/Β'/03.04.2015	1.069	1	ΔΕ-ΠΕ

Κήποι	193	Άγιος Ιωάννης Πρόδρομος	510/Β'/03.04.2015	193	1	ΥΕ-ΤΕ
Κούλα	17	Άγιος Γεώργιος	170/Α'/27.06.1931	17	1	ΥΕ-ΤΕ
Λαγηνάς	328	Άγια Παρασκευή	510/Β'/03.04.2015	328	1	ΥΕ-ΤΕ
Λάκκωμα Σαμοθράκης	317	Γενέσιον Θεοτόκου	170/Α'/27.06.1931	317	1	ΥΕ-ΤΕ
Λευκίμη	201	Γενέσιον Θεοτόκου	510/Β'/03.04.2015	201	1	ΥΕ-ΤΕ
Λουτρός	713	Άγιοι Κωνσταντίνος & Ελένη	170/Α'/27.06.1931	713	1	ΥΕ-ΤΕ
Λυκόφως	366	Κοίμηση Θεοτόκου	510/Β'/03.04.2015	366	1	ΥΕ-ΤΕ
Λύρα	185	Άγιος Δημήτριος	510/Β'/03.04.2015	185	1	ΥΕ-ΤΕ
Μαΐστρος	2.526	Άγιος Γεώργιος	170/Α'/27.06.1931 1659/Β'/13.11.2006	2.526	2	ΔΕ-ΠΕ
Μάκρη	924	Άγια Άναστασία	170/Α'/27.06.1931	924	1	ΔΕ-ΠΕ
Μελία	62	Προφήτης Ηλίας	170/Α'/27.06.1931	62	1	ΥΕ-ΤΕ
Μοναστηράκιον	244	Κοίμηση Θεοτόκου	170/Α'/27.06.1931	244	1	ΥΕ-ΤΕ
Νέα Χηλή	2.732	Άγιος Γεώργιος	170/Α'/27.06.1931 221/Β'/22.02.2007	2.732	2	ΔΕ-ΠΕ
Νίψα	370	Γενέσιον Θεοτόκου	170/Α'/27.06.1931	370	1	ΥΕ-ΤΕ
Ξηροπόταμος Σαμοθράκης	29	Ευαγγελισμός Θεοτόκου	170/Α'/27.06.1931	29	1	ΥΕ-ΤΕ
Παλαγία	624	Άγιος Παντελεήμων	170/Α'/27.06.1931	624	1	ΥΕ-ΤΕ
Πέπλος	998	Άγιος Δημήτριος	510/Β'/03.04.2015	998	1	ΔΕ-ΠΕ
Πεύκα	27	Άγιος Γεώργιος	170/Α'/27.06.1931	27	1	ΥΕ-ΤΕ
Πόρος	202	Άγιοι Ανάργυροι	510/Β'/03.04.2015	202	1	ΥΕ-ΤΕ
Ποταμός	12	Άγιος Γεώργιος	170/Α'/27.06.1931	12	1	ΥΕ-ΤΕ
Προβατών	712	Άγια Παρασκευή	510/Β'/03.04.2015	712	1	ΥΕ-ΤΕ
Προφήτης Ηλίας Σαμοθράκης	189	Προφήτης Ηλίας	170/Α'/27.06.1931	189	1	ΥΕ-ΤΕ
Πυλαία	79	Άγιος Αθανάσιος	170/Α'/27.06.1931	79	1	ΥΕ-ΤΕ
Ταύρη	60	Άγιος Γεώργιος	510/Β'/03.04.2015	60	1	ΥΕ-ΤΕ

Τριφύλλιον	102	Άγιος Νικόλαος	510/Β'/03.04.2015	102	1	ΥΕ-ΤΕ
Τυχερόν	2.311	Άγιος Ίωάννης Πρόδρομος	510/Β'/03.04.2015	1.282	1	ΔΕ-ΠΕ
		Άγιος Νεκτάριος	218/Α'/25.09.1980	1.029	1	ΔΕ-ΠΕ
Φέρραι	5.457	Παναγία Κοσμοσώτειρα	170/Α'/27.06.1931 221/Β'/22.02.2007	2.496	2	ΔΕ-ΠΕ
		Άγιος Νικόλαος	170/Α'/27.06.1931	1.236	1	ΔΕ-ΠΕ
		Άγιος Αλέξανδρος	83/Α'/02.06.1987	1.725	1	ΔΕ-ΠΕ
Φυλακτόν	309	Άγιος Νικόλαος	510/Β'/03.04.2015	309	1	ΥΕ-ΤΕ
Χώρα Σαμοθράκης	653	Κοίμηση Θεοτόκου	170/Α'/27.06.1931	653	1	ΥΕ-ΤΕ
Μαΐστρος	-	Ίερό Προσκύνημα Αγίας Μαρίνας	96/Α'/27.06.1972	-	1	ΤΕ-ΠΕ
Άλεξανδρούπολις	-	Ίερό Προσκύνημα Αγίων Άναργύρων	289/Α'/21.12.1988	-	1	ΤΕ-ΠΕ
Θερμά Σαμοθράκης	-	Ίερό Προσκύνημα Αγίου Ίωάννου Προδρόμου	249/Α'/09.11.2000	-	1	ΤΕ-ΠΕ

Συνεπώς διαπιστούται ότι στην Ίερά Μητρόπολη Άλεξανδρουπόλεως ύφίστανται 60 Ένορίες καί τρεις Προσκυνηματικοί Ίεροί Ναοί καί στό σύνολό τους οί όργανικές έφημεριακές θέσεις τής Μητροπόλεως άνέρχονται σέ 90.

Άρθρο 2

ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΙΕΡΟΚΗΡΥΚΩΝ

Δύο (2) θέσεις ιεροκηρύκων ΠΕ Κατηγορίας καί ειδικότητα Θεολόγων, συσταθείσαι διά του άρθρου 25 του ν. 817/1978 (ΦΕΚ 170/Α'/08.10.1978). Έκ των άρχικώς τριών (3) θέσεων ιεροκηρύκων του ν. 817/1978, δύο (2) εκ των οποίων κατανεμήθησαν διά του αυτού άρθρου καί μία (1) διά του Π.Δ. 582/1980, μία (1) θέση μετετράπη σέ θέση εκκλησιαστικού ύπαλλήλου (άρθρο 42 ν. 3848/2010).

Άρθρο 3

ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΔΙΑΚΟΝΩΝ

Πέντε (5) θέσεις διακόνων συσταθείσαι διά του ν. 673/1977 (ΦΕΚ 238/ Α'/ 30.08.1977).

Έκ των άρχικώς συσταθεισών δέκα (10) θέσεων διακόνων μετετράπησαν:

α) Δύο (2) σέ θέσεις ιεροκηρύκων του ν. 817/1978 (ΦΕΚ 170/ Α'/ 08.10.1978),

β) δύο (2) σέ θέσεις εκκλησιαστικών ύπαλλήλων του άρθρ. 20 του ν. 1476/1984 (ΦΕΚ 136/ Α'/ 18.09.1984),

γ) μία (1) σέ θέση εκκλησιαστικού ύπαλλήλου του άρθρ. 19, παρ. 5 του ν. 2819/2000 (ΦΕΚ 84/Α'/15.3.2000).

Άρθρο 4

ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Τέσσερις (4) όργανικές θέσεις Έκκλησιαστικών Ύπαλλήλων πού βαρύνουν τόν Κρατικό Προϋπολογισμό:

α) Δύο (2) θέσεις του άρθρ. 20 του ν. 1476/1984 (ΦΕΚ 136/ Α'/ 18.09.1984),

β) μία (1) θέση του άρθρ. 19, παρ. 5 του ν. 2819/2000 (ΦΕΚ 84/ Α'/ 15.3.2000), καί

γ) μία (1) θέση του άρθρ. 42, παρ. 3 του ν. 3848/2010 (ΦΕΚ 71/ Α'/ 19.05.2010).

Άρθρο 5

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Τά της πληρώσεως των οργανικών θέσεων των προηγούμενων άρθρων ως και τά της έν γένει υπηρεσιακής καταστάσεως των θρησκευτικών λειτουργών και των εκκλησιαστικών υπαλλήλων πού διορίζονται στις θέσεις αυτές, διέπονται κατά περίπτωσιν από τίς διατάξεις των Ίερών Κανόνων, των άρθρων 37, 38 και 42 του ν. 590/1977 και των κατ' έξουσιοδότησιν αυτών έκδοθέντων υπό της Ίερᾶς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος Κανονισμών 5/1978 «Περί Κώδικος εκκλησιαστικών υπαλλήλων» (ΦΕΚ 48/Α' / 1978), 305/2018 «Περί Έφημερίων και Διακόνων» (ΦΕΚ 73/Α' / 2018) και λοιπών συναφών Κανονισμών.

Άρθρο 6

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Ό παρών Κανονισμός τροποποιείται υπό της Ίερᾶς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος τῆ προτάσει του οικείου Μητροπολίτου, κατόπιν σχετικής απόφασεως του Μητροπολιτικού Συμβουλίου και έφ' όσον μεταβληθούν τά όρια ἢ ό πληθυσμός των ύφισταμένων Ένοριών, μέ ανάλογον μεταβολήν των οργανικών θέσεων των έφημερίων.

Άρθρο 7

ΙΣΧΥΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Ό παρών Κανονισμός έχει διαπιστωτικόν χαρακτήρα και κατά τουτο ισχύει από της έναρξεως ισχύος, κατά περίπτωσιν, των Προεδρικών Διαταγμάτων, των Νόμων, των Υπουργικών Αποφάσεων και των Κανονισμών συνεπεία των οποίων κατηρτίσθη.

Άρθρο 8

ΔΑΠΑΝΗ

Έκ των διατάξεων του παρόντος Κανονισμού δέν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του Προϋπολογισμού του Έλληνικού Δημοσίου ἢ του Νομικού Προσώπου της Ίερᾶς Μητροπόλεως Αλεξανδρουπόλεως.

Η παρούσα Απόφασις νά δημοσιευθῆ στην Έφημερίδα της Κυβερνήσεως και στό επίσημο δελτίο της Εκκλησίας της Ελλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Αθήναι, 7η Νοεμβρίου 2018

† Ό Αθηνών ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ό Αρχιγραμματεύς

† Ό Μεθώνης Κλήμης

Ακριβές Αντίγραφον

Ό Αρχιγραμματεύς

† Ό Μεθώνης Κλήμης

Αναρτίθθηκε στην ιστοσελίδα της Εκκλησίας της Ελλάδος την 29.1.2019

Διαπιστωτική Πράξις: Αναγνώρισις συστάσεως Ένοριών
 Άριθμ. 3832/2636/2018
 της Ί. Μητροπόλεως Σύρου, Τήνου, Άνδρου, Κέας και Μήλου
 συμφώνως προς τό άρθρον 25 του Ν. 4301/2014

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
 ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Έχοντες ύπ όψιν:

1. τό άρθρον 25 παρ. 1 του Ν. 4301/2014,
2. τήν ύπ' αριθμ. 2030/6.8.2018 εισήγησιν του Σεβ. Μητροπολίτου Σύρου, Τήνου, Άνδρου, Κέας και Μήλου κ. Δωροθέου,
3. τήν από 12.12.2018 Απόφασιν της Δ. Ί. Συνόδου,

διαπιστούμεν

τήν σύστασιν πρό της έναρξεως ισχύος του Νόμου 590/1977, των ως κάτωθι Ένοριών της Ί. Νήσου Τήνου της Ί. Μητρ. Σύρου, Τήνου, Άνδρου, Κέας και Μήλου:

Ένορία

Ένορία του Ί. Μητροπολιτικού Ναού Παμμεγίστων Ταξιαρχών πόλεως Τήνου, μέ έδραν τήν Δημοτικήν Κοινότητα Τήνου, της Δημοτικής Ένότητος Τήνου, της Νήσου Τήνου, του Νομού Κυκλάδων, ίδρυθεΐσα πρό του 1911, ως έμφαίνεται εκ του από 6.11.1911 (Φ.Ε.Κ.320/τ.Α/22.11.1911) Βασιλικού Διατάγματος.

Ένορία του Ί. Ν. Αγίου Νικολάου-Αγίου Έλευθερίου πόλεως Τήνου, μέ έδραν τήν Δημοτικήν Κοινότητα πόλεως Τήνου, της Δημοτικής Ένότητος Τήνου, της Περιφερειακής Ένότητος Κυκλάδων, της Περιφέρειας Ν. Αιγαίου, ίδρυθεΐσα πρό του 1911, ως έμφαίνεται εκ των από 6.11.1911 (Φ.Ε.Κ.320/τ. Α' /22.11.1911) και 13.5.1940 (Φ.Ε.Κ.138/τ.Α/20.5.1940) Β. Διαταγμάτων.

Ένορία του Ί. Ν. Τριών Ίεραρχών-Αγίου Ίωάννου πόλεως Τήνου, μέ ἔδραν τήν Δημοτικήν Κοινότητα πόλεως Τήνου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Τήνου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κυκλάδων, τῆς Περιφερείας Ν. Αἰγαίου, ἰδρυθεῖσα πρό τοῦ 1922, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ἀπό 29.4.1922 (Φ.Ε.Κ.73/τ.Α/18.5.1922) Βασιλικοῦ Διατάγματος.

Ένορία τοῦ Ί. Ν. Αγίου Ίωάννου Μουντάδου Τήνου, μέ ἔδραν τήν Δημοτικήν Κοινότητα Τήνου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Τήνου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κυκλάδων, τῆς Περιφερείας Ν. Αἰγαίου, ἰδρυθεῖσα πρό τοῦ 1911, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν ἀπό 27.10.1911 (Φ.Ε.Κ.312/τ.Α΄/10.11.1911), 2.12.1911 (Φ.Ε.Κ.335/τ.Α΄/8.12.1911), 13.5.1940 (Φ.Ε.Κ.138/τ.Α΄/20.5.1940), 15.1.1949 (Φ.Ε.Κ.30/τ. Α΄/31.1.1949) Β. Διαταγμάτων καί τοῦ ἀπό 17.1.1927 (Φ.Ε.Κ.12/τ. Α΄/21.1.1927) Προεδρικοῦ Διατάγματος.

Ένορία τοῦ Ί. Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου Δύο Χωριών Τήνου, μέ ἔδραν τήν Τοπικήν Κοινότητα Δύο Χωριών, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Τήνου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κυκλάδων, τῆς Περιφερείας Ν. Αἰγαίου, ἰδρυθεῖσα πρό τοῦ 1911, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ἀπό 6.11.1911 (Φ.Ε.Κ.320/τ.Α΄/22.11.1911) Βασ. Διατάγματος.

Ένορία τοῦ Ί. Ν. Αναλήψεως τοῦ Κυρίου Ἀρνάδου Τήνου, μέ ἔδραν τήν Τοπικήν Κοινότητα Δύο Χωριών, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Τήνου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κυκλάδων, τῆς Περιφερείας Ν.Αἰγαίου, ἰδρυθεῖσα πρό τοῦ 1911, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ἀπό 6.11.1911 (Φ.Ε.Κ.320/τ.Α΄/22.11.1911) Β. Διατάγματος.

Ένορία τοῦ Ί. Ν. Αγίων Ἀποστόλων Τριαντάρου Τήνου, μέ ἔδραν τήν Τοπικήν Κοινότητα Τριαντάρου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Τήνου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κυκλάδων, τῆς Περιφερείας Ν. Αἰγαίου, ἰδρυθεῖσα πρό τοῦ 1911, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν ἀπό 6.11.1911 (Φ.Ε.Κ.320/τ. Α΄/22.11.1911) καί 25.9.1914 (Φ.Ε.Κ.283/τ. Α΄/6.10.1914) Β. Διαταγμάτων.

Ένορία τοῦ Ί. Ν. Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου Κτικάδου Τήνου, μέ ἔδραν τήν Τοπικήν Κοινότητα Κτικάδου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἐξωμβούργου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κυκλάδων, τῆς Περιφερείας Ν. Αἰγαίου, ἰδρυθεῖσα πρό τοῦ 1911, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν ἀπό 6.11.1911 (Φ.Ε.Κ.320/τ. Α΄/22.11.1911), 2.12.1911 (Φ.Ε.Κ.335/τ.Α΄/8.12.1911) καί 29.4.1920 (Φ.Ε.Κ.105/τ.Α΄/9.5.1920) Β. Διαταγμάτων.

Ένορία τοῦ Ί. Ν. Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Τριποτάμου Τήνου, μέ ἔδραν τήν Τοπικήν Κοινότητα Κτικάδου, τῆς Δημ. Ἐνότητος Ἐξωμβούργου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κυκλάδων, τῆς Περιφερείας Ν. Αἰγαίου, ἰδρυθεῖσα πρό τοῦ 1911, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ἀπό

2.12.1911 (Φ.Ε.Κ.335/τ. Α΄/8.12.1911) Β. Διατάγματος.

Ένορία τοῦ Ί. Ν. Αγίας Τριάδος Χατζηράδου Τήνου, μέ ἔδραν τήν Τοπικήν Κοινότητα Κτικάδου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἐξωμβούργου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κυκλάδων, τῆς Περιφερείας Ν. Αἰγαίου, ἰδρυθεῖσα πρό τοῦ 1911, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν ἀπό 2.12.1911 (Φ.Ε.Κ.335/τ.Α΄/8.12.1911) καί 29.4.1920 (Φ.Ε.Κ.105/τ.Α΄/9.5.1920) Β. Διαταγμάτων.

Ένορία τοῦ Ί. Ν. Αγίου Ἀντωνίου Στενῆς Τήνου, μέ ἔδραν τήν Τοπικήν Κοινότητα Στενῆς, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἐξωμβούργου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κυκλάδων, τῆς Περιφερείας Ν. Αἰγαίου, ἰδρυθεῖσα πρό τοῦ 1911, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν ἀπό 27.10.1911 (Φ.Ε.Κ.312/τ.Α΄/10.11.1911), 13.10.1915 (Φ.Ε.Κ.383/τ.Α΄/17.10.1915) Β. Διαταγμάτων καί τοῦ ἀπό 17.1.1927 (Φ.Ε.Κ.12/τ.Α΄/21.1.1927) Προεδρικοῦ Διατάγματος.

Ένορία τοῦ Ί. Ν. Αγίας Τριάδος Φαλατάδου Τήνου, μέ ἔδραν τήν Τοπικήν Κοινότητα Φαλατάδου, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἐξωμβούργου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κυκλάδων, τῆς Περιφερείας Ν. Αἰγαίου, ἰδρυθεῖσα πρό τοῦ 1911, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ἀπό 27.10.1911 (Φ.Ε.Κ.312/τ. Α΄/10.11.1911), Βασιλικοῦ Διατάγματος.

Ένορία τοῦ Ί. Ν. Αγίας Τριάδος Καρδιανῆς Τήνου, μέ ἔδραν τήν Τοπικήν Κοινότητα Καρδιανῆς, τῆς Δημ. Ἐνότητος Ἐξωμβούργου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κυκλάδων, τῆς Περιφερείας Ν. Αἰγαίου, ἰδρυθεῖσα πρό τοῦ 1911, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ἀπό 31.10.1911 (Φ.Ε.Κ.318/τ. Α΄/18.11.1911) Βασιλικοῦ Διατάγματος.

Ένορία τοῦ Ί. Ν. Αγίας Παρασκευῆς Ὑστερνίων Τήνου, μέ ἔδραν τήν Τοπικήν Κοινότητα Ὑστερνίων, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἐξωμβούργου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κυκλάδων, τῆς Περιφερείας Ν. Αἰγαίου, ἰδρυθεῖσα πρό τοῦ 1911, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ἀπό 31.10.1911 (Φ.Ε.Κ.318/τ. Α΄/18.11.1911) Βασιλικοῦ Διατάγματος.

Ένορία τοῦ Ί. Ν. Αγίας Τριάδος Σκλαβοχωρίου Τήνου, μέ ἔδραν τήν Τοπικήν Κοινότητα Ἀγάπης, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Ἐξωμβούργου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κυκλάδων, τῆς Περιφερείας Ν. Αἰγαίου, ἰδρυθεῖσα πρό τοῦ 1911, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ἀπό 28.11.1911 (Φ.Ε.Κ.326/τ. Α΄/29.11.1911) Βασιλικοῦ Διατάγματος.

Ένορία τοῦ Ί. Ν. Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου Πλατειῶν Τήνου, μέ ἔδραν τήν Τοπικήν Κοινότητα Πανόρμου, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Κυκλάδων, τῆς Περιφερείας Ν. Αἰγαίου, ἰδρυθεῖσα πρό τοῦ 1911, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν ἀπό 31.10.1911 (Φ.Ε.Κ.318/τ. Α΄/18.11.1911), 31.12.1912 (Φ.Ε.Κ.7/τ. Α΄/14.1.1913) καί 15.1.1949 (Φ.Ε.Κ.30/τ. Α

/31.1.1949) Β. Διαταγμάτων.

Ένορία του Ί. Ν. Αγίου Νικολάου Πύργου Τήνου, μέ έδραν τήν Τοπικήν Κοινότητα Πανόρμου, τής Περιφερειακής Ένότητος Κυκλάδων, τής Περιφέρειας Ν. Αιγαίου, ίδρυθείσα πρό του 1911, ώς έμφαίνεται έκ τών από 31.10.1911 (Φ.Ε.Κ.318/τ. Α΄/18.11.1911), 31.12.1912 (Φ.Ε.Κ.7/τ.Α΄/14.1.1913) καί 1.12.1922 (Φ.Ε.Κ.275/ τ. Α΄/17.12.1922) Β. Διαταγμάτων.

Ένορία του Ί. Ν. Αγίου Δημητρίου Πύργου Τήνου, μέ έδραν τήν Τοπικήν Κοινότητα Πανόρμου, τής Περιφερειακής Ένότητος Κυκλάδων, τής Περιφέρειας Ν. Αιγαίου, ίδρυθείσα πρό του 1911, ώς έμφαίνεται έκ τών από 31.10.1911 (Φ.Ε.Κ.318/τ. Α΄/18.11.1911), 31.12.1912 (Φ.Ε.Κ.7/τ. Α΄/14.1.1913), 20.10.1914 (Φ.Ε.Κ.310/τ.Α΄/31.10.1914) καί 1.12.1922 (Φ.Ε.Κ.275/τ. Α΄/17.12.1922) Β. Διαταγμάτων.

Ένορία του Ί. Ν. Αγίων Αναργύρων Μαυλά-Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Μαμάδου Τήνου, μέ έδραν τήν Τοπικήν Κοινότητα Πανόρμου, τής Περιφερειακής Ένότητος Κυκλάδων, τής Περιφέρειας Ν. Αιγαίου, ίδρυθείσα πρό του 1911, ώς έμφαίνεται έκ τής, από 6.2.1911 συνταχθείσης δωρεάς του Άποστόλου Γεωρ-

γίου Σπούρδου καί τών από 31.10.1911 (Φ.Ε.Κ.318/τ. Α΄/18.11.1911), 31.12.1912 (Φ.Ε.Κ.7/τ. Α΄/ 14.1.1913), 20.10.1914 (Φ.Ε.Κ.310/τ. Α΄/31.10.1914), 1.12.1922 (Φ.Ε.Κ.275/τ. Α΄/ 1 7.12.1922) καί 15.1.1949 (Φ.Ε.Κ.30/τ. Α΄/31.1.1949) Β. Διαταγμάτων.

Ένορία του Ί. Ν. Αγίας Παρασκευής πόλεως Τήνου, μέ έδραν τήν Δημοτικήν Κοινότητα πόλεως Τήνου, τής Δημοτικής Ένότητος Τήνου, τής Περιφερειακής Ένότητος Κυκλάδων, τής Περιφέρειας Ν. Αιγαίου, ίδρυθείσα πρό του 1978, ώς έμφαίνεται έκ του από 19.5.1978 Προεδρικού Διατάγματος (Φ.Ε.Κ.83/τ. Α΄/ 25.5.1978).

Ή παρούσα Διαπιστωτική Πράξις νά δημοσιευθί είς τήν Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως.

Έν Αθήναις τή 12η Δεκεμβρίου 2018

† Ό Αθηνών ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ό Αρχιγραμματεύς

† Ό Μεθώνης Κλήμης

Άκριβές Αντίγραφον

Έν Αθήναις, 13.12.2018

Ό Αρχιγραμματεύς

Αναρτήθηκε στήν ιστοσελίδα τής Έκκλησίας τής Ελλάδος τίν 29.1.2019

Αναγνώρισις συστάσεως τής Ί.Μ. Προφήτου Ήλιού Παρνασσίδος, τής Ίερās Μητροπόλεως Φωκίδος Αριθμ. 5562/2640/2018 συμφώνως πρός τό άρθρον 25 του Ν. 4301/2014

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Έχοντες ύπ όψιν:

1. τό άρθρον 25 παρ. 1 του Ν. 4301/2014,
2. τήν ύπ αριθ. 747/23.11.2018 είσήγησιν του Σεβ. Μητροπολίτου Φωκίδος κ. Θεοκτίστου,
3. τήν από 12.12.2018 Απόφασιν τής Διαρκούς Ίερās Συνόδου,

διαπιστούμεν τήν σύστασιν, πρό τής έναρξεως ίσχύος του Νόμου 590/1977, τής Ί. Μονής Προφήτου Ήλιού Παρνασσίδος, τής Ίερās Μητροπόλεως Φωκίδος, μέ έδραν τήν Τοπικήν Κοινότητα Χρισσού, τής Δημοτικής Ένότητος Δελφών, του Δήμου Δελφών, τής

Περιφερειακής Ένότητος Φωκίδος, τής Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος, ίδρυθείσης τό έτος 1019, ώς έμφαίνεται έκ του κτηματολογίου τής Ίερās Μονής έτους 1834 καί έκ τής αποφάσεως ανακηρύξεως αύτης ώς διατηρητέου μνημείου (Φ.Ε.Κ. 244/τ.Β΄/23.4.1981).

Ή παρούσα Διαπιστωτική Πράξις νά δημοσιευθί είς τήν Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως.

Έν Αθήναις τή 12η Δεκεμβρίου 2018

† Ό Αθηνών ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ό Αρχιγραμματεύς

† Ό Μεθώνης Κλήμης

Άκριβές Αντίγραφον

Έν Αθήναις τή 13.12.2018

Ό Αρχιγραμματεύς

† Ό Μεθώνης Κλήμης

Αναρτήθηκε στήν ιστοσελίδα τής Έκκλησίας τής Ελλάδος τίν 29.1.2019

Αριθμ. 1447/2662/2018

Κανονισμός αριθ. 306/2018
Τροποποιήσις του Όργανογράμματος
της Ιεράς Μητροπόλεως Σταγών και Μετεώρων
του Κανονισμού 156/2002 (Α΄ 338)

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Έχουσα υπ' όψιν:

- 1) τό άρθρο 3 του Συντάγματος και τό άρθρο 42 παρ. 2 και 5 του Ν. 590/77 «Περί του Καταστατικού Χάρτου της Εκκλησίας της Ελλάδος»,
- 2) τας ύφισταμένας υπηρεσιακάς ανάγκας της Ιεράς Μητροπόλεως Σταγών και Μετεώρων,
- 4) τήν υπ' αριθ. πρώτ. 172/23.3.2018 πρότασιν του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σταγών και Μετεώρων κ. Θεοκλήτου,
- 5) τό υπ' αριθ. 12/11.12.2018 Πρακτικόν του Άνωτάτου Υπηρεσιακού Συμβουλίου της Εκκλησίας της Ελλάδος (Α.Υ.Σ.Ε.),
- 6) τήν από 12 Δεκεμβρίου 2018 Απόφασιν της ΔΙΣ.

ΑΠΟΦΑΙΝΕΤΑΙ ΟΜΟΦΩΝΩΣ

Τροποποιεί τόν Κανονισμόν 156/2002 (Φ.Ε.Κ. 338/Α/2002), ως έξης:

Κ Α Ν Ο Ν Ι Σ Μ Ο Σ αριθ. 306/2018
«Τροποποιήσις του Όργανογράμματος
της Ιεράς Μητροπόλεως Σταγών και Μετεώρων,
του Κανονισμού 156/2002 (Α΄ 338)»

Άρθρο 1

Μία θέσις έκκλησιαστικού ύπαλλήλου Κλάδου ΔΕ1 Γραμματέων της Ιεράς Μητροπόλεως Σταγών και Μετεώρων του άρθρου 2 κέφ. ΙΙΙ παρ. 70 του Κανονισμού 156/2002 (Α΄ 338), μετατρέπεται σέ θέση Κλάδου ΤΕ1 Οικονομικού.

Άρθρο 2

Συνεπεία του άρθρου 1, οί οργανικές θέσεις έκκλησιαστικών ύπαλλήλων της Ιεράς Μητροπόλεως Σταγών και Μετεώρων της παρ. 70 του κεφ. ΙΙΙ του άρθρου 2 του Κανονισμού 156/2002 (Α΄ 338), διαρθρώνονται ως έξης:

70. ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΣΤΑΓΩΝ
ΚΑΙ ΜΕΤΕΩΡΩΝ

Κατηγορία ΠΕ / Κλάδος ΠΕ 1 Κληρικῶν Μετακλητῶν

Μία (1) θέσις Πρωτοσυγκέλλου

Μία (1) θέσις Γενικοῦ Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου

Κλάδος ΠΕ 2 Διοικητικοῦ Οἰκονομικοῦ

Μία (1) θέσις ἐπί βαθμοῖς ΣΤ-Α

Κατηγορία ΤΕ / Κλάδος ΤΕ 1 Οἰκονομικοῦ

Μία (1) θέσις ἐπί βαθμοῖς ΣΤ-Α

Κατηγορία ΔΕ / Κλάδος ΔΕ 1 Γραμματέων

Μία (1) θέσις ἐπί βαθμοῖς ΣΤ-Β

Κλάδος ΔΕ 2 Ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου

Μία (1) θέσις ἐπί βαθμοῖς ΣΤ-Β

Κατηγορία ΥΕ / Κλάδος ΥΕ 1 Εὐτρεπιστριῶν

Μία (1) θέσις ἐπί βαθμοῖς ΣΤ-Γ

Άρθρο 3

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχίζει ἀπὸ τὴν δημοσίευσή του στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Ὁ παρὼν Κανονισμὸς δημοσιεύεται ἐπίσης στὸ ἐπίσημον δελτίον τῆς Εκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Άρθρο 4

Ἀπὸ τὴ δημοσίευσή τοῦ παρόντος δὲν προκαλεῖται δαπάνη σέ βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς Ιεράς Μητροπόλεως Σταγών και Μετεώρων, δεδομένου ὅτι αὕτη θά προκληθεῖ διὰ τῆς πράξεως πληρώσεως ἐκάστης ἐκ τῶν ὡς ἄνω θέσεων καί θά ἀναγραφῆ εἰς τόν οἰκεῖον Προϋπολογισμόν.

Ἀθῆναι, 12 Δεκεμβρίου 2018

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ὁ Μεθώνης Κλήμης

Ἀκριβὲς Ἀντίγραφον

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ὁ Μεθώνης Κλήμης

Κανονισμός περί ὀργανώσεως καί διαρθρώσεως Ἄριθμ. 5392/2683/2018 τῶν Ἐνοριῶν καί τῶν θρησκευτικῶν λειτουργῶν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὀρους καί Ἀρδαμερίου

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν:

1. Τά ἄρθρα 3 παρ. 1 καί 13 παρ. 1-3 τοῦ Συντάγματος,
2. τά ἄρθρα 1 παρ. 4, 29 παρ. 2, 36, 37 παρ. 2 καί 38 παρ. 2 τοῦ ν. 590/1977 «Περί τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (ΦΕΚ 146/Α'/1977),
3. τά ἄρθρα 2 παρ. 1 καί 3 τοῦ Κανονισμοῦ 8/1979 «Περί Ἱερῶν Ναῶν καί Ἐνοριῶν» (ΦΕΚ 1/Α'/1980),
4. τά ἄρθρα 3 καί 6 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων» (ΦΕΚ 73/Α'/2012),
5. τό ἄρθρο 5 παρ. 1 περίπτ. δ' καί ε' τοῦ Κανονισμοῦ 263/2014 «Περί συγκροτήσεως ἀρμοδιοτήτων καί λειτουργίας τῶν Μητροπολιτικῶν Συμβουλίων τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (ΦΕΚ 272/Α'/2014),

6. τά δημογραφικά στοιχεία τῆς Ἑλληνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας τῆς ἀπογραφῆς τοῦ ἔτους 2011 (ΦΕΚ 697/20.03.2014 τεύχος Β'),

7. τήν ὑπ' ἀριθ. 522/15.11.2018 πρότασιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὀρους καί Ἀρδαμερίου κ. Θεοκλήτου καί

8. τήν ἀπό 12.12.2018 Ἀπόφασιν τῆς Διαρκoῦς Ἱεράς Συνόδου,

διαπιστοῦμεν τήν ὑφισταμένην διάρθρωσιν τῶν Ἐνοριῶν καί τῶν ὀργανικῶν θέσεων τῶν Ἐφημερίων, Ἱεροκηρύκων καί Διακόνων τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὀρους καί Ἀρδαμερίου, καθώς καί τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς, οἱ ὁποῖες βαρύνουν τόν κρατικό προϋπολογισμό, καί ἐγκρίνομεν τόν Κανονισμόν τῆς ὀργανώσεως τῶν Ἐνοριῶν καί τῶν θρησκευτικῶν λειτουργῶν αὐτῆς ὡς ἐξῆς:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΝΟΡΙΩΝ, ΤΩΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΙΕΡΙΣΣΟΥ, ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΚΑΙ ΑΡΔΑΜΕΡΙΟΥ

Ἄρθρο 1 ΕΝΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΩΝ

ΠΟΛΙΣ ἢ ΧΩΡΙΟΝ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΕΝΟΡΙΑΙ	ΦΕΚ ΕΝΟΡΙΑΣ	ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΕΝΟΡΙΑΣ	ΟΡΓΑΝΙΚΑΙ ΘΕΣΕΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΩΝ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ
ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΡΝΑΙΑΣ ΚΑΙ ΣΤΑΓΕΙΡΩΝ						
ΑΡΝΑΙΑ	2.300	Ἁγίου Στεφάνου	933/Β'/21-05-2015	1.623	2	ΔΕ - ΠΕ
		Ἁγίων Ἀναργύρων	31/Α'/12-03-1982	677	1	ΔΕ - ΠΕ
ΒΑΡΒΑΡΑ	631	Ἁγίου Γεωργίου	933/Β'/21-05-2015	631	1	ΔΕ - ΠΕ
ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΝΑΓΙΑ	2.592	Ἁγίου Βασιλείου	933/Β'/21-05-2015	2.592	2	ΔΕ - ΠΕ
ΝΕΟΧΩΡΙΟΝ	714	Ἁγίου Γεωργίου	933/Β'/21-05-2015	714	1	ΔΕ - ΠΕ
ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΙΟΝ	1.489	Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν	933/Β'/21-05-2015	1.489	1	ΔΕ - ΠΕ
ΣΤΑΓΕΙΡΑ	352	Γενεσίου Θεοτόκου	933/Β'/21-05-2015	352	1	ΔΕ
ΣΤΑΝΟΣ	929	Εισοδίων Θεοτόκου	933/Β'/21-05-2015	929	1	ΔΕ - ΠΕ
ΣΤΡΑΤΟΝΙΚΗ	563	Ἁγίου Νικολάου	933/Β'/21-05-2015	563	1	ΥΕ - ΠΕ

ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΕΡΙΣΣΟΥ ΚΑΙ ΟΥΡΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ						
ΙΕΡΙΣΣΟΣ	3.455	Γενεσίου Θεοτόκου	933/Β /21-05-2015	1.298	1	ΔΕ - ΠΕ
		Αγίου Νικολάου	323/Α /11-11-1981	2.157	2	ΔΕ - ΠΕ
ΑΜΜΟΥΛΙΑΝΗ	547	Αγίου Νικολάου	933/Β /21-05-2015	547	1	ΔΕ
ΓΟΜΑΤΙΟΝ	557	Κοιμήσεως Θεοτόκου	933/Β /21-05-2015	557	1	ΔΕ - ΤΕ
Ν. ΡΟΔΑ	1.164	Παναγίας	933/Β /21-05-2015	1.164	1	ΔΕ - ΠΕ
ΟΥΡΑΝΟΥΠΟΛΙΣ	826	Άγ. Κωνσταντίνου και Ελένης	933/Β /21-05-2015	826	1	ΔΕ - ΠΕ
ΣΤΡΑΤΩΝΙΟΝ	1.057	Άγίας Βαρβάρας	933/Β /21-05-2015	1.057	1	ΔΕ - ΠΕ
ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΡΔΑΜΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΓΑΛΑΤΙΣΤΗΣ						
ΑΡΔΑΜΕΡΙΟΝ	251	Κοιμήσεως Θεοτόκου	933/Β /21-05-2015	251	1	ΔΕ - ΠΕ
ΑΓ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ	408	Κοιμήσεως Θεοτόκου	933/Β /21-05-2015	408	1	ΔΕ - ΠΕ
ΓΑΛΑΤΙΣΤΑ	2.837	Αγίου Γεωργίου	159/Α /13-06-1931	2.024	2	ΔΕ - ΠΕ
		Κοιμήσεως Θεοτόκου	159/Α /13-06-1931	813	1	ΔΕ - ΠΕ
ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟΝ	222	Άγίου Αθανασίου	933/Β /21-05-2015	222	1	ΔΕ
ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ	770	Άγίου Ανδρέου	933/Β /21-05-2015	770	1	ΔΕ - ΠΕ
ΛΕΙΒΑΔΙΟΝ	263	Άγίου Αθανασίου	933/Β /21-05-2015	263	1	ΥΕ - ΔΕ
ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΖΑΓΚΛΙΒΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ						
ΖΑΓΚΛΙΒΕΡΙΟΝ	2.171	Αγίου Γεωργίου	933/Β /21-05-2015	1.135	1	ΔΕ - ΠΕ
		Άγίας Ακυλίνης	323/Α /11-11-1981	1.036	1	ΔΕ - ΠΕ
ΑΓ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	78	Άγίου Αθανασίου	933/Β /21-05-2015	78	1	ΔΕ - ΤΕ
ΑΔΑΜ	481	Άγίας Παρασκευής	933/Β /21-05-2015	481	1	ΔΕ - ΠΕ
ΔΟΥΜΠΙΑ	451	Άγίας Παρασκευής	933/Β /21-05-2015	451	1	ΔΕ
ΝΕΑ ΚΑΛΙΝΔΟΙΑ	501	Ζωοδόχου Πηγής	933/Β /21-05-2015	501	1	ΔΕ - ΠΕ
ΜΕΣΟΚΟΜΟΝ	62	Αγίου Γεωργίου	933/Β /21-05-2015	62	1	ΔΕ
ΠΕΤΡΟΚΕΡΑΣΑ	228	Προφήτου Ηλιού	933/Β /21-05-2015	228	1	ΔΕ - ΠΕ
ΣΑΝΑ	293	Παμμεγίστων Ταξιαρχών	933/Β /21-05-2015	293	1	ΔΕ - ΠΕ
ΣΑΡΑΚΗΝΑ	71	Μεταμορφώσεως Σωτήρος	933/Β /21-05-2015	71	1	ΔΕ - ΠΕ
ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΠΟΛΛΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΜΑΔΥΤΟΥ						
ΑΠΟΛΛΩΝΙΑ	316	Αγίου Γεωργίου	933/Β /21-05-2015	316	1	ΥΕ - ΠΕ
Ν. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑ	1.976	Αγίου Απιστάλου Παύλου	933/Β /21-05-2015	1.976	1	ΔΕ - ΠΕ
Ν. ΜΑΔΥΤΟΣ	1.621	Τυτίου Προδρόμου	933/Β /21-05-2015	1.621	1	ΔΕ - ΠΕ
ΚΟΚΚΑΛΟΥ	174	Άγίων Αναργύρων	933/Β /21-05-2015	174	1	ΔΕ - ΠΕ
ΠΛΑΤΕΙΑ	27	Άγίου Αθανασίου	933/Β /21-05-2015	27	1	ΔΕ - ΠΕ
ΠΕΡΙΣΤΕΡΩΝ	394	Άγίου Σπυρίδωνος	933/Β /21-05-2015	394	1	ΔΕ
ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΟΣ	417	Αγίου Γεωργίου	933/Β /21-05-2015	417	1	ΔΕ - ΠΕ
ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΑΥΡΟΥ ΚΑΙ ΟΛΥΜΠΙΑΔΟΣ						
ΣΤΑΥΡΟΣ	3.672	Άγίας Παρασκευής	933/Β /21-05-2015	2.158	2	ΔΕ - ΠΕ
		Αγίου Αύξεντίου	19/Α /22-02-1982	1.514	1	ΔΕ - ΠΕ
ΑΝΘ ΣΤΑΥΡΟΣ	796	Άγίου Δημητρίου	933/Β /21-05-2015	796	1	ΔΕ - ΠΕ
ΟΛΥΜΠΙΑΣ	741	Άγίας Κυριακής	933/Β /21-05-2015	741	1	ΔΕ - ΠΕ
ΜΟΔΙΟΝ	349	Άγίας Τριάδος	933/Β /21-05-2015	349	1	ΔΕ
ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑΣ ΚΑΙ ΣΕΡΒΟΧΩΡΙΩΝ						
ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑ	806	Αγίου Γεωργίου	933/Β /21-05-2015	806	1	ΔΕ - ΠΕ
ΓΕΡΟΠΛΑΤΑΝΟΣ	337	Άγίου Δημητρίου	933/Β /21-05-2015	337	1	ΔΕ - ΠΕ
ΡΙΖΑ	487	Κοιμήσεως Θεοτόκου	933/Β /21-05-2015	487	1	ΔΕ
ΚΡΗΜΝΗ	257	Αγίου Νικολάου	933/Β /21-05-2015	257	1	ΔΕ
ΜΑΡΑΘΟΥΣΙΑ	364	Αγίου Γεωργίου	933/Β /21-05-2015	364	1	ΔΕ - ΠΕ
ΠΛΑΤΑΝΟΧΩΡΙΟΝ	127	Μεταμορφώσεως Σωτήρος	933/Β /21-05-2015	127	1	ΔΕ
ΙΕΡΑ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΑ						
ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΝΑΓΙΑ		Παναγίας	213/Α /30-11-1987		1	ΔΕ - ΠΕ
			140/Α /06-11-2015			
ΜΟΔΙΟΝ		Άγίας Μαρίας	220/Α /29-10-1997		1	ΔΕ - ΠΕ
			247/Α /17-11-2014			

Συνολικός αριθμός Ένοριών: 51
Συνολικός αριθμός Προσκυνηματικών Ναών: 2
Σύνολον οργανικών θέσεων Εφημερίων: 58

Άρθρο 2

ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΙΕΡΟΚΗΡΥΚΩΝ

Τρεις (3) θέσεις Ίεροκηρύκων, κατηγορίας ΠΕ και ειδικότητας Θεολογών, συσταθείσες διά του άρθρου 25 του ν. 817/1978 και κατανεμηθείσες α) οί δύο διά της παρ. 1 του αυτού άρθρου και β) ή μία διά του Π.Δ. 582/1980.

Άρθρο 3

ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΔΙΑΚΟΝΩΝ

Τρεις (3) θέσεις Διακόνων, κατηγορίας ΔΕ-ΠΕ, συσταθείσες διά του ν. 673/1977. Έκ των άρχικώς συσταθεισών οκτώ (8) θέσεων διακόνων μετετέραψαν α) δύο (2) σέ θέσεις Ίεροκηρύκων (ν. 817/1978) και β) τρεις (3) σέ θέσεις έκκλησιαστικών υπαλλήλων, ως εξής:

Άρθρο 4

ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ
πού βαρύνουν τόν κρατικό προϋπολογισμό

i) Μία (1) θέσις έκκλησιαστικού υπαλλήλου, κλάδου ΔΕ Όδηγού, συσταθείσα διά του άρθρου 20 του ν. 1476/1984.

ii) Δύο (2) θέσεις έκκλησιαστικών υπαλλήλων, συσταθείσες διά του άρθρου 19 παρ. 5 του ν. 2819/2000, ήτοι:

Μία (1) θέσις κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οίκονομικού και

μία (1) θέσις κλάδου ΔΕ Διοικητικού-Οίκονομικού.

Άρθρο 5

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Τά της πληρώσεως των όργανικών θέσεων των προηγουμένων άρθρων ως και τά της έν γενει ύπηρεσιακής καταστάσεως των θρησκευτικών λειτουργών και των έκκλησιαστικών υπάλληλων πού διορίζονται στίς θέσεις αυτές, διέπονται κατά περίπτωσιν από τίς διατάξεις των Ίερών Κανόνων, των άρθρων 37, 38 και 42 του Ν. 590/1977 και των κατ' έξουσιοδότησιν αυτών έκδοθέντων υπό της Ίερās Συνόδου της Έκκλησίας της Ελλάδος Κανονισμών 5/1978 «Περί Κώδικος έκκλησιαστικών υπαλλήλων» (ΦΕΚ 48/Α/1978), 305/2018 «Περί Έφημερίων και Διακόνων» (ΦΕΚ 73/Α/2018) και λοιπών συναφών Κανονισμών.

Άρθρο 6

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Ό παρών Κανονισμός τροποποιείται υπό της Ίερās Συνόδου της Έκκλησίας της Ελλάδος κατόπιν προτάσεως του οίκείου Μητροπολίτου, κατόπιν σχετικής απόφασεως του Μητροπολιτικού Συμβουλίου και έφ' όσον μεταβληθούν τά όρια ή ό πληθυσμός των ύφισταμένων Ένοριών, μέ ανάλογον μεταβολήν των όργανικών θέσεων των έφημερίων.

Άρθρο 7

ΙΣΧΥΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Ό παρών Κανονισμός έχει διαπιστωτικών χαρακτήρα και κατά τουτο ισχύει από της ένάρξεως ισχύος, κατά περίπτωσιν, των Προεδρικών Διαταγμάτων, των Νόμων, των Ύπουργικών Απόφασεων και των Κανονισμών συνεπεία των όποιων κατηρτίσθη.

Άρθρο 8

ΔΑΠΑΝΗ

Έκ των διατάξεων του παρόντος Κανονισμού δέν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του Προϋπολογισμού του Έλληνικού Δημοσίου ή του Νομικού Προσώπου της Ίερās Μητροπόλεως Ίερισσοϋ, Αγίου Όρους και Άρδαμερίου.

Η παρούσα Απόφασις νά δημοσιευθή στήν Έφημερίδα της Κυβερνήσεως και στό επίσημο δελτίο της Έκκλησίας της Ελλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Άθηναι, 12η Δεκεμβρίου 2018

† Ό Άθηνών ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ό Αρχιγραμματεϋς

† Ό Μεθώνης Κλήμης

Άκριβές Άντίγραφον

Ό Αρχιγραμματεϋς

† Ό Μεθώνης Κλήμης

Αριθμ. 5509/2684/2018 Κανονισμός περί όργανώσεως καί διαρθρώσεως
των Ένοριών καί των θρησκευτικών λειτουργιών
της Ί. Μητροπόλεως Νεαπόλεως καί Σταυρουπόλεως

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Έχοντες υπ' όψιν:

1. Τά άρθρα 3 παρ. 1 καί 13 παρ. 1-3 του Συντάγματος,
2. τά άρθρα 1 παρ. 4, 29 παρ. 2, 36, 37 παρ. 2 καί 38 παρ. 2 του ν. 590/1977 «Περί του Καταστατικού Χάρτου της Έκκλησίας της Ελλάδος» (ΦΕΚ 146/Α'/1977),
3. τά άρθρα 2 παρ. 1 καί 3 του Κανονισμού 8/1979 «Περί Ίερών Ναών καί Ένοριών» (ΦΕΚ 1/Α'/1980),
4. τά άρθρα 3 καί 6 του Κανονισμού 230/2012 «Περί Έφημερίων καί Διακόνων» (ΦΕΚ 73/Α'/2012),
5. τό άρθρο 5 παρ. 1 περίπτ. δ' καί ε' του Κανονισμού 263/2014 «Περί συγκροτήσεως άρμοδιοτήτων καί λειτουργίας των Μητροπολιτικών Συμβουλίων των Ί. Μητροπόλεων της Έκκλησίας της Ελλάδος» (ΦΕΚ 272/Α'/2014),

6. τά δημογραφικά στοιχεία της Έλληνικής Στατιστικής Ύπηρεσίας της άπογραφής του έτους 2011 (ΦΕΚ 697/20.03.2014 τεύχος Β'),

7. την υπ' αριθ. 522/15.11.2018 πρότασιν του Σεβ. Μητροπολίτου Νεαπόλεως καί Σταυρουπόλεως κ. Βαρνάβα καί

8. την άπό 12.12.2018 Απόφασιν της Διαρκούς Ίερής Συνόδου,

διαπιστούμεν την ύφισταμένην διάρθρωσιν των Ένοριών καί των οργανικών θέσεων των Έφημερίων, Ίεροκηρύκων καί Διακόνων της Ίερής Μητροπόλεως Νεαπόλεως καί Σταυρουπόλεως, καθώς καί των έκκλησιαστικών υπαλλήλων αυτής, οί όποίες βαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό, καί έγκρίνομεν τον Κανονισμόν της όργανώσεως των Ένοριών καί των θρησκευτικών λειτουργιών αυτής ως έξης:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΣΕΩΣ
ΤΩΝ ΕΝΟΡΙΩΝ, ΤΩΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΕΩΣ

Άρθρο 1

ΕΝΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΩΝ

Πόλη ή Χωριό	Ένορία	ΦΕΚ Ίδρύσεως Ένορίας	Κάτοικοι Ένορίας	Όργ. Θέσεις Έφημερίων	Κατηγορία
Δήμος Νεάπολης-Συκεών / Πληθυσμός: 84.741					
Νεάπολη	Αγίου Γεωργίου	531 τ. Β/6.4.2015	15861	5	ΠΕ
Νεάπολη	Τιμίου Προδρόμου	100 τ. Α/17.5.2006	5443	3	ΠΕ
Νεάπολη	Αγίας Βαρβάρας	135 τ. Α/1.6.2011	2971	2	ΠΕ
Ξηροκρήνη	Αγίας Παρασκευής	3 τ. Α/10.1.1991	7429	4	ΠΕ
Πεῦκα	Αγίων Άποστόλων	73 τ. Α/11.4.2011	5866	3	ΤΕ-ΠΕ
Πεῦκα	Κοιμήσεως Θεοτόκου	531 τ. Β/6.4.2015	7497	4	ΤΕ-ΠΕ
Συκιές	Αγίων Θεοδώρων	198 τ. Α/3.11.1965	10073	5	ΠΕ
Συκιές	Αγίου Βασιλείου	78 τ. Α/14.3.1989	3616	2	ΠΕ
Συκιές	Αγίου Δημητρίου καί Ύψώσεως του Τιμίου Σταυρου	531 τ. Β/6.4.2015	14152	5	ΠΕ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ 1 [ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2019]

Πόλη ή Χωριό	Ενορία	ΦΕΚ Ιδρύσεως Ενορίας	Κάτοικοι Ενορίας	Όγκ. Θέσεις Εφημερίων	Κατηγορία
Συκιές	Άγιου Χαραλάμπους	233 τ. Α/21.10.1975	9468	5	ΠΕ
Δήμος Άμπελοκήπων-Μενεμένης / Πληθυσμός: 52.127					
Άμπελόκηποι	Άγιου Παντελεήμονος	37 τ. Α/19.3.1987	6081	4	ΠΕ
Άμπελόκηποι	Αναστάσεως του Κυρίου	255 τ. Α/15.11.2007	5290	3	ΠΕ
Άμπελόκηποι	Ζωοδόχου Πηγής	531 τ. Β/6.4.2015	19025	5	ΠΕ
Μενεμένη	Άγιας Παρασκευής	249/31.7.1932	8864	5	ΠΕ
Μενεμένη	Άγιου Νεκταρίου	38 τ. Α/22.2.1962 3144	2	ΠΕ	
Μενεμένη	Άγιου Πολυκάρπου	73 τ. Α/11.4.2011	2490	2	ΠΕ
Δήμος Δέλτα / Πληθυσμός: 45.839					
Διαβατά	Άγιου Δημητρίου	531 τ. Β/6.4.2015	11198	5	ΤΕ-ΠΕ
Καλοχώρι	Άγιου Γεωργίου	531 τ. Β/6.4.2015	4672	3	ΔΕ-ΠΕ
Ν. Μαγνησία	Άγιου Αθανασίου	181 τ. Α/23.10.1967	1096	1	ΔΕ-ΠΕ
Ν. Μαγνησία	Άγιου Παντελεήμονος	531 τ. Β/6.4.2015	3114	2	ΔΕ-ΠΕ
Σίνδος	Κοιμήσεως Θεοτόκου	531 τ. Β/6.4.2015	9289	5	ΤΕ-ΠΕ
Δήμος Θεσσαλονίκης / Πληθυσμός: 325.182					
Ξηροκρήνη	Άγιων Πάντων	531 τ. Β/6.4.2015	8565	2	ΠΕ
Ξηροκρήνη	Άγιου Νικολάου	223 τ. Α/24.8.1953	8182	2	ΠΕ
Δήμος Κορδελιού-Εύοσμου / Πληθυσμός: 101.753					
Διαλογή	Ύψώσεως του Τιμίου Σταυρού	78 τ. Α/14.3.1989	965	1	ΠΕ

Πόλη ή Χωριό	Ένορτία	ΦΕΚ Τδρύσεως Ένορτίας	Κάτοικοι Ένορτίας	Όργ. Θέσεις Έφημερίων	Κατηγορία
Έλευθέριο	Αγίου Γεωργίου	531 τ. Β/6.4.2015	9073	3	ΠΕ
Εϋοσμος	Αγίων Ιωσήφ του Μνήστορος και Φωτεινής της Σαμαρείτιδος	114 τ. Α/8.6.1999	8152	3	ΠΕ
Εϋοσμος	Αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου	100 Τ. Α/17.5.2006	10423	3	ΠΕ
Εϋοσμος	Τριών Τεραρχών	213 τ. Α/15.9.1998	12163	4	ΠΕ
Εϋοσμος	Αγίου Αθανασίου	531 τ. Β/6.4.2015	14013	4	ΠΕ
Εϋοσμος	Αγίου Κοσμά του Αιτωλού	233 τ. Α/21.10.1975	6791	2	ΠΕ
Εϋοσμος	Ευαγγελισμού της Θεοτόκου	254 τ. Α/9.12.2011	14012	4	ΠΕ
Κορδελιό	Μεταμορφώσεως του Σωτήρος	270 τ. Α/30.9.1952	18253	5	ΠΕ

Δήμος Παύλου Μελά / Πληθυσμός: 99.245

Εύκαρπία	Αγίου Σεραφείμ του Σάρωφ	114 τ. Α/8.6.1999	1900	1	ΤΕ-ΠΕ
Εύκαρπία	Αγίων Θεοπατόρων Ιωακείμ και Άννης	224 τ. Α/14.9.2007	3366	2	ΤΕ-ΠΕ
Ήλιούπολη	Αγίων Κωνσταντίνου και Έλένη	55 τ. Α/31.3.1962	15318	5	ΠΕ
Ήλιούπολη	Προφήτη Ηλία του Θεσβίτου	246 τ. Α/14.9.1974	6061	4	ΠΕ
Μετέωρα	Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου	251 τ. Α/18.9.1974	10587	5	ΠΕ
Μετέωρα	Αγίων Ραφαήλ, Νικολάου και Ειρήνης	158 τ. Α/31.7.1995	2416	2	ΠΕ
Ν. Εύκαρπία	Αγίας Ειρήνης Χρυσοβαλάντου	182 τ. Α/22.7.2005	2565	2	ΤΕ-ΠΕ

Πόλη ή Χωριό	Ένορία	ΦΕΚ Ίδρύσεως Ένορίας	Κάτοικοι Ένορίας	Όργ. Θέσεις Έφημεριών	Κατηγορία
Ν. Εύκαρπία	Αγίων Γεωργίου του Τροπαιοφόρου και Ιωάννου του Χρυσοστόμου	531 τ. Β/6.4.2015	6315	4	ΤΕ-ΠΕ
Νικόπολη	Αγίου Σπυριδώνος	88 τ. Α/16.5.2008	7967	4	ΠΕ
Πολίχνη	Αγίου Παντελεήμονος	531 τ. Β/6.4.2015	16155	5	ΠΕ
Πολίχνη	Θείας Αναλήψεως	73 τ. Α/10.3.1989	9254	5	ΠΕ
Σταυρούπολη	Αγίου Έλευθερίου	531 τ. Β/6.4.2015	17097	5	ΠΕ
Σταυρούπολη	Αγίου άποστόλου Λουκά του Εύαγγελιστού	233 τ. Α/21.10.1975	7966	4	ΠΕ
Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη / Πληθυσμός: 70.110					
Άσβεστοχώρι	Αγίου Γεωργίου	531 τ. Β/6.4.2015	6091	4	ΤΕ-ΠΕ
Έξοχη	Αγίου Στεφάνου	257 τ. Α/20.10.1956	1280	1	ΥΕ-ΠΕ
Φίλυρο	Αγίου Γεωργίου	531 τ. Β/6.4.2015	5419	3	ΤΕ-ΠΕ
Δήμος Ωραιόκαστρου / Πληθυσμός: 38.317					
Νεοχωρούδα	Αγίου Νικολάου	531 τ. Β/6.4.2015	1973	1	ΥΕ-ΠΕ
Παλαιόκαστρο	Αγίου Αθανασίου	531 τ. Β/6.4.2015	6212	4	ΤΕ-ΠΕ
Πεντάλοφος	Κοιμήσεως Θεοτόκου	531 τ. Β/6.4.2015	2022	2	ΔΕ-ΠΕ
Χορτιάτης	Αγίου Γεωργίου	531 τ. Β/6.4.2015	4868	3	ΔΕ-ΠΕ
Ωραιόκαστρο	Κοιμήσεως Θεοτόκου	51/27.3.1954	11710	5	ΤΕ-ΠΕ
Ωραιόκαστρο	Ύψώσεως του Τιμίου Σταυρού	3 τ. Α/10.1.1991	2927	2	ΤΕ-ΠΕ

Συνολικός αριθμός ένοριών: 54

Σύνολο οργανικών θέσεων Έφημεριών: 181

Άρθρο 2

Όργανικές θέσεις διακόνων

Μέ τό άρθρο 1, παράγρ. α.γ, του Ν. 673/1977 (ΦΕΚ 238, τ. Α /1977), άνακατανεμήθηκαν οί άποδοθεισες μέ τό Ν.Δ. 1398/1973 (ΦΕΚ 112, τ. Α /1973) όκτακόσιες είκοσι (820) όργανικές θέσεις διακόνων στην Έκκλησία

της Έλλάδος, καί άποδόθηκαν στή Μητρόπολη Νεαπόλεως καί Σταυρουπόλεως δέκα (10) θέσεις διακόνων. Μέ τόν Ν. 817/1978 (ΦΕΚ 170, τ. Α /1978), άρθρο 25, μετετράπησαν δύο (2) θέσεις διακόνων σέ αντίστοιχα δύο (2) θέσεις ιεροκηρύκων, καί τρεις έξ αύτων μετετράπησαν σέ θέσεις έκκλησιαστικών ύπαλλήλων. Ού-

τω, οί έναπομείνασες οργανικές θέσεις διακόνων τής 'Ι. Μητροπόλεως είναι πέντε (5).

Άρθρο 3

Όργανικές θέσεις εκκλησιαστικῶν υπαλλήλων πού βαρύνουν τόν κρατικό προϋπολογισμό

Πέντε (5) θέσεις εκκλησιαστικῶν υπαλλήλων, συσταθεῖσες ὡς ἐξῆς:

α) Μία θέση (1) ΔΕ ὁδηγοῦ, πού συστήθηκε μέ τό ἄρθρο 20 τοῦ Ν. 1476/1984 (ΦΕΚ 136, τ. Α΄/1984), καταργηθείσης μίας θέσεως διακόνου, καί κατενεμήθηκε μέ τήν ὑπ' ἀριθμ. Φ.031/259/Α1/31/18.1.1985 ἀπόφαση τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καί Θρησκευμάτων καί τήν ὑπ. ἀριθμ. 760/5186/10.11.1987 πράξη τοῦ Ὑπουργοῦ Προεδρίας Κυβερνήσεως.

β) Μία θέση (1) ΠΕ Διοικητικοῦ καί μία θέση (1) ΔΕ Διοικητικοῦ, πού συστήθηκαν μέ τό ἄρθρο 19 παρ. 5 τοῦ Ν. 2819/2000 (ΦΕΚ 84, τ. Α΄/2000), καταργηθεισῶν ἰσαριθμῶν θέσεων διακόνων, καί κατενεμήθηκαν μέ τήν ὑπ' ἀριθμ. ΔΙΠΠ/Φ.ΕΓΚΡ. 10/16/5857 π.ε./28.1.2003 Πράξη τῆς ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

γ) Μέ τό ἄρθρο 42 τοῦ Ν. 3848/2010 (ΦΕΚ 70, τ. Α΄/2010), οἱ δύο (2) θέσεις ἱεροκρυκῶν πού ἀποδόθηκαν στήν 'Ι. Μητρόπολη μέ τό ἄρθρο 25 τοῦ Ν. 817/1978 (ΦΕΚ 170, τ. Α΄/1978) καταργήθηκαν καί συστήθηκαν ἰσαριθμῶν θέσεις εκκλησιαστικῶν υπαλλήλων, ἤτοι μία (1) θέση ΠΕ Διοικητικοῦ-Οἰκονομικοῦ καί μία (1) θέση ΔΕ Διοικητικοῦ-Γραμματέων.

Άρθρο 4

Ὑπηρεσιακή Κατάσταση

Τά σχετικά μέ τήν πλήρωση τῶν οργανικῶν θέσεων τῶν προηγούμενων ἄρθρων, ὅπως καί τά τῆς ἐν γένει ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν θρησκευτικῶν λειτουργῶν καί τῶν εκκλησιαστικῶν υπαλλήλων πού διορίζονται στίς θέσεις αὐτές, διέπονται κατά περίπτωση ἀπό τίς διατάξεις τῶν Ἱερῶν Κανόνων, τῶν ἄρθρων 37, 38 καί 42 τοῦ Ν. 590/1977 καί τῶν κατ' ἐξουσιοδότηση αὐτῶν ἐκδοθέντων Κανονισμῶν 5/1978 «Περί Κώδικος Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων» (ΦΕΚ 48, τ. Α΄/1978), 305/2018 «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων» (ΦΕΚ 153, τ. Α΄/2018) καί λοιπῶν συναφῶν Κανονισμῶν ὑπό τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Άρθρο 5

Τροποποίηση τοῦ Κανονισμοῦ

Ὁ παρῶν Κανονισμός τροποποιεῖται ἀπό τήν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μετά ἀπό πρόταση τοῦ οἰκείου Μητροπολίτη, ἔπειτα ἀπό σχετική ἀπόφαση τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, καί ἐφ' ὅσον μεταβληθοῦν τά ὅρια ἢ ὁ ἀριθμός ἢ ὁ πληθυσμός τῶν ὑφιστάμενων Ἐνοριῶν, ἐπιβάλλοντας τήν ἀνάλογη μεταβολή τῶν οργανικῶν θέσεων τῶν Ἐφημερίων, εἴτε ὁ ἀριθμός τῶν εκκλησιαστικῶν υπαλλήλων.

Άρθρο 6

Ἰσχὺς τοῦ Κανονισμοῦ

Ὁ παρῶν Κανονισμός ἔχει διαπιστωτικό χαρακτήρα καί κατά τοῦτο ἰσχύει ἀπό τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος, κατά περίπτωση, τῶν Προεδρικῶν Διαταγμάτων, τῶν Νόμων, τῶν Ὑπουργικῶν Ἀποφάσεων καί τῶν Κανονισμῶν συνεπεία τῶν ὁποίων καταρτίσθηκε.

Άρθρο 7

Δαπάνη

Ἀπό τίς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ δέν προκαλεῖται δαπάνη σέ βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἢ τοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Νεαπόλεως καί Σταυρουπόλεως.

Ἡ παρούσα ἀπόφαση νά δημοσιευθεῖ στήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καί στό επίσημο δελτίο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ἀθήναι, 12η Δεκεμβρίου 2018

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ὁ Μεθώνης Κλήμης

Ἀκριβές Ἀντίγραφον

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ὁ Μεθώνης Κλήμης

Κανονισμός περί ὀργανώσεως καί διαρθρώσεως τῶν Ἐνοριῶν καί τῶν θρησκευτικῶν λειτουργῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀργολίδος

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν:

1. Τά ἄρθρα 3 παρ. 1 καί 13 παρ. 1-3 τοῦ Συντάγματος,
2. τά ἄρθρα 1 παρ. 4, 29 παρ. 2, 36, 37 παρ. 2 καί 38 παρ. 2 τοῦ ν. 590/1977 «Περί τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (ΦΕΚ 146/Α'/1977),
3. τά ἄρθρα 2 παρ. 1 καί 3 τοῦ Κανονισμοῦ 8/1979 «Περί Ἱερῶν Ναῶν καί Ἐνοριῶν» (ΦΕΚ 1/Α'/1980),
4. τά ἄρθρα 3 καί 6 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων» (ΦΕΚ 73/Α'/2012),
5. τό ἄρθρο 5 παρ. 1 περίπτ. δ' καί ε' τοῦ Κανονισμοῦ 263/2014 «Περί συγκροτήσεως ἀρμοδιοτήτων καί λειτουργίας τῶν Μητροπολιτικῶν Συμβουλίων τῶν

Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (ΦΕΚ 272/Α'/2014),

6. τά δημογραφικά στοιχεία τῆς Ἑλληνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας τῆς ἀπογραφῆς τοῦ ἔτους 2011 (ΦΕΚ 697/20.03.2014 τεύχος Β'),

7. τήν ὑπ' ἀριθ. 1328/14.11.2018 πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀργολίδος κ. Νεκταρίου καί

8. τήν ἀπό 12.12.2018 Απόφασιν τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου,

διαπιστοῦμεν τήν ὑφισταμένην διάρθρωσιν τῶν Ἐνοριῶν καί τῶν ὀργανικῶν θέσεων τῶν Ἐφημερίων, Ἱεροκηρύκων καί Διακόνων τῆς Ἱ. Μ. Ἀργολίδος, καθώς καί τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς, οἱ ὁποῖες βαρύνουν τόν κρατικό προϋπολογισμό, καί ἐγκρίνομεν τόν Κανονισμόν τῆς ὀργανώσεως τῶν Ἐνοριῶν καί τῶν θρησκευτικῶν λειτουργῶν αὐτῆς ὡς ἐξῆς:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΝΟΡΙΩΝ, ΤΩΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ

Ἄρθρο 1

ΕΝΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΩΝ

ΠΟΛΙΣ ἢ ΧΩΡΙΟΝ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΕΝΟΡΙΑΙ	ΦΕΚ ΕΝΟΡΙΑΣ	ΚΑΤΟΙ ΚΟΙ	ΟΡΓΑΝΙΚΑΙ ΘΕΣΕΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΩΝ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ
ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΑΥΠΛΙΟΥ						
ΝΑΥΠΛΙΟ	14.203	Ἁγίου Γεωργίου	47/Α'/8-2-1912	4.732	2	ΔΕ - ΠΕ
		Γενεσίου Θεοτόκου	47/Α'/8-2-1912	204	1	ΔΕ - ΠΕ
		Ἁγίου Νικολάου	47/Α'/8-2-1912	127	1	ΔΕ - ΠΕ
		Ἁγίας Τριάδος	309/Α'/7-11-1911	1.382	1	ΔΕ - ΠΕ
		Εὐαγγελιστρίας	309/Α'/7-11-1911	839	1	ΔΕ - ΠΕ
		Ἁγίων Κωνσταντίνου-Ἑλένης	197/Α'/30-9-1952	6.919	4	ΔΕ - ΠΕ
ΑΡΕΙΑ	3.430	Κοιμήσεως Θεοτόκου	309/Α'/7-11-1911	3.430	2	ΔΕ - ΠΕ

ΔΕΥΚΑΚΙΑ	955	Υπαπαντής Χριστού	309/A'/7-11-1911	955	1	ΥΕ - ΠΕ
ΠΥΡΓΙΩΤΙΚΑ	440	Αγίου Γεωργίου	2177/B'/9-10-2015	440	1	ΥΕ - ΠΕ
ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΡΓΟΥΣ						
ΑΡΓΟΣ	22.471	Αγίου Πέτρου	291/A'/17-10-1911	4.822	3	ΔΕ - ΠΕ
		Κοιμήσεως Θεοτόκου	291/A'/17-10-1911	4.620	3	ΔΕ - ΠΕ
		Αγίου Νικολάου	291/A'/17-10-1911	4.333	3	ΔΕ - ΠΕ
		Αγίου Βασιλείου	291/A'/17-10-1911	4.272	3	ΔΕ - ΠΕ
		Τιμίου Προδρόμου	291/A'/17-10-1911	4.424	3	ΔΕ - ΠΕ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ	409	Αγίου Γεωργίου	172/A'/6-7-1945	409	1	ΥΕ - ΠΕ
ΚΕΦΑΛΑΡΙ	805	Ζωοδόχου Πηγής	4/A'/26-1-1987	883	1	ΥΕ - ΠΕ
ΔΑΛΑΜΑΝΑΡΑ	883	Ζωοδόχου Πηγής	317/A'/17-11-1911	883	1	ΥΕ - ΠΕ
ΗΡΑ	374	Αγίου Γεωργίου	323/A'/25-11-1911	374	1	ΥΕ - ΠΕ
ΙΝΑΧΟΣ	741	Αγίου Δημητρίου	323/A'/25-11-1911	741	1	ΥΕ - ΠΕ
ΚΟΥΡΤΑΚΙ	302	Αγίου Αθανασίου	317/A'/17-11-1911	302	1	ΥΕ - ΠΕ
ΛΑΛΟΥΚΑΣ	551	Αγίας Βαρβάρας	317/A'/17-11-1911	551	1	ΥΕ - ΠΕ
ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ						
ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	818	Αγίου Νικολάου	4/A'/26-1-1987	818	1	ΥΕ - ΠΕ
ΑΡΑΧΝΑΙΟ	732	Αγίου Αθανασίου	304/A'/2-11-1911	732	1	ΥΕ - ΠΕ
ΑΡΓΟΛΙΚΟ	589	Κοιμήσεως Θεοτόκου	309/A'/7-11-1911	589	1	ΥΕ - ΠΕ
ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ	1.142	Αγίας Τριάδος	304/A'/2-11-1911	1.142	1	ΥΕ - ΠΕ
ΑΝΥΦΙ	751	Αγίου Δημητρίου	304/A'/2-11-1911	751	1	ΥΕ - ΠΕ
ΗΡΑΙΟ	129	Αγίου Νικολάου	304/A'/2-11-1911	129	1	ΥΕ - ΠΕ
ΜΑΝΕΣΙ	565	Αγίων Κωνσταντίνου	304/A'/2-11-1911	565	1	ΥΕ - ΠΕ

		καί' Ελένης				
ΜΙΔΕΑ	513	Τιμίου Προδρόμου	304/A'/2-11-1911	513	1	ΥΕ - ΠΕ
ΠΑΝΑΡΗΤΙ	575	Γενεσίου Θεοτόκου	2177/B'/9-10-2015	575	1	ΥΕ - ΠΕ
ΠΟΥΛΑΚΙΔΑ	604	Άγιου Δημητρίου	304/A'/2-11-1911	604	1	ΥΕ - ΠΕ
ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΣΙΝΗΣ						
ΑΓΙΟΣ ΑΔΡΙΑΝΟΣ	1.246	Άγιου Νικολάου	309/A'/7-11-1911	1.246	1	ΥΕ - ΠΕ
ΑΣΙΝΗ	1.092	Άγιου Δημητρίου	309/A'/7-11-1911	1.092	1	ΥΕ - ΠΕ
ΔΡΕΠΙΑΝΟ	1.764	Άγιων Άδριανού-Ναταλίας	309/A'/7-11-1911	1.764	1	ΥΕ - ΠΕ
ΙΡΙΑ	810	Κοιμήσεως Θεοτόκου	304/A'/2-11-1911	810	1	ΥΕ - ΠΕ
ΝΕΟ ΡΟΪΝΟ	470	Άγιας Μαρίνης	102/A'/5-4-1941	470	1	ΥΕ - ΠΕ
ΝΕΑ ΤΙΡΥΝΘΑ	1.767	Τιμίας Ζώνης	246/A'/14-9-1974	1.767	1	ΥΕ - ΠΕ
ΤΟΛΟ	2.073	Άγιων Κωνσταντίνου και' Ελένης	304/A'/2-11-1911	2.038	1	ΔΕ - ΠΕ
ΤΣΕΛΟ	209	Άγιας Παρασκευής	107/A'/13-5-1924	209	1	ΥΕ - ΠΕ
ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΧΛΑΔΟΚΑΜΠΟΥ						
ΑΧΛΑΔΟΚΑΜΠΟΣ	499	Άγιου Δημητρίου	2177/B'/9-10-2015	499	1	ΥΕ - ΠΕ
ΚΑΡΥΑ	377	Τιμίου Προδρόμου	105/A'/2-4-1912	377	1	ΥΕ - ΠΕ
ΚΙΒΕΡΙ	1.080	Τιμίου Προδρόμου	317/A'/17-11-1911	1.080	1	ΥΕ - ΠΕ
ΜΥΔΟΙ	719	Άγιων Αποστόλων	119/A'/4-6-2002	719	1	ΥΕ - ΠΕ
ΝΕΑ ΚΙΟΣ	2.820	Θεομάνας-Οδηγητριάς	252/A'/19-9-1974	2.820	2	ΔΕ - ΠΕ
ΣΚΑΦΙΔΑΚΙ	514	Άγιας Μαρίνης	338/A'/2-10-1930	514	1	ΥΕ - ΠΕ
ΤΟΥΡΝΙΚΙ	131	Άγιου Άθανασίου	9/A'/12-1-1912	131	1	ΥΕ - ΠΕ
ΧΟΥΝΗ	269	Μεταμορφώσεως Σωτήρος	31/A'/31-1-1935	269	1	ΥΕ - ΠΕ
ΒΡΟΥΣΤΙ	60	Άγιου Άθανασίου	105/A'/2-4-1912	60	1	ΥΕ - ΠΕ
ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΡΟΣΥΜΝΗΣ						
ΛΙΜΝΕΣ	741	Ύπαπαντής Χριστού	323/A'/25-11-1911	741	1	ΥΕ - ΠΕ
ΜΠΟΡΣΙΑ	186	Παμμεγίστων Ταξιαρχών	220/A'/13-7-1940	186	1	ΥΕ - ΠΕ

ΜΥΚΗΝΕΣ	638	Άγιου Παντελεήμονος	304/A'/2-11-1911	638	1	ΥΕ - ΠΕ
ΠΡΟΣΥΜΝΗ	571	Άγιας Αικατερίνης	2177/B'/9-10-2015	571	1	ΥΕ - ΠΕ
ΦΙΧΤΙΑ	755	Εδαγγελισμοῦ Θεοτόκου	304/A'/2-11-1911	755	1	ΥΕ - ΠΕ
ΝΕΟ ΗΡΑΙΟ	493	Κοιμήσεως Θεοτόκου	2177/B'/9-10-2015	493	1	ΥΕ - ΠΕ
ΠΥΡΓΕΛΛΑ	427	Άγιου Νικολάου	317/A'/17-11-1911	427	1	ΥΕ - ΠΕ
ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΛΥΤΟΥΡΙΟΥ						
ΑΔΑΜΙ	344	Άγιου Δημητρίου	296/A'/24-10-1911	344	1	ΥΕ - ΠΕ
ΑΡΚΑΔΙΚΟ	241	Κοιμήσεως Θεοτόκου	213/A'/5-9-1998	241	1	ΥΕ - ΠΕ
ΓΙΑΝΝΟΥΔΕΪΚΑ	245	Άγιου Γεωργίου	198/A'/20-5-1939	245	1	ΥΕ - ΠΕ
ΔΗΜΑΙΝΑ	527	Άγιων Κωνσταντίνου- Ελένης	291/A'/17-10-1911	527	1	ΥΕ - ΠΕ
ΛΥΤΟΥΡΙΟ	2.638	Άγιας Τριάδος	296/A'/24-10-1911	2.638	2	ΔΕ - ΠΕ
ΝΕΑ ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ	1.071	Εδαγγελισμοῦ Θεοτόκου	291/A'/17-10-1911	1.071	1	ΔΕ - ΠΕ
ΑΡΧΑΙΑ ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ	1.981	Άγιου Νικολάου	291/A'/17-10-1911	1.981	1	ΔΕ - ΠΕ
ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΛΥΡΚΕΙΑΣ						
ΚΟΥΤΣΟΠΟΔΙ	2.215	Άγιας Κυριακής	2177/B'/9-10-2015	1.115	1	ΔΕ - ΠΕ
ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΛΥΡΚΕΙΑΣ						
ΑΠΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	109	Άγιου Νικολάου	323/A'/25-11-1911	109	1	ΥΕ - ΠΕ
ΑΛΕΑ	103	Κοιμήσεως Θεοτόκου	323/A'/25-11-1911	103	1	ΥΕ - ΠΕ
ΓΥΜΝΟ	317	Άγιας Τριάδος	323/A'/25-11-1911	317	1	ΥΕ - ΠΕ
ΕΞΟΧΗ	30	Κοιμήσεως Θεοτόκου	323/A'/25-11-1911	30	1	ΥΕ - ΠΕ
ΚΑΠΑΡΕΛΙ	299	Τιμίου Προδρόμου	105/A'/2-4-1912	299	1	ΥΕ - ΠΕ
ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟ	128	Κοιμήσεως Θεοτόκου	105/A'/2-4-1912	128	1	ΥΕ - ΠΕ
ΛΥΡΚΕΙΑ	319	Κοιμήσεως Θεοτόκου	105/A'/2-4-1912	319	1	ΥΕ - ΠΕ
ΜΑΛΑΝΤΡΕΝΙ	502	Άγιου Άθανασίου	304/A'/2-11-1911	502	1	ΥΕ - ΠΕ
ΝΕΟΧΩΡΙ	63	Άγιου Γεωργίου	105/A'/2-4-1912	63	1	ΥΕ - ΠΕ
ΣΚΟΤΕΙΝΗ	348	Κοιμήσεως Θεοτόκου	323/A'/25-11-1911	348	1	ΥΕ - ΠΕ
ΣΤΑΘΑΪΚΑ	285	Άγιου Ιωάννου Θεολόγου	238/A'/4-10-2005	285	1	ΥΕ - ΠΕ

ΣΤΕΡΝΑ	124	Άγιας Τριάδος	2177/Β'/9-10-2015	124	1	ΥΕ - ΠΕ
ΣΧΙΝΟΧΩΡΙ	303	Άγιου Δημητρίου	304/Α'/2-11-1911	303	1	ΥΕ - ΠΕ
ΦΡΟΥΣΙΟΥΝΑ	69	Τιμίου Προδρόμου	323/Α'/25-11-1911	69	1	ΥΕ - ΠΕ
ΙΕΡΑ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΑ						
ΝΑΥΠΑΙΟΝ		Άγιου Αναστασίου	103/Α'/7-6-1995		1	ΔΕ - ΠΕ
ΑΡΓΟΣ		Άγιας Αικατερίνης	330/27-11-1981		1	ΔΕ - ΠΕ
ΖΟΓΚΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΡΓΟΥΣ		Άγιου Γυνατίου Θεοφόρου	228/Α'/3-11-1999		1	ΔΕ - ΠΕ

Συνολικός αριθμός Ένοριών: 78
 Συνολικός αριθμός Προσκυνηματικών Ναών: 3
 Σύνολον οργανικών θέσεων Έφημερίων: 98

Άρθρο 2

ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΙΕΡΟΚΗΡΥΚΩΝ

Τρεις (3) θέσεις Ίεροκηρύκων, κατηγορίας ΠΕ και ειδικότητας Θεολογών, συσταθείσες διά του άρθρου 25 του ν. 817/1978 και κατανεμηθείσες α) οι δύο διά της παρ. 1 του αυτού άρθρου και β) ή μία διά του Π.Δ. 582/1980.

Άρθρο 3

ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΔΙΑΚΟΝΩΝ

Τέσσερις (4) οργανικές θέσεις Διακόνων, κατηγορίας ΔΕ-ΠΕ. Έκ των αρχικώς συσταθεισών θέσεων Διακόνων (ν.δ. 1398/1973), δέκα (10) ανακατενεμήθησαν μέ τον ν. 673/1977, εκ των οποίων α) δύο (2) μετετράπησαν σέ θέσεις Ίεροκηρύκων (άρθρο 25 ν. 817/1978), β) μία (1) μετεφέρθη είς τήν Ίεράν Μητρόπολιν Γουμενίσσης, Άξιουπόλεως και Πολυκάστρου (π.δ. 77/2008, Φ.Ε.Κ. Α´ 119) και γ) τρείς (3) μετετράπησαν σέ θέσεις έκκλησιαστικών ύπαλλήλων.

Άρθρο 4

ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ
 πού βαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό

α) Μία (1) θέσις κλάδου ΔΕ Όδηγοϋ - Κλητήρος συσταθείσα διά του άρθρου 20 του ν. 1476/1984 και κατανεμηθείσα μέ τήν ύπ' αριθ. Φ.031/259/Α1/31 ύπουργική απόφαση (ΦΕΚ 128/Β'/12.3.1985).

β) Μία (1) θέσις έκκλησιαστικού ύπαλλήλου κλάδου ΠΕ Διοικητικού, ή όποία συνεστήθη διά του άρθρου 19 παρ. 5 του ν. 2819/2000 (ΦΕΚ 84/Α') και κατενεμήθη

διά της ύπ' αριθ. Α1/293/20.10.2000 απόφασεως του Ύπουργοϋ Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΦΕΚ 1351/Β'/7.11.2000).

γ) Μία (1) θέσις έκκλησιαστικού ύπαλλήλου κλάδου ΔΕ Διοικητικού-Οίκονομικού, εκ μεταφοράς εκ της καταργηθείσης Ίεράς Μητροπόλεως Άγιας και Συκουρίου, μεταφερθείσα διά της ύπ' αριθ. Α1/282/30.6.1993 ύπουργικής απόφασεως (ΦΕΚ 504/Β/9.7.1993).

δ) Μία (1) θέσις έκκλησιαστικού ύπαλλήλου κλάδου ΔΕ Διοικητικών-Γραμματέων, ή όποία συνεστήθη διά του άρθρου 42 παρ. 1 του ν. 3848/2010 (ΦΕΚ 71/Α').

Άρθρο 5

Ύπηρεσιακή Κατάσταση

Τά σχετικά μέ τήν πλήρωση των οργανικών θέσεων των προηγούμενων άρθρων, όπως και τά της έν γενεί ύπηρεσιακής καταστάσεως των θρησκευτικών λειτουργών και των έκκλησιαστικών ύπαλλήλων πού διορίζονται στίς θέσεις αυτές, διέπονται κατά περίπτωση από τίς διατάξεις των Ίερών Κανόνων, των άρθρων 37, 38 και 42 του Ν. 590/1977 και των κατ' έξουσιοδότηση αυτών έκδοθέντων Κανονισμών 5/1978 «Περί Κώδικος Έκκλησιαστικών Ύπαλλήλων» (ΦΕΚ 48, τ. Α /1978), 305/2018 «Περί Έφημερίων και Διακόνων» (ΦΕΚ 153, τ. Α /2018) και λοιπών συναφών Κανονισμών ύπό της Ίεράς Συνόδοϋ της Έκκλησίας της Έλλάδος.

Άρθρο 6

Τροποποίηση του Κανονισμού

Ό παρών Κανονισμός τροποποιείται από τήν Ίερά Σύνοδο της Έκκλησίας της Έλλάδος μετά από πρόταση του οίκείου Μητροπολίτου, έπειτα από σχετική απόφαση του Μητροπολιτικού Συμβουλίου, και έφ'

όσον μεταβληθούν τά όρια ή ό αριθμός ή ό πληθυσμός των ύφισταμένων Ένοριών, επιβάλλοντας τήν ανάλογη μεταβολή των όργανικών θέσεων των Έφημερίων, είτε ό αριθμός των έκκλησιαστικών ύπαλλήλων.

Άρθρο 7

Ίσχύς του Κανονισμού

Ό παρών Κανονισμός έχει διαπιστωτικό χαρακτήρα και κατά τουτο ισχύει από τής ενάρξεως ισχύος, κατά περίπτωση, των Προεδρικών Διαταγμάτων, των Νόμων, των Ύπουργικών Αποφάσεων και των Κανονισμών συνεπεία των όποιων καταρτίσθηκε.

Άρθρο 8

Δαπάνη

Από τίς διατάξεις του παρόντος Κανονισμού δέν προκαλείται δαπάνη σέ βάρος του προϋπολογισμού του Έλληνικού Δημοσίου ή του νομικού προσώπου τής Ίεράς Μητροπόλεως Αργολίδος.

Η παρούσα Απόφαση νά δημοσιευθει στήν Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως και στό έπίσημο δελτίο τής Έκκλησίας τής Ελλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Αθήναι, 12η Δεκεμβρίου 2018

† Ό Αθηνών ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ό Αρχιγραμματεός

† Ό Μεθώνης Κλήμης

Ακριβές Αντίγραφον

Ό Αρχιγραμματεός

† Ό Μεθώνης Κλήμης

Αναρτήθηκε στήν ιστοσελίδα τής Έκκλησίας τής Ελλάδος τίν 29.1.2019

Άριθμ. 698, 1284/2502/26.11.2018

Διαπιστωτική πράξις:

Άναγνώρισις συστάσεως Ί. Μονής τής Ί.Μητροπόλεως Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως συμφώνως πρός τό άρθρον 25 του Ν. 4301/2014

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Έχοντες ύπ όψιν:

1. τό άρθρον 25 παρ. 1 του ν. 4301/2014,
2. τάς ύπ. άριθμ. 29/13.2.2018 και 51/14.3.2018 εισηγήσεις του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως κ. Ίερεμίου,
3. τήν από 7.11.2018 Απόφασιν τής Δ. Ίεράς Συνόδου,

διαπιστούμεν

τήν σύστασιν, πρό τής ενάρξεως ισχύος του Νόμου 590/1977, τής Ίεράς Μονής Γενεσίου τής Θεοτόκου Άμπελακίου τής Ίεράς Μητροπόλεως Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως, μέ έδραν τήν τοπικήν Κοινότητα Πετρίνας, τής Δημοτικής Ένότητος Φαλαισίας, του

Δήμου Μεγαλοπόλεως, τής Περιφερειακής Ένότητος Άρκαδίας, τής Περιφέρειας Πελοποννήσου, ίδρυθείσης έν έτει 1882, ως έμφαίνεται έξ έντετοιχισμένης έπιγραφής εις τό Καθολικόν τής Ίεράς Μονής.

Η παρούσα Διαπιστωτική Πράξις νά δημοσιευθη εις τήν Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως.

Έν Αθήναις τή 7η Νοεμβρίου 2018

† Ό Αθηνών ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ό Αρχιγραμματεός

† Ό Μεθώνης Κλήμης

Ακριβές Αντίγραφον

Έν Αθήναις τή 26.11.2018

Ό Αρχιγραμματεός

† Ό Μεθώνης Κλήμης

Αναρτήθηκε στήν ιστοσελίδα τής Έκκλησίας τής Ελλάδος τίν 29.1.2019

Κανονισμός περί ὀργανώσεως καί διαρθρώσεως τῶν Ἐνοριῶν καί τῶν θρησκευτικῶν λειτουργιῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ξάνθης καί Περιθεωρίου

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν:

1. Τά ἄρθρα 3 παρ. 1 καί 13 παρ. 1-3 τοῦ Συντάγματος,
2. τά ἄρθρα 1 παρ. 4, 29 παρ. 2, 36, 37 παρ. 2 καί 38 παρ. 2 τοῦ ν. 590/1977 «Περί τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (ΦΕΚ 146/Α'/1977),
3. τά ἄρθρα 2 παρ. 1 καί 3 τοῦ Κανονισμοῦ 8/1979 «Περί Ἱερῶν Ναῶν καί Ἐνοριῶν» (ΦΕΚ 1/Α'/1980),
4. τά ἄρθρα 3 καί 6 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 «Περί Ἐφημεριῶν καί Διακόνων» (ΦΕΚ 73/Α'/2012),
5. τό ἄρθρο 5 παρ. 1 περίπτ. δ' καί ε' τοῦ Κανονισμοῦ 263/2014 «Περί συγκροτήσεως ἀρμοδιοτήτων καί λειτουργίας τῶν Μητροπολιτικῶν Συμβουλίων τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (ΦΕΚ 272/Α'/2014),

6. τά δημογραφικά στοιχεία τῆς Ἑλληνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας τῆς ἀπογραφῆς τοῦ ἔτους 2011 (ΦΕΚ 697/20.03.2014 τεύχος Β'),

7. τήν ὑπ' ἀριθ. 731/18.10.2018 πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ξάνθης καί Περιθεωρίου κ. Παντελεήμονος καί

8. τήν ἀπό 12.12.2018 Ἀπόφασιν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου,

διαπιστοῦμεν τήν ὑφισταμένην διάρθρωσιν τῶν Ἐνοριῶν καί τῶν ὀργανικῶν θέσεων τῶν Ἐφημεριῶν, Ἱεροκηρύκων καί Διακόνων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ξάνθης καί Περιθεωρίου, καθὼς καί τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς, οἱ ὁποῖες βαρύνουν τόν κρατικό προϋπολογισμό, καί ἐγκρίνομεν τόν Κανονισμόν τῆς ὀργανώσεως τῶν Ἐνοριῶν καί τῶν θρησκευτικῶν λειτουργιῶν αὐτῆς ὡς ἐξῆς:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΝΟΡΙΩΝ, ΤΩΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ

Ἄρθρο 1 ΕΝΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΩΝ

Πόλις ἢ Οἰκισμός	Πληθυσμός	Ἐνορίες	ΦΕΚ	Κάτοικοι Ἐνορίας	Ὀργανικές Θέσεις Ἐφημεριῶν	Κατηγορίες
Αρχιερατική Περιφέρεια Ξάνθης						
Ξάνθη Πληθυσμός 52.473 (ΦΕΚ 697/τ. ΔΕΥΤΕΡΟ/20.3.2014)		Τίμιος Πρόδρομος	82/Α'/23.3.1932	7461	3	ΔΕ-ΠΕ
		Ἁγία Ἄννα	1152/Β'/17.6.2015	1943	1	ΔΕ-ΠΕ
		Ἅγιοι Ἀπόστολοι	82/Α'/23.3.1932	7762	3	ΔΕ-ΠΕ
		Ἅγιος Γεώργιος	82/Α'/23.3.1932	3512	2	ΤΕ-ΠΕ
		Ἀκάθιστος Ὑμνος	82/Α'/23.3.1932	1516	1	ΔΕ-ΠΕ
		Ἅγιος Ἐλευθέριος	82/Α'/23.3.1932	5321	3	ΤΕ-ΠΕ
		Ἅγιος Θεοφάνης	1152/Β'/17.6.2015	3486	2	ΤΕ-ΠΕ
		Ἅγιοι Κύριλλος καί Μεθόδιος	1152/Β'/17.6.2015	1569	1	ΔΕ-ΠΕ
		Ἅγιοι Κωνσταντῖνος καί Ἑλένη	1152/Β'/17.6.2015	1452	1	ΔΕ-ΠΕ
		Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος	82/Α'/23.3.1932	6667	3	ΔΕ-ΠΕ
	Ἅγιος Νικόλαος	1152/Β'/17.6.2015	3947	2	ΤΕ-ΠΕ	

	Άγιος Νικόλαος	1152/B'/17.6.2015	3947	2	ΤΕ-ΠΕ
	Άγιοι Ραφαήλ, Νικόλαος και Ειρήνη	1152/B'/17.6.2015	2038	2	ΔΕ-ΠΕ
	Άγιος Τρύφων	1152/B'/17.6.2015	2162	1	ΔΕ-ΠΕ
	Παμμέγιστοι Ταξιάρχαι	82/A'/23.3.1932	1663	1	ΔΕ-ΠΕ
	Αγία Φωτεινή, Χρύσα	1152/B'/17.6.2015	1974	1	ΔΕ-ΠΕ
	Τερό Προσκύνημα τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας	56/A'/22.3.1996		1	ΔΕ-ΠΕ
Εὔμοιο	Ζωοδόχος Πηγή	1152/B'/17.6.2015	1272	1	ΔΕ-ΤΕ
Κιμμέρια	Άγιος Δημήτριος	1152/B'/17.6.2015	3644	2	ΔΕ-ΤΕ
Λεύκη	Άγιοι Πέτρος και Παῦλος	1152/B'/17.6.2015	358	1	ΔΕ-ΤΕ
Νέα Μορσίνη	Άγιος Σάββας	1152/B'/17.6.2015	450	1	ΔΕ-ΤΕ
Πετροχώρι	Άγιος Χριστοφόρος	1152/B'/17.6.2015	910	1	ΥΕ-ΤΕ
Αρχιερατική Περιφέρεια Αβδήρων					
Αβδηρα	Αγία Παρασκευή	82/A'/23.3.1932	1090	1	ΔΕ-ΠΕ
Αυξέντιο	Άγιος Δημήτριος	1152/B'/17.6.2015	264	1	ΔΕ-ΠΕ
Βαφέικα	Άγιος Γεράσιμος	1152/B'/17.6.2015	712	1	ΔΕ-ΠΕ
Βελόνη	Ζωοδόχος Πηγή	1152/B'/17.6.2015	225	1	ΥΕ-ΤΕ
Γενισέα	Υπαπαντή Κυρίου	82/A'/23.3.1932	1473	1	ΔΕ-ΠΕ
Γκιώνα	Παμμέγιστοι Ταξιάρχαι	1152/B'/17.6.2015	129	1	ΔΕ-ΤΕ
Διομήδεια	Άγιος Γεώργιος	1152/B'/17.6.2015	739	1	ΥΕ-ΤΕ
Νέος Ζυγός	Άγιος Γεώργιος	82/A'/23.3.1932	395	1	ΔΕ-ΤΕ
Παλιός Ζυγός	Ζωοδόχος Πηγή	1152/B'/17.6.2015	665	1	ΥΕ-ΤΕ
Νέα Κεσσάνη	Τίμιος Σταυρός	1152/B'/17.6.2015	418	1	ΥΕ-ΤΕ
Κουτσό	Άγιος Γεώργιος	82/A'/23.3.1932	390	1	ΔΕ-ΤΕ
Λευκόπετρα	Άγιος Γεώργιος	82/A'/23.3.1932	700	1	ΔΕ-ΤΕ
Μαγικό	Άγιοι Κωνσταντίνος και Ελένη	82/A'/23.3.1932	611	1	ΔΕ-ΠΕ
Μάνδρα	Προφήτης Ηλίας	1152/B'/17.6.2015	506	1	ΔΕ-ΠΕ
Μυρωδάτο	Άγιος Γεώργιος	82/A'/23.3.1932	476	1	ΥΕ-ΤΕ
Πεζούλα	Τίμια Ζώνη	1152/B'/17.6.2015	103	1	ΔΕ-ΠΕ
Πετεινός	Άγιος Πέτρος και Παῦλος	1152/B'/17.6.2015	1118	1	ΔΕ-ΤΕ
Πηγάδια	Κοίμησις τῆς Θεοτόκου	82/A'/23.3.1932	511	1	ΔΕ-ΤΕ
Πολύιτος	Άγιος Γεώργιος	82/A'/23.3.1932	403	1	ΔΕ-ΤΕ
Πόρτο-Λάγος	Μεταμόρφωσις	1152/B'/17.6.2015	339	1	ΔΕ-ΤΕ
Ποταμιά	Άγιοι Ανάργυροι	1152/B'/17.6.2015	113	1	ΔΕ-ΤΕ
Σέλινο	Άγιος Χαράλαμπος	82/A'/23.3.1932	292	1	ΔΕ-ΤΕ
Σούνιο	Απόστολος Θωμάς	1152/B'/17.6.2015	1018	1	ΔΕ-ΤΕ
Συδινή	Άγιος Αθανάσιος	1152/B'/17.6.2015	359	1	ΥΕ-ΤΕ
Φελώνη	Άγιος Παντελεήμων	1152/B'/17.6.2015	609	1	ΔΕ-ΤΕ
Αρχιερατική Περιφέρεια Σταυρουπόλεως					
Δαφνώνας	Άγιος Γεώργιος	82/A'/23.3.1932	290	1	ΔΕ-ΤΕ
Δρυμιά	Γενέσιο του Προδρόμου	1152/B'/17.6.2015	22	1	ΔΕ-ΤΕ
Εχίνος	Άγιος Γεώργιος	82/A'/23.3.1932	2486	1	ΔΕ-ΤΕ
Άνω Ίωνικό	Άγιος Γεώργιος	1152/B'/17.6.2015	45	1	ΔΕ-ΤΕ
Κάτω Ίωνικό	Κοίμησις τῆς Θεοτόκου	1152/B'/17.6.2015	44	1	ΔΕ-ΤΕ
Καλλιθέα	Άγιος Γεώργιος	1152/B'/17.6.2015	4	1	ΔΕ-ΤΕ
Καλύβα	Προφήτης Ηλίας	82/A'/23.3.1932	40	1	ΔΕ-ΤΕ
Άνω Καρυόφυτο	Άγιος Δημήτριος	1152/B'/17.6.2015	105	1	ΔΕ-ΠΕ
Κάτω Καρυόφυτο	Τίμιος Σταυρός	1152/B'/17.6.2015	48	1	ΥΕ-ΤΕ

Καστανίτης		Κοίμησις τῆς Θεοτόκου	82/A'/23.3.1932	14	1	ΔΕ-ΤΕ
Κομνηνά		Πέτρου καί Παύλου	82/A'/23.3.1932	261	1	ΔΕ-ΤΕ
Λειβαδίτης		Ανάληψις τοῦ Κυρίου	1152/B'/17.6.2015	12	1	ΔΕ-ΤΕ
Λυκοβούνιο		Ζωοδόχος Πηγῆ	1152/B'/17.6.2015	48	1	ΔΕ-ΤΕ
Λυκοδρόμιο		Ἅγιοι Κωνσταντῖνος καί Ἑλένη	82/A'/23.3.1932	33	1	ΔΕ-ΤΕ
Μαργαρίτιο		Ἅγιος Νικόλαος	1152/B'/17.6.2015	16	1	ΔΕ-ΤΕ
Μυρτούσα		Ἅγιος Γεώργιος	1152/B'/17.6.2015	20	1	ΔΕ-ΤΕ
Νεοχώρι		Ζωοδόχος Πηγῆ	1152/B'/17.6.2015	181	1	ΥΕ-ΤΕ
Πασχαλιά		Ἅγιος Γεώργιος	1152/B'/17.6.2015	80	1	ΔΕ-ΤΕ
Σιδηρόπετρα		Παμμέγιστοι Ταξιάρχαι	1152/B'/17.6.2015	24	1	ΔΕ-ΤΕ
Σταυρούπολη		Ευαγγελίστρια	82/A'/23.3.1932	536	1	ΔΕ-ΤΕ
Σταυροχώρι		Ἅγιος Δημήτριος	82/A'/23.3.1932	49	1	ΔΕ-ΤΕ
Χαλέπι		Ζωοδόχος Πηγῆ	1152/B'/17.6.2015	28	1	ΔΕ-ΤΕ
Ἀρχιερατική Περιφέρεια Τοπίου						
Ἄβατο		Γενέσις τῆς Θεοτόκου	1152/B'/17.6.2015	1078	1	ΔΕ-ΤΕ
Ἅγιος Αθανάσιος		Ἅγιος Αθανάσιος	1152/B'/17.6.2015	239	1	ΔΕ-ΤΕ
Νέα Ἀμισός		Προφήτης Ἡλίας	82/A'/23.3.1932	188	1	ΥΕ-ΤΕ
Γαλάνη		Ἅγιος Παντελεήμων	1152/B'/17.6.2015	108	1	ΔΕ-ΤΕ
Δασοχώρι		Ἅγια Εὐφημία	1152/B'/17.6.2015	112	1	ΔΕ-ΤΕ
Δέκαρχο		Ἅγια Κυριακή	1152/B'/17.6.2015	734	1	ΥΕ-ΤΕ
Ἐξοχή		Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης	1152/B'/17.6.2015	86	1	ΔΕ-ΤΕ
Ἐράσμιο		Τίμος Πρόδρομος	82/A'/23.3.1932	1156	1	ΔΕ-ΤΕ
Εὐλαλο		Ανάληψις τοῦ Κυρίου	1152/B'/17.6.2015	922	1	ΥΕ-ΤΕ
Θαλασιά		Τίμος Σταυρός	1152/B'/17.6.2015	304	1	ΔΕ-ΤΕ
Κοσμητή		Ἅγιος Σπυρίδων	1152/B'/17.6.2015	51	1	ΔΕ-ΤΕ
Κρεμαστή		Ἅγιος Νεκτάριος	1152/B'/17.6.2015	382	1	ΔΕ-ΤΕ
Κυψέλη		Ἅγιος Γεώργιος	82/A'/23.3.1932	210	1	ΔΕ-ΠΕ
Μάγανα		Ἅγια Τριάδα	1152/B'/17.6.2015	635	1	ΔΕ-ΤΕ
Μέλισσα		Ἅγιος Δημήτριος	1152/B'/17.6.2015	345	1	ΥΕ-ΤΕ
Νέο Ὀλβιο		Ἅγιος Γεώργιος	1152/B'/17.6.2015	109	1	ΔΕ-ΤΕ
Παλαίό Ὀλβιο		Ἅγιος Παντελεήμων	1152/B'/17.6.2015	330	1	ΥΕ-ΤΕ
Τοξότες		Κοίμησις τῆς Θεοτόκου	82/A'/23.3.1932	819	1	ΔΕ-ΤΕ
Τύμπανο		Ἅγιος Δημήτριος	1152/B'/17.6.2015	261	1	ΔΕ-ΤΕ

Συνεπῶς διαπιστώνεται ὅτι στήν Ἱερά Μητρόπολη Ἐάνθης καί Περιθεωρίου ὑφίστανται 86 Ἐνορίες καί ἓνας Προσκυνηματικός Ἱερός Ναός καί στό σύνολό τους οἱ ὀργανικές ἐφημεριακές θέσεις τῆς Μητροπόλεως ἀνέρχονται σέ 100.

Ἄρθρο 2

ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΙΕΡΟΚΗΡΥΚΩΝ

Δύο (2) θέσεις Ἱεροκηρύκων ΠΕ Κατηγορίας καί ἐιδικότητος Θεολογῶν, συσταθεῖσαι διά τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ Ν. 817/1978 (ΦΕΚ 170/A'/8.10.1978). Ἐκ τῶν ἀρχικῶς τριῶν (3) θέσεων Ἱεροκηρύκων τοῦ Ν. 817/1978, δύο (2) ἐκ τῶν ὁποίων κατανεμήθησαν διά τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καί μία (1) διά τοῦ Π.Δ. 582/1980, μία (1) θέση μετετράπη σέ θέση ἐκκλησιαστικοῦ ὑπαλλήλου (ἄρθρο 42 Ν. 3848/2010).

Ἄρθρο 3

ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΔΙΑΚΟΝΩΝ

Τέσσερις (4) θέσεις Διακόνων, κατηγορίας ΔΕ - ΠΕ, συσταθεῖσαι διά τοῦ Ν. 673/1977 (ΦΕΚ 238/A'/30.8.1977). Ἐκ τῶν ἀρχικῶς συσταθεισῶν ὀκτώ (8) θέσεων διακόνων μετετράπησαν α) δύο (2) σέ θέσεις Ἱεροκηρύκων (ν. 817/1978 καί δύο (2) σέ θέσεις ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρο 4

ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

πού βαρύνουν τόν κρατικό προϋπολογισμό
Τρεῖς (3) ὀργανικές θέσεις ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων συσταθεῖσαι ὡς ἑξῆς:

α) Μία (1) θέση κλάδου ΔΕ Ὁδηγοῦ - Κλητήρος, συσταθεῖσα διά τοῦ ἄρθρ. 20 τοῦ ν. 1476/1984 καί διαβαθμισθεῖσα διά τῆς Φ.031/259/A/31/18.1.1985 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 128/B'/12.3.1985).

β) Μία (1) θέση κλάδου ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού, συσταθείσα διά του άρθρ. 19 παρ. 5 του ν. 2819/2000 και κατανεμηθείσα διά τής Α1/293/20.10.2000 ύπουργικής απόφασεως (Φ.Ε.Κ. 1351/Β'7.11.2000).

γ) Μία (1) θέση κλάδου ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού, συσταθείσα διά του άρθρ. 42 παρ. 3 του ν. 3848/2010.

Άρθρο 5

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Τά τής πληρώσεως τών οργανικών θέσεων τών προηγούμενων άρθρων ως και τά τής έν γενέει ύπηρεσιακής καταστάσεως τών θρησκευτικών λειτουργών και τών έκκλησιαστικών ύπάλληλων πού διορίζονται στίς θέσεις αυτές, διέπονται κατά περίπτωσι από τίς διατάξεις τών Ίερών Κανόνων, τών άρθρων 37, 38 και 42 του Ν. 590/1977 και τών κατ' έξουσιοδότησι αυτών έκδοθέντων ύπό τής Ίεράς Συνόδου τής Έκκλησίας τής Ελλάδος Κανονισμών 5/1978 «Περί Κώδικος έκκλησιαστικών ύπαλλήλων» (ΦΕΚ 48/Α'/1978), 305/2018 «Περί Έφημερίων και Διακόνων» (ΦΕΚ 73/Α'/2018) και λοιπών συναφών Κανονισμών.

Άρθρο 6

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Ό παρών Κανονισμός τροποποιείται ύπό τής Ίεράς Συνόδου τής Έκκλησίας τής Ελλάδος μέ πρόταση του οικείου Μητροπολίτου, κατόπιν σχετικής απόφασεως του Μητροπολιτικού Συμβουλίου και έφ' όσον μεταβληθούν τά όρια ή ό πληθυσμός τών ύφισταμένων

Ένοριών, μέ ανάλογον μεταβολήν τών οργανικών θέσεων τών έφημερίων.

Άρθρο 7

ΙΣΧΥΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Ό παρών Κανονισμός έχει διαπιστωτικόν χαρακτήρα και κατά τουτο ισχύει από τής ένάρξεως ισχύος, κατά περίπτωσι, τών Προεδρικών Διαταγμάτων, τών Νόμων, τών Ύπουργικών Αποφάσεων και τών Κανονισμών συνεπεία τών όποιων κατηρτίσθη.

Άρθρο 8

ΔΑΠΑΝΗ

Έκ τών διατάξεων του παρόντος Κανονισμού δέν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του Προϋπολογισμού του Έλληνικού Δημοσίου ή του Νομικού Προσώπου τής Ίεράς Μητροπόλεως Ξάνθης και Περιθεωρίου.

Η παρούσα απόφασις νά δημοσιευθή στην Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως και στό επίσημο δελτίο τής Έκκλησίας τής Ελλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Άθήναι, 12η Δεκεμβρίου 2018

† Ό Άθηνών ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ό Άρχιγραμματεύς

† Ό Μεθώνης Κλήμης

Άκριβές Αντίγραφον

Ό Άρχιγραμματεύς

† Ό Μεθώνης Κλήμης

Κανονισμός περί συστάσεως και λειτουργίας
Αριθμ. 4291/2715/2018 του έκκλησιαστικού ιδρύματος αιμοδοσίας
της 'Ι. Μητροπόλεως Σταγών και Μετεώρων «Σταγών (Α+) Ζωής»

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Έχουσα υπ' όψιν:

- 1) τās διατάξεις τών άρθρων 1 παρ. 4 και 29 παρ. 2 του Ν. 590/1977 «Περί του Καταστατικού Χάρτου της Έκκλησίας της Ελλάδος», ως και τό άρθρον 68 παρ. 1 ύποπαρ. 5 του Ν. 4235/2014,
- 2) τās ύποχρεώσεις της ποιμανούσης Έκκλησίας πρός τό χριστεπώνυμον πλήρωμα, τās άπορρεούσας έκ τών Εύαγγελικών έπιταγών, τών 'Ιερών Κανόνων και τών Νόμων του Κράτους,
- 3) τās ύφισταμένες κοινωνικές, ποιμαντικές και πνευματικές ανάγκας της 'Ιεράς Μητροπόλεως Σταγών και Μετεώρων,
- 4) τήν υπ' αριθ. 401/11.9.2018 πρότασιν του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σταγών και Μετεώρων κ. Θεοκλήτου,
- 5) τήν από 1.11.2018 Γνωμοδότησιν της Νομικής Υπηρεσίας της 'Ιεράς Συνόδου της Έκκλησίας της Ελλάδος,
- 6) τήν από 12.12.2018 Απόφασιν της Διαρκούς 'Ιεράς Συνόδου,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

ψηφίζει τόν Κανονισμόν συστάσεως και λειτουργίας του έκκλησιαστικού ιδρύματος αιμοδοσίας της 'Ιεράς Μητροπόλεως Σταγών και Μετεώρων «Σταγών (Α+) Ζωής», ό όποιος έχει ως εξής:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΣΤΑΓΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΕΩΡΩΝ
«Σταγών (Α+) Ζωής»

Άρθρο 1

Σύσταση - Έπωνυμία - Έδρα - Σφραγίδα

1. Στην 'Ιερά Μητρόπολη Σταγών και Μετεώρων, και υπό τόν έλεγχο και έποπτεία της, συνίσταται Έκκλησιαστικό Ίδρυμα μέ τήν έπωνυμία: «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟ-

ΠΟΛΕΩΣ ΣΤΑΓΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΕΩΡΩΝ "Σταγών (Α+) Ζωής"» ως ανεξάρτητο Ν.Π.Ι.Δ. της 'Ιεράς Μητροπόλεως Σταγών και Μετεώρων, αύτοτελους διαχείρισης και μή κερδοσκοπικού χαρακτήρα, τό όποίο θά διέπεται από τόν παρόντα Κανονισμό.

2. Έδρα του Ίδρύματος όρίζεται τό κτίριο της 'Ιεράς Μητροπόλεως Σταγών και Μετεώρων, τό όποίο βρίσκεται επί της όδου Βλαχάβα 43, στην πόλη της Καλαμπάκας, Τ.Κ. 42 200. Τό ως άνω Έκκλησιαστικό Ίδρυμα έχει δική του σφραγίδα στρογγυλή, στην περιφέρεια της όποίας αναγράφεται σε τρεις σειρές «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΣΤΑΓΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΕΩΡΩΝ "Σταγών (Α+) Ζωής"», στό κέντρο δέ αυτής φέρει τό καλλιτεχνικώς άποτυπωμένο μονόγραμμα μέ τά άρχικά της 'Ιεράς Μητροπόλεως Σταγών και Μετεώρων (όμοιο μέ τό έμβλημα αυτής).

Άρθρο 2

Σκοποί του Ίδρύματος

- Α) Σκοποί του Ίδρύματος είναι οι ακόλουθοι:
- Έ διάδοση της έθελοντικής αιμοδοσίας
 - Έ διοργάνωση όμαδικής έθελοντικής αιμοδοσίας
 - Έ βοήθεια πρός τούς πάσχοντες από μεσογειακή άναιμία
 - Έ βοήθεια πρός κάθε συνάνθρωπό μας πού έχει άνάγκη αίματος
 - Έ δωρεά ιστών όργάνων και μυελού τών όστών του ανθρώπινου σώματος
 - Έ κάλυψη τών αιμοδοτών του ιδρύματος και τών συγγενών τους
 - Έ ανάπτυξη αισθήματος ευθύνης, εύγενικής άμιλλας, άλληλεγγύης, συναδέλφωσης κι άνιδιοτελους προσφοράς πρός τό κοινωνικό σύνολο.

Β) Έ πραγματοποίηση τών σκοπών του ιδρύματος θά επιδιωχθεί μέ τακτικές αιμοδοσίες, μέ τή διοργάνωση ένημερωτικών, μορφωτικών, πολιτιστικών και ψυχαγωγικών έκδηλώσεων και γενικά μέ κάθε δραστηριότητα πού τά όργανα του ιδρύματος θά κρίνουν ότι υπηρετεί τούς σκοπούς του όπως:

1) Η καλλιέργεια και προώθηση του έθελοντισμού, της φιλαδελφείας, της προς τούς πάντες αγάπης και βοήθειας, της άρωγής σε εύπαθείς κοινωνικά ομάδες, νοσούντες και σε χρόνια πάσχοντες, των πάσης φύσεως εκδόσεων για τό συγκεκριμένο θέμα, της ιατρικής φροντίδας, διαλέξεις, συζητήσεις, δημιουργία ιστοσελίδας και λογαριασμό σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης, δημοσιεύσεις, προβολές ταινιών, θεατρικές παραστάσεις, συναυλίες, έκδρομες, προκηρύξεις διαγωνισμών και βραβείων.

2) Η συνεργασία με τις κρατικές, δημόσιες υπηρεσίες, περιφερειακές, και δημοτικές αρχές, πολιτιστικούς συλλόγους και ιδρύματα για την οργάνωση από κοινού δραστηριοτήτων και πραγματοποίηση εκδηλώσεων.

Άρθρο 3

Διοίκηση - Διοικητικό Συμβούλιο

α) Τό Ίδρυμα τελεί υπό τήν έποπτεία και τόν έλεγχο τής Ίερās Μητροπόλεως Σταγών και Μετεώρων.

β) Τό Δ.Σ. αποτελείται από πέντε τακτικά μέλη και τρία αναπληρωματικά. Τόν πρόεδρο, τόν γραμματέα, τόν ταμία, δύο τακτικά μέλη και τρία αναπληρωματικά. Η θητεία του διοικητικού Συμβουλίου είναι διετής.

γ) Πρόεδρος του Ίδρύματος είναι ό εκάστοτε Μητροπολίτης Σταγών και Μετεώρων. Ό Πρόεδρος κατά τή συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου όρίζει ένα μέλος αυτού ως αναπληρωτή του, ό οποίος θά τόν αναπληροί σε περίπτωση απουσίας ή προσωρινού κωλύματος άσκήσεως τών καθηκόντων του.

δ) Τά μέλη του Δ.Σ. του Ίδρύματος όρίζονται και παύονται από τόν εκάστοτε Μητροπολίτη Σταγών και Μετεώρων. Πρέπει νά είναι πολίτες, οί όποιοι νά διακρίνονται για τό ήθος, τήν έντιμότητα και τήν έθελοντική τους προσφορά στην τοπική κοινωνία. Τό αξίωμα τών μελών του Δ.Σ. είναι τιμητικό και άμισθο, ενώ ή θητεία τους δύναται νά ανανεωθεί.

ε) Άπαρτία και λήψη αποφάσεων από τό Δ.Σ. Νόμιμη άπαρτία ύφίσταται όταν είναι παρόντα τουλάχιστον τά τρία (3) εκ τών πέντε (5) μελών του Δ.Σ. Οί αποφάσεις λαμβάνονται με άπόλυτη πλειοψηφία τών παρόντων μελών. Σέ περίπτωση ίσοψηφίας κατισχύει ή ψηφος του Προέδρου του Δ.Σ. ή του νομίμου αναπληρωτή αυτού. Η ψηφοφορία θά είναι πάντοτε φανερή και όνομαστική.

Άρθρο 4

Άρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου

Τό Διοικητικό Συμβούλιο του Ίδρύματος έχει τίς ακόλουθες άρμοδιότητες:

α) Συνέρχεται τακτικώς ανά δίμηνο και έκτάκτως όταν παρίσταται ανάγκη ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου.

β) Αποφασίζει για κάθε θέμα που άφορά τήν εκπλήρωση τών σκοπών του Ίδρύματος.

γ) Συνεργάζεται με φορείς και οργανισμούς τής κεντρικής διοίκησης, τής τοπικής αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού, νοσηλευτικά ιδρύματα, με πολιτιστικούς, έπιστημονικούς, φιλανθρωπικούς συλλόγους και ιδρύματα για τήν προαγωγή και επίτευξη τών σκοπών του Ίδρύματος.

δ) Μεριμνά για τήν εξεύρεση οικονομικών πόρων, απαραίτητων για τήν όμαλή λειτουργία του Ίδρύματος.

ε) Καταρτίζει τόν έτήσιο Προϋπολογισμό και Άπολογισμό, τούς όποιους και υποβάλλει προς έγκριση στην Ίερά Μητρόπολη Σταγών και Μετεώρων.

στ) Όρίζει με άπόφασή του καθ΄ ύλην άρμόδιο για τήν κατάρτιση μητρώου έθελοντών αίμοδοτών, του προγράμματος αίμοληψίας και τή διάθεση του αίματος.

η) Τά μέλη του Δ.Σ. δέν δικαιούνται άποζημίωση για τήν άπασχόλησή τους σε ύποθέσεις του Ίδρύματος, δέν μπορούν νά προσφέρουν στο Ίδρυμα έξαρτημένη εργασία με άμοιβή, ούτε νά συνάπτουν με αυτό συμβάσεις που άποβλέπουν σε οικονομικό ή όποιοδήποτε άλλο όφελος.

ζ) Δύναται δέ νά προσλαμβάνει έμισθο προσωπικό, σύμφωνα με τήν κείμενη εργατική νομοθεσία, αναλόγως τών στόχων και τών προγραμμάτων του.

η) Αποφασίζει για κάθε άλλο θέμα, τό όποιο δέν προβλέπεται από τόν παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 5

Άρμοδιότητες Προέδρου

Ό Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ίδρύματος ή ό όρισθείς από αυτόν νόμιμος αναπληρωτής του ως άσκών καθήκοντα Προέδρου:

α) εκπροσωπεί τό Ίδρυμα ένώπιον κάθε Άρχης, διοικητικής και εκκλησιαστικής, ένώπιον τών Δικαστηρίων, Τραπεζών και Όργανισμών, ως και στίς μετά τρίτων (νομικών ή φυσικών προσώπων) σχέσεις του,

β) συγκαλεί τό Διοικητικό Συμβούλιο τακτικώς και έκτάκτως, κηρύσσει τήν έναρξη και λήξη τών συνεδριάσεων αυτού και διευθύνει τίς συζητήσεις,

γ) εντέλλεται τήν πληρωμή οιασδήποτε δαπάνης, ή οποία αναγράφεται στον έγκεκριμένο προϋπολογισμό, υπογράφει τήν άλληλογραφία, κάθε έγγραφο του Δ.Σ. και έκτελεί τις αποφάσεις του.

Άρθρο 6

Καθήκοντα Γραμματέα

1. Ο Γραμματέας του Ίδρύματος:

- α) τηρεί βιβλίο πρωτοκόλλου, εισερχομένων και εξερχομένων εγγράφων του Ίδρύματος,
 - β) επιμελείται τής συντάξεως των πρακτικῶν του Δ.Σ. και διεκπεραιώνει τήν άλληλογραφία και
 - γ) φυλάσσει μέ προσωπική του εϋθύνη τό ἀρχεῖο, τά ἔγγραφα, τά βιβλία και τή σφραγιδα του Ίδρύματος.
2. Τόν Γραμματέα ἀπόντα ἢ κωλυόμενο ἀναπληρώνει ἄλλο μέλος του Δ.Σ., ὀριζόμενο μέ ἀπόφαση αὐτοῦ.

Άρθρο 7

Καθήκοντα Ταμία

Ο ταμίας του Δ.Σ.:

- α) Τηρεί τό Βιβλίο Ταμείου καθώς και τά διπλότυπα Γραμμάτια Εἰσπράξεων και Ἐντάλματα Πληρωμῶν, τά ὁποῖα συνυπογράφει μετά του Προέδρου.
- β) Εἰσπράττει μέ διπλότυπα Γραμμάτια Εἰσπράξεων κάθε ἔσοδο του Ίδρύματος.
- γ) Διενεργεῖ τίς πληρωμές πού ἀποφασίζει τό Δ.Σ. βάσει διπλοτύπων Ἐνταλμάτων Πληρωμῶν, τά ὁποῖα ἐπίσης συνυπογράφει μετά του Προέδρου, ὅπως ἄλλωστε και ὅλα τά οικονομικῆς φύσεως ἔγγραφα.
- δ) Εϋθύνεται γιά τή φύλαξη των χρημάτων, διενεργεῖ καταθέσεις και ἀναλήψεις χρημάτων μόνο κατόπιν ἀποφάσεως του Δ.Σ. και γενικά διαχειρίζεται κατὰ τήν ὑπόδειξη του Προέδρου του Δ.Σ. τήν περιουσία του Ίδρύματος.

Άρθρο 8

Προσωπικό του Ίδρύματος

- 1. Τό προσωπικό του Ίδρύματος διακρίνεται σέ ἐθελοντικό (ἄνευ ἀμοιβῆς) και ἔμμισθο.
- 2. Τό ἔμμισθο προσωπικό ἀορίστου ἢ ὀρισμένου χρόνου προσλαμβάνεται ὑπό του Διοικητικοῦ Συμβουλίου, και ἀπολύεται σύμφωνα μέ τίς διατάξεις τῆς κειμένης νομοθεσίας. Ο ἀριθμός του ἀναγκαίου προσωπικοῦ καθορίζεται μέ ἀπόφαση του Δ.Σ., σύμφωνα μέ τίς ἀνάγκες γιά τήν εϋρυθμη λειτουργία του Ίδρύματος.
- 3. Τό Δ.Σ. δύναται νά προσλάβει Διευθυντή γιά τήν ἄσκηση τῆς διοικήσεως του Ίδρύματος, τά καθήκοντα

του ὁποῖου ἀποφασίζει τό Δ.Σ., καθώς ἐπίσης και ἐξωτερικούς συνεργάτες ἀνάλογα μέ τίς, κατὰ ἐπαγγελματική κατάρτιση, ἀνάγκες του Ίδρύματος.

Άρθρο 9

Τηρούμενα βιβλία και Στοιχεῖα

- Τό Ίδρυμα ἔχει ἴδια διαχείριση, τηρεῖ δέ μέ τή μέριμνα του Δ.Σ. τά διαχειριστικά του βιβλία, συμφῶνως πρὸς τό σύστημα τηρήσεως των λογιστικῶν βιβλίων των Ἐκκλησιαστικῶν Νομικῶν Προσώπων, θεωρημένα γιά κάθε νόμιμη χρήση, ἤτοι:
- α) Βιβλίο Πρωτοκόλλου Ἀλληλογραφίας
 - β) Βιβλίο Πρακτικῶν των Συνεδριάσεων του Διοικητικοῦ Συμβουλίου
 - γ) Βιβλίο Ταμείου και διπλότυπα Γραμμάτια Εἰσπράξεων και Ἐντάλματα Πληρωμῶν, τά ὁποῖα εἶναι ἐκτελεστέα ἐφ' ὅσον φέρουν τήν ὑπογραφή του Προέδρου και του Ταμῖα του Ίδρύματος,
 - δ) Βιβλίο ἐνεργῶν μελῶν αἰμοδοσίας
 - ε) Κάθε ἄλλο βιβλίο, ἀπαραίτητο κατὰ τήν κρίση του Δ.Σ. γιά τή λειτουργία του Ίδρύματος
 - στ) Κάθε στοιχεῖο τό ὁποῖο ἀπαιτεῖται ἀπό τόν Κ.Β.Σ.

Άρθρο 10

Πόροι του Ίδρύματος και διάθεσή τους

- 1. Πόροι του Ίδρύματος εἶναι:
 - α) Οἱ ὅποιες δαπάνες ἀπαιτοῦνται γιά τή λειτουργία του Ίδρύματος θά καλύπτονται ἀπό τό Φιλόπρωχο Ταμεῖο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σταγῶν και Μετεώρων,
 - β) Πρόσοδοι ἀπό τήν πραγματοποίηση λαχειοφόρων ἀγορῶν και ἐράνων, προσκυνηματικῶν ἐκδρομῶν και λοιπῶν ἐκδηλώσεων.
 - γ) Προαιρετικές εἰσφορές σέ εἶδος ἢ σέ χρῆμα φίλων του Ίδρύματος.
 - δ) Δωρεές ἐν ζωῇ ἢ αἰτίᾳ θανάτου, κληρονομίες, κληροδοτήματα και κληροδοσίες κινητῶν και ἀκινήτων φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων.
 - ε) Κρατικές ἐπιχορηγήσεις, κοινοτικές ἐπιχορηγήσεις, ἐπιχορηγήσεις τῆς Περιφερειακῆς και Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως, ὀργανισμῶν ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου και ἐπιχορηγήσεις ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Σταγῶν και Μετεώρων.
 - στ) Πόροι προερχόμενοι ἀπό ὑλοποίηση προγραμμάτων τῆς Ε.Ε. ἢ ἐθνικῶν προγραμμάτων.
 - ζ) Ἐσοδα ἀπό τήν κυκλοφορία ὁποιοῦδήποτε εἶδους ἔντυπου ἢ μή ἠλεκτρονικοῦ μέσου προσωρινῆς ἢ μόνιμης περιοδικῆς ἢ μή ἐκδοσης του Ίδρύματος,

καθώς και τυχόν έσοδα από άλλες συναφείς με τούς σκοπούς του Ίδρυματος έκδηλώσεις.

η) Σέ περιπτώσεις δωρεών κληρονομιών έκχωρήσεων κ.λπ. τό Δ.Σ. δύναται νά μήν τίς κάνει αποδεκτες έφ' όσον τίθενται ύπερβολικοί ή άπαράδεκτα δεσμευτικοί όροι πρός τό Ίδρυμα.

θ) Ό Πρόεδρος ύπογράφει τά σχετικά έγγραφα γιά άνάληψη χρημάτων, τίς εκδιδόμενες τραπεζικές έπιταγές κ.τ.λ.

2. Οί άνωτέρω πόροι του Ίδρυματος, κατόπιν άποφάσεως του Δ.Σ. αυτού, διατίθενται διά:

α) τήν προμήθεια του άπαιτουμένου έξοπλισμού και άναλωσίμων πρός κάλυψη τών σχετικών άναγκών,

β) τήν πληρωμή τών άποδοχών του ύπηρετουήντος έμμίσθου προσωπικού, σύμφωνα με τίς διατάξεις τής κειμένης νομοθεσίας,

γ) τήν κάλυψη κάθε άλλης δαπάνης πού προβλέπεται στόν έγκεκριμένο προϋπολογισμό και άποσκοπεϊ στήν έπίτευξη τών σκοπών του Ίδρυματος.

3. Τό τυχόν χρηματικό πλεόνασμα από τήν οικονομική διαχείριση, τό όποϊον ύπερβαίνει τό ποσόν περί του όποϊου άποφασίζει τό Δ.Σ., κατατίθεται σέ είδικό λογαριασμό τραπεζης του Ίδρυματος, με τήν ένδειξη «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΣΤΑΓΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΕΩΡΩΝ "Σταγών (Α+) Ζωής"».

Άρθρο 11

Δωρητές - Εύεργέτες - Μεγάλοι Εύεργέτες

Τό Διοικητικό Συμβούλιο του Ίδρυματος δύναται νά άνακηρύξει Δωρητές και Εύεργέτες, είτε έν ζωή είτε μετά θάνατον, πρόσωπα τά όποϊα βοήθησαν ύλικώς ή ήθικώς τό Ίδρυμα, άναγράφοντας τά όνόματα αυτών σέ σχετική τιμητική θέση.

Άρθρο 12

Φίλοι Ίδρυματος - Αϊμοδότες

1. Οί αίμοδότες του Ίδρυματος είναι όλοι ισότιμοι μεταξύ τους και άπολαμβάνουν κάθε ώφέλεια και έξ-υπηρέτηση πού νόμιμα επιδιώκει τό Ίδρυμα.

2. Κάθε φίλος - αίμοδότης του Ίδρυματος δικαιούται γιά τόν ίδιο και τούς συγγενείς του, οί όποϊοι άποδεδειγμένα άνήκουν στήν γεωγραφική περιφέρεια του Δήμου Μετεώρων ή τής Ί. Μητροπόλεως Σταγών και Μετεώρων, όσο αίμα χρειάζεται, σέ περίπτωση άνάγκης, έφ' όσον έχει δοθει σχετική έντολή από τό Ίδρυμα στό νοσοκομείο στό όποϊο νοσηλεύεται.

Άρθρο 13

Τροποποίηση του Κανονισμού

Ό παρών Κανονισμός δύναται νά τροποποιηθεί με άπόφαση τής Ίεράς Συνόδου, κατόπιν προτάσεως και αίτιολογημένης άποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του Ίδρυματος και μόνον μετά τήν έγκριση τής Ίεράς Μητροπόλεως Σταγών και Μετεώρων.

Άρθρο 14

Διάλυση του Ίδρυματος

1. Τό παρόν Ίδρυμα καταργείται με άπόφαση τής Ίεράς Συνόδου, κατόπιν αίτιολογημένης προτάσεως του Δ.Σ. αυτού, έγκρινομένης άπαιρητήτως ύπό του Σεβ. Μητροπολίτου Σταγών και Μετεώρων και τελικής άποφάσεως του Μητροπολιτικού Συμβουλίου, και μάλιστα όταν δέν εκπληροϊ τήν άποστολή του, όταν παρεκκλίνει του σκοπού του ή καταστεί άνέφικτη ή λειτουργία του.

2. Σέ περίπτωση καταργήσεως του Ίδρυματος κάθε κινητό ή άκίνητο περιουσιακό του στοιχείο, καθώς και κάθε δικαίωμα και αξίωση αυτού, άκόμη και οικονομική, άνήκει στήν Ίερά Μητρόπολη Σταγών και Μετεώρων.

Άρθρο 15

Γενικές Διατάξεις - Ίσχύς του Κανονισμού

1. Άπό τή δημοσίευση τών διατάξεων του παρόντος Κανονισμού δέν προκαλείται δαπάνη σέ βάρος του προϋπολογισμού τής Ί. Μητροπόλεως Σταγών και Μετεώρων. Όποιαδήποτε μελλοντική δαπάνη θά έγγράφεται στόν οϊκείο Προϋπολογισμό.

2. Ό παρών Κανονισμός τελεί σέ ίσχύ με τή δημοσίευσή του στήν Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως και στό έπίσημο Δελτίο «Έκκλησία».

Ή άπόφαση αυτή νά δημοσιευθεί στήν Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως και στό περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Άθήνα, 12 Δεκεμβρίου 2018

† Ό Άθηνών ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ό Αρχιγραμματεύς

† Ό Μεθώνης Κλήμης

Άκριβές Άντίγραφον

Ό Αρχιγραμματεύς

† Ό Μεθώνης Κλήμης

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ - ΚΛΗΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ

Ἱερά Μητρόπολις Θεσσαλονίκης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38, παρ. 2 τοῦ Ν. 590/77 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἀρθρῶν 4-7 καί 20 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 305/2018 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις Διακόνων τῶν Ἐνοριακῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἀγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ Θεσσαλονίκης
Ἀγίου Μηναῖ Θεσσαλονίκης

Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Θεσσαλονίκης

Καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Θεσσαλονίκη τῇ 20ῇ Δεκεμβρίου 2018

†Ὁ Θεσσαλονίκης Ἀνθιμος

Ἀναρτήθηκε στὴν ἱστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν 15.1.2019

Ἱερά Μητρόπολις Ἰωαννίνων

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38, παρ. 2 τοῦ Ν. 590/77 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἀρθρῶν 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 305/2018 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις Ἐφημερίων τῶν Ἐνοριακῶν Ἱερῶν Ναῶν: 1. Ἀγίου Δημητρίου, ἐνορίας Ἀβγοῦ, 2. Ἀγίας Παρασκευῆς, ἐνορίας Ἀετόπετρας, 3. Κοιμήσεως Θεοτόκου, ἐνορίας Ἀναργύρων, 4. Ἀγίου Νικολάου, ἐνορίας Ποτιστικῶν.

Καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Ἰωαννίνοις τῇ 28ῇ Δεκεμβρίου 2018

†Ὁ Ἰωαννίνων Μάξιμος

Ἀναρτήθηκε στὴν ἱστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν 15.1.2019

Ἱερά Μητρόπολις Ἀλεξανδρουπόλεως

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38, παρ. 2 τοῦ Ν. 590/77 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἀρθρῶν 4-7 καί 20 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 305/2018 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις Διακόνων-Ἐφημερίων τῶν Ἐνοριακῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἀγίου Ἐλευθερίου Ἀλεξανδρουπόλεως

Ἀγίας Κυριακῆς Ἀλεξανδρουπόλεως

Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Ἀλεξανδρουπόλεως

Καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Ἀλεξανδρουπόλει τῇ 19ῇ Δεκεμβρίου 2018

†Ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως Ἀνθιμος

Ἀναρτήθηκε στὴν ἱστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν 15.1.2019

Ίερά Μητρόπολις Λαρίσης και Τυρνάβου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38, παρ. 2 τοῦ Ν. 590/77 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 καί 20 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 305/2018 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις Διακόνων τῶν Ἐνοριακῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἁγίου Νικολάου Λαρίσης
Ἁγίου Χαραλάμπους Λαρίσης

Καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τήν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Λαρίσῃ τῇ 3ῃ Ἰανουαρίου 2019

†Ὁ Λαρίσης καί Τυρνάβου Ἱερώνυμος

Ἀναρτήθηκε στήν ἱστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τήν 15.1.2019

Ἱ. Μητρόπολις Θεσσαλιώτιδος καί Φαναριοφερσάλων

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38, παρ. 2 τοῦ Ν. 590/77 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 καί 20 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 305/2018 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τήν κενήν ὀργανικήν θέσιν Διακόνου τοῦ Ἐνοριακοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου Καρδίτσας.

Καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τήν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Καρδίτῃ τῇ 7ῃ Ἰανουαρίου 2019

†Ὁ Θεσσαλιώτιδος καί Φαναριοφερσάλων Τιμόθεος

Ἀναρτήθηκε στήν ἱστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τήν 15.1.2019

Ίερά Μητρόπολις Λήμνου καί Ἁγίου Εὐστρατίου

Ἄριθμ. Πρωτ.: 299

Κλήσις

Πρός τόν Διάκονον Σώζοντα Ἀναγνωστόπουλον κατά κόσμον Κωνσταντῖνον τοῦ Νικολάου Κληρικόν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Λήμνου καί Ἁγίου Εὐστρατίου (ἀγνώστου διαμονῆς)

Καλεῖσαι ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ π. Σεραφεῖμ Μουστακούδη ἐνεργοῦντος ὡς Ἀνακριτοῦ συνφδᾶ τῇ ὑπ' ἀριθμ. 39/27/8/2018 ἐντολῇ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κ. Ἱεροθέου ἐν τοῖς γραφείοις τοῦ Ἱ. Ν. Ἁγίας Τριάδος Μυρίνης τῇ 20ῃ Φεβρουαρίου 2019 καί ὥραν 18:00 μ.μ. ἵνα δικασθῆς

κατηγορούμενος ἐπί ἀντικανονικοῦς ἀδικήμασι ἅτινα προσάπτονταί σοι ἐν τῷ κατηγορητηρίῳ ἐγγράφῳ καί κρίνεται σκόπιμον ὅπως μή ἀναγραφῶσιν ἐν τῷ παρόντι κλητηρίῳ θεσπίσματι δυνάμει τῶν διατάξεων τῆς παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 110 τοῦ Ν. 5383/1932 «Περί Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καί τῆς πρό Αὐτῶν Διαδικασίας».

Προσεπιδηλούμέν σοι ὅτι ἐν περιπτώσει ἀπειθείας σου καί μή ἐμφανίσεώς σου τῇ ὥσ ἄνω ἡμέρα τε καί ὥρα, θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

Ὁ Γραμματεὺς
Ἱερεὺς
Πολυχρόνης Διαμαντόπουλος

Ὁ Ἀνακριτῆς
Ἱερεὺς
Σεραφεῖμ Μουστακούδης

Ἀναρτήθηκε στήν ἱστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τήν 15.1.2019

**Ἱερά Μητρόπολις
Λήμνου καὶ Ἁγίου Εὐστρατίου**

Ἀριθμ. Πρωτ.: 298

Κλήσις

Πρὸς τὸν Πρεσβύτερον Κυριάκον Ἀργυρίδην
Κληρικὸν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Λήμνου καὶ Ἁγίου
Εὐστρατίου (ἀγνώστου διαμονῆς)

Καλεῖσαι ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον
ἐμοῦ τοῦ π. Σεραφεῖμ Μουστακούδη ἐνεργοῦντος ὡς
Ἀνακριτοῦ συνφδᾶ τῆ ὑπ'ἀριθμ. 39/27/8/2018 ἐντολῆ
τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κ.κ. Ἱεροθέου ἐν
τοῖς γραφεῖοις τοῦ Ἱ. Ν. Ἁγίας Τριάδος Μυρίνης τῆ 20ῆ
Φεβρουαρίου 2019 καὶ ὥραν 18:00 μ.μ. ἵνα δικασθῆς
κατηγορούμενος ἐπὶ ἀντικανονικοῖς ἀδικήμασι ἅτινα

προσάπτονταί σοι ἐν τῷ κατηγορητηρίῳ ἐγγράφῳ καὶ
κρίνεται σκόπιμον ὅπως μὴ ἀναγραφῶσιν ἐν τῷ παρόντι
κλητηρίῳ θεσπίσματι δυνάμει τῶν διατάξεων τῆς παρ. 3
τοῦ ἄρθρου 110 τοῦ Ν. 5383/1932 «Περί Ἐκκλησιαστικῶν
Δικαστηρίων καὶ τῆς πρό Αὐτῶν Διαδικασίας».

Προσεπιδηλοῦμέν σοι ὅτι ἐν περιπτώσει ἀπειθείας
σου καὶ μὴ ἐμφανίσεώς σου τῆ ὡς ἄνω ἡμέρα τε καὶ
ὦρα, θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

Ὁ Γραμματεὺς
Ἱερεὺς
Πολυχρόνης Διαμαντόπουλος

Ὁ Ἀνακριτὴς
Ἱερεὺς
Σεραφεῖμ Μουστακούδης

Ἀναρτήθηκε στὴν ἱστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν 15.1.2019

**Ἱερά Μητρόπολις Μυτιλήνης,
Ἱερεσοῦ καὶ Πλωμαρίου**

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 37, παρ.
2, τοῦ Ν. 590/1977, «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς
Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 4,5 καὶ 6
τοῦ ὑπ' ἀριθ. 315/2018 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου
«Περί Ἐφημερίων καὶ Διακόνων», προκειμένου νά
πληρώσωμεν τίς κενές ὀργανικὲς θέσεις τακτικῶν
Ἐφημερίων τῶν

1) Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Θεράποντος Μυτιλήνης
2) Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίας Βαρβάρας Παμφίλων
Καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανο-
νικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνός ἀπὸ τῆς
δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ
ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς
ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῆ 22α Ἰανουαρίου 2019

† Ὁ Μυτιλήνης Ἰάκωβος

Ἀναρτήθηκε στὴν ἱστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν 29.1.2019

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Οί εργασίες της ΔΙΣ της 8.1.2019

Συνήλθε τήν Τρίτη 8 Ιανουαρίου 2019, η Διαρκής Ίερά Σύνοδος της Ἐκκλησίας της Ἑλλάδος της 162ας Συνοδικῆς Περιόδου, στήν πρώτη Συνεδρία της γιά τόν μήνα Ἰανουάριο, ὑπό τήν προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερωνύμου.

Κατά τή σημερινή Συνεδρία:

Ἡ Διαρκής Ίερά Σύνοδος ἐπικύρωσε τά Πρακτικά τῆς Ἐξουσιοδοτήσεως.

Ἀκολούθως ἀναγνώσθηκε τό ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 119/24.12.2018 Γράμμα τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου σχετικό μέ τήν ἐκλογή τοῦ Πρώτου Προκαθημένου τῆς νέας Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Οὐκρανίας, ὡς καί τό σχετικό Γράμμα τοῦ νέου Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Οὐκρανίας κ. Ἐπιφανίου καί ἐκεῖνο τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Μόσχας καί πασῶν τῶν Ρωσῶν κ. Κυρίλλου. Ἡ Δ.Ι.Σ. ἀποφάσισε τήν παραπομπή τοῦ θέματος, τῆς ἀπό μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀναγνωρίσεως τῆς νέας Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Οὐκρανίας, στήν Ίερά Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἐνημερώθηκε ὑπό τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἀρχιερατοῦ γιά τήν πραγματοποιηθεῖσα καταβολή οἰκονομικοῦ βοηθήματος πεντακοσίων εὐρώ σέ τριακόσιες πυροπληκτες οἰκογένειες τῶν περιοχῶν Μάτι, Ραφίνας καί Κινέττας.

Ἡ Διαρκής Ίερά Σύνοδος λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τίς σχετικές εἰσηγήσεις τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος ἐνέκρινε: α) Τό σχέδιο Μηνύματος γιά τήν ἑορτή τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν καί β) τήν ἔκδοση Ἐγκυκλίου Σημειώματος σχετικοῦ πρὸς τήν διοργάνωση Πανελληνίου Μαθητικοῦ Διαγωνισμοῦ δημιουρ-

γίας ταινίας μικροῦ μήκους, γιά τό σχολικό ἔτος 2018-2019, μέ θέμα: «200 χρόνια ἀπό τό 1821».

Ἡ Δ.Ι.Σ. ἀποφάσισε νά ἀποδεχθεῖ τήν πρόταση τοῦ τηλεοπτικοῦ Σταθμοῦ OPEN BEYOND γιά παραχώρηση χρόνου στό πρόγραμμα τοῦ Σταθμοῦ γιά ἐκπομπές ὑπό τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί νά ἀποστείλει σχετικό πρὸς τοῦτο ἔγγραφο, διά τοῦ ὁποῖου θά ἐκφράζονται ἡ ἀποδοχή τῆς προτάσεως καί οἱ εὐχαριστίες τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Τέλος ἀσχολήθηκε μέ τρέχοντα ὑπηρεσιακά ζητήματα.

*Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος*

Οί εργασίες της ΔΙΣ της 9.1.2019

Συνήλθε τήν Τετάρτη 9 Ιανουαρίου 2019, ἡ Διαρκής Ίερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς 162ας Συνοδικῆς Περιόδου, στήν δεύτερη Συνεδρία της γιά τόν μήνα Ἰανουάριο, ὑπό τήν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερωνύμου.

Κατά τή σημερινή Συνεδρία της ἡ Δ.Ι.Σ. ὄρισε τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Μεσογαίας καί Λαυρεωτικῆς κ. Νικόλαο ὡς Ἐκπρόσωπο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στό Διεθνές Συνέδριο τῆς σειρᾶς «ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΗ», μέ θέμα: «Μοναστικά Κέντρα καί Μοναχισμός στόν Πόντο», τό ὁποῖο θά διεξαχθεῖ τήν Παρασκευή 18 Ἰανουαρίου ἐ.ἔ. στήν Ίερά Μητρόπολη Νέας Κρήνης καί Καλαμαριάς.

Ἐπίσης κατήρτισε τόν Προκαταρκτικό Πίνακα ὑποψηφίων κληρικῶν πρὸς ἔγγραφὴν στόν Κατάλογο τῶν πρὸς Ἀρχιερατείαν ἐκλογίμων, ἐνέκρινε ἀποσπάσεις κληρικῶν καί ἀσχολήθηκε μέ τρέχοντα ὑπηρεσιακά ζητήματα.

*Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*

Ἡ Ε΄ Ἡμερίδα Στελεχῶν Γραφείων Τύπου

Πραγματοποιήθηκε τὴν Τρίτη 22 Ἰανουαρίου, στὴν Αἴθουσα Τελετῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, ἡ πέμπτη ἐνημερωτικὴ Ἡμερίδα γιὰ τοὺς Ὑπευθύνους τῶν Γραφείων Τύπου καὶ ἄλλων προσώπων ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἐπικοινωνία τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων, γιὰ τὰ στελέχη τῶν δεκατεσσάρων Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Περιφέρειας Κεντρικῆς Μακεδονίας. Ἡ Ἡμερίδα διοργανώθηκε σὲ ὑλοποίηση σχετικῆς ἀποφάσεως τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Συνεδρίας τῆς 2ας Ἰουνίου 2016, ὅπως διοργανωθoῦν Ἡμερίδες μὲ τὴ φροντίδα τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Τύπου, Δημοσίων Σχέσεων καὶ Διαφωτίσεως γιὰ τὰ εἰδικὰ στελέχη τῶν ἀνά Περιφέρεια Ἱερῶν Μητροπόλεων.

Ἐκτοτε ἔχουν διοργανωθεῖ ἐπιτυχῶς τέσσερις Ἡμερίδες γιὰ τὶς Ἱερές Μητροπόλεις τῶν Περιφερειῶν Ἀνατολικῆς Μακεδονίας-Θράκης, Πελοποννήσου, Ἠπείρου καὶ Θεσσαλίας. Τὴ διοργάνωση καὶ φιλοξενία τῆς πέμπτης Ἡμερίδας ἀνέλαβε ἡ Ἱερά Μητρόπολη Θεσσαλονίκης.

Στὴν Ἡμερίδα παρέστησαν οἱ Σεβασμιώτατο Μητροπολίτες Θεσσαλονίκης κ. Ἄνθιμος καὶ Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου κ. Παντελεΐμων, Πρόεδρος τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς.

Μετά τὴν προσευχὴ, ὁ φιλοξενήσας τὴν Ἡμερίδα Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Ἄνθιμος, καλωσόρισε τοὺς κληρικούς καὶ λαϊκοὺς ἐκπροσώπους τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων. Ἀκολουθῶς ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου κ. Παντελεΐμων, Πρόεδρος τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Τύπου, τῶν Δημοσίων Σχέσεων καὶ τῆς Διαφωτίσεως, μετέφερε τὶς εὐχές τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου γιὰ ἐπιτυχία τῆς Ἡμερίδας, εὐχαρίστησε τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης γιὰ τὴ φιλοξενία καὶ ἀππύθυνε χαιρετισμό.

Στὴ συνέχεια ὁ πρῶτος εἰσηγητὴς, ἀξιότιμος κ. Χάρης Κονιδάρης, Διευθυντὴς τοῦ Γραφείου Τύπου, Ἐνημερώσεως καὶ Ἐπικοινωνίας τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ Μέλος τῆς Σ.Ε. ἐπὶ τοῦ Τύπου, ἀνέπτυξε τὸ θέμα: «Μ.Μ.Ε. καὶ Ἐκκλησία». Ὁ κ. Κονιδάρης στὴν εἰσήγησή του ἀπέβλεψε στὸν προσδιορισμὸ τῆς ταυτότητας τῆς Ἐκκλησίας, τῶν Μ.Μ.Ε. καὶ τὴ μεταξύ τους σχέση.

Μετά τὸ διάλειμμα ἔλαβε τὸν λόγο ὁ δεύτερος εἰσηγητὴς, ἐλλογιμώτατος κ. Ἀλέξανδρος Κατσίαρης, Εἰδικὸς Ἐπιστημονικὸς Σύμβουλος Ἐπικοινωνίας, Ἐνημερώσεως καὶ Παιδείας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, Διευθυντὴς Συντάξεως τοῦ περιοδικοῦ «ΘΕΟΛΟΓΙΑ», Διευθυντὴς τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας καὶ Μέλος τῆς Σ.Ε. ἐπὶ τοῦ Τύπου, καὶ εἰσηγήθηκε τὸ θέμα: «Ἐνώματα καὶ ἀσώματα ἐπικοινωνία στὰ Μ.Μ.Ε., τὴν Τεχνολογία καὶ τὴν Ἐκκλησία». Ὁ κ. Κατσίαρης ἀναφέρθηκε στὸ ἱστορικὸ ὑπόβαθρο τῆς ἐμφάνισης τοῦ τεχνολογικοῦ φαινομένου, στὴν ἐνδεχόμενη μεταφυσικὴ του διάσταση καὶ στὶς ἐπιπτώσεις του στὴν ἀντίληψη περὶ Θεοῦ, ἀνθρώπων καὶ φυσικοῦ περιβάλλοντος.

Μετά τὸ πέρασ τῆς κάθε Εἰσηγήσεως ἐπακολούθησε συζήτηση μεταξύ τῶν Εἰσηγητῶν καὶ τῶν Ἐκπροσώπων τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων καὶ παρατέθηκε γεῦμα ἀπὸ τὴν Ἱερά Μητρόπολη Θεσσαλονίκης στὸ ἀρχονταρῆκι τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Θεράποντος Κάτω Τοῦμπα.

*Ἐκ τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Τύπου,
τῶν Δημοσίων Σχέσεων καὶ τῆς Διαφωτίσεως*

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

*Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
καταδικάζει τίς βεβηλώσεις
καί τούς βανδαλισμούς Συναγωγῶν
καί Ἑβραϊκῶν Νεκροταφείων*

Μέ ἀφορμή τίς τελετές γιά τήν Ἡμέρα Μνήμης τῶν Ἡρώων καί Θυμάτων τοῦ Ὁλοκαυτώματος πού πραγματοποιήθηκαν στίς 28.1.2019 στήν Ἀθήνα, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος ἔκανε τήν ἀκόλουθη δήλωση: «Οἱ βεβηλώσεις καί οἱ βανδαλισμοί Συναγωγῶν, Ἑβραϊκῶν Νεκροταφείων, ἀλλά καί τῶν Μνημείων τοῦ Ὁλοκαυτώματος ἀποτελοῦν εἰδεχθεῖς πράξεις πού προσβάλλουν βίαια τήν ἱστορία, τόν πολιτισμό, τό Ἔθνος καί τήν Πίστη μας.

Ἡ καταδίκη αὐτῶν τῶν εἰδεχθῶν καί ἐγκληματικῶν πράξεων δέν ἔχει οὔτε προϋποθέσεις οὔτε ἀστερίσκους. Εἶναι ρητή, κατηγορηματική καί ξεκάθαρη»

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

*Συνεδρίαση τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς
διά τήν μελέτην θεμάτων
κοινοῦ ἐνδιαφέροντος Ἐκκλησίας
καί Πολιτείας (10.1.2019)*

Στή συνεδρίαση τῆς 10ης Ἰανουαρίου 2019 τῆς «Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς διά τήν μελέτην θεμάτων κοινοῦ ἐνδιαφέροντος Ἐκκλησίας καί Πολιτείας», ὑπό τήν Προεδρίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ναυπάκτου καί Ἁγίου Βλασίου κ. Ἱεροθέου, ζήτησαν νά παρευρεθοῦν ὁ Ὑπουργός Παιδείας, Ἔρευνας καί Θρησκευμάτων κ. Κωνσταντῖνος Γαβρόγλου καί ὁ Γενικός Γραμματέας τῆς Κυβέρνησης, Καθηγητής κ. Ἀκρίτας Καϊδατζῆς, οἱ ὁποῖοι ἀναφέρθηκαν στό ὑπό κατάρτιση Νομοσχέδιο, τό ὁποῖο κατά τήν ἀνακοίνωσι τοῦ Πρωθυπουργοῦ θά κατατεθεῖ στήν Ἐπιτροπή μας, πράγμα πού ἐπιβεβαίωσε ὁ κ. Ὑπουργός, προκειμένου νά ἀρχίσει ἡ συζήτηση ἐπί τοῦ τελικοῦ κειμένου.

Σημειώνεται ὅτι ἀπό τήν «πρόθεση γιά συμφωνία» ἡ Ἐπιτροπή μας θά συζητήσει τήν ἀξιοποίηση τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Περιουσίας καί τόν ἀριθμό τῶν ὀργανικῶν θέσεων τῶν Κληρικῶν, ἀλλά καί θά ἐμμείνει στό ἰσχύον καθεστῶς τῆς μισθοδοσίας τῶν Κληρικῶν καί τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων, γιά νά τηρηθεῖ ἐξάπαντος ἡ Ἀπόφασις τῆς Ἱεραρχίας τῆς 16ης Νοεμβρίου 2018.

ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

*Παραδόθηκε
στὴν 5.1.2019 ὁ Τόμος τῆς Αὐτοκεφαλίας
στὴν Οὐκρανικὴ Ἐκκλησία*

Στὴν Ἱερὰ Ἀκολουθία, πού τελέσθηκε στὸν Πατριαρχικό Ναό τοῦ Ἁγίου Γεωργίου στίς 5.1.2019, ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος προσφώνησε τὸν Οὐκρανό Μητροπολίτη Ἐπιφάνιο καί μεταξύ ἄλλων ἀνέφερε: «Ἦρθε τό πλήρωμα τοῦ χρόνου τοῦ Θεοῦ δώρου τῆς χειραφετίσεως καί τῆς ἀνεξαρτησίας καί αὐτοδιοικήσεως ἐλευθέρως πάσης ἔξωθεν ἐξαρτήσεως καί ἐπεμβάσεως».

Σέ ἄλλο σημεῖο ὁ κ. Βαρθολομαῖος τόνισε: «Ἦτο δικαίωμά σας, Μακαριώτατε, νά ζητᾶτε τὴν αὐτοκεφαλία σας. Ἦτο δικαίωμα καί προνόμιο

τῆς Μητρὸς σας Ἐκκλησίας νά σᾶς χορηγήσει τό καθεστώς τοῦτο τῆς αὐτοκεφαλίας.»

«Σήμερα πραγματοποιεῖται ἡ ἐπανένταξη τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ὑμῶν ἑκατομμυρίων πιστῶν, οἵτινες αἰφνιδίως εὐρέθησαν ἐκτός κανονικότητος καί κοινωνίας, ἄνευ ἰδικῆς των ὑπαιτιότητος. Ἄλλ' ἢ Κωνσταντινούπολις συνήγαγε καί ἐνηγκαλίσθη αὐτούς ὡς ἡ πνευματικὴ αὐτῶν Μήτηρ ἡ ὀδηγίσασά ποτε αὐτούς εἰς τό Χριστιανικόν βάπτισμα καί οὐχὶ ὡς “μητριά”», προσέθεσε ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης.

Ἄξιζει νά ἀναφερθεῖ ὅτι ἡ παράδοση τοῦ Τόμου στὸν Μητροπολίτη Ἐπιφάνιο πραγματοποιήθηκε παρουσίᾳ τοῦ Προέδρου τῆς Οὐκρανίας Πέτρο Ποροσένκο, τοῦ Προέδρου τοῦ Οὐκρανικοῦ Κοινοβουλίου Ἀντρέι Παρούμπι καί Ἱεραρχῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.